ŠVP Základní škola a Mateřská škola Děčín IV, Máchovo nám., Raisova 688/11, příspěvková organizace

Název: „ŠKOLA PRO TEBE I PRO MĚ – II. stupeň“

ZŠ Máchovka

Škola pro tebe i pro mě

dokument č. 01092007/8-17

OBSAH:

1. ČESKÝ JAZYK....4
2. CIZÍ JAZYK – ANGLICKÝ JAZYK....26
3. DRUHÝ CIZÍ JAZYK – NĚMECKÝ JAZYK....44
4. MATEMATIKA....55
5. INFORMATIKA....81
6. DĚJEPIS....133
7. VÝCHOVA K OBČANSTVÍ A KE ZDRAVÍ....153
8. SPOLEČENSKÉ VĚDY....166
9. FYZIKA....175
10. CHEMIE....192
11. PŘÍRODOPIS....207
12. ZEMĚPIS....229
13. KOMUNIKATIVNÍ VÝCHOVA....254
14. HUDEBNÍ VÝCHOVA....268
15. TĚLESNÁ VÝCHOVA....275
16. VÝTVARNÁ VÝCHOVA....291
17. PRACOVNÍ VÝCHOVA....299
18. FINANČNÍ GRAMOTNOST....316
19. MEDIÁLNÍ VÝCHOVA....325
21. NAUKA O DĚČÍNSKU....333
22. ZÁKLADY SPORTOVNÍHO TRÉNINKU....341

23. SVĚT PRÁCE A ZDRAVOVĚDA....359
Kontakt....367

1. ČESKÝ JAZYK

Učební osnovy

Název vyučovacího předmětu, ročník:	ČESKÝ JAZYK , 6. – 9. ročník

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Vyučovací předmět ČESKÝ JAZYK se vyučuje jako samostatný předmět v 6. – 9. ročníku základní školy. V každém ročníku 4 hodiny týdně. Výuka navazuje na učivo předmětu z prvního stupně základní školy.

Jazyková a literární výuka jako nezbytná součást výchovně vzdělávacího procesu je zaměřena především na to, aby žáci získali takové znalosti a dovednosti, které jim umožní vyjadřovat své postoje, názory, myšlenky, city, pocity. Aby správně porozuměli různým psaným i mluveným jazykovým projevům, uměli se vcítit do pocitů druhých lidí a uměli pochopit svou roli v různých komunikačních situacích. Pomocí získaných schopností a dovedností správně prezentovat své znalosti a dovednosti získané v jiných oblastech svého vzdělávání. Výuka vede žáky k tomu, aby se uměli orientovat ve společensko kulturním vývoji společnosti. Velký důraz se klade na rozvoj kultivovaného písemného a ústního projevu.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru ČESKÝ JAZYK má komplexní charakter, ale pro přehlednost je rozdělen do tří složek: ***Komunikační a slohové výchovy, Jazykové výchovy*** a ***Literární výchovy.*** Ve výuce se však vzdělávací obsah jednotlivých složek vzájemně prolíná.

Vyučovací předmět je úzce spjat s dějepisem (např. báje a pověsti – starověké státy, Velká Morava – Konstantin a Metoděj, počátky písemnictví – kroniky, husitství , J. A. Komenský …), hudební výchovou (lidová slovesnost, melodrama, …), s výtvarnou výchovou (vyjádření pocitů, myšlenek … jazykovými i výtvarnými prostředky, ilustrace k dílům …), s komunikativní výchovou.

<u>V jazykové a komunikační a slohové výchově se výuka zaměřuje na</u>:

- osvojování spisovné podoby českého jazyka
- rozvoj slovní zásoby
- kultivované používání mateřského jazyka
- správné chápání přečteného nebo slyšeného textu
- rozvoj logického myšlení
- schopnost správně formulovat vlastní názory a postoje
- analyzovat, porovnávat a třídit různé jevy
- provádět hodnocení a sebehodnocení
- aplikovat získané vědomosti a znalosti do všech oblastí praktického života

- využívání různých zdrojů informací (internet, encyklopedie, slovníky, jazykové příručky …)
- získání dobrých komunikačních schopností, zvládnutí běžných pravidel komunikace
- získávání sebedůvěry při vystupování na veřejnosti

V literárně výchovné části se výuka zaměřuje na:

- získání pozitivního vztahu k literatuře
- čtení s porozuměním
- schopnost vyjádřit přečtený text svými slovy
- aplikovat čtením získané informace do praxe
- hodnotit přečtený text = formulovat svůj názor na text
- získávání a rozvíjení čtenářských návyků
- seznámení s nejdůležitějšími literárními žánry a formami
- rozlišování hodnotné a konzumní literatury
- chápání funkce divadla, filmu a televize
- emocionální rozvoj žáků

Výchovné a vzdělávací strategie směřují k získávání těchto klíčových kompetencí :

Kompetence k učení:

- během výuky klademe důraz na čtení s porozuměním, práci s textem, vyhledávání informací i v jiných zdrojích třídění, ověřování, hodnocení a zpracovávání informací.
- žáky vedeme k sebehodnocení, hodnocení druhých i jevů a situací ve svém okolí
- individuálním přístupem k žákům máme snahu vytvářet co nejvíce možností prožít úspěch
- žákům umožňujeme ve vhodných případech realizovat vlastní nápady, podněcujeme jejich tvořivost, zdravé sebevědomí a samostatnost
- žáci se účastní různých soutěží a olympiád.
- máme snahu vytvářet takové situace, v nichž má žák radost ze samotného učení.
- zadáváme žákům zajímavé a tvůrčí úkoly.

Kompetence k řešení problémů:

- výuka je vedena tak, aby žáci hledali vlastní řešení problému a dokázali ho obhájit.
- ve vhodných oblastech vzdělávání používáme netradiční úlohy
- při výuce motivujeme žáky v co největší míře problémovými úlohami z praktického života,
- žáci si postupně zdokonalují kompetenci práce s informacemi ze všech možných zdrojů: ústních, tištěných, mediálních a počítačových, včetně internetu.
- informace se učí vyhledávat, třídit, ověřovat a vhodným způsobem využívat.
- žáci jsou vedeni úměrně věku k bezpečnému používání internetu.
- podle svých možností a schopností se žáci zapojují do soutěží a olympiád.
- žáci mají možnost prezentovat své názory, myšlenky a nápady nejen v hodinách, ale i na veřejnosti v různých aktivitách školy (Školní akademie, projekty, dílny, dny otevřených dveří apod.).

Kompetence komunikativní:

- vedeme žáky ke vhodné komunikaci se spolužáky, s učiteli a ostatními dospělými ve škole i mimo ni.
- učíme žáky obhajovat a argumentovat vhodnou formou svůj vlastní názor a zároveň poslouchat názor jiných.

Kompetence sociální a personální:

- během vyučování se často využívá týmová práce se žáky a vzájemná pomoc při učení.
- žáky vedeme k respektování společně dohodnutých pravidel chování, na jejichž formulaci se sami podílejí.
- učíme je odmítavému postoji ke všemu, co narušuje dobré vztahy mezi žáky.
- máme snahu žáky naučit základům kooperace a týmové práce.

Kompetence občanské:

- ve třídních kolektivech žáci společně stanovují pravidla chování.
- školní řád navazuje na pravidla chování vytvořená ve třídách.
- na škole působí žákovský parlament, kde si žáci mohou osvojit dovednosti občanské spolupráce, řízení a spolurozhodování.

Kompetence pracovní:

- vedeme žáky k objektivnímu sebehodnocení a posouzení reálných možností při profesní orientaci.

Předmětem ČESKÝ JAZYK prolínají průřezová témata**:**

Osobnostní a sociální výchova (OSV):

- Osobnostní rozvoj
  - rozvoj schopností poznávání
  - kreativita
- Sociální rozvoj
  - komunikace
  - kooperace a kompetice
- Morální rozvoj
  - řešení problémů a rozhodovací dovednosti
  - hodnoty, postoje, praktická etika

Mediální výchova (MV):

- kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
- interpretace vztahu mediálních sdělení a reality
- stavba mediálních sdělení
- vnímání autora mediálních sdělení
- fungování a vliv médií ve společnosti

Přístupy k obsahu a organizace výuky:

Metody a formy práce:	**Projekty:**	**Pomůcky a učební materiály:**
• výklad • frontální vyučování • samostatná práce žáků • práce ve dvojicích • skupinová práce • projektové vyučování • referáty • komunikativní kruh		Pomůcky a učební materiály můžeme rozdělit do dvou skupin. • **První skupina** učebních materiálů je určena předmětovou komisí, která rozhodne, jaké učebnice, metodické příručky nebo pomůcky může učitel v předmětu využívat. Změny jsou možné vždy po dohodě v předmětové komisi. • **Druhá skupina** učebních pomůcek a materiálů

• práce s počítačem, internetem • využívání jazykových příruček • formy her a soutěží • samostatná mluvní cvičení • samostatná prezentace • hodnocení a sebehodnocení • spojení jazykové a výtvarné činnosti • samostatné vyhledávání a třídění informací		je na zvážení samotného vyučujícího. Jedná se například o ***pomocný materiál***, pracovní listy, testy, pomůcky potřebné ke skupinové práci, k projektovému vyučování. Vyučující může využít ***materiální zázemí školy*** např. tiskárna, internet, kopírka, počítače, didaktické pomůcky - interaktivní tabule, didaktické nástěnné přehledy, encyklopedie, jazykové příručky, slovníky, knihy, audiovizuální pomůcky (DVD). Využít práce žáků př. vypracované přehledy apod. Vyučující také může využívat vlastní materiály.

Předmět: ČESKÝ JAZYK			***Ročník: 6.***
Výstupy žáka ZŠ Máchovo nám.:		**Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu (včetně učiva):**	**Vazby (mezipředmětové souvislosti)** **Přesahy (rozšiřující učivo)** **Průřezová témata**
Očekávané výstupy z RVP ZV	**Školní výstupy**		
		KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA	
Rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru Dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci Odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru V mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči Využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát Uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného	- osvojuje si základní normy písemného vyjadřování - vhodně používá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru - samostatně zpracuje jednoduchý popis - samostatně zpracuje jednoduchý pracovní postup - vytvoří samostatně dopisy určené různým adresátům - sestaví osnovu příběhu, - uvede příklady přímé a nepřímé řeči - sestaví jednoduchý odborný text vytvoří z něj výpisky a výtah	**<u>Korespondence:</u>** - vzkaz, inzerát, objednávka, zpráva, oznámení - SMS zpráva **<u>Popis, popis pracovního postupu</u>** **<u>Dopis</u> :** - osobní a úřední **<u>Vypravování:</u>** - procvičování vypravování - sestavování osnovy: a) heslovitě, b) pomocí vět **<u>Výtah a výpisky:</u>**	*<u>Mezipředmětové souvislosti:</u>* *<u>Rozšiřující učivo:</u>* - dopis pomocí elektronické pošty - dopis – osobní dopis i v CJ - reklama *<u>Průřezové téma:</u>* MV – stavba mediálního sdělení OSV – komunikace - kreativita - rozvoj schopností poznávací - kooperace a kompetice

navazování Využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů		**<u>průběžně:</u>** - praktické čtení (pozorné, přiměřeně rychlé, znalost orientačních prvků v textu) - praktické naslouchání (výchova k empatii, podnět k jednání)	
		JAZYKOVÁ VÝCHOVA	
Spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova Rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémech Samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami Správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci Využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace Rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí V písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický i	- spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova - pracuje se základními jazykovými příručkami -rozliší spisovný a nespisovný projev (mluvený i psaný) - správně používá: pauzy, tempa, přízvuk, čte zdvojené hlásky - rozpozná základní způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov - definuje lexikální a morfologické pravopisné jevy a znalostí využívá	**<u>Obecné poučení o jazyce:</u>** - čeština (jazyk národní, jazyk mateřský) - rozvrstvení národního jazyka (spisovné a nespisovné útvary) - jazykové příručky **<u>Zvuková stránka jazyka:</u>** - spisovná a nespisovná výslovnost: zásady správné výslovnosti, členění souvislé řeči, **<u>Slovní zásoba a tvoření slov:</u>** - způsoby tvoření slov a obohacování slovní zásoby - význam slova - obohacování slovní zásoby **<u>Pravopis:</u>** (lexikální a morfologický)	*<u>Mezipředmětové souvislosti:</u>* *<u>Rozšiřující učivo:</u>* - sestavování křížovek - hry se slovy – obohacování slovní zásoby *<u>Průřezové téma:</u>*

syntaktický ve větě jednoduché i souvětí Rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití	v písemném i ústním projevu - rozpoznává slovní druhy - určuje druhy slov - tvoří spisovné tvary slov a vědomě je používá - vhodně používá spisovných tvarů slov - vhodně používá slovesné tvary - uvědomuje si vztah mezi základními větnými členy - rozpozná rozvíjející větné členy - využívá a správně používá svých znalostí základních větných členů a vztahů mezi nimi	**<u>Tvarosloví</u>:** - mluvnické významy a tvary slov - *slovní druhy* - ***určování ohebných slovních druhů*** **<u>Skladba:</u>** - základní větné členy - orientačně – vedlejší větné členy - pravopis – shoda podmětu s přísudkem **<u>Pravopis:</u>** - shoda přísudku s podmětem	
		LITERÁRNÍ VÝCHOVA	
Uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla Formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo Tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie Rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede	- rozliší vyjadřování v próze a ve verších - přiřadí literární text k žánru - analyzuje literární text - vysvětlí literární pojmy - zvládá jednoduchou dramatizaci přečteného - zdůrazní smysl kulturních akcí - uvědomuje si význam literatury v minulosti i v současnosti	**<u>Lidová tvorba:</u>** - lidová slovesnost (hádanky, říkadla, pranostiky, slovní hříčky ….) **<u>Pohádky:</u>** - klasické a moderní - české a jiných autorů **<u>Poezie a próza, balady:</u>** - téma: Vánoce, Velikonoce **<u>Příběhy odvahy a dobrodružství</u>**	*<u>Mezipředmětové souvislosti:</u>* Vv – texty říkadel, pranostik zakomponované do kresby – kresba pohádkového světa – ilustrátoři dětských knih – představy o lidech v minulosti Hv – lidové písně D – Staré řecké báje a pověsti

jejich výrazné představitele	- soustavně si obohacuje slovní zásobu - vytváří jednodušší literární text odpovídající tématicky i formálně zadání - doplňuje do básně slovo ve správném rýmu podle rytmu a smyslu textu - odlišuje řeč vypravěče a řeč postav	**<u>Báje a pověsti:</u>** - báje a pověsti starověkých civilizací (řecké, římské, ...)	*<u>Rozšiřující učivo:</u>* - egyptské báje, báje staré Mezopotámie, biblické příběhy v průběhu roku: - literárně-výchovné aktivity (divadlo, besedy, výstavy ...) *<u>Průřezové téma:</u>*

Předmět:ČESKÝ JAZYK			***Ročník: 7.***
Výstupy žáka ZŠ Máchovo nám.:		**Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu (včetně učiva):**	**Vazby (mezipředmětové souvislosti)** **Přesahy (rozšiřující učivo)** **Průřezová témata**
Očekávané výstupy z RVP ZV	**Školní výstupy**		
		KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA	
Využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů	- popíše své city, pocity, nálady, myšlenky - nepoužívá nadbytečně ukazovací zájmena ve svém mluveném projevu	**<u>Subjektivní popis</u>**	*<u>Mezipředmětové souvislosti:</u>* *<u>Rozšiřující učivo:</u>* - reklama, antireklama - získávání a třídění informací pomocí výpočetní techniky
Rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru	- rozliší charakteristiku vnitřní a vnější - výstižně vyjádří charakteristické rysy popisované osoby	**<u>Charakteristika</u>**	*<u>Průřezové téma:</u>* MV – kritické čtení a vnímání mediálního sdělní - interpretace vztahu mediálních sdělení a reality - stavba mediálního sdělení - vnímání autora mediálních sdělení - fungování a vliv médií ve společnosti OSV – komunikace - kreativita - rozvoj schopností poznávací - kooperace a kompetice
Dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci	- vyhledává klíčová slova, vybere a seřadí hlavní myšlenky textu	**<u>Výtah, výpisky</u>**	
Odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru	- formuluje ústní a písemnou žádost	Žádost	
V mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči	- sestaví životopis - strukturovaný	**<u>Životopis</u>**	
Využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně	- aplikuje poznatky o vhodných jazykových prostředcích při komunikaci s vrstevníky a dospělými	**<u>Referát, recenze</u>**	

připraví a s oporou o text přednese referát Uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování Využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů			
		JAZYKOVÁ VÝCHOVA	
Spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova Rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémech Samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami Správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci Využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů	- ovládá morfologické pravopisné jevy - vyhledává obtížnější tvary slov v jazykových příručkách - ve svém projevu nepoužívá nadbytečně ukazovací zájmena - volí nejvhodnější předložky a spojky v souvětí - rozlišuje neohebné druhy slov - využívá příslovečných spřežek - nahrazuje příslovce s opačným významem - doplňuje v textu slova v náležitých tvarech množného čísla - vyjádří vlastními slovy věcné	**<u>Tvarosloví:</u>** - *ohebné slovní druhy*: procvičování psaní velkých písmen, využívat znalostí o podst. jménech konkrétních a abstraktních - důraz na slovesa – tvary sloves - *neohebné slovní druhy :* rozlišování neohebných slov, - využívání příslovečných spřežek - důraz na správnou volbu vhodných předložek a spojek v souvětích **<u>Slovní zásoba</u>** - význam slova: slovo , sousloví, rčení,	*<u>Mezipředmětové souvislosti:</u>* *<u>Rozšiřující učivo:</u>* - práce s etymologickým slovníkem -sestavování křížovek - hry se slovy – obohacování slovní zásoby - vhodné a nevhodné jazykové prostředky v běžné komunikaci, - nahrazování nevhodných prostředků vhodnými *<u>Průřezové téma:</u>*

podle komunikační situace Rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí V písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí Rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití	významy slov - samostatně pracuje se Slovníkem spisovné češtiny - vlastními slovy vyjádří a v mluvených projevech využívá rčení - využívá termínů z jiných vyučovacích předmětů - nahrazuje vyznačená slova přejatá českými ekvivalenty - vyhledává odvozená slova - spojuje slova s různými předponami - užívá odvozená slova ve větách - rozlišuje zkratky a zkratková slova - rozlišuje a vytváří slova složená - určuje prostředky charakteristické pro jednotlivé věty - rozlišuje základní větné členy - rozlišuje vedlejší větné členy - vyhledává spojovací výrazy - rozlišuje hlavní a vedlejší věty - nahrazuje větné členy vedlejšími větami	slova jednoznačná, mnohoznačná, odborné názvy, synonyma, homonyma **<u>Tvoření slov</u>** - obohacování slovní zásoby - tvoření slov – odvozování, skládání a zkracování **<u>Skladba</u>** - druhy vět podle postoje mluvčího - stavba věty - věty dvojčlenné a jednočlenné - základní a rozvíjející větné členy - seznámení s druhy vedlejších vět	
Uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy	- samostatně interpretuje ukázky z knih - orientuje se v knihovně	**LITERÁRNÍ VÝCHOVA** **<u>Bajky</u>** **<u>Pověsti:</u>**	*<u>Mezipředmětové souvislosti:</u>* D – první Přemyslovci

interpretuje smysl díla Formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo Tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie Rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele Uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře Porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování Vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích	- vysvětlí literární pojmy - formuluje vlastní názory na přečtený text - správně určí básnické prostředky ozvláštňující literární dílo - uvědomuje si význam literatury v minulosti a v současnosti - výrazně čte nebo přednáší vhodný literární text - porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování - zformuluje aspoň 3 důvody, proč se mu kniha určitě nelíbila - na základě návštěvy divadelního představení sděluje dojmy ze zhlédnutého představení	- české a jiných národů, regionální **<u>Legendy, kroniky</u>** **<u>Počátky českého písemnictví</u>** **<u>Literatura doby Karla IV. a husitství</u>** **<u>Cestopisy</u>** **<u>Poezie :</u>** - balady a romance **<u>Svět fantazie</u>** *obsah z hlediska literární teorie*	– první kroniky – Karel IV. Vv – ztvárnění představy o lidech v minulosti – texty básní zakomponované do kresby – ilustrace liter. textu – svět fantazie - ilustrace *<u>Rozšiřující učivo:</u>* - film – Noc na Karlštejně - Kosmova kronika česká *<u>Průřezové téma:</u>* MV – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení

Předmět: ČESKÝ JAZYK			***Ročník: 8.***
Výstupy žáka ZŠ Máchovo nám.:		**Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu (včetně učiva):**	**Vazby (mezipředmětové souvislosti)** **Přesahy (rozšiřující učivo)** **Průřezová témata**
Očekávané výstupy z RVP ZV	**Školní výstupy**		
		KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA	
Odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji Rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru Rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj Dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci	- rozlišuje vnější a vnitřní charakteristiku - vyjádří postoje ke sdělovanému obsahu - vytvoří osnovy - vyjádří vlastní pocity, myšlenky nálady - vybírá vhodné jazykové prostředky, - vytvoří otázky a stručné poznámky - odliší prvky vypravování, líčení, popisu, výkladu a pod.	**<u>Charakteristika literárních postav</u>** **<u>Líčení:</u>** – subjektivně zabarvený popis **<u>Jednoduchý výklad</u>** **<u>Jednoduchá úvaha</u>**	*<u>Mezipředmětové souvislosti:</u>* Pč – svět práce (volba povolání) *<u>Rozšiřující učivo:</u>* - televizní reklama - strukturovaný životopis v CJ - získávání, třídění a zpracování informací pomocí výpočetní techniky *<u>Průřezové téma:</u>* MV – stavba mediálních sdělení – kritické čtení a vnímání – mediálních sdělení – fungování a vliv médií ve společnosti – interpretace vztahu mediálních sdělení a reality
Odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru V mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči	- převede text z nespisovné - podoby jazyka do spisovné - zpracuje úvahu na vhodné téma - uplatní vlastní zkušenosti, názory, postoje	**<u>Referát</u>** **<u>Strukturovaný životopis</u>**	OSV – řešení problémů a rozhodovacích dovednosti

Zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu Využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát Uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování Využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů	- vybírá vhodné jazykové prostředky - vytvoří stručné poznámky z přečteného textu, - samostatně vytvoří a přednese referát		- hodnoty, postoje, praktická etika
		JAZYKOVÁ VÝCHOVA	
Spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova Rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémech Samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami	- rozliší spisovný jazyk, nářečí, obecnou češtinu - převede text z nespisovné podoby do spisovné a naopak - vyhledá a rozpozná slova cizího původu - nahradí slova přejatá slovy domácími - správně vyslovuje a používá frekventovaná přejatá slova	**<u>Nauka o českém jazyce:</u>** - slovanské jazyky - útvary českého jazyka **<u>Tvoření slov:</u>** - slova přejatá, jejich výslovnost a pravopis	*<u>Mezipředmětové souvislosti:</u>* *<u>Rozšiřující učivo:</u>* - práce s etymologickým slovníkem -sestavování křížovek - hry se slovy- rozvoj slovní zásoby - přejatá slova – práce s různými články v odborných časopisech - nezvyklá příjmení a jejich skloňování s

Správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci Využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace Rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí V písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí Rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití	- pro správné používání přejatých a cizích slov správně a samostatně využívá jazykových příruček (Pravidla českého pravopisu, SSČ a další) - rozliší slovesný vid, utvoří vidové dvojice - rozšiřuje daný větný člen na několikanásobný - určuje významové poměry, - používá interpunkci v souvětí - vyhledává různé spojovací výrazy - rozlišuje souvětí souřadné a podřadné - vyjádří obsah dvojčlenných vět větným ekvivalentem	**Tvarosloví:** - skloňování přejatých a cizích jmen vlastních - slovesný vid **Skladba:** - věta jednoduchá a souvětí - druhy vedlejších vět - souvětí souřadné - souvětí souřadné a podřadné - interpunkce v souvětí	pomocí etymologického slovníku *Průřezové téma:*
		LITERÁRNÍ VÝCHOVA	
Uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla Rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora Formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo Tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených	- orientuje se v struktuře literárního textu - posoudí význam a smysl literárního díla - charakterizuje jednotlivé literární žánry	**Vývoj písemnictví od počátků do konce 19. století:** - s důrazem na české písemnictví: - lidová slovesnost - počátky českého písemnictví - legendy, kroniky - životopisy	*Mezipředmětové souvislosti:* Vv – ilustrace dětské knihy – iniciály Hv – lidová píseň *Rozšiřující učivo:* *Průřezové téma:*

znalostí základů literární teorie Rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty Rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele Uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře Porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování Vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích	- vybírá si hodnotnou četbu - rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele - uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře - uspořádá názory na diskutované téma		

Předmět: ČESKÝ JAZYK			***Ročník: 9.***
Výstupy žáka ZŠ Máchovo nám.:		**Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu (včetně učiva):**	**Vazby (mezipředmětové souvislosti)** **Přesahy (rozšiřující učivo)** **Průřezová témata**
Očekávané výstupy z RVP ZV	**Školní výstupy**		
		KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA	
Odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji Rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru Rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj Dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci Odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru V mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči Zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu	- vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru - rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj - zaujme kritický postoj k důvodům, které vedly k manipulaci - porovná roli mluvčího a posluchače - sestaví souvislý text a navrhne různé způsoby jeho členění - sestaví text správnou normou písemného vyjadřování a grafickou úpravou - dodržuje zásady dorozumívání	**<u>Úřední písemnosti:</u>** - objednávka**,** pozvánka … **<u>Diskuze:</u>** **-** masmédia, sdělovací prostředky, řízená beseda **<u>Proslov:</u>** - připravený a nepřipravený projev **<u>Výstavba a členění textu:</u>** -praktické čtení (pozorné, přiměřeně rychlé, znalost orientačních prvků v textu) **<u>Funkční styly</u>** **<u>Strukturovaný životopis</u>** **<u>průběžně:</u>** - praktické čtení (pozorné, přiměřeně rychlé, znalost orientačních prvků v	*<u>Mezipředmětové souvislosti:</u>* Pč – svět práce (volba povolání) *<u>Rozšiřující učivo:</u>* - spolupráce se školním časopisem - elektronická pošta - fejeton - diskuse *<u>Průřezové téma:</u>* OSV – řešení problémů a rozhodovacích dovednosti - hodnoty, postoje, praktická etika MV – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení – interpretace vztahu mediálních sdělení a reality – stavba mediálních sdělení – vnímání autora mediálních sdělení

Využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát Uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování Využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů	- využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát - uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování	textu) - praktické naslouchání (výchova k empatii, podnět k jednání)	– fungování a vliv médií ve společnosti
		JAZYKOVÁ VÝCHOVA	
Spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova Rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémech Samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami Správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci	- seznámí se s ukázkami slovanských jazyků - určuje věcné významy slov - orientuje se v encyklopediích a jazykových příručkách, - uspořádá výstavbu souvislého textu a uvede různé způsoby jeho členění	**<u>Obecné poučení o jazyce:</u>** - původ a základy vývoje češtiny - slovanské jazyky - jazykověda - jazyková kultura **<u>Slovní zásoba a význam slova:</u>** - slovo a sousloví - rozvoj slovní zásoby - termíny	*<u>Mezipředmětové souvislosti:</u>* Aj – způsobové sloveso *být* *<u>Rozšiřující učivo:</u>* - práce s etymologickým slovníkem -sestavování křížovek - hry se slovy - cizojazyčná terminologie mluvnických kategorií - tvoření souvětí dle grafu

Využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace Rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí V písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí Rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití	-určuje slovní druhy - definuje pravopis vlastních jmen a názvů a používá ho v písemném projevu - vysvětlí a používá lexikální a morfologický pravopis - nahrazuje sloveso být plnovýznamovými slovesy (ve slohových pracích) - užívá ohebné i neohebné slovní druhy - vysvětlí rozdíly ve stavbě věty a souvětí - proniká do logiky stavby českého jazyka - dbá na ustálený pořádek slov - respektuje interpunkci ve stylistických projevech - vysvětlí členění složitého souvětí	**<u>Tvarosloví:</u>** - vlastní jména a názvy - slovní druhy - skloňování slovních druhů - stupňování přídavných jmen - pomocné sloveso být **<u>Skladba:</u>** - věta jednoduchá a souvětí - skladební dvojice - shoda podmětu s přísudkem - vedlejší větné členy - doplněk - věta hlavní a vedlejší -souvětí souřadné a podřadné - duhy vedlejších vět - významové poměry	*<u>Průřezové téma:</u>*
		LITERÁRNÍ VÝCHOVA	
Uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla Rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora Formuluje ústně i písemně dojmy ze	- orientuje se v základních literárních směrech literatury 20. století - uspořádá přehled o významných představitelích české a světové literatury - projevuje zájem navštěvovat divadla a filmová představení	**<u>Próza a poezie 19. století s důrazem na literaturu Národního obrození</u>** *obsah z hlediska literárně-historické* **<u>Literatura 1. poloviny 20. století</u>** - česká i světová literatura - meziválečná poezie a próza	*<u>Mezipředmětové souvislosti:</u>* *<u>Rozšiřující učivo:</u>* - práce s pohádkou J. Wericha „ Fimfárum“ - ilustrace dětské knihy

své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo Tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie Rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty Rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele Uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře Porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování Vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích	- formuluje vlastní názory na umělecké dílo - rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty - vysvětlí základní literární směry 20. století - zařazuje vybrané autory do literárních směrů - porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování	- odraz války v literatuře **<u>Literatura 2. poloviny 20. století:</u>** - oficiální literatura, exilová a samizdatová česká literatura - moderní román	- iniciály <u>*Průřezové téma:*</u>

2. CIZÍ JAZYK – ANGLICKÝ JAZYK

Učební osnovy

Název vyučovacího předmětu, ročník:	CIZÍ JAZYK – ANGLICKÝ JAZYK, 6. – 9.ročník

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Vyučovací předmět ANGLICKÝ JAZYK je zařazen na druhém stupni do 6. až 9. ročníku a navazuje na učivo a znalosti ANGLICKÉHO JAZYKA prvního stupně. Přispívá k chápání a objevování skutečností a poskytuje základ pro komunikaci ve světě.

Časová dotace učebního plánu předmětu ANGLICKÝ JAZYK je 12 hodin během 6. až 9. ročníku všech programů školního vzdělávacího programu, v každém ročníku je vyučován 3 hodiny týdně.

Cizí jazyk proniká do oblastí obchodu, mezinárodních organizací, ale i do každodenního života dětí. S cizím jazykem se setkáváme v obchodech, v hudbě a médiích. Stává se nedílnou součástí každodenních činností.

Výuka předmětu ANGLICKÝ JAZYK se zaměřuje především na:

- získávání zájmu o studium cizího jazyka
- osvojení potřebných jazykových znalostí a dovedností a k využití komunikace v cizím jazyce
- získání schopnosti číst a porozumět přiměřenému textu v daném cizím jazyce
- porozumění ústnímu sdělení na úrovni osvojených znalostí
- poznání kultury zemí příslušné jazykové oblasti, vyhledání nejdůležitějších informací o zemích studovaného jazyka a k práci s nimi
- pochopení významu znalosti cizích jazyků pro osobní život

Výchovné a vzdělávací strategie, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení:

- během výuky klademe důraz na čtení s porozuměním, práci s textem, vyhledávání, třídění, ověřování, hodnocení a zpracovávání informací
- žáky vedeme k samostatnému organizování některých akcí mimo vyučování
- žákům umožňujeme ve vhodných případech realizovat vlastní nápady, podněcujeme jejich tvořivost, zdravé sebevědomí a samostatnost
- žáci se účastní různých soutěží a olympiád
- zadáváme žákům zajímavé a tvůrčí úkoly

Kompetence k řešení problému:

- výuka je vedena tak, aby žáci hledali vlastní řešení problému a dokázali ho najít
- žáci si postupně zdokonalují kompetenci práce s informacemi ze všech možných zdrojů: ústních, tištěných, mediálních a počítačových, včetně internetu
- informace se učí vyhledávat, třídit, ověřovat a vhodným způsobem využívat
- žáci jsou vedeni úměrně k věku k bezpečnému používání internetu
- podle svých možností a schopností se žáci zapojují do soutěží a olympiád

Kompetence komunikativní:

- vedeme žáky k vhodné komunikaci se spolužáky, s učiteli a ostatními dospělými ve škole i mimo ni
- učíme žáky obhajovat a argumentovat vhodnou formou svůj vlastní názor a zároveň poslouchat názor jiných

Kompetence sociální a personální:

- během vyučování se často využívá týmová práce se žáky a vzájemná pomoc při učení
- máme snahu žáky naučit základům kooperace a týmové práce

Do předmětu ANGLICKÝ JAZYK jsou zařazena tato průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova (OSV):

- Sociální rozvoj:
  - poznávání lidí
  - mezilidské vztahy
  - komunikace
  - kooperace a kompetice

Výchova demokratického občana (VDO):

- Kulturní diference
- Lidské vztahy
- Multikultura

Přístupy k obsahu a organizace výuky:

Metody a formy práce:	Projekty:	Pomůcky a učební materiály:
• práce celé třídy • skupinová práce • samostatná práce • projektové vyučování • testy • hry • poslechová cvičení		• učebnice schválené MŠMT • pracovní sešity schválené MŠMT • doplňkové knihy • mapy • CD, MC • DVD • PC a výukové programy • interaktivní tabule

Předmět: ANGLICKÝ JAZYK			***Ročník: 6.***
Výstupy žáka ZŠ Máchovo nám.:		**Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu (včetně učiva):**	**Vazby (mezipředmětové souvislosti)** **Přesahy (rozšiřující učivo)** **Průřezová témata:**
Očekávané výstupy z RVP ZV	**Školní výstupy**		
		POSLECH S POROZUMĚNÍM	
Rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně. Rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat.	- rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech - reprodukuje informace z jednoduchých poslechových textů - opakuje informace z poslechu - přeloží informace z poslechu - rozumí dětem, které hovoří o daných tématech - reprodukuje získané informacemi - přeloží informace o daných tématech - rozumí mluvenému slovu v jednoduché konverzaci - vybavuje si rozdíl mezi fonetickou a grafickou podobou jazyka - rozeznává rozdíly v konverzačních tématech - rozumí audiovizuálním pomůckám o cizí zemi - použije získané informace ve své promluvě	**<u>Slovní zásoba:</u>** tematické okruhy: - cestování - sport - volný čas - péče o zdraví - vzdělávání - kultura - rodina - domov - bydlení - škola - volný čas - reálie zemí příslušných jazykových oblastí **<u>Zvuková a grafická podoba jazyka:</u>** - rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti - rozvíjení schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace - rozvíjení schopnosti ovládání pravopisu slov osvojené slovní zásoby	*<u>Mezipředmětové souvislosti:</u>* Z – zeměpis světadílů *<u>Rozšiřující učivo:</u>* Anglie - geografie - zvyky - kulturní zajímavosti *<u>Průřezová témata:</u>* VDO – Kulturní diference - Lidské vztahy
		PSANÍ	
Vyplní základní údaje o sobě ve formuláři.	- vyplní jednoduchý formulář	**<u>Mluvnice:</u>** - rozvíjení používání gramatických jevů	*<u>Mezipředmětové souvislosti:</u>*

Napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat. Reaguje na jednoduché písemné sdělení	- doplní chybějící informace - píše článek na internetu (komentář, FB, sms zprávu tweet) - písemně zpracovává své myšlenky, názory, preference - používá získané informace v psaném textu na daných tématech - vyjádří vlastními slovy svůj názor - odpovídá na otázky písemnou formou - napíše odpověď na jednoduché písemné sdělení	k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) **<u>Slovní zásoba:</u>** tematické okruhy: - cestování - sport - volný čas - péče o zdraví - vzdělávání - kultura - rodina - domov - bydlení - škola - volný čas - reálie zemí příslušných jazykových oblastí	*<u>Rozšiřující učivo:</u>* řeč nepřímá slovosled nepřímé otázky s vynechaným podmětem *<u>Průřezová témata:</u>*
		MLUVENÍ	
Zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních a neformálních situacích. Mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojených tématech.	- představí se - dává svým spolužákům příkazy - zeptá se na základní informace - mluví o své osobě, svých zájmech, preferencích, … - popíše běžné formální a neformální situace - reaguje v běžných formálních a neformálních situacích - popíše svojí rodinu, kamarády, volný čas a další témata - diskutuje o daných tématech	**<u>Slovní zásoba:</u>** - rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tématickým okruhům a komunikačním situacím - práce se slovníkem **<u>Výslovnost:</u>** - opakování hlásek - opakován slov **<u>Komunikace:</u>** - reakce na pokyny	*<u>Mezipředmětové souvislosti:</u>* *<u>Rozšiřující učivo:</u>* vyprávění s limitovaným počtem slov *<u>Průřezová témata:</u>* VDO – Kulturní diference - Lidské vztahy - Multikulturalita

Vypráví jednoduchý příběh či událost, popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života	- vlastními slovy vypráví jednoduchý příběh, událost - vlastními slovy popíše osoby, místa a věci z každodenního života - reaguje na doplňující otázky - popíše, co má a nemá rád - popíše, co umí a neumí - mluví o nutnostech a potřebách	- reprodukce textu - vlastní promluva - dokončení příběhu - recitace krátkých textů - zpěv jednoduchých písní **Mluvnice:** - rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) **Slovní zásoba:** tematické okruhy: - cestování - sport - volný čas - péče o zdraví - vzdělávání - kultura - rodina - domov - bydlení - škola - volný čas - reálie zemí příslušných jazykových oblastí	
		ČTENÍ S POROZUMĚNÍM	
Vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech. Rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované	- vyhledá informace na internetu - odpovídá na otázky týkající se daného textu - čte jednoduché texty a interpretuje jejich obsahovat - orientuje se ve slovníku	**Výslovnost:** - hlasité čtení - tiché čtení **Pochopení obsahu:** - vybírání zadaných informací z textu	*Mezipředmětové souvislosti:* *Rozšiřující učivo:* *Průřezová témata:*

informace		- řešení jednoduchých úloh **<u>Práce se slovníky:</u>** - hledání ve slovníku - používání slovníku k hledání českých ekvivalentů **<u>Mluvnice:</u>** - rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) **<u>Slovní zásoba:</u>** tematické okruhy: - cestování - sport - volný čas - péče o zdraví - vzdělávání - kultura - rodina - domov - bydlení - škola - volný čas - reálie zemí příslušných jazykových oblastí	

Předmět: ANGLICKÝ JAZYK			*Ročník: 7.*
Výstupy žáka ZŠ Máchovo nám.:		**Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu (včetně učiva):**	**Vazby (mezipředmětové souvislosti) Přesahy (rozšiřující učivo) Průřezová témata:**
Očekávané výstupy z RVP ZV	**Školní výstupy**		
		POSLECH S POROZUMĚNÍM	
Rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně Rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat	- pozná pravidla výslovnosti - poslouchá s porozuměním souvislý text ze záznamu - poslouchá s porozuměním souvislé projevy učitele - aplikuje slovní zásobu z prohlubujících se tematických okruhů - odhadne z kontextu význam neznámé slovní zásoby v promluvě či konverzaci	**<u>Slovní zásoba:</u>** tematické okruhy: - cestování - sport - oblékání - péče o zdraví - vzdělávání - kultura - rodina - domov - bydlení - škola - volný čas - reálie zemí příslušných jazykových oblastí	*<u>Mezipředmětové souvislosti:</u>* Z – zeměpis světadílů *<u>Rozšiřující učivo:</u>* *<u>Průřezová témata:</u>*
		PSANÍ	
Vyplní základní údaje o sobě ve formuláři. Napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat.	- vyplní jednoduchý formulář - doplní chybějící informace - interpretuje údaje - písemně zachytí hlavní myšlenku ze snadného vyslechnutého projevu, nebo přečteného textu - písemně vyjádří vlastní myšlenku ve	**<u>Skladba:</u>** - správný slovosled kladné věty, otázky a záporu **<u>Tvarosloví:</u>** <u>Podstatná jména:</u>** - základní principy užívání členů - počítatelná a nepočitatelná podstatná jména - vyjádření kvantity u počitatelných a nepočitatelných podstatných jmen	*<u>Mezipředmětové souvislosti:</u>* *<u>Rozšiřující učivo:</u>* *<u>Průřezová témata:</u>*

Reaguje na jednoduché písemné sdělení	formě dopisu, informačního letáčku, sms zprávy - aplikuje pravopis produktivně osvojených slov - aplikuje pravopisné změny, k nimž dochází při tvoření mluvnických tvarů - používá mluvnické učivo ze skladby a tvarosloví	<u>Přídavná jména:</u> - stupňování přídavných jmen <u>Zájmena:</u> - užívání osobních a přivlastňovacích zájmen u podstatných jmen označující osoby obou rodů - zájmena přivlastňovací samostatná <u>Slovesa:</u> - nepravidelné tvary sloves - budoucí čas <u>Slovesné časy:</u> - přítomný čas prostý a průběhový - minulý čas prostý a průběhový - přítomný čas průběhový pro vyjádření budoucnosti	
		MLUVENÍ	
Zeptá na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních a neformálních situacích. Mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojených tématech. Vypráví jednoduchý příběh či událost, popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života	- pohotově, přirozeně a jazykově správně reaguje v dialogických situacích každodenního života - používá jednoduchou konverzaci - souvisle pohovoří na známá témata včetně z oblastí reálií cizích i našich - reprodukuje vyslechnutý nebo přečtený text - dokončí započaté souvislé vyprávění	**<u>Výslovnost:</u>** - opakování hlásek, dvojhlásek - opakování slov i víceslabičných **<u>Komunikace:</u>** - reakce na pokyny - reprodukce textu - vlastní promluva - dokončení příběhu **<u>Mluvnice:</u>** - rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka	*<u>Mezipředmětové souvislosti:</u>* *<u>Rozšiřující učivo:</u>* vymyšlení příběhu delší promluva *<u>Průřezová témata:</u>* VDO – Kulturní diference - Lidské vztahy - Multikulturalita

		(jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)	OSV – poznávání lidí - mezilidské vztahy - komunikace - kooperace a kompetice
Vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech. Rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace.	- používá výkladový a překladový slovník - vyhledá jednoduchou informaci z textu - čte nahlas a tiše různorodé učebnicové texty - vyhledá v textu odpovědi na otázky	**ČTENÍ S POROZUMĚNÍM** **<u>Výslovnost:</u>** - hlasité čtení - tiché čtení - reprodukce krátkého textu **<u>Pochopení obsahu:</u>** - vybírání zadaných informací z textu - řešení úloh **<u>Práce se slovníky:</u>** - hledání ve slovníku - používání slovníku k hledání českých ekvivalentů	*<u>Mezipředmětové souvislosti:</u>* *<u>Rozšiřující učivo:</u>* *<u>Průřezová témata:</u>*

Předmět: ANGLICKÝ JAZYK			*Ročník: 8.*
Výstupy žáka ZŠ Máchovo nám.:		**Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu (včetně učiva):**	**Vazby (mezipředmětové souvislosti) Přesahy (rozšiřující učivo) Průřezová témata:**
Očekávané výstupy z RVP ZV	**Školní výstupy**		
		POSLECH S POROZUMĚNÍM	
Rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně. Rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat.	- poslouchá s porozuměním souvislý text ze záznamu - přeloží informace, které vyslechne v jednoduchých poslechových textech - poslouchá s porozuměním souvislé projevy učitele - poslouchá s porozuměním souvislé monologické i dialogické projevy rodilého mluvčího - vyjádří vlastními slovy obsah jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace	**<u>Slovní zásoba:</u>** tematické okruhy: - počasí - sport - pocity a nálady - péče o zdraví - vzdělávání - kultura - rodina - domov - bydlení - příroda a město - nákupy a móda - volba povolání - reálie zemí příslušných jazykových oblastí	*<u>Mezipředmětové souvislosti:</u>* Z – zeměpis světadílů *<u>Rozšiřující učivo:</u>* *<u>Průřezová témata:</u>*
		PSANÍ	
Vyplní základní údaje o sobě ve formuláři. Napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat. Reaguje na jednoduché písemné sdělení	- vyplní jednoduchý formulář - doplní chybějící informace - napíše vlastní myšlenky ve formě dopisu, informačního letáčku (sms zprávy…) - napíše hlavní myšlenku ze snadného vyslechnutého projevu nebo přečteného	**<u>Skladba:</u>** - souvětí podřadné - vedlejší věty vztažné - řeč přímá - předložky na konci doplňovací otázky **<u>Tvarosloví:</u>** <u>Podstatná jména:</u> - základní principy užívání členů	*<u>Mezipředmětové souvislosti:</u>* *<u>Rozšiřující učivo:</u>* *<u>Průřezová témata:</u>*

	textu - používá mluvnické a jiné příručky - aplikuje mluvnické učivo ze skladby a tvarosloví - aplikuje pravopis produktivně osvojených slov - aplikuje pravopisné změny, k nimž dochází při tvoření mluvnických tvarů - aplikuje základní pravidla interpunkce	v kontextu -nepočitatelná podstatná jména <u>Přídavná jména:</u> - stupňování nepravidelné <u>Zájmena:</u> - užívání osobních a přivlastňovacích zájmen u podstatných jmen označujících osoby obou rodů - zájmena přivlastňovací samostatná - zájmena zvratná <u>Slovesa:</u> - slovesa modální: v minulém a budoucím čase - nepravidelné tvary frekventovaných sloves - budoucí čas – blízká budoucnost - slovesné časy: průběhové tvary minulého a budoucího času, předpřítomný čas prostý - verbonominální konstrukce (have a chat) - nejfrekventovanější frázová slovesa <u>Příslovce:</u> - tvoření příslovcí příponou – ly - pravidelné stupňování	
		MLUVENÍ	
Zeptá na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních a neformálních situacích.	- pohotově, přirozeně a jazykově správně předvede komunikační schopnosti v dialogických situacích každodenního života	**<u>Komunikace:</u>** - vyjadřování pokynů - reprodukce textu - vlastní promluva	*<u>Mezipředmětové souvislosti:</u>*

Mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojených tématech. Vypráví jednoduchý příběh či událost, popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života	- aplikuje pravidla výslovnosti -aplikuje správné výslovnostní návyky - pohovoří na známá témata - vyjádří vlastními slovy svůj názor na známá témata - reprodukuje vyslechnutý nebo přečtený text - dokončí započaté souvislé vyprávění	- dokončení příběhu **Mluvnice:** - rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)	*Rozšiřující učivo:* *Průřezová témata:* OSV – poznávání lidí - mezilidské vztahy - komunikace - kooperace a kompetice VDO - Multikulturalita
		ČTENÍ S POROZUMĚNÍM	
Vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech. Rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace.	- vyhledá v textu odpovědi na otázky - vyhledá požadovanou informaci - uplatní logický odhad neznámých výrazů při četbě - používá překladový slovník - přečte nahlas i tiše s porozuměním adaptované a neadaptované - přečte nahlas i tiše s porozuměním různorodé učebnicové texty - přečte nahlas i tiše s porozuměním umělecké texty	**Výslovnost:** - hlasité čtení - tiché čtení **Pochopení obsahu:** - vybírání zadaných informací z textu - řešení úloh	*Mezipředmětové souvislosti:* *Rozšiřující učivo:* *Průřezová témata:*

Předmět: ANGLICKÝ JAZYK			*Ročník: 9.*
Výstupy žáka ZŠ Máchovo nám.:		**Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu (včetně učiva):**	**Vazby (mezipředmětové souvislosti) Přesahy (rozšiřující učivo) Průřezová témata:**
Očekávané výstupy z RVP ZV	**Školní výstupy**		
		POSLECH S POROZUMĚNÍM	
Rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně. Rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat.	- poslouchá s porozuměním souvislý text ze záznamu - poslouchá s porozuměním souvislé projevy učitele - poslouchá s porozuměním souvislé monologické i dialogické projevy rodilého mluvčího - shrne obsah vyslechnutého textu	**<u>Zvuková a grafická podoba jazyka:</u>** - rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace, ovládání pravopisu slov osvojené slovní zásoby **<u>Slovní zásoba:</u>** tematické okruhy: - sport - společnost a její problémy - péče o zdraví - vzdělávání - kultura - rodina - domov - bydlení - moderní technologie a média - reálie zemí příslušných jazykových oblastí	*<u>Mezipředmětové souvislosti:</u>* Z – zeměpis světadílů *<u>Rozšiřující učivo:</u>* *<u>Průřezová témata:</u>*
		PSANÍ	
Vyplní základní údaje o sobě ve formuláři. Napíše jednoduché texty týkající se	- vyplní jednoduchý formulář -doplní chybějící informace - písemně vyjádří vlastní myšlenku ve	**<u>Skladba:</u>** - souvětí podřadné - vedlejší věty vztažné - řeč přímá - řeč nepřímá	*<u>Mezipředmětové souvislosti:</u>* *<u>Rozšiřující učivo:</u>*

jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat. Reaguje na jednoduché písemné sdělení	formě dopisu, informačního letáčku, sms zprávy… - používá mluvnické učivo ze skladby a tvarosloví - osvojí si pravopis produktivně osvojených slov - napíše sdělení - průběžně opravuje zjištěné nedostatky - písemně zachytí hlavní myšlenku ze snadného vyslechnutého projevu nebo přečteného textu - rozezná pravopisné změny, k nimž dochází při tvoření mluvnických tvarů - rozezná základní pravidla interpunkce - používá psaní velkých a malých písmen - používá dělení slov	- slovosled nepřímé otázky - nepřímý rozkaz - dovětky - předložky na konci doplňovací otázky **<u>Tvarosloví:</u>** <u>Podstatná jména:</u> - základní principy užívání členů v kontextu <u>Přídavná jména:</u> - stupňování víceslabičných přídavných jmen - stupňování nepravidelné <u>Zájmena:</u> - užívání osobních a přivlastňovacích zájmen u podstatných jmen označujících osoby obou rodů - zájmena přivlastňovací samostatná - zájmena zvratná - zájmena neurčitá <u>Slovesa:</u> - slovesa modální v minulém a budoucím čase - nepravidelné tvary frekventovaných sloves - budoucí čas – blízká budoucnost - slovesné časy: průběhové tvary minulého a budoucího času, předpřítomný čas prostý a průběhový, předminulý čas - trpný rod s předmětem přímým v přítomném čase	*<u>Průřezová témata:</u>*

		- verbonominální konstrukce (have a chat) - nejfrekventovanější frázová slovesa - vyjádření změny stavu: get, turn, become	
Zeptá na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních a neformálních situacích. Mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojených tématech. Vypráví jednoduchý příběh či událost, popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života	- pohotově, přirozeně a jazykově správně reaguje v dialogických situacích každodenního života - hovoří na konverzační téma - souvisle pohovoří na známá témata včetně z oblastí reálií cizích i našich - upevňuje správné výslovnostní návyky - uvědomuje si pravidla výslovnosti - diskutuje na známá témata - argumentuje na dané téma - reprodukuje vyslechnutý nebo přečtený text - dokončí započaté souvislé vyprávění - dokáže jinak formulovat sdělení a vyjádřit myšlenku vlastními slovy	**MLUVENÍ** **<u>Komunikace:</u>** - vyjádření pokynů - reakce na pokyny - reprodukce textu - vlastní promluva - dokončení příběhu **<u>Slovní zásoba:</u>** - rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím. **<u>Mluvnice:</u>** - rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)	*<u>Mezipředmětové souvislosti:</u>* *<u>Rozšiřující učivo:</u>* *<u>Průřezová témata:</u>* OSV – poznávání lidí - mezilidské vztahy - komunikace - kooperace a kompetice VDO - Multikulturalita
Vyhledá požadované informace	- uplatní logický odhad neznámých	**ČTENÍ S POROZUMĚNÍM** **<u>Výslovnost:</u>**	*<u>Mezipředmětové souvislosti:</u>*

v jednoduchých každodenních autentických materiálech. Rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace.	výrazů při četbě - používá výkladový i překladový slovník - vyhledá v textu odpovědi na otázky - čte nahlas i tiše různorodé učebnicové texty - čte nahlas i tiše adaptované a neadaptované texty (návody, prospekty, inzeráty) - čte nahlas i tiše umělecké texty - používá mluvnické a jiné příručky - reprodukuje text - vyhledá v textu potřebnou informaci	- hlasité čtení - tiché čtení **<u>Pochopení obsahu:</u>** - vybírání zadaných informací z textu - řešení úloh	<u>*Rozšiřující učivo:*</u> <u>*Průřezová témata:*</u>

3. DRUHÝ CIZÍ JAZYK – NĚMECKÝ JAZYK

Učební osnovy

Název vyučovacího předmětu, ročník:	DRUHÝ CIZÍ JAZYK - NĚMECKÝ JAZYK, 8. – 9. ročník

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Vyučovací předmět NĚMECKÝ JAZYK jako druhý cizí jazyk je začleněn do výuky na 2. stupni.

Časová dotace učebního plánu předmětu jsou 3 hodiny týdně během 8.– 9. ročníku ve všech vzdělávacích programech školy.

Předmět NĚMECKÝ JAZYK poskytuje žákům živý jazykový základ a předpoklady pro komunikaci v rámci integrované Evropy a světa. Cizí jazyk a jeho osvojování pomáhá snižovat bariéry, přispívá ke zvýšení mobility jedinců, umožňuje poznávat odlišnosti v kulturních tradicích a ve způsobu života lidí jiných zemí.

V souladu s přirozeným fyziologickým, emocionálním a rozumovým rozvojem žáků německý jazyk směřuje zvláště k tomu, aby žáci:

- kultivovali své jazykové schopnosti v oblasti dorozumívání se, rozvíjeli svůj vlastní projev na základě osvojených znalostí
- získali náhled na gramatický i sémantický systém německého a českého jazyka,
- si osvojili základní pravidla komunikace v běžných každodenních situacích
- rozvíjeli své receptivní, reprodukční a částečně i produkční schopnosti a dovednosti
- získali vhled do německé kultury, pocítili empatie k jinému etniku, získali náhled na život v jiné kultuře
- rozvíjeli své vlastní hodnoty a morální zásady na základě poznání jiných skutečností
- získali povědomí o historii, úzce související s každým lidským konáním

Výuka NĚMECKÉHO JAZYKA se uskutečňuje prostřednictvím poslechových, konverzačních, naučných a jazykově-tvůrčích činností, které jsou vzájemně provázány a navzájem se doplňují.

Obsahem *poslechových činností* je práce s mluveným textem, při níž se rozvíjejí a prohlubují dosavadní znalosti.

Obsahem *konverzačních činností* je dialog mezi žáky a učitelem, nebo mezi žáky samotnými, při němž dochází k upevnění osvojených gramatických pravidel a kultivaci mluveného projevu.

Obsahem *naučných činností* je osvojení si základních gramatických struktur a typů vět.

Obsahem *jazykově – tvůrčích* je aktivní vnímání textu, při níž žák poznává nejen obsah a formu textu, ale i své možnosti a fantazii.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí:

Kompetence k učení:

- žák hledá a třídí informace, které využije v praktickém životě
- učitel vede žáky k užívání správné terminologie a uvedení věcí do souvislostí
- učitel umožňuje každému žákovi zažít úspěch

Kompetence k řešení problémů:

- žáci jsou vedeni ke schopnosti kritického myšlení, rozhodnutí, obhajobě, zodpovědnosti
- využití získaných vědomostí a dovedností k objevování různých variant řešení problémů
- sledování vlastního pokroku při zdolávání problémů
- učitel sleduje při hodině pokrok všech žáků
- učitel vede žáky k vzájemnému naslouchání

Kompetence komunikativní:

- žáci jsou vedeni k využití získaných komunikativních dovedností
- využití informačních a komunikačních prostředků pro kvalitní a účinnou komunikaci
- učitel se zajímá o náměty, názory, zkušenosti žáků
- učitel vytváří příležitosti pro relevantní komunikaci mezi žáky
- učitel vede žáky k diskuzi
- žáci porozumí různým typům textů, obrazových materiálů, gest, zvuků a jiných informačních prostředků

Kompetence sociální a personální:

- žáci jsou vedeni k upevňování dobrých mezilidských vztahů
- učitel vede žáky k vzájemnému naslouchání

- učitel vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé
- přijímaní pochvaly a kritiky
- učitel vede žáky k sebehodnocení

Kompetence občanská:

- žák je veden k zodpovědnosti
- žáci jsou vedeni k vytrvalosti a pracovitosti

Kompetence pracovní:

- využívá znalostí a zkušeností získaných v jednotlivých vzdělávacích oblastech
- dodržování vymezených pravidel
- učitel vede žáky k osvojení si základních znalostí jazyka
- učitel vede žáky k rozvoji orientace v základních aktivitách

Do předmětu NĚMECKÝ JAZYK jsou zařazena tato průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova (OSV):

- Osobnostní rozvoj
  - rozvoj schopnosti poznání
  - seberegulace a sebeorganizace

- Sociální rozvoj
  - poznávání lidí
  - mezilidské vztahy
  - komunikace
  - kooperace a kompetice

Multikulturní výchova (MKV):

- Kulturní diference
- Lidské vztahy
- Multikulturalita

Enviromentální výchova (EV): • Vztah člověk k prostředí		

Metody a formy práce:
 	
• konverzace v cizím jazyce
• praktická cvičení
• poslechová cvičení
• obousměrný překlad textů
• práce celé třídy
• skupinová práce
• testy
• hry
• projektové vyučování
• soutěže (olympiády)
	Projekty:
	
	• projekty:
	  ▫ rodina; rodokmen
	  ▫ škola
	  ▫ jídelní lístek
		Pomůcky a učební materiály:
		
		• audio technika, projektor, tablety, PC
		• slovníky
		• pexeso
		• počítače – výukové programy, internet, multifunkční tabule
		• obrazový materiál, tabule gramatických přehledů, kopírovaný materiál (křížovky, texty písní)
		• názorné pomůcky (např. hodiny, hrací kostky)

Předmět: NĚMECKÝ JAZYK			***Ročník: 8.***
Výstupy žáka ZŠ Máchovo nám.:		**Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu (včetně učiva):**	**Vazby (mezipředmětové souvislosti)** **Přesahy (rozšiřující učivo)** **Průřezová témata:**
Očekávané výstupy z RVP ZV	**Školní výstupy**		
		POSLECH S POROZUMĚNÍM	
	- čte nahlas a foneticky správně jednoduché texty - upevňuje výslovnost	<u>Výslovnost:</u> - pravidla výslovnosti - upevňování správných výslovnostních návyků - hlasité a tiché čtení - průběžná korekce zjištěných nedostatků	*<u>Mezipředmětové souvislosti:</u>* Z – zeměpis světadílů *<u>Rozšiřující učivo:</u>* - číst tiše i nahlas různorodé učebnicové texty (návody, prospekty, inzeráty) *<u>Průřezová témata:</u>* OSV – rozvoj schopnosti poznání – seberegulace a sebeorganizace
Rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat	- stručně sdělí obsah přiměřeně obtížného textu	<u>Pochopení obsahu:</u> - vybírání zadaných informací z textu - řešení jednoduchých úloh	
Rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně	- poslouchá s porozuměním souvislé projevy učitele - reprodukuje se správnou výslovností čtený a slyšený text - správně reaguje na souvislé projevy učitele	<u>Slovní zásoba:</u> témata: - představení se a pozdravy - domov a rodina - škola a vyučovací předměty - volný čas - kalendářní rok - zvířata	
Rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně	- písemně obměňuje krátké texty vyhledává v textu potřebné informace a		

a týkající se osvojovaných témat, zejména pokud má vizuální oporu	odpovědi na otázky - aplikuje slovní zásobu okruhů na daná témata - přiměřeně reprodukuje přečtený text - vyhledá ve slovníku neznámá slova používá cizojazyčný slovník	<u>Práce se slovníky:</u> - orientace ve slovníku - vyhledávání českých a německých slov	
		MLUVENÍ **PSANÍ** **ČTENÍ S POROZUMĚNÍM**	
Sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat Rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům	- jednoduše hovoří o své rodině,volném čase, zálibách	**<u>Skladba</u>**: - věta oznamovací - věta tázací - pořádek slov ve větě - zápor	*<u>Mezipředmětové souvislosti:</u>* *<u>Rozšiřující učivo:</u>* - vzdělávání a kulturní život u nás a v zemi studovaného jazyka - písemné sestavení jednoduchého sdělení na téma volný čas
Napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	- sestaví text jednoduchého dopisu o svém denním programu a o běžných každodenních situacích, a odpověď na něj	**<u>Tvarosloví</u>**: <u>Podstatná jména:</u> - skloňování podstatných jmen v 1. a 4. pádě - užití členu určitého a neurčitého	*<u>Průřezová témata:</u>* OSV – rozvoj schopnosti poznání – seberegulace a sebeorganizace – poznávání lidí – mezilidské vztahy – komunikace – kooperace a kompetice
Vyplní základní údaje o sobě ve formuláři	- vyplní jednoduchý formulář, žádost		
Odpovídá na jednoduché otázky	- řeší situace související se získáváním a poskytováním základních místních		

týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá Zapojí se do jednoduchých rozhovorů Rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům Stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení Rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledává v něm požadovanou informaci	informací - reprodukuje písemně i ústně text, promluvu a konverzaci - konverzuje přiměřeně na dané téma – škola, rodina,volný čas, aktivity - odpovídá na položenou otázku - napíše jednoduché sdělení a odpověď na zadané téma - používá mluvnické učivo ze skladby a tvarosloví - stručně vyjádří svůj názor ústně i písemně - osvojí si pravopis používaných slov - pracuje se slovníky a dalšími příručkami	<u>Přídavná jména:</u> - přídavná jména v přísudku <u>Zájmena</u>: - skloňování některých osobních zájmen - zápor kein <u>Číslovky:</u> - základní řadové do deseti <u>Slovesa</u>: - časovaní pravidelných sloves - časování některých nepravidelných sloves - způsobové sloveso möchten **<u>Komunikace:</u>** - jednoduchým způsobem se domluví v běžných každodenních situacích - orientace v jednoduchému reprodukovanému textu	MKV – kulturní diference EV – vztah člověka k prostředí

Předmět: NĚMECKÝ JAZYK			***Ročník: 9.***
Výstupy žáka ZŠ Máchovo nám.:		**Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu (včetně učiva):**	**Vazby (mezipředmětové souvislosti)** **Přesahy (rozšiřující učivo)** **Průřezová témata:**
Očekávané výstupy z RVP ZV	**Školní výstupy**		
		POSLECH S POROZUMĚNÍM	
		Výslovnost: - užívání jednoduchých slovních obratů - hlasité a tiché čtení	*Mezipředmětové souvislosti:* Z – zeměpis světadílů *Rozšiřující učivo:*
Rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat	- samostatně vede jednoduchý dialog - stručně sdělí obsah přiměřeně obtížného textu	Pochopení obsahu: - s porozuměním využívá informací z různých materiálů	*Průřezová témata:* MKV – Multikulturalita – Lidské vztahy
Rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně	- pohotově a jazykově správně reaguje na pokyny učitele - vyhledává v textu potřebné informace a odpovědi na otázky - aplikuje slovní zásobu okruhů na daná témata	Slovní zásoba: témata: - německy mluvící země - reálie německy mluvících zemí - příroda a počasí - koníčky a záliby	
Rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkající se osvojovaných témat, zejména pokud má vizuální oporu	- přiměřeně reprodukuje přečtený text - používá překladový slovník a slovník učebnice - orientuje se v nové slovní zásobě	- povolání - v restauraci, jídlo, nákupy - město, obec - dopravní prostředky	

		- popis lidí, lidské tělo, zdraví - oblečení	
		MLUVENÍ **PSANÍ** **ČTENÍ S POROZUMĚNÍM**	
Napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat Vyplní základní údaje o sobě ve formuláři Odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá Sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat Rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům Rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům Stručně reaguje na jednoduché písemné	- sestaví text jednoduchého dopisu o své osobě, rodině a běžných každodenních situacích a odpověď na něj - vyplní jednoduchý formulář, žádost - sestaví písemně krátké vypravovaní na zadané téma - ústně reprodukuje krátké písemné vypravování - přeloží jednoduchou konverzaci - napíše jednoduché sdělení a odpověď na zadané téma - stručně vyjádří svůj názor ústně i písemně - aplikuje znalosti ze skladby a tvarosloví v praxi - osvojí si pravopis používaných slov	**<u>Skladba:</u>** - souvětí souřadné - zápor nicht mehr **<u>Tvarosloví:</u>** <u>Podstatná jména:</u> - množné číslo podstatných jmen <u>Přídavná jména:</u> - stupňování některých přídavných jmen - nepravidelné stupňování <u>Číslovky:</u> - řadové <u>Slovesa:</u> - nepravidelná slovesa mögen, müssen, können - slovesa s odlučitelnou předponou - nepravidelná slovesa v přítomném	*<u>Mezipředmětové souvislosti:</u>* *<u>Rozšiřující učivo:</u>* - použití výkladového slovníku - neurčitý podmět man - vazba „es gibt“ - dialog v obchodě, reklamace - další geografické údaje ze zemí studovaného jazyka *<u>Průřezová témata:</u>* OSV – poznávání lidí – mezilidské vztahy – komunikace – kooperace a kompetice MKV – lidské vztahy

sdělení Rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledává v něm požadovanou informaci Zapojí se do jednoduchých rozhovorů	- pohovoří na známá témata - pohotově tvoří otázky a odpovídá na ně	čase - préteritum sein a haben <u>Předložky:</u> - některé předložky se 3. pádem - předložky se 4. pádem **<u>Komunikace:</u>** - běžně užívá jednoduché obraty vyjadřující svolení, politování, omluvu,prosbu, žádost, výzvu, pozvání a reakci na pozvání	

4. MATEMATIKA

Učební osnovy

Název vyučovacího předmětu, ročník:	MATEMATIKA, 6. – 9. ročník

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Předmět MATEMATIKA se vyučuje jako samostatný předmět v 6. - 9. ročníku základní školy. Navazuje na vyučovací předmět MATEMATIKA 1. stupně.

Časová dotace předmětu v 6. - 9. ročníku je 4 hodiny týdně ve všech programech školního vzdělávacího programu.

MATEMATIKA poskytuje vědomosti a dovednosti potřebné v praktickém životě. Umožňuje tak získávat matematickou gramotnost. Pro tuto svoji nezastupitelnou roli prolíná celým základním vzděláváním. Vzdělávání klade důraz na důkladném porozumění základním myšlenkovým postupům, matematickým pojmům a jejich vzájemným vztahům. Žáci si postupně osvojují některé pojmy, algoritmy, terminologii, symboliku a způsoby jejich užití.

Výuka MATEMATIKY se zaměřuje na to,

- aby žáci používali matematické vědomosti a dovednosti v reálných situacích, v praktických činnostech – odhady, měření, porovnávání velikostí a vzdáleností, orientace a podobně
- aby si žáci rozvíjeli paměť prostřednictvím numerických výpočtů
- aby si žáci osvojovali nezbytné matematické vzorce a algoritmy
- aby si žáci rozvíjeli abstraktní, logické myšlení řešením problémových úloh, , využíváním základních matem. pojmů a vztahů
- aby se žáci učili věcně a srozumitelně argumentovat
- aby žáci vytvářeli hypotézy, analyzovali výsledky a vyvozovali z nich závěry
- aby žáci využívali základní matematické pojmy a vztahy při řešení jednotlivých úloh
- aby se žáci naučili řešit problémové úlohy – pochopili problém, naplánovali řešení, odhadli výsledek, zvolili správný postup, uměli zapsat řešení úlohy
- aby se žáci přesně a stručně vyjadřovali pomocí matematického jazyka a matematické symboliky
- aby se u žáků rozvíjela systematičnost, vytrvalost, přesnost, sebekontrola
- aby se u žáků rozvíjela důvěra ve vlastní schopnosti
- aby žáci došli k poznání, že k výsledku lze často dospět různými způsoby
- aby žáci dokázali zaujmout postoj, vysvětlit názor a obhájit ho

Výchovné a vzdělávací strategie, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení:

- podporujeme iniciativu žáka k učení (např. individuálním přístupem k žákovi vyvolávat pocit úspěšnosti)
- učíme žáky vyjadřovat své názory
- umožňujeme žákům prezentovat výsledky své práce
- zadáváme úkoly, při kterých žáci zpracovávají informace z různých zdrojů (internet, video, televize, počítačové programy, encyklopedie, žákovská knihovna, výstavy, besedy, atlasy, tisk aj.)
- učíme žáky používat moderní přístroje k řešení úloh
- umožňujeme žákům účast na soutěžích
- vytváříme, upevňujeme základy pro úspěšné řešení úloh (osvojování si základních matem. pojmů a vztahů)
- vhodně žáky motivujeme – nabízíme řešení zajímavých úkolů, tvůrčích i úkolů z praktického života
- vedeme žáky k hodnocení a sebehodnocení (pěstování důvěry ve vlastní schopnosti, podněcování tvořivosti a samostatnosti)

Kompetence k řešení problémů:

- zadáváme problémové úlohy z praktického života
- nabízíme žákům pracovat s netradičními úlohami testů SCIO, CERMAT, Archimediáda, Pythagoriáda, Matematická olympiáda, Pangea
- vedeme žáky, aby uměli pracovat s různými nabízenými zdroji informací, ověřovali si jejich pravdivost, pracovali s vlastní chybou, hledali nová řešení
- učíme žáky pochopit problém, ukázat cestu, jak problém řešit – provést jeho rozbor, naplánovat způsob řešení, utřídit údaje, vyhledat informace, obhájit řešení, uvědomit si zodpovědnost za své rozhodnutí
- vytvářet a rozvíjet potřebné schopnosti a dovednosti – systematičnost, vytrvalost, přesnost aj.

Kompetence komunikativní:

- vedeme žáky ke kultivovanému vystupování a jednání
  ke spisovné výslovnosti
  k přesnému a stručnému vyjadřování
  k souvislému projevu
- učíme žáky, aby uměli obhajovat a argumentovat vhodnou formou svůj *vlastní* názor
- učíme žáky, aby uměli naslouchat, tolerovat názory ostatních
- zadáváme úkoly, které umožňují spolupráci žáků

Kompetence sociální a personální:

- zadáváme úkoly vhodné k řešení ve skupině
- umožňujeme žákům navrhovat různé varianty řešení úkolů
- přidělujeme žákům různé role
- umožňujeme žákům vzájemně si sdělovat své pocity a názory
- dbáme na dodržování pravidel
- oceňujeme kladný přístup k práci
- zadáváme úkoly, při kterých si žáci mohou pomáhat, efektivně spolupracovat
- vytváříme příležitosti pro diskusi, výměnu názorů
- vedeme žáky k utváření vlastních názorů, hodnocení úspěšnosti dosaženého cíle
- podporujeme individuální rozvoj žákovy osobnosti, jeho sebepoznání, seberealizaci
- vedeme žáky k tomu, aby se naučili oceňovat práci druhých i svou vlastní

Kompetence občanské:

- učíme žáky umět se rozhodnout v dané situaci
- učíme žáky respektovat názory ostatních
- učíme žáky uvědomovat si svá práva a povinnosti k sobě i ostatním
- umožňujeme žákům spoluvytvářet pravidla ve své třídě (v hodinách matematiky)
- vedeme žáky k toleranci individuálních odlišností

Kompetence pracovní:

- vedeme žáky k odpovědnosti za své jednání
- vedeme žáky k plánování úkolů a postupů
- učíme a rozvíjíme u žáků na matematických úlohách přesnost, trpělivost, systematičnost a pořádnost

Do předmětu MATEMATIKA jsou zařazena tato průřezová témata:

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (EGS):

- Evropa a svět nás zajímá

Mediální výchova (MV): • interpretace vztahu mediálních sdělení a reality • fungování a vliv médií ve společnosti

Přístupy k obsahu a organizace výuky:		
Metody a formy práce:	**Projekty:**	**Pomůcky a učební materiály:**
• frontální vyučování • skupinová práce • samostatná práce • diskuse • seminární práce • projektové vyučování • soutěže (Matematická olympiáda, ...)		• učebnice, sešity • pomůcky z kabinetu matematiky • nástěnné tabule • encyklopedické knihy • internet • kalkulátory • počítače • texty olympiád

Předmět: MATEMATIKA			*Ročník: 6.*
Výstupy žáka ZŠ Máchovo nám.:		**Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu(včetně učiva):**	**Vazby (mezipředmětové souvislosti) Přesahy (rozšiřující učivo) Průřezová témata:**
Očekávané výstupy z RVP ZV	**Školní výstupy**		
		ČÍSLO A PROMĚNNÁ	
Provádí početní operace v oboru přirozených čísel Zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor	- zobrazuje přirozená čísla a nulu na číselné ose - užívá zápisy přirozených čísel v desítkové soustavě - porovnává přirozená čísla podle velikosti - zaokrouhluje přirozená čísla na desítky, stovky… - dodržuje pravidla pro pořadí početních operací - sčítá, odčítá, násobí a dělí přirozená čísla jednociferným a dvouciferným dělitelem - používá uvedené znalosti při řešení úloh z praxe - počítá aritmetický průměr	**<u>Opakování aritmetiky a geometrie:</u>** **A. Přirozená čísla:** - přirozená čísla a jejich znázornění na číselné ose - zápis přirozených čísel v desítkové soustavě - porovnávání a zaokrouhlování přirozených čísel - operace s přirozenými čísly a jejich vlastnosti - aritmetický průměr	*<u>Mezipředmětové souvislosti:</u>* D – letopočty F – používání přirozených čísel při výpočtu fyzikálních veličin *<u>Rozšiřující učivo:</u>* Římské číslice *<u>Průřezová témata:</u>*
		GEOMETRIE V ROVINĚ A PROSTORU	
Zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a	- znázorňuje body a přímky a rozhoduje o jejich vzájemné poloze (bod na přímce, rovnoběžky, kolmice	**<u>Opakování aritmetiky a geometrie:</u>** **B. Rovinné útvary a geometrická**	*<u>Mezipředmětové souvislosti:</u>* Pč – jednoduché plány a náčrtky

jednoduchých praktických problémů, využívá potřebnou matematickou symboliku Charakterizuje a třídí základní rovinné útvary Odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů Načrtne a sestrojí rovinné útvary	- měří délky, narýsuje úsečky dané délky - využívá při analýze praktické úlohy a náčrtky - využívá matematikou symboliku - narýsuje kružnici s daným středem a poloměrem - pozná základní rovinné útvary - sestrojí střed úsečky pomocí kružítka - načrtne trojúhelník a čtyřúhelník - narýsuje čtverec a obdélník - používá jednotky délky včetně jejich převodů - řeší geometrické úlohy početně - počítá obvody mnohoúhelníků - používá jednotky obsahu včetně jejich převodů - určuje obsahy obrazců ve čtvercové síti - počítá obsahy obdélníku a čtverce - poznává a pojmenovává krychli, kvádr, hranol, jehlan, válec, kužel a kouli - převede slovní zadání do náčrtku - popíše jednotlivé kroky konstrukce a sestrojí rovinný útvar - určí počet řešení konstrukční úlohy	**tělesa:** - body, přímky, úsečky - trojúhelník, čtyřúhelník, obdélník a čtverec - jednotky délky a obsahu - obvody, obsahy rovin. útvarů - krychle, kvádr, hranol, jehlan, kužel,válec, koule	– měření délek F – převody jednotek délky a obsahu Z – politická mapa *<u>Rozšiřující učivo:</u>* převody ar, hektar *<u>Průřezová témata:</u>*

		ČÍSLO A PROMĚNNÁ	
Užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část deset. číslem Zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor Provádí početní operace v oboru racionálních čísel	- porovnává des. čísla - zaokrouhluje je na daný řád - násobí a dělí des. čísla 10, 100, 1000 - užívá a převádí jednotky délky, hmotnosti a obsahu - sčítá, odčítá, násobí a dělí des. čísla písemně i na kalkulačce - užívá předchozí znalosti a dovednosti k řešení úloh z praxe - užívá kapesní kalkulátor	**<u>Desetinná čísla:</u>** - porovnávání a zaokrouhlování - sčítání a odčítání - násobení a dělení des. čísla deseti, stem, tisícem - jednotky délky, hmotnosti a obsahu - násobení des. čísla přirozeným číslem a desetinným číslem - dělení des. čísla přirozeným číslem a desetinným číslem	*<u>Mezipředmětové souvislosti :</u>* F – převody jednotek délky, hmotnosti CH – zákon zachování hmotnosti *<u>Rozšiřující učivo:</u>* *<u>Průřezová témata:</u>* MV – interpretace vztahu mediálních sdělení a reality
Modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel	- rozlišuje prvočíslo a složené číslo - rozloží přirozené číslo na součin prvočísel - zjistí největšího společného dělitele dvou a tří čísel - zjistí nejmenší společný násobek dvou a tří čísel - využívá kritéria dělitelnosti 2, 3, 4, 5, 6, 9, 10, 25, 50, 100 - řeší slovní úlohu s využitím dělitelnosti	**<u>Dělitelnost přirozených čísel:</u>** - dělitel - násobek - znaky dělitelnosti deseti, pěti, dvěma a třemi - sudé číslo, liché číslo - prvočísla a čísla složená - společní dělitelé, největší společný dělitel - čísla soudělná, čísla nesoudělná - společné násobky, nejmenší společný násobek	
		GEOMETRIE V ROVINĚ A PROSTORU	

Určuje velikost úhlu měřením a výpočtem	- přenáší daný úhel ke zvolené polopřímce - sestrojuje osu úhlu - odhaduje a měří velikost daného úhlu - sestrojuje úhel dané velikosti - pozná ostrý, pravý, tupý a přímý úhel - pozná vrcholové úhly a vedlejší úhly - sčítá a odčítá úhly - určí násobek úhlu - využívá při výpočtech vlastnosti dvojic úhlů (střídavých, souhlasných, vedlejších, vrcholových) a součtu úhlů v trojúhelníku	**<u>Úhel a jeho velikost:</u>** - úhel jako část roviny - velikost úhlu ve stupních a minutách - porovnávání úhlů - sčítání a odčítání úhlů	*<u>Mezipředmětové souvislosti:</u>* Z – glóbus a mapa F – světelné jevy D – barokní architektura Vv – ornamenty Přírodopis – listy,květy F – světelné jevy F – těžnice, těžiště Pč – technické náčrty a výkresy F – převody jednotek objemu *<u>Rozšiřující učivo:</u>* Konstrukce úhlů 60, 45, 30, 15 pomocí kružítka Doplní osu souměrnosti osově souměrného obrazce Jednotky objemu odvozené od litru *<u>Průřezová témata:</u>*
Načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru v osové souměrnosti, určí osově souměrný útvar (konstrukční úlohy)	- rozhoduje, zda jsou dva obrazce shodné - sestrojuje obraz bodu a jednoduché rovinné obrazce v osové souměrnosti - rozhoduje, zda je daný útvar osově souměrný a určuje jeho osy - využívá vlastností základních rovinných útvarů (velikost úhlů, souměrnost)	**<u>Osová souměrnost:</u>** - shodné útvary - osa souměrnosti - konstrukce obrazu útvaru v osové souměrnosti - osově souměrné útvary - osa úsečky, osa úhlu	
Využívá a zdůvodňuje polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a	- vypočítá ze známé velikosti dvou úhlů trojúhelníku velikost jeho třetího vnitřního úhlu	**<u>Trojúhelník:</u>** - vnitřní úhly trojúhelníku a jejich jejich součet	

jednoduchých praktických problémů,využívá potřebnou matem. symboliku Charakterizuje a třídí základní rovinné útvary Načrtne a sestrojí rovinné útvary	- pozná a popíše ostroúhlý, pravoúhlý, tupoúhlý, rovnostranný, rovnoramenný trojúhelník - využívá polohové a metrické vlastnosti k řešení geometrických úloh - sestrojí výšky trojúhelníku - převede slovní zadání do náčrtku - popíše jednotlivé kroky konstrukce a rovinný útvar sestrojí - určí počet řešení konstrukční úlohy - ověří, zda výsledný útvar odpovídá zadání - sestrojí těžnice a těžiště trojúhelníku - sestrojí kružnici opsanou a vepsanou trojúhelníku	- trojúhelníková nerovnosti - třídění trojúhelníků podle velikosti vnitřních úhlů a podle délek stran - výšky trojúhelníku - těžnice a těžiště trojúhelníku - kružnice opsaná trojúhelníku a kružnice vepsaná trojúhelníku	
Určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti Odhaduje a vypočítá objem a povrch těles Načrtne a sestrojí sítě základních těles Načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině	- načrtne a narýsuje obraz krychle a kvádru - používá pojmy podstava, hrana, stěna, vrchol - pracuje s půdorysem a nárysem - načrtne a sestrojí síť krychle a kvádru - odhadne a vypočítá povrch krychle a kvádru - odhadne a vypočítá objem krychle a kvádru - používá a převádí jednotky objemu - aplikuje uvedené znalosti na jednoduché úlohy z praxe	**<u>Krychle a kvádr:</u>** - zobrazení krychle a kvádru - síť krychle a kvádru - povrch krychle a kvádru - objem krychle a kvádru - převody jednotek objemu	

		NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY	
Užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací Řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tématických a vzdělávacích oblastí	- používá známé aritmetické a geometrické postupy - používá doplňování řad - provede rozbor úlohy a vyhledává v textu úlohy potřebné údaje a vztahy - zvolí vhodný postup řešení provede diskusi o počtu řešení a kontrolu reálnosti výsledku - zformuluje odpověď - určí reálnou podobu trojrozměrného útvaru z jeho obrazu v rovině - popíše základní vlastnosti útvaru - využívá poznatky a dovednosti při řešení úloh ze života	- číselné a logické řady - číselné a obrázkové analogie - logické a netradiční geometrické úlohy	*Mezipředmětové souvislosti:* *Rozšiřující učivo:* matematický Klokan, Pythagoriáda matematická olympiáda *Průřezová témata:*

Předmět: MATEMATIKA			*Ročník: 7.*
Výstupy žáka ZŠ Máchovo nám.:		**Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu (včetně učiva):**	**Vazby (mezipředmětové souvislosti) Přesahy (rozšiřující učivo) Průřezová témata:**
Očekávané výstupy z RVP ZV	**Školní výstupy**		
		GEOMETRIE V ROVINĚ A PROSTORU	
Určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti Odhaduje a vypočítá objem a povrch těles Načrtne a sestrojí sítě základních těles Načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině	- načrtne a narýsuje obraz krychle a kvádru - používá pojmy podstava, hrana, stěna, vrchol - pracuje s půdorysem a nárysem - načrtne a sestrojí síť krychle a kvádru - vypočítá povrch krychle a kvádru - vypočítá objem krychle a kvádru - převádí jednotky objemu - aplikuje uvedené znalosti na jednoduché úlohy z praxe	**<u>Krychle a kvádr:</u>** - zobrazení krychle a kvádru - síť krychle a kvádru - povrch krychle a kvádru - objem krychle a kvádru - převody jednotek objemu	*<u>Mezipředmětové souvislosti:</u>* F – převody jednotek objemu *<u>Rozšiřující učivo:</u>* Jednotky objemu odvozené od litru *<u>Průřezová témata:</u>*
		ČÍSLO A PROMĚNNÁ	
Provádí početní operace v oboru rac. čísel Užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část (zlomkem)	- zobrazuje zlomek na číselné ose - krátí a rozšiřuje zlomky - vyjádří zlomek v základním tvaru - určí převrácené číslo - porovnává dva zlomky - převádí zlomek na desetinné číslo a	**<u>Racionální čísla:</u>** **A. Nezáporné zlomky:** - zlomek jako část celku - zobrazování zlomku na číselné ose - rozšiřování a krácení zlomků	*<u>Mezipředmětové souvislosti:</u>* F – výpočet fyzikálních veličin F – odčítání racionálních čísel při určování teplotních změn Z – přírodní složky a oblasti Země – glóbus a mapa

	naopak - převádí smíšené číslo na zlomek a naopak - sčítá a odčítá zlomky - násobí a dělí zlomky - využívá zlomky při řešení jednoduchých úloh z praxe	- porovnávání zlomků - zlomky, desetinná čísla a smíšená čísla - operace se zlomky	Z – glóbus a mapa CH – složení směsí, návody k přípravě roztoků Pč – příprava pokrmů F – řešení fyz. úloh Z – společenské a hospodářské složky prostředí CH – procentuální zastoupení složek v roztocích FG – základy finanční matematiky
Provádí početní operace v oboru celých čísel	- rozlišuje kladné a záporné celé číslo - zobrazuje celé číslo na číselné ose a číslo k němu opačné - stanoví absolutní hodnotu celého čísla - stanoví opačné číslo k danému celému číslu - porovná celá čísla podle velikosti - sčítá a odčítá celá čísla - násobí a dělí celá čísla	**B. Celá čísla:** **-** celá čísla a jejich znázorňování - absolutní hodnota celého čísla, opačné číslo - porovnávání celých čísel - sčítání a odčítání celých čísel - násobení a dělení celých čísel	*Rozšiřující učivo:* promile, vklad, úvěr, úroková míra, jednoduché úrokování *Průřezová témata:* MV – interpretace vztahu mediálních sdělení a reality – fungování a vliv médií ve společnosti
Analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racion. čísel Provádí početní operace v oboru rac. čísel Užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek-část (zlomkem, desetin. Číslem)	- využívá znalosti o celých číslech v úlohách z praxe - zobrazí racionální číslo na číselné ose - porovná racionální čísla podle velikosti - stanoví absolutní hodnotu racionálních čísel - sčítá a odčítá racionální čísla - násobí a dělí racionální čísla	**C. Racionální čísla – záporné zlomky a záporná desetinná čísla:** - záporná desetinná čísla a záporné zlomky - racionální čísla - sčítání a odčítání racionálních čísel - násobení a dělení racionálních čísel	

	- aplikuje uvedené znalosti na jednoduchých úlohách z praxe - dodržuje pravidla pro pořadí početních operací v oboru celých a racionálních čísel - vyznačí na číselné ose racionální číslo a číslo k němu opačné - vyhodnotí výsledek řešení úlohy		
Využívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek-část (poměrem) Řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem, pracuje s měřítky map a plánů	- stanoví poměr ze zadaných údajů - zkrátí a rozšíří daný poměr - zvětší či zmenší danou hodnotu v daném poměru - rozdělí celek v daném poměru - užívá poměr a postupný poměr k řešení úloh z praxe - užívá dané měřítko při čtení map a při konstrukci jednoduchých plánků - užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část poměrem	**<u>Poměr:</u>** - poměr - převrácený poměr - rozšiřování a krácení poměru - postupný poměr - měřítko plánu a mapy	
Zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor Užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek-část (procentem) Řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než celek)	- vypočítá procentovou část, základ a počet procent - řeší slovní úlohy - užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část procentem - užívá předchozí znalosti při řešení úloh z praxe	**<u>Procenta:</u>** - procento, základ - počet procent, procentová část - úrok	

Vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data Porovnává soubory dat Určuje vztahy přímé anebo nepřímé úměrnosti Vyjadřuje funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem Matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů	- zpracuje, porovná, vyhodnotí a uspořádá údaje podle zadání úlohy - vyjádří vztahy mezi uvedenými údaji - sestaví tabulku a graf přímé a nepřímé úměrnosti - rozhodne, zda je daná závislost přímá úměrnost, nepřímá úměrnost, - určí úměrnost z textu, tabulky a grafu - vyznačí bod s danými souřadnicemi v pravoúhlé soustavě souřadnic - řeší úlohy z praxe s využitím přímé a nepřímé úměrnosti - využívá trojčlenku	**ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY** **<u>Přímá a nepřímá úměrnost:</u>** - přímá úměrnost, trojčlenka - nepřímá úměrnosti - pravoúhlá soustava souřadnic v rovině - graf přímé úměrnosti - graf nepřímé úměrnosti	*<u>Mezipředmětové souvislosti:</u>* F – vztah mezi veličinami *<u>Rozšiřující učivo:</u>* *<u>Průřezová témata:</u>*
Zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů, využívá potřebnou matematickou symboliku Charakterizuje a třídí základní rovinné útvary Načrtne a sestrojí rovinné útvary Užívá k argumentaci věty o shodnosti	- odhadne, zda jsou dva předložené obrazce shodné - používá věty sss, sus, usu při rozhodování o shodnosti trojúhelníků - sestrojuje trojúhelníky s využitím vět sss, sus, usu - definuje a rozeznává druhy trojúhelníků - převede slovní zadání do náčrtku	**GEOMETRIE V ROVINĚ A PROSTORU** **<u>Shodnost, středová souměrnost:</u>** **A. Shodnost trojúhelníků:** - shodnost geometrických útvarů - shodnost trojúhelníků - věta sss - věta sus - věta usu	*<u>Mezipředmětové souvislosti:</u>* Vv – počítačová grafika Pč – technické výkresy F – výpočet fyzik. veličin *<u>Rozšiřující učivo:</u>* *<u>Průřezová témata:</u>*

trojúhelníků	- popíše jednotlivé kroky konstrukce a rovinný útvar sestrojí - určí počet řešení konstrukční úlohy - ověří, zda výsledný útvar odpovídá zadání		
Načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové souměrnosti Určí středově souměrný útvar	- sestrojí obraz daného obrazce ve středové souměrnosti - rozhodne, zda je obraz středově souměrný či osově souměrný - v jednoduchých případech doplní střed souměrnosti středově souměrného obrazce	**B. Středová souměrnost:** - osová souměrnosti - středová souměrnost, střed souměrnosti - konstrukce obrazu ve středové souměrnosti	
Načrtne a sestrojí rovinné útvary Zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení jednoduchých, praktických úloh Využívá potřebnou matematickou symboliku Odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovin. útvarů	- rozliší jednoduché druhý rovnoběžníku a vysvětlí jejich vlastnosti - vysvětlí vlastnosti lichoběžníku - sestrojí rovnoběžníky a lichoběžníky v jednoduchých případech - vypočítá obvod a obsah rovnoběžníku, trojúhelníku a lichoběžníku - aplikuje uvedené znalosti v úlohách z praxe	**<u>Čtyřúhelníky:</u>** - čtyřúhelníky - rovnoběžníky - výšky a úhlopříčky rovnoběžníku - kosodélník a kosočtverec - konstrukce rovnoběžníku - obvod a obsah rovnoběžníku - obsah trojúhelníku - lichoběžník a jeho konstrukce - obvod a obsah lichoběžníku	
Určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti Odhaduje a vypočítá objem a povrch	- pozná hranol, jeho části a plášť - používá pojmy podstava, hrana, stěna, vrchol, tělesová a stěnová úhlopříčka	**<u>Hranoly:</u>** - hranoly a jejich části - síť a povrch hranolu	

těles Načrtne a sestrojí sítě základních těles Načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině Analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matem. aparátu	- nakreslí síť hranolu - vypočítá povrch hranolu - vypočítá objem hranolu - řeší jednoduché geometrické úlohy s využitím matematických znalostí	- objem hranolu	
Užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací Řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tématických a vzdělávacích oblastí	- používá známé aritmetické a geometrické postupy - používá doplňování řad - provede rozbor úlohy a vyhledává v textu úlohy potřebné údaje a vztahy - zvolí vhodný postup řešení provede diskusi o počtu řešení a kontrolu reálnosti výsledku - zformuluje odpověď - určí reálnou podobu trojrozměrného útvaru z jeho obrazu v rovině - popíše základní vlastnosti útvaru - využívá poznatky a dovednosti při řešení úloh ze života	**NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY** - číselné a logické řady - číselné a obrázkové analogie - logické a netradiční geometrické úlohy	*Mezipředmětové souvislosti:* *Rozšiřující učivo:* Matematická olympiáda, Klokan, Pythagoriáda *Průřezová témata:*

Předmět: MATEMATIKA			*Ročník: 8.*
Výstupy žáka ZŠ Máchovo nám.:		**Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu (včetně učiva):**	**Vazby (mezipředmětové souvislosti) Přesahy (rozšiřující učivo) Průřezová témata:**
Očekávané výstupy z RVP ZV	**Školní výstupy**		
		GEOMETRIE V ROVINĚ A PROSTORU	
Určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti Odhaduje a vypočítá objem a povrch těles Načrtne a sestrojí sítě základních těles Načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině Analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matem. aparátu	- pozná hranol a jeho části a plášť - používá pojmy podstava, hrana, stěna, vrchol, tělesová a stěnová úhlopříčka - nakreslí síť hranolu - odhadne a vypočítá povrch hranolu - odhadne a vypočítá objem hranolu - načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles ve volném rovnoběžném promítání	**<u>Hranoly:</u>** - hranoly a jejich části - síť a povrch hranolu - objem hranolu	*<u>Mezipředmětové souvislosti:</u>* F – výpočet fyzik. veličin *<u>Rozšiřující učivo:</u>* *<u>Průřezová témata:</u>*
		ČÍSLO A PROMĚNNÁ	
Provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel, užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu Zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor	- odhaduje druhou mocninu - určuje druhou mocninu pomocí tabulek i kalkulačky - odhaduje druhou odmocninu - určuje druhou odmocninu pomocí tabulek i kalkulačky - řeší úlohy z praxe	**<u>Druhá mocnina, odmocnina:</u>** - druhá mocnina a určování druhých mocnin - druhá odmocnina a určování druhých odmocnin	*<u>Mezipředmětové souvislosti:</u>* Z – zeměpis světadílů F – řešení fyz. úloh *<u>Rozšiřující učivo:</u>* Zápis velkých čísel ve tvaru a.10n

	- užívá znalosti druhých mocnin celých čísel od 1 do 20 (i ke stanovení odpovídajících druhých odmocnin) - zapisuje a určuje mocniny s přirozeným mocnitelem - provádí početní operace s mocninami - (sčítá, odčítá, násobí, dělí, umocňuje součin, zlomek, umocňuje mocninu) - zapisuje čísla v desítkové soustavě s užitím mocnin o základu 10	**<u>Mocniny s přirozeným mocnitelem:</u>** - mocnina s přirozeným mocnitelem - pravidla pro počítání s mocninami - zápis čísla v desítkové soustavě pomocí mocnin deseti	*<u>Průřezová témata:</u>* MV – interpretace vztahu mediálních sdělení a reality – fungování a vliv médií ve společnosti
Zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovin. útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů, využívá potřebnou matematickou symboliku Analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu	- definuje Pythagorovu větu - řeší úlohy vedoucí k užití Pythagorovy věty - využívá náčrtky a schémata - využívá polohové a metrické vlastnosti k řešení geometrických úloh	**GEOMETRIE V ROVINĚ A PROSTORU** **<u>Pythagorova věta:</u>** - Pythagorova věta - výpočet přepony - výpočet odvěsny	*<u>Mezipředmětové souvislosti:</u>* F – vzájemné působení těles (skládání různoběžných sil) *<u>Rozšiřující učivo:</u>* *<u>Průřezová témata:</u>*
Provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel	- dodržuje pravidla pro pořadí početních operací v oboru celých a racionálních čísel, využívá vlastností operací	**ČÍSLO A PROMĚNNÁ** **<u>Výrazy:</u>** **A. Číselné výrazy, výrazy s proměnnými:** - číselný výraz a jeho hodnota	*<u>Mezipředmětové souvislosti:</u>* F – řešení fyzik. úloh (výpočet neznámé ze vzorce)

	- vypočítá hodnotu číselného výrazu - dosadí do výrazu s proměnnými a vypočítá jeho hodnotu - účelně a efektivně využívá kalkulátor - zapíše situaci danou slovním vyjádřením pomocí výrazů - vyjádří daný výraz slovně	- výraz s proměnnými	*Rozšiřující učivo:* Dělení mnohočlenu jednočlenem Užití vzorců na třetí *Průřezová témata:*
Matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných, určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním	- sčítá a odčítá mnohočleny - násobí mnohočlen jednočlenem - násobí mnohočlen mnohočlenem - upravuje mnohočlen na součin vytknutím před závorku - užívá vzorce pro druhou mocninu součtu a rozdílu jednočlenů a pro rozdíl druhých mocnin jednočlenů	**B. Mnohočleny:** - jednočlen. dvojčlen, trojčlen, čtyřčlen - mnohočlen - rozklad mnohočlenu na součin - úprava podle vzorce	
Formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic	- sestaví rovnici ze zadaných údajů - užívá ekvivalentní úpravy rovnic - řeší lineární rovnice s jednou neznámou, provádí zkoušku dosazením - využívá lineární rovnice s jednou neznámou při řešení úloh z praxe - vypočítá po dosazení do vzorce zbývající neznámou	**<u>Lineární rovnice:</u>** - jednoduché rovnice - rovnice se závorkou - rovnice se zlomkem - slovní úlohy - výpočet neznámé ze vzorce rovnice	
		GEOMETRIE V ROVINĚ A PROSTORU	

Zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovin. útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů, využívá potřebnou matematickou symboliku Charakterizuje a třídí základní rovinné útvary Odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů Načrtne a sestrojí rovinné útvary Určuje a charakterizuje základní prostorové útvary, analyzuje jejich vlastnosti Odhaduje a vypočítá objem a povrch těles Načrtne a sestrojí sítě základních těles	- pojmenuje základní množiny všech bodů dané vlastnosti - popíše vzájemnou polohu kružnice a přímky, dvou kružnic - sestrojí tečny z bodu ke kružnic - vypočítá délku kružnice, obvod kruhu a obsah kruhu - popíše válec, načrtne a narýsuje jeho síť - používá pojmy podstava, plášť - odhadne a vypočítá povrch a objem válce - aplikuje uvedené postupy v jednoduchých úlohách z praxe	**<u>Kruh, kružnice, válec:</u>** - kružnice a kruh - kružnice a přímka, dvě kružnice - Thaletova věta - délka kružnice a obvod kruhu - obsah kruhu - válec a jeho síť - povrch a objem válce	*<u>Mezipředmětové souvislosti:</u>* Vv – dekorativní prvky F – fyzik. úlohy Informatika – matem.a statis. Výpočty, funkce, tabulka a graf *<u>Rozšiřující učivo:</u>* základy statistiky *<u>Průřezová témata:</u>* EGS – Evropa a svět nás zajímá
Využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh Načrtne a sestrojí rovinné útvary Analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu	- používá základní pravidla přesného rýsování - narýsuje osu úhlu, osu úsečky - sestrojí rovnoběžky s danou přímkou v dané vzdálenosti - sestrojí soustředné kružnice - sestrojí trojúhelník podle vět sss, sus, usu - sestrojí čtyřúhelník, resp. lichoběžník - provede rozbor, zapíše konstrukci narýsuje trojúhelník, čtyřúhelník	**<u>Konstrukční úlohy</u>**: - množiny bodů v rovině - základní konstrukční úlohy - konstrukce trojúhelníků - konstrukce čtyřúhelníků - sestrojí tečnu ke kružnici v daném bodě, tečnu ke kružnici z daného bodu ležící vně kružnice - sestrojí trojúhelník s využitím výšky nebo těžnice	

Užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací Řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tématických a vzdělávacích oblastí	- používá známé aritmetické a geometrické postupy - používá doplňování řad - provede rozbor úlohy a vyhledává v textu úlohy potřebné údaje a vztahy - zvolí vhodný postup řešení - provede diskusi o počtu řešení a kontrolu reálnosti výsledku - zformuluje odpověď - určí reálnou podobu trojrozměrného útvaru z jeho obrazu v rovině - popíše základní vlastnosti útvaru - využívá poznatky a dovednosti při řešení úloh ze života	**NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY** - číselné a logické řady - číselné a obrázkové analogie - logické a netradiční geometrické úlohy	*Mezipředmětové souvislosti:* *Rozšiřující učivo:* matemat. Klokan, matem. Olympiáda, Pythagoriáda *Průřezová témata:*

Předmět: MATEMATIKA			*Ročník: 9.*
Výstupy žáka ZŠ Máchovo nám.:		**Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu (včetně učiva):**	**Vazby (mezipředmětové souvislosti) Přesahy (rozšiřující učivo) Průřezová témata:**
Očekávané výstupy z RVP ZV	**Školní výstupy**		
		GEOMETRIE V ROVINĚ A PROSTORU	
Využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh Načrtne a sestrojí rovinné útvary Analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu	- používá základní pravidla přesného rýsování - narýsuje osu úhlu, osu úsečky - sestrojí rovnoběžky s danou přímkou v dané vzdálenosti - sestrojí soustředné kružnice - sestrojí trojúhelník podle vět sss, sus, usu - sestrojí čtyřúhelník, resp. lichoběžník - provede rozbor, zapíše konstrukci narýsuje trojúhelník, čtyřúhelník - určí počet řešení konstrukční úlohy	**<u>Konstrukční úlohy</u>:** - množiny bodů v rovině - základní konstrukční úlohy - konstrukce trojúhelníků - konstrukce čtyřúhelníků - sestrojí tečnu ke kružnici v daném bodě, tečnu ke kružnici z daného bodu ležící vně kružnice - sestrojí trojúhelník s využitím výšky nebo těžnice	*<u>Mezipředmětové souvislosti:</u>* *<u>Rozšiřující učivo:</u>* *<u>Průřezová témata:</u>*
		ČÍSLO A PROMĚNNÁ	
	- určuje podmínky, za kterých má daný lomený výraz smysl - krátí a rozšiřuje lomené výrazy - sčítá a odčítá dva až tři lomené výrazy - násobí a dělí dva lomené výrazy - převede složený lomený výraz na	**<u>Lomený výraz:</u>** - lomený výraz - početní operace s lomenými výrazy - složený lomený výraz	*<u>Mezipředmětové souvislosti:</u>* F – výpočet dráhy, rychlosti, času CH – roztoky, směsi *<u>Rozšiřující učivo:</u>*

Formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic Formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav Analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel	násobení dvou lomených výrazů - řeší jednoduché lineární rovnice s neznámou ve jmenovateli - řeší slovní úlohy - řeší soustavu dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými dosazovací metodou a sčítací metodou - využívá soustavu dvou rovnic se dvěma neznámými při řešení úloh z praxe - provádí zkoušku soustavy dvou lineárních rovnic	**<u>Řešení lineárních rovnic s neznámou ve jmenovateli:</u>** - lineární rovnice s neznámou ve jmenovateli **<u>Soustavy lineárních rovnic se dvěma neznámými</u>:** - soustava dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými - dosazovací metoda, sčítací metoda - úlohy o směsích a roztocích - úlohy o společné práci - úlohy o pohybu	*<u>Průřezová témata:</u>* EGS – Evropa a svět nás zajímá
		ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY	
Vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data Porovnává soubory dat Vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí grafem Matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů	- sestrojí graf funkce dané tabulkou - řeší graficky soustavu dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými - užívá probrané funkce při řešení úloh z praxe - pozná funkční závislost z textu úlohy, z tabulky, z grafu a z rovnice - přiřadí funkční vztah vyjádřený tabulkou k příslušnému grafu nebo naopak - interpretuje výsledky získané	**<u>Funkce:</u>** - funkce - definiční obor funkce - množina hodnot funkce - rostoucí a klesající funkce - konstantní funkce - lineární funkce a její vlastnosti - přímá úměrnost - grafické řešení dvou lineárních rovnic	*<u>Mezipředmětové souvislosti:</u>* Informatika – matematické a statistické výpočty, funkce, tabulka a graf *<u>Rozšiřující učivo:</u>* - Kvadratická funkce *<u>Průřezová témata:</u>* MV – interpretace vztahu mediálních sdělení a reality – fungování a vliv médií ve

	porovnáváním souborů dat - vyčte z grafu hodnoty na základě porozumění vzájemným vztahům mezi proměnnými	- nepřímá úměrnost	společnosti EGS – Evropa a svět nás zajímá
		GEOMETRIE V ROVINĚ A PROSTORU	
Užívá k argumentaci a při výpočtech věty o podobnosti trojúhelníků	- pozná podobné útvary a určí poměr podobnosti - sestrojí obrazec podobný danému obrazci při zvoleném poměru podobnosti (zmenšuje, zvětšuje) - rozdělí úsečku v daném poměru - užívá poměr podobnosti při práci s plány a mapami - objevuje a využívá podobnost v jednoduchých úlohách z praxe	**<u>Podobnost:</u>** - podobnost geometrických útvarů - poměr podobnosti - podobnosti trojúhelníků - věty o podobnosti trojúhelníků - užití podobnosti	*<u>Mezipředmětové souvislosti:</u>* Z – Glóbus a mapa Pč – technické výkresy a modely Pč – technické výkresy Informatika – tvorba a zpracování obrázků *<u>Rozšiřující učivo:</u>* Goniometrické funkce: - odvěsna přilehlá a odvěsna protilehlá k úhlu v pravoúhlém trojúhelníku - sinus - kosinus - tangens - hodnoty goniometrických funkcí v tabulkách a na kalkulačce - grafy funkcí sinus, kosinus a tangens - výpočty v pravoúhlém trojúhelníku pomocí goniometrických funkcí - užití goniometrických funkcí
Určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti Odhaduje a vypočítá objem a povrch těles Načrtne a sestrojí sítě základních těles Načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině	- pozná jehlan a sestrojí jeho síť - pozná a popíše kužel - odhadne a vypočítá v jednoduchých případech povrch a objem jehlanu a kužele - odhadne a vypočítá povrch a objem koule	**<u>Jehlan, kužel, koule:</u>** - jehlan, jeho síť a povrch - objem jehlanu - kužel, jeho síť a povrch - objem kužele - koule a její povrch - objem koule	

			v praktických úlohách - kotangens *Průřezová témata:*
Užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací Řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tématických a vzdělávacích oblastí	- používá známé aritmetické a geometrické postupy - používá doplňování řad - provede rozbor úlohy a vyhledává v textu úlohy potřebné údaje a vztahy - zvolí vhodný postup řešení provede diskusi o počtu řešení a kontrolu reálnosti výsledku - zformuluje odpověď - určí reálnou podobu trojrozměrného útvaru z jeho obrazu v rovině - popíše základní vlastnosti útvaru - využívá poznatky a dovednosti při řešení úloh ze života	**NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY** - číselné a logické řady - číselné a obrázkové analogie - logické a netradiční geometrické úlohy	*Mezipředmětové souvislosti:* *Rozšiřující učivo:* matematický Klokan, matematická olympiáda *Průřezová témata:*

5. INFORMATIKA

Učební osnovy

Název vyučovacího předmětu, ročník:	INFORMATIKA, 6. - 9. ročník

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Na naší škole se předmět INFORMATIKA vyučuje ve dvou různých variantách:

1. INFORMATIKA;
2. INFORMATIKA (PRO TŘÍDY S ROZŠÍŘENOU VÝUKOU INFORMATIKY).

INFORMATIKA

Vyučovací předmět INFORMATIKA je zařazen do 6. až 9. ročníku školního vzdělávacího programu tříd v programu s rozšířenou výukou globální výchovy a programu s rozšířenou výukou tělesné výchovy. Navazuje na učivo povinného vyučovacího předmětu I. stupně INFORMATIKA (4. - 5. ročník). Podporuje v sobě vzdělávací obory MATEMATIKA, FYZIKA, ČESKÝ JAZYK, CIZÍ JAZYK (zejména Anglický jazyk).
Časová dotace učebního plánu předmětu INFORMATIKA jsou 4 hodiny během 6. - 9. ročníku. V 6. - 9. ročníku je INFORMATIKA vyučována 1 hodinu týdně. Výuka probíhá v počítačových učebnách a třídy mohou být děleny do dvou skupin.

INFORMATIKA (PRO TŘÍDY S ROZŠÍŘENOU VÝUKOU INFORMATIKY)

Vyučovací předmět INFORMATIKA PRO TŘÍDY S ROZŠÍŘENOU VÝUKOU INFORMATIKY je zařazen do 6. až 9. ročníku, pro třídy v programu s rozšířenou výukou informatiky a výpočetní techniky. Navazuje na učivo povinného vyučovacího předmětu I. stupně INFORMATIKA (4. - 5. ročník). Podporuje v sobě vzdělávací obor MATEMATIKA, FYZIKA, ČESKÝ JAZYK, CIZÍ JAZYK (zejména Anglický jazyk).
Časová dotace učebního plánu předmětu je 11 hodin během 6. - 9. ročníku. V 6. a 7. ročníku je předmět INFORMATIKA (PRO TŘÍDY S ROZŠÍŘENOU VÝUKOU INFORMATIKY) vyučována 2 hodiny týdně, v 8. - 9. ročníku pak 3 hodiny týdně. Výuka probíhá v počítačových učebnách a třídy jsou děleny do dvou skupin.

Výuka předmětu INFORMATIKA se zaměřuje především na to, aby žáci:

- naučili využívat možnosti tohoto dynamicky se vyvíjejícího oboru při vlastním celoživotním vzdělávání
- poznali významnou úlohu informací v dnešním světě a zvýšili si své schopnosti ve světě informací
- si osvojili v širších teoretických i praktických znalostech ovládání informačních a komunikačních technologií při práci s nimi a možnosti využití těchto

technologií v řadě oborů lidské činnosti

- porozuměli toku informací
- se naučili při interakci s počítačem využívat algoritmické myšlení
- jimi vyhledané informace byli věrohodné, díky porovnávání více zdrojů
- za podpory výpočetní techniky, aplikačního i výukového softwaru zvýšili efektivnost svého učení a organizace práce
- dokázali tvořivě využít softwarové a hardwarové prostředky pro řešení úkolů a prezentaci své práce
- se naučili pracovat s internetem a dalšími komunikačními technologiemi jako zdrojem informací a také prostředkem pro prezentaci výsledků své práce
- znalost internetu a jiných digitálních médií uplatňovali při vyhledávání informací, jejich třídění, úpravě, hodnocení a zpracování pomocí správně zvolených počítačových aplikací.
- porozuměli jednotlivým součástem technického vybavení PC, orientovali se v operačních systémech a jejich nastavení, dokázali řešit problematiku virů, zabezpečení počítače, osobních údajů a dat
- si osvojili, jak aplikovat zásady algoritmizace a základy programování
- respektovali práva k duševnímu vlastnictví při využívání softwaru a chápali důležitost standardizace pro celosvětovou komunikaci a spolupráci
- dokázali zaujmout odpovědný a etický přístup k nevhodným obsahům vyskytujícím se na internetu či jiných médiích

Výchovné a vzdělávací strategie, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence učení:

- během výuky klademe důraz na čtení s porozuměním, práci s textem, vyhledávání, třídění, ověřování, hodnocení a zpracovávání informací z různých zdrojích
- žáky vedeme k sebehodnocení, hodnocení druhých i jevů a situací ve svém okolí
- individuálním přístupem k žákům máme snahu vytvářet, co nejvíce možností prožít úspěch
- žákům umožňujeme ve vhodných případech realizovat vlastní nápady, podněcujeme jejich tvořivost a samostatnost
- žáci se účastní různých soutěží a olympiád
- máme snahu vytvářet takové situace, v nichž má žák radost ze samotného učení
- žákům zadáváme zajímavé úkoly a projekty, které učí samostatnému organizování práce a spolupráci v rámci týmu
- nabízíme řadu aktivačních metod , které jim přibližují probíranou problematiku
- žáci využívají informační technologie, výukový software a internet pro své další sebevzdělávání

Kompetence k řešení problémů:

- výuka je vedena tak, aby žáci hledali vlastní řešení problému za pomoci zvolených informačních technologií a dokázali ho obhájit

- při výuce motivujeme žáky v co největší míře problémovými úlohami z praktického života
- žáci si postupně zdokonalují kompetenci práce s informacemi ze všech možných zdrojů: ústních, tištěných, mediálních a počítačových, včetně internetu
- informace se učí vyhledávat, třídit, kriticky vyhodnocovat a vhodným způsobem využívat
- žáci jsou vedeni úměrně věku k bezpečnému používání internetu
- vedeme žáky k porovnávání odborných názorů, mediálních tvrzení a vlastních znalostí a zkušeností
- podle svých možností a schopností se žáci zapojují do soutěží a olympiád
- žáci mají možnost prezentovat své názory, myšlenky a nápady nejen v hodinách, ale i na veřejnosti v různých aktivitách školy

Kompetence komunikativní:

- učíme žáky bezpečně a zodpovědně využívat komunikační technologie
- učíme žáky obhajovat a argumentovat vhodnou formou svůj vlastní názor a zároveň poslouchat názor jiných

Kompetence sociální a personální :

- během vyučování se často využívá týmová práce se žáky a vzájemná pomoc při učení
- máme snahu žáky naučit základům kooperace a týmové práce
- žák se při práci na úkolech a projektech učí hodnotit svoji práci, ale i práci ostatních a přijímat objektivní kritiku

Kompetence občanské :

- žáci jsou seznamováni s legislativou a zákony při práci s informacemi a informačními technologiemi, chápou potřebu jejich dodržování

Kompetence pracovní :

- žáci dodržují bezpečnostní a hygienická pravidla při práci s výpočetní technikou
- výuku doplňujeme o praktické exkurze, besedy s odborníky
- žáci si osvojují poznatek o možnosti využití informačních technologií pro svůj další profesní růst
- nabízíme praktické aktivity, které přibližují danou problematiku

Do předmětu INFORMATIKA jsou zařazena tato <u>průřezová témata:</u>

Osobnostní a sociální výchova (OSV):

- Osobnostní rozvoj
  - seberegulace a sebeorganizace

- kreativita
- Sociální rozvoj
  - komunikace
  - mezilidské vztahy
  - kooperace a kompetice
- Morální rozvoj
  - řešení problémů a rozhodovací dovednosti
  - hodnoty, postoje, praktická etika

Výchova demokratického občana (VDO):

- Občan, občanská společnost a stát

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (EGS):

- Evropa a svět nás zajímá

Mediální výchova (MV):

- Tématické okruhy receptivních činností
  - kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
  - interpretace vztahu mediálních sdělení a reality
  - stavba mediálních sdělení
  - fungování a vliv médií ve společnosti

- Tématické okruhy produktivních činností
  - tvorba mediálních sdělení
  - práce v realizačním týmu

Přístupy k obsahu a organizace výuky:		
Metody a formy práce:	**Projekty:**	**Pomůcky a učební materiály:**

• kooperativní učení (týmová a skupinová spolupráce) • frontální vyučování • problémové učení • projektové vyučování • samostatná práce • vyhledávání a zpracování informací • diskuse • seminární práce, prezentace • praktická cvičení • komunitní kruh • hodnocení a sebehodnocení	• ročníkové práce • „Závěrečná práce“ - výstupní práce a její obhájení (Informatika (pro třídy s rozšířenou výukou informatiky))	• internet • počítačové a multifunkční učebny • periferní zařízení (tablety, scannery, tiskárny, digitální fotoaparáty, digitální kamera ...) • odborné časopisy, učebnice, volně dostupné internetové zdroje a materiály • výukový software • multiplatformní software • hardware a software • projektory • interaktivní tabule

Předmět: INFORMATIKA			*Ročník: 6.*
Výstupy žáka ZŠ Máchovo nám.:		**Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu (včetně učiva):**	**Vazby (mezipředmětové souvislosti)** **Přesahy (rozšiřující učivo)** **Průřezová témata:**
Očekávané výstupy z RVP ZV	**Školní výstupy**		
		VYHLEDÁVÁNÍ INFORMACÍ A KOMUNIKACE, ZÁKLADNÍ POJMY Z INFORMATIKY	
Ověřuje věrohodnost informací a informačních zdrojů, posuzuje jejich závažnost a vzájemnou návaznost	- vysvětlí proces vzniku, přenosu, ukládání a distribuce informací ve společnosti - uvede, kde jsou uloženy zdroje informací v klasické i digitální podobě a popíše způsob, jak se dají obstarat - seznámí se s faktem, že informační média mohou obsahovat i eticky závadné informace, dezinformace (vybaví si důležitost ověřování)	**<u>Informace:</u>** - informace a informační činnost - společenský tok informací (vznik, přenos, transformace, zpracování, distribuce informací) - informační zdroje a informační instituce - metody a nástroje vyhledávání informací - informační etika - internet jako zdroj informací - ověřování informací	*<u>Mezipředmětové souvislosti:</u>* Př – Lidské smysly (člověk) KV – Mediální výchova *<u>Rozšiřující učivo:</u>* *<u>Průřezová témata:</u>* OSV – Sociální rozvoj, Morální rozvoj VDO – Občan, občanská společnost a stát EGS – Evropa a svět nás zajímá MV – Tématické okruhy receptivních činností, Tématické okruhy produktivních činností
		ZÁKLADY PRÁCE S POČÍTAČEM	
Využívá základní standardní funkce	- charakterizuje funkci základních	**<u>Struktura počítače a přídavných</u>**	*<u>Mezipředmětové souvislosti:</u>*

počítače a jeho nejběžnějších periferií Respektuje pravidla bezpečné práce s hardware i software a postupuje poučeně v případě jejich závady Chrání data před poškozením, ztrátou a zneužitím	součástí počítače a jeho přídavných zařízení - ovládá obsluhu počítače a jeho základních přídavných zařízení - objasní základní funkce hardware a software - uvede příklady na koho se obrátit, v případě závady počítače - vysvětlí pojem operační systém a popíše základy práce s ním - využívá systém helpů - vysvětlí organizaci informací na paměťovém médiu - pracuje se složkami a adresáři - orientuje se v jednotkách paměti a jejich hodnotách - užívá antivirové programy - uvede zásady bezpečnosti práce a prevence zdravotních rizik spojených s dlouhodobým využíváním výpočetní techniky	**<u>zařízení:</u>** - základní znalosti o struktuře počítače - ovládání počítače a jeho přídavných zařízení **<u>Hardware a software počítače:</u>** - funkce hardware - jednotky paměti a jejich hodnoty - operační systém (OS) a jeho údržba, manager OS - software (programy, získávání, ovládání, nápověda) - organizace dat v počítači (složka=adresář, disk (logický)) - práce se soubory (kopírování, přejmenování, mazání, přenášení,...) - manažer souborů **<u>Péče o počítač a hygiena práce:</u>** - viry a antivirové programy - zásady hygieny práce s počítačem (prevence zdravotních rizik)	Př – zdravotní rizika práce s počítačem *<u>Rozšiřující učivo:</u>* historie výpočetní techniky Linuxové distribuce OS v dalších zařízeních OS: DOS, Windows, Linux, Mac OS, FreeBSD… rozdíly v organizace dat v počítači s různým OS (hierarchie filesystému, souborová hierarchie) *<u>Průřezová témata:</u>* OSV – Sociální rozvoj, Morální rozvoj VDO – Občan, občanská společnost a stát
Při vyhledávání informací na internetu používá jednoduché a vhodné cesty	- používá některý z internetových prohlížečů	**VYHLEDÁVÁNÍ INFORMACÍ A KOMUNIKACE** **<u>Vyhledávání na internetu:</u>** - přístup do internetu, internetové	*<u>Mezipředmětové souvislosti:</u>* KV – Mediální výchova, komunikace

Ověřuje věrohodnost informací a informačních zdrojů, posuzuje jejich závažnost a vzájemnou návaznost Komunikuje pomocí internetu či jiných běžných komunikačních zařízení	- využívá internet k vyhledávání informačních zdrojů a zvolí k tomu vhodný vyhledávací stroj - porovnává a analyzuje získané informace - používá ICT k samostudiu, nebo potřeby týmu, ve kterém pracuje - využívá online nástroje pro komunikaci a odesílání souborů	prohlížeče - metody a nástroje vyhledávání - formulace požadavku při vyhledávání (vyhledávací atributy) - hodnota relevance informací a informačních zdrojů, metody a nástroje jejich ověřování **<u>Základní způsoby komunikace:</u>** - elektronická pošta, chat, telefonování - sociální sítě	PV – Využití digitálních technologií *<u>Rozšiřující učivo:</u>* vývojové trendy informačních technologií vyhledávací služby – katalogy, servery databázového typu *<u>Průřezová témata:</u>* OSV – Sociální rozvoj, Morální rozvoj VDO – Občan, občanská společnost a stát EGS – Evropa a svět nás zajímá MV – Tématické okruhy receptivních činností, Tématické okruhy produktivních činností
		ZPRACOVÁNÍ A VYUŽITÍ INFORMACÍ	
Ovládá práci s textovými a grafickými editory, využívá vhodných aplikací Uplatňuje základní estetická a typografická pravidla při práci s textem a obrazem Pracuje s informacemi v souladu se zákony o duševním vlastnictví Používá informace z různých	- s pomocí vhodného textového editoru (procesoru) vytvoří, modifikuje, uloží, znovu vyhledá a vytiskne textový dokument - vybere vhodný formát textových dokumentů pro komunikaci a uložení - respektuje při psaní textů základní typografická a estetická pravidla	**<u>Zpracování textu a informací:</u>** - práce s textovými editory a procesory (typy) - psaní a úprava jednoduchých a složitějších textů (typografická a estetická pravidla) - práce se schránkou a s objekty formátování textu	*<u>Mezipředmětové souvislosti:</u>* VV – kompozice, koláž *<u>Rozšiřující učivo:</u>* psaní všemi deseti na klávesnici export a standardizace dokumentů multiplatformnost

informačních zdrojů a vyhodnocuje jednoduché vztahy mezi údaji Zpracuje a prezentuje na uživatelské úrovni informace v textové a grafické formě	- zdůvodní význam ochrany práv k duševnímu vlastnictví - používá grafický editor pro tvorbu a úpravu grafických souborů - uvede nejpoužívanější grafické formáty a vhodně je použije - používá při své práci digitální fotoaparát	- uložení, modifikace a tisk dokumentu - právní ochrana informací, duševní vlastnictví **<u>Počítačová grafika:</u>** - bitmapová grafika (bitmapové editory) - vektorová grafika (vektorové editory) - tvorba a zpracování obrázků - grafické formáty a jejich použití	online nástroje *<u>Průřezová témata:</u>* OSV – Osobnostní rozvoj, Sociální rozvoj, Morální rozvoj VDO – Občan, občanská společnost a stát EGS – Evropa a svět nás zajímá MV – Tématické okruhy receptivních činností, Tématické okruhy produktivních činností
		ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ	*<u>Mezipředmětové souvislosti:</u>* *<u>Rozšiřující učivo:</u>* **<u>Algoritmizace, programování:</u>** algoritmizace postupu řešení úloh či problému algoritmizace úloh z denního života počítačové programy a jejich různé druhy tvorba jednoduchých programů základní programové konstrukce některého programovacího jazyka

			Průřezová témata: OSV – Osobnostní rozvoj, Morální rozvoj

Předmět: INFORMATIKA			*Ročník: 7.*
Výstupy žáka ZŠ Máchovo nám.:		**Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu (včetně učiva):**	**Vazby (mezipředmětové souvislosti)** **Přesahy (rozšiřující učivo)** **Průřezová témata:**
Očekávané výstupy z RVP ZV	**Školní výstupy**		
		VYHLEDÁVÁNÍ INFORMACÍ A KOMUNIKACE, ZÁKLADNÍ POJMY Z INFORMATIKY	
Ověřuje věrohodnost informací a informačních zdrojů, posuzuje jejich závažnost a vzájemnou návaznost	- vysvětlí proces vzniku, přenosu, ukládání a distribuce informací ve společnosti - uvede, kde jsou uloženy zdroje informací v klasické i digitální podobě a popíše způsob, jak se dají obstarat - seznámí se s faktem, že informační média mohou obsahovat i eticky závadné informace, dezinformace (vybaví si důležitost ověřování)	**<u>Informace:</u>** - informace a informační činnost - společenský tok informací (vznik, přenos, transformace, zpracování, distribuce informací) - informační zdroje a informační instituce - metody a nástroje vyhledávání informací - informační etika - internet jako zdroj informací - ověřování informací	*<u>Mezipředmětové souvislosti:</u>* DJ, F, CH – historie záznamových médií (pergamen, papír...) Př – Lidské smysly (člověk) KV – Mediální výchova *<u>Rozšiřující učivo:</u>* změny a inovace na poli IT *<u>Průřezová témata:</u>* OSV – Sociální rozvoj, Morální rozvoj VDO – Občan, občanská společnost a stát EGS – Evropa a svět nás zajímá MV – Tématické okruhy receptivních činností, Tématické okruhy produktivních činností

		ZÁKLADY PRÁCE S POČÍTAČEM	
Využívá základní standardní funkce počítače a jeho nejběžnějších periferií Respektuje pravidla bezpečné práce s hardware i software a postupuje poučeně v případě jejich závady Chrání data před poškozením, ztrátou a zneužitím	- charakterizuje funkci základních součástí počítače a jeho přídavných zařízení - ovládá obsluhu počítače a jeho základních přídavných zařízení - objasní základní funkce hardware a software - uvede příklady na koho se obrátit, v případě závady počítače - orientuje se v základním nastavení vyučovaných OS - využívá systém helpů - vysvětlí organizaci informací na paměťovém médiu - orientuje se v jednotkách paměti a jejich hodnotách - užívá antivirové programy, uvede pravidla pro zabezpečení počítače - uvede zásady bezpečnosti práce a prevence zdravotních rizik spojených s dlouhodobým využíváním výpočetní techniky	**<u>Struktura počítače a přídavných zařízení:</u>** - základní znalosti o struktuře počítače - ovládání počítače a jeho přídavných zařízení **<u>Hardware a software počítače:</u>** - funkce hardware - jednotky paměti a jejich hodnoty - operační systém (OS) - jeho údržba a nastavení - software (programy, získávání, ovládání, nápověda) - organizace dat v počítači (složka=adresář, disk (logický)) - práce se soubory, manažer souborů **<u>Péče o počítač a hygiena práce:</u>** - viry a antivirové programy - zabezpečení počítače - zásady hygieny práce s počítačem (prevence zdravotních rizik)	*<u>Mezipředmětové souvislosti:</u>* Př – zdravotní rizika práce s počítačem *<u>Rozšiřující učivo:</u>* historie výpočetní techniky Linuxové distribuce OS v dalších zařízeních OS: DOS, Windows, Linux, Mac OS, FreeBSD … rozdíly v organizace dat v počítači s různým OS (hierarchie filesystému, souborová hierarchie) *<u>Průřezová témata:</u>* OSV – Sociální rozvoj, Morální rozvoj VDO – Občan, občanská společnost a stát
		VYHLEDÁVÁNÍ INFORMACÍ A KOMUNIKACE	

Při vyhledávání informací na internetu používá jednoduché a vhodné cesty Ověřuje věrohodnost informací a informačních zdrojů, posuzuje jejich závažnost a vzájemnou návaznost Komunikuje pomocí internetu či jiných běžných komunikačních zařízení	- používá některý z internetových prohlížečů - využívá internet k vyhledávání informačních zdrojů a zvolí k tomu vhodný vyhledávací stroj (vyhledávací služby, logické operátory) - porovnává a analyzuje získané informace - používá ICT k samostudiu, nebo potřeby týmu, ve kterém pracuje - využívá elektronickou poštu pro komunikaci a odesílání souborů	**<u>Vyhledávání na internetu:</u>** - přístup do internetu, internetové prohlížeče - metody a nástroje vyhledávání - formulace požadavku při vyhledávání (vyhledávací atributy) - hodnota relevance informací a informačních zdrojů, metody a nástroje jejich ověřování **<u>Základní způsoby komunikace:</u>** - elektronická pošta (rizika a bezpečnost), chat, telefonování - sociální sítě	*<u>Mezipředmětové souvislosti:</u>* KV – Mediální výchova, komunikace PV – Využití digitálních technologií *<u>Rozšiřující učivo:</u>* vývojové trendy informačních technologií vyhledávací služby – katalogy, servery databázového typu logické operátory (OR, AND, NOT, *) poštovní klienti *<u>Průřezová témata:</u>* OSV – Sociální rozvoj, Morální rozvoj VDO – Občan, občanská společnost a stát EGS – Evropa a svět nás zajímá MV – Tématické okruhy receptivních činností, Tématické okruhy produktivních činností
Ovládá práci s textovými a grafickými	- s pomocí vhodného textového editoru	**ZPRACOVÁNÍ A VYUŽITÍ INFORMACÍ** **<u>Zpracování textu a informací:</u>**	

editory i tabulkovými editory a využívá vhodných aplikací Uplatňuje základní estetická a typografická pravidla při práci s textem a obrazem Pracuje s informacemi v souladu se zákony o duševním vlastnictví Používá informace z různých informačních zdrojů a vyhodnocuje jednoduché vztahy mezi údaji Zpracuje a prezentuje na uživatelské úrovni informace v textové, grafické a multimediální formě	(procesoru) vytvoří, modifikuje, uloží, znovu vyhledá a vytiskne textový dokument (vybere vhodné nastavení tiskárny pro tisk) - vybere vhodný formát textových dokumentů pro komunikaci a uložení - respektuje při psaní textů základní typografická a estetická pravidla - vyhledává v textových databázích - zdůvodní význam ochrany práv k duševnímu vlastnictví - používá vhodný grafický editor pro tvorbu a úpravu grafických souborů (při tvorbě se řídí estetickými a typografickými pravidly) - volí vhodný grafický formát pro práci, uložení a tisk - využívá při své práci digitální fotoaparát - v tabulkového kalkulátoru, zpracuje a upraví data do tabulky, grafu a použije základní funkce	- zdokonalování práce s textovými editory a procesory (typy) - psaní a úprava jednoduchých a složitějších textů (typografická a estetická pravidla) - práce se schránkou a s objekty formátování textu - uložení, modifikace, export a tisk dokumentu (nastavení tiskárny) **<u>Uživatelské databáze:</u>** - orientace v textových databázích - právní ochrana informací, duševní vlastnictví **<u>Počítačová grafika:</u>** - bitmapová grafika (bitmapové editory) - vektorová grafika (vektorové editory) - grafické formáty a jejich použití - digitální fotografie – počítačové zpracování (estetická a typografická pravidla) - tvorba a úprava obrázků, animace **<u>Tabulkový kalkulátor:</u>** - práce v tabulkovém kalkulátoru (základní funkce – vkládání dat, editace buněk, tvorba a úprava tabulek, tisk)	*<u>Mezipředmětové souvislosti:</u>* VV – kompozice, koláž, estetika M – matematické a statistické výpočty, funkce, tabulka, graf *<u>Rozšiřující učivo:</u>* psaní všemi deseti na klávesnici export a standardizace dokumentů multiplatformnost technický výkres – kótování 3D grafika provede průzkum za pomoci dotazníku (získaná data třídí, porovná, analyzuje a následně pomocí zvolených kancelářských aplikací zpracuje) online nástroje *<u>Průřezová témata:</u>* OSV – Osobnostní rozvoj, Sociální rozvoj, Morální rozvoj VDO – Občan, občanská společnost a stát EGS – Evropa a svět nás zajímá MV – Tématické okruhy receptivních činností, Tématické okruhy produktivních činností

	- při studiu i samostudiu používá vhodný výukový a multimediální program - přehraje zvuk a video v počítači	- tvorba grafu - jednoduché matematické a statistické výpočty (základní vzorce) **<u>Multimédia:</u>** - výukové a multimediální programy - hudba a zvuk v počítači (software, přehrávání) - video v počítači (přehrávání)	
	- používá při své práci školní síť - uvede způsoby aktuálních připojení k internetu	**POČÍTAČOVÉ SÍTĚ A INTERNET** - počítačová síť - základy práce v síti - připojení do internetu (aktuální možnosti) - internetové prohlížeče	*<u>Mezipředmětové souvislosti:</u>* *<u>Rozšiřující učivo:</u>* základní nastavení internetové prohlížeče, jeho rozšíření, bezpečnost bezpečnost prohlížečů *<u>Průřezová témata:</u>* VDO – Občan, občanská společnost a stát EGS – Evropa a svět nás zajímá
		ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ	*<u>Mezipředmětové souvislosti:</u>* *<u>Rozšiřující učivo:</u>*

			<u>Algoritmizace, programování:</u> algoritmizace postupu řešení úloh či problému algoritmizace úloh z denního života návrh, tvorba a ladění programů základní programové konstrukce některého programovacího jazyka *<u>Průřezová témata:</u>* OSV – Osobnostní rozvoj, Morální rozvoj

Předmět: INFORMATIKA			*Ročník: 8.*
Výstupy žáka ZŠ Máchovo nám.:		**Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu (včetně učiva):**	**Vazby (mezipředmětové souvislosti) Přesahy (rozšiřující učivo) Průřezová témata:**
Očekávané výstupy z RVP ZV	**Školní výstupy**		
Ověřuje věrohodnost informací a informačních zdrojů, posuzuje jejich závažnost a vzájemnou návaznost Pracuje s informacemi v souladu se zákony o duševním vlastnictví	- užívá různé zdroje informací v klasické i digitální podobě a uvádí způsoby, jakým se dají obstarat - pracuje se s faktem, že informační média mohou obsahovat i eticky závadné informace, dezinformace (porovnává je a ověřuje) - čte s porozuměním jednoduchý text z oboru ICT - zdůvodní význam ochrany práv k duševnímu vlastnictví	**VYHLEDÁVÁNÍ INFORMACÍ a KOMUNIKACE. ZPRACOVÁNÍ A VYUŽITÍ INFORMACÍ. ZÁKLADNÍ POJMY Z INFORMATIKY** **Informace:** - informace a informační činnost - společenský tok informací (vznik, přenos, transformace, zpracování, distribuce informací) - informační zdroje a informační instituce - metody a nástroje vyhledávání informací - informační etika - internet jako zdroj informací - zásady autorského práva - ověřování informací	*Mezipředmětové souvislosti:* KV – Mediální výchova VO – ochrana osobních údajů, autorský zákon *Rozšiřující učivo:* změny a inovace na poli IT *Průřezová témata:* OSV – Sociální rozvoj, Morální rozvoj VDO – Občan, občanská společnost a stát EGS – Evropa a svět nás zajímá MV – Tématické okruhy receptivních činností, Tématické okruhy produktivních činností
		ZÁKLADY PRÁCE S POČÍTAČEM	

Využívá základní standardní funkce počítače a jeho nejběžnějších periferií Respektuje pravidla bezpečné práce s hardware i software a postupuje poučeně v případě jejich závady Chrání data před poškozením, ztrátou a zneužitím	- charakterizuje funkci počítače a jeho přídavných zařízení - ovládá obsluhu počítače a jeho přídavných zařízení - objasní funkce hardware a software - používá jednotky paměti a porovná jejich hodnoty - porovnává uživatelské rozdíly mezi OS - orientuje se v základním nastavení vyučovaných OS - užívá antivirové programy, uvádí pravidla pro zabezpečení počítače s ohledem na používaný OS a aplikace - uvede příklady na koho se obrátit, v případě závady počítače	**Struktura počítače a přídavných zařízení:** - znalosti o struktuře počítače - ovládání počítače a jeho přídavných zařízení **Hardware a software počítače:** - funkce hardware - jednotky paměti a jejich hodnoty - operační systém (OS) - jeho údržba, struktura a nastavení - software (programy, získávání, ovládání, instalace, nápověda) - typy softwaru - práce se soubory **Péče o počítač:** - viry a antivirové programy - zabezpečení počítače s ohledem na používaný OS a aplikace (firewall, aktualizace)	*Mezipředmětové souvislosti:* VO – ochrana osobních údajů, autorský zákon *Rozšiřující učivo:* historie výpočetní techniky Linuxové distribuce a jejich použití OS v dalších zařízeních OS: DOS, Windows, Linux, Mac OS, FreeBSD… rozdíly v organizace dat v počítači s různým OS (hierarchie filesystému, souborová hierarchie) orientuje se v různých typech softwaru a uvádí způsoby jeho možného legálního pořízení nainstaluje a odinstaluje program *Průřezová témata:* OSV – Sociální rozvoj, Morální rozvoj VDO – Občan, občanská společnost a stát
Při vyhledávání informací na internetu	- využívá internet k vyhledávání	**VYHLEDÁVÁNÍ INFORMACÍ A KOMUNIKACE** **Vyhledávání na internetu**	*Mezipředmětové souvislosti:*

používá jednoduché a vhodné cesty Ověřuje věrohodnost informací a informačních zdrojů, posuzuje jejich závažnost a vzájemnou návaznost Komunikuje pomocí internetu či jiných běžných komunikačních zařízení	informačních zdrojů a zvolí k tomu vhodný vyhledávací stroj (vyhledávací služby) - porovnává a analyzuje získané informace - používá ICT k samostudiu, nebo potřeby týmu, ve kterém pracuje - využívá (bezpečně) elektronickou poštu pro komunikaci a odesílání souborů	- metody a nástroje vyhledávání - formulace požadavku při vyhledávání (vyhledávací atributy) - hodnota relevance informací a informačních zdrojů, metody a nástroje jejich ověřování **Základní způsoby komunikace:** - elektronická pošta (rizika a bezpečnost) - sociální sítě	*Rozšiřující učivo:* vývojové trendy informačních technologií vyhledávací služby – katalogy, servery databázového typu logické operátory (OR, AND, NOT, *) IRC, ICQ, videokonference, netmetting elektronická konference poštovní klienti a jejich nastavení *Průřezová témata:* OSV – Sociální rozvoj, Morální rozvoj VDO – Občan, občanská společnost a stát EGS – Evropa a svět nás zajímá MV – Tématické okruhy receptivních činností, Tématické okruhy produktivních činností
		ZPRACOVÁNÍ A VYUŽITÍ INFORMACÍ	
Ovládá práci s textovými a grafickými editory i tabulkovými editory a využívá	- užívá základní aplikace (textový editor/procesor, grafický editor,	**Zpracování textu a informací:** - zdokonalování práce s textovými	*Mezipředmětové souvislosti:*

vhodných aplikací Uplatňuje základní estetická a typografická pravidla při práci s textem a obrazem Pracuje s informacemi v souladu se zákony o duševním vlastnictví Používá informace z různých informačních zdrojů a vyhodnocuje jednoduché vztahy mezi údaji Zpracuje a prezentuje na uživatelské úrovni informace v textové, grafické a multimediální formě	tabulkový kalkulátor) pro práci s informacemi a řešení zadaných úkolů a problémů - respektuje při psaní textů typografická a estetická pravidla - vyhledává v textových databázích - vybere vhodné aplikace pro organizaci svého času a dat - zdůvodní význam ochrany práv k duševnímu vlastnictví - volí vhodný grafický formát pro práci, uložení a tisk - v tabulkového kalkulátoru, zpracuje a upraví zadaná data do tabulky, grafu a použije základní funkce, výsledek své práce zhodnotí a vyvodí závěr - prezentuje výsledky své práce s pomocí prezentačních programů a	editory a procesory (šablony, styly, formátování textu) - psaní a úprava složitějších textů (typografická a estetická pravidla) **<u>Uživatelské databáze:</u>** - orientace v textových databázích - plánovač akcí, kalendář, adresář (nastavení, ovládání) - právní ochrana informací, duševní vlastnictví **<u>Počítačová grafika:</u>** - bitmapová grafika (bitmapové editory) - vektorová grafika (vektorové editory) - grafické formáty a jejich použití, import a export dat - tvorba a úprava obrázků, animace, tisk (grafické prohlížeče) **<u>Tabulkový kalkulátor:</u>** - práce v tabulkovém kalkulátoru (funkce, práce s více tabulkami) - matematické a statistické výpočty (základní vzorce) **<u>Multimédia:</u>** - pravidla prezentace a práce v	VO – elektronická komunikace s úřady (standardy); lidská práva a ochrana osobních informací VV – kompozice, koláž, estetika M – matematické a statistické výpočty a funkce, tabulka, graf F – Zvukové jevy HV – hudba PV – Využití digitálních technologií *<u>Rozšiřující učivo:</u>* instalace OS, Live distribuce Linuxu a její využití psaní všemi deseti na klávesnici skenování 3D grafika domu diagramy a mapy princip OLE techniky, propojování aplikací kodek, převod audia z paměťového média do počítače, jeho úprava, tvorba audio CD; export do jiného formátu online nástroje *<u>Průřezová témata:</u>* OSV – Osobnostní rozvoj, Sociální rozvoj, Morální rozvoj VDO – Občan, občanská společnost a

	využitím technických prostředků - při studiu i samostudiu užívá vhodný výukový a multimediální program - přehraje zvuk a video v počítači - orientuje se v základních audio a video formátech - užívá software pro editaci zvuku	prezentačním softwaru (tvorba multimediálního souboru) - prezentace s využitím technických prostředků (počítač, projektor) - výukové a multimediální programy - hudba a zvuk v počítači (software, přehrávání, tvorba a úprava, audio formáty) - video v počítači (software, přehrávání, video formáty) - vypalování (software, záloha dat)	stát EGS – Evropa a svět nás zajímá MV – Tématické okruhy receptivních činností, Tématické okruhy produktivních činností
	- popíše vlastními slovy funkci počítačové sítě - používá při své práci školní síť - vybere jaké hardwarové a softwarové prostředky jsou potřeba pro připojení k internetu - vysvětlí vlastními slovy, jakým způsobem se přenáší informace v celosvětové síti - získává z internetu programy	**POČÍTAČOVÉ SÍTĚ A INTERNET** **Počítačové sítě:** - počítačové sítě (architektura klient/server) - technická podpora internetu - připojení do internetu **Internet:** - přenos informací v celosvětové síti - struktura internetové adresy - získávání programů z internetu	*Mezipředmětové souvislosti* F – Světelné jevy, Energie *Rozšiřující učivo:* Flash propojování aplikací při práci na projektu *Průřezová témata:* VDO – Občan, občanská společnost a stát EGS – Evropa a svět nás zajímá
		ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ	

	- aplikuje zásady algoritmizace při řešení konkrétních problémů - vysvětlí úlohu programu v počítači - tvoří jednoduché programy	**<u>Algoritmizace, programování:</u>** - algoritmizace postupu řešení úloh či problému - algoritmizace úloh z denního života - počítačové programy a jejich různé druhy - tvorba jednoduchých programů	*<u>Mezipředmětové souvislosti:</u>* *<u>Rozšiřující učivo:</u>* základní programové konstrukce některého programovacího jazyka *<u>Průřezová témata:</u>* OSV – Osobnostní rozvoj, Morální rozvoj

Předmět: INFORMATIKA			*Ročník: 9.*
Výstupy žáka ZŠ Máchovo nám.:		**Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu (včetně učiva):**	**Vazby (mezipředmětové souvislosti)** **Přesahy (rozšiřující učivo)** **Průřezová témata:**
Očekávané výstupy z RVP ZV	**Školní výstupy**		
Ověřuje věrohodnost informací a informačních zdrojů, posuzuje jejich závažnost a vzájemnou návaznost Pracuje s informacemi v souladu se zákony o duševním vlastnictví	- užívá různé zdroje informací v klasické i digitální podobě a uvádí způsoby, jakým se dají obstarat - pracuje se s faktem, že informační média mohou obsahovat i eticky závadné informace, dezinformace (porovnává je a ověřuje) - vyhledá a zpracuje informace v odborný textech z oboru ICT - zdůvodní význam ochrany práv k duševnímu vlastnictví, respektuje citační etiku	**VYHLEDÁVÁNÍ INFORMACÍ A KOMUNIKACE. ZPRACOVÁNÍ A VYUŽITÍ INFORMACÍ. ZÁKLADNÍ POJMY Z INFORMATIKY** **<u>Informace:</u>** - informační zdroje a informační instituce - metody a nástroje vyhledávání informací - informační etika - internet jako zdroj informací - zásady autorského práva, intelektuální vlastnictví, citační etika - ověřování informací	*<u>Mezipředmětové souvislosti:</u>* KV – Mediální výchova *<u>Rozšiřující učivo:</u>* změny a inovace na poli IT *<u>Průřezová témata:</u>* OSV – Sociální rozvoj, Morální rozvoj VDO – Občan, občanská společnost a stát EGS – Evropa a svět nás zajímá MV – Tématické okruhy receptivních činností, Tématické okruhy produktivních činností
		ZÁKLADY PRÁCE S POČÍTAČEM	

Využívá základní standardní funkce počítače a jeho nejběžnějších periferií Respektuje pravidla bezpečné práce s hardware i software a postupuje poučeně v případě jejich závady Chrání data před poškozením, ztrátou a zneužitím	- charakterizuje funkci počítače a jeho přídavných zařízení - ovládá obsluhu a základní nastavení počítače a jeho běžných přídavných zařízení - objasní funkce hardware a software - nainstaluje základní hardware počítače - orientuje se v nastavení vyučovaných OS, porovná uživatelské rozdíly - orientuje se v různých typech softwaru a uvádí způsoby jeho možného legálního pořízení - nainstaluje a odinstaluje program - komprimuje a dekomprimuje soubory - uvádí a aplikuje pravidla pro zabezpečení počítače s ohledem na používaný OS a aplikace	**Struktura počítače a přídavných zařízení:** - znalosti o struktuře počítače - ovládání a nastavení počítače a jeho přídavných zařízení, údržba **Hardware a software počítače:** - funkce, instalace, nastavení a parametry hardwaru - operační systém (OS) - jeho údržba, struktura a nastavení - software (programy, získávání, ovládání, instalace, nápověda) - typy softwaru a jeho získání - práce se soubory (komprimace a dekomprimace) **Péče o počítač:** - zabezpečení počítače s ohledem na používaný OS a aplikace (firewall, aktualizace...)	*Mezipředmětové souvislosti:* *Rozšiřující učivo:* Linuxové distribuce a jejich použití OS v dalších zařízeních OS: DOS, Windows, Linux, Mac OS, FreeBSD… zásady instalace softwaru v různých OS závady počítače a jeho periferních zařízení *Průřezová témata:* OSV – Sociální rozvoj, Morální rozvoj VDO – Občan, občanská společnost a stát
		VYHLEDÁVÁNÍ INFORMACÍ A KOMUNIKACE	
Při vyhledávání informací na internetu používá jednoduché a vhodné cesty Ověřuje věrohodnost informací a	- využívá internet k vyhledávání informačních zdrojů a zvolí k tomu vhodný vyhledávací stroj (vyhledávací služby, logické operátory)	**Vyhledávání na internetu** - metody a nástroje vyhledávání - formulace požadavku při vyhledávání	*Mezipředmětové souvislosti:* *Rozšiřující učivo:*

informačních zdrojů, posuzuje jejich závažnost a vzájemnou návaznost Komunikuje pomocí internetu či jiných běžných komunikačních zařízení	- porovnává a analyzuje získané informace - používá ICT k samostudiu, nebo potřeby týmu, ve kterém pracuje - využívá (bezpečně) elektronickou poštu pro komunikaci a odesílání souborů	(vyhledávací atributy) - hodnota relevance informací a informačních zdrojů, metody a nástroje jejich ověřování **<u>Základní způsoby komunikace:</u>** - elektronická pošta (rizika a bezpečnost) - sociální sitě	vývojové trendy informačních technologií vyhledávací služby – katalogy, servery databázového typu logické operátory (OR, AND, NOT, *) IRC, ICQ, videokonference, netmetting poštovní klienti a jejich nastavení *<u>Průřezová témata:</u>* OSV – Sociální rozvoj, Morální rozvoj VDO – Občan, občanská společnost a stát EGS – Evropa a svět nás zajímá MV – Tématické okruhy receptivních činností, Tématické okruhy produktivních činností
		ZPRACOVÁNÍ A VYUŽITÍ INFORMACÍ	
Ovládá práci s textovými a grafickými editory i tabulkovými editory a využívá vhodných aplikací Uplatňuje základní estetická a typografická pravidla při práci s textem a obrazem Pracuje s informacemi v souladu se zákony o duševním vlastnictví	- pro zpracování informací užije a propojí zvolené počítačové aplikace, - prezentuje (s využitím zvolených aplikací) za pomoci technických prostředků (počítač, projektor, interaktivní tabule) výsledky své práce - pro organizaci svého času a dat užívá	**<u>Zpracování textu a informací:</u>** - zdokonalování práce s textovými editory a procesory (šablony, styly, formátování textu, rejstříky a tabulky, poznámky pod čarou..) **<u>Počítačová grafika:</u>** - bitmapová grafika (bitmapové	*<u>Mezipředmětové souvislosti:</u>* VV – kompozice, koláž, estetika M – matematické a statistické výpočty a funkce, tabulka, graf F – Zvukové jevy HV – hudba

Používá informace z různých informačních zdrojů a vyhodnocuje jednoduché vztahy mezi údaji Zpracuje a prezentuje na uživatelské úrovni informace v textové, grafické a multimediální formě	vhodné aplikace - zdůvodní význam ochrany práv k duševnímu vlastnictví - při studiu i samostudiu užívá vhodný výukový a multimediální program - přehraje zvuk a video v počítači - orientuje se v základních audio a video formátech - užívá software pro editaci audia - používá při své práci scanner - za pomoci vypalovacího softwaru zálohuje data na paměťové médium	editory) - vektorová grafika (vektorové editory) - grafické formáty a jejich použití, import a export dat, skenování - tvorba a úprava obrázků, animace, tisk (grafické prohlížeče) **<u>Tabulkový kalkulátor:</u>** - práce v tabulkovém kalkulátoru (funkce) - matematické a statistické výpočty (základní vzorce) **<u>Multimédia:</u>** - prezentace s využitím technických prostředků (počítač, projektor, interaktivní tabule) - práce v prezentačním softwaru - výukové a multimediální programy - hudba a zvuk v počítači (software, přehrávání, tvorba a úprava, audio formáty) - video v počítači (software, přehrávání, video formáty) - scanner - vypalování (software, záloha dat)	KV – Mediální výchova PV – Využití digitálních technologií *<u>Rozšiřující učivo:</u>* instalace OS, Live distribuce Linuxu a její využití psaní všemi deseti na klávesnici složitější databáze 3D grafika, CAD – tvorba a návrh domu diagramy a mapy propojování aplikací kodek; převod audia z paměťového média do počítače, jeho úprava, tvorba audio CD, export do jiného formátu práce s digitální videokamerou editace a střih videa v počítači online nástroje *<u>Průřezová témata:</u>* OSV – Osobnostní rozvoj, Sociální rozvoj, Morální rozvoj VDO – Občan, občanská společnost a stát EGS – Evropa a svět nás zajímá MV – Tématické okruhy receptivních činností, Tématické okruhy

			produktivních činností
	- používá při své práci školní síť - vybere jaké hardwarové a softwarové prostředky jsou potřeba pro připojení k internetu - vytvoří za pomoci zvolených nástrojů vlastní www stránku - vysvětlí, jakým způsobem se přenáší informace v celosvětové síti - získává z internetu programy	**POČÍTAČOVÉ SÍTĚ A INTERNET** **<u>Počítačové sítě:</u>** - počítačové sítě (typy, topologie) - technická podpora internetu - připojení do internetu - architektura klient/server **<u>Tvorba www stránek:</u>** - publikování na internetu - tvorba vlastní www stránky (WEB editory) **<u>Internet:</u>** - přenos informací v celosvětové síti - struktura internetové adresy - získávání programů z internetu	*<u>Mezipředmětové souvislosti:</u>* F – Světelné jevy, Energie *<u>Rozšiřující učivo:</u>* jazyk HTML Flash propojování aplikací při práci na projektu elektronický podpis *<u>Průřezová témata:</u>* OSV – Osobnostní rozvoj, Sociální rozvoj, Morální rozvoj VDO – Občan, občanská společnost a stát EGS – Evropa a svět nás zajímá MV – Tématické okruhy receptivních činností, Tématické okruhy produktivních činností
	- aplikuje zásady algoritmizace při	**ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ** **<u>Algoritmizace, programování:</u>** - algoritmizace postupu řešení úloh či	*<u>Mezipředmětové souvislosti:</u>*

	řešení konkrétních problémů - vytvoří program dle zadaných kritérií - odhalí a opraví chyby v jednoduchém kódu programu	problému - algoritmizace úloh z denního života - počítačové programy a jejich různé druhy - návrh, tvorba a ladění jednoduchých programů	*Rozšiřující učivo:* základní programové konstrukce některého programovacího jazyka *Průřezová témata:* OSV – Osobnostní rozvoj, Morální rozvoj

Předmět: INFORMATIKA (PRO TŘÍDY S ROZŠÍŘENOU VÝUKOU INFORMATIKY)			***Ročník: 6.***
Výstupy žáka ZŠ Máchovo nám.:		**Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu (včetně učiva):**	**Vazby (mezipředmětové souvislosti) Přesahy (rozšiřující učivo) Průřezová témata**
Očekávané výstupy z RVP ZV	**Školní výstupy**		
		VYHLEDÁVÁNÍ INFORMACÍ A KOMUNIKACE, ZÁKLADNÍ POJMY Z INFORMATIKY	
Ověřuje věrohodnost informací a informačních zdrojů, posuzuje jejich závažnost a vzájemnou návaznost	- vysvětlí proces vzniku, přenosu, ukládání a distribuce informací ve společnosti - uvede, kde jsou uloženy zdroje informací v klasické i digitální podobě a popíše způsob, jak se dají obstarat - seznámí se s faktem, že informační média mohou obsahovat i eticky závadné informace, dezinformace (vybaví si důležitost ověřování)	**<u>Informace:</u>** - informace a informační činnost - společenský tok informací (vznik, přenos, transformace, zpracování, distribuce informací) - informační zdroje a informační instituce - metody a nástroje vyhledávání informací - informační etika - internet jako zdroj informací - ověřování informací	*<u>Mezipředmětové souvislosti:</u>* DJ, F, CH – historie záznamových médií (pergamen, papír...) Př – Lidské smysly (člověk) KV – Mediální výchova *<u>Rozšiřující učivo:</u>* *<u>Průřezová témata:</u>* OSV – Osobnostní rozvoj, Sociální rozvoj, Morální rozvoj VDO – Občan, občanská společnost a stát EGS – Evropa a svět nás zajímá MV – Tématické okruhy receptivních činností, Tématické okruhy produktivních činností

		ZÁKLADY PRÁCE S POČÍTAČEM	
Využívá základní standardní funkce počítače a jeho nejběžnějších periferií Respektuje pravidla bezpečné práce s hardware i software a postupuje poučeně v případě jejich závady Chrání data před poškozením, ztrátou a zneužitím	- charakterizuje funkci základních součástí počítače a jeho přídavných zařízení - ovládá obsluhu počítače a jeho základních přídavných zařízení - objasní základní funkce hardware a software - uvede příklady na koho se obrátit, v případě závady počítače - vysvětlí pojem operační systém a popíše základy práce s ním - využívá systém helpů - vysvětlí organizaci informací na paměťovém médiu - pracuje se složkami a adresáři - orientuje se v jednotkách paměti a jejich hodnotách - užívá antivirové programy - uvede zásady bezpečnosti práce a prevence zdravotních rizik spojených s dlouhodobým využíváním výpočetní techniky	**<u>Struktura počítače a přídavných zařízení:</u>** - základní znalosti o struktuře počítače - ovládání počítače a jeho přídavných zařízení **<u>Hardware a software počítače:</u>** - funkce hardware - jednotky paměti a jejich hodnoty - operační systém (OS) a jeho údržba, manager OS - software (programy, získávání, ovládání, nápověda) - organizace dat v počítači (složka=adresář) - práce se soubory (kopírování, přejmenování, mazání, přenášení,...) **<u>Péče o počítač a hygiena práce:</u>** - viry a antivirové programy - zásady hygieny práce s počítačem (prevence zdravotních rizik)	*<u>Mezipředmětové souvislosti:</u>* Př – zdravotní rizika práce s počítačem *<u>Rozšiřující učivo:</u>* historie výpočetní techniky Linuxové distribuce OS v dalších zařízeních OS: Windows, Linux, Mac OS, Android, iOS… rozdíly v organizace dat v počítači s různým OS (hierarchie filesystému, souborová hierarchie) *<u>Průřezová témata:</u>* OSV – Sociální rozvoj, Morální rozvoj VDO – Občan, občanská společnost a stát

		VYHLEDÁVÁNÍ INFORMACÍ A KOMUNIKACE	
Při vyhledávání informací na internetu používá jednoduché a vhodné cesty Ověřuje věrohodnost informací a informačních zdrojů, posuzuje jejich závažnost a vzájemnou návaznost Komunikuje pomocí internetu či jiných běžných komunikačních zařízení	- používá některý z internetových prohlížečů - využívá internet k vyhledávání informačních zdrojů a zvolí k tomu vhodný vyhledávací stroj (vyhledávací služby, logické operátory) - porovnává a analyzuje získané informace - používá ICT k samostudiu, nebo potřeby týmu, ve kterém pracuje - využívá elektronickou poštu pro komunikaci a odesílání souborů	**<u>Vyhledávání na internetu:</u>** - přístup do internetu, internetové prohlížeče - metody a nástroje vyhledávání - formulace požadavku při vyhledávání (vyhledávací atributy) - hodnota relevance informací a informačních zdrojů, metody a nástroje jejich ověřování **<u>Základní způsoby komunikace:</u>** - elektronická pošta, chat, telefonování - sociální sítě	*<u>Mezipředmětové souvislosti:</u>* KV – Mediální výchova, komunikace PV – Využití digitálních technologií *<u>Rozšiřující učivo:</u>* vývojové trendy informačních technologií vyhledávací služby – katalogy, servery databázového typu logické operátory (OR, AND, NOT, *) *<u>Průřezová témata:</u>* OSV – Osobnostní rozvoj, Sociální rozvoj, Morální rozvoj VDO – Občan, občanská společnost a stát EGS – Evropa a svět nás zajímá MV – Tématické okruhy receptivních činností, Tématické okruhy produktivních činností

		ZPRACOVÁNÍ A VYUŽITÍ INFORMACÍ	
Ovládá práci s textovými a grafickými editory, využívá vhodných aplikací Uplatňuje základní estetická a typografická pravidla při práci s textem a obrazem Pracuje s informacemi v souladu se zákony o duševním vlastnictví Používá informace z různých informačních zdrojů a vyhodnocuje jednoduché vztahy mezi údaji Zpracuje a prezentuje na uživatelské úrovni informace v textové, grafické a multimediální formě	- s pomocí vhodného textového editoru (procesoru) vytvoří, modifikuje, uloží, znovu vyhledá a vytiskne textový dokument - vybere vhodný formát textových dokumentů pro komunikaci a uložení - respektuje při psaní textů základní typografická a estetická pravidla - zdůvodní význam ochrany práv k duševnímu vlastnictví - zvolí a použije vhodný grafický editor pro tvorbu a úpravu grafických souborů - uvede nejpoužívanější grafické formáty a vhodně je použije - používá při své práci digitální fotoaparát	**<u>Zpracování textu a informací:</u>** - práce s textovými editory a procesory (typy) - psaní a úprava jednoduchých a složitějších textů (typografická a estetická pravidla) - práce se schránkou a s objekty formátování textu - uložení, modifikace a tisk dokumentu - právní ochrana informací, duševní vlastnictví **<u>Počítačová grafika:</u>** - bitmapová grafika (bitmapové editory) - vektorová grafika (vektorové editory) - tvorba a zpracování obrázků, animace - grafické formáty a jejich použití	*<u>Mezipředmětové souvislosti:</u>* VV – kompozice, koláž *<u>Rozšiřující učivo:</u>* psaní všemi deseti na klávesnici export a standardizace dokumentů multiplatformnost technický výkres – kótování 3D grafika online nástroje *<u>Průřezová témata:</u>* OSV – Osobnostní rozvoj, Sociální rozvoj, Morální rozvoj VDO – Občan, občanská společnost a stát EGS – Evropa a svět nás zajímá MV – Tématické okruhy receptivních činností, Tématické okruhy produktivních činností
		ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ	

	- aplikuje zásady algoritmizace při řešení konkrétních problémů - vysvětlí úlohu programu v počítači - tvoří jednoduché programy	**<u>Algoritmizace, programování:</u>** - algoritmizace postupu řešení úloh či problému - algoritmizace úloh z denního života - počítačové programy a jejich různé druhy - tvorba jednoduchých programů	*<u>Mezipředmětové souvislosti:</u>* *<u>Rozšiřující učivo:</u>* základní programové konstrukce některého programovacího jazyka *<u>Průřezová témata:</u>* OSV – Osobnostní rozvoj, Morální rozvoj

Předmět: INFORMATIKA (PRO TŘÍDY S ROZŠÍŘENOU VÝUKOU INFORMATIKY)			*Ročník: 7.*
Výstupy žáka ZŠ Máchovo nám.:		**Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu (včetně učiva):**	**Vazby (mezipředmětové souvislosti)** **Přesahy (rozšiřující učivo)** **Průřezová témata**
Očekávané výstupy z RVP ZV	**Školní výstupy**		
Ověřuje věrohodnost informací a informačních zdrojů, posuzuje jejich závažnost a vzájemnou návaznost	- vysvětlí proces vzniku, přenosu, ukládání a distribuce informací ve společnosti - uvede, kde jsou uloženy zdroje informací v klasické i digitální podobě a popíše způsob, jak se dají obstarat - seznámí se s faktem, že informační média mohou obsahovat i eticky závadné informace, dezinformace (vybaví si důležitost ověřování) - s porozuměním čte nenáročný odborný text z oboru ICT	**VYHLEDÁVÁNÍ INFORMACÍ A KOMUNIKACE, ZÁKLADNÍ POJMY Z INFORMATIKY** **<u>Informace:</u>** - informace a informační činnost - společenský tok informací (vznik, přenos, transformace, zpracování, distribuce informací) - informační zdroje a informační instituce - metody a nástroje vyhledávání informací - informační etika - internet jako zdroj informací - změny a inovace na poli IT	*<u>Mezipředmětové souvislosti:</u>* DJ, F, CH – historie záznamových médií (pergamen, papír...) Př – Lidské smysly (člověk) KV – Mediální výchova *<u>Rozšiřující učivo:</u>* *<u>Průřezová témata:</u>* OSV – Osobnostní rozvoj, Sociální rozvoj, Morální rozvoj VDO – Občan, občanská společnost a stát EGS – Evropa a svět nás zajímá MV – Tématické okruhy receptivních činností, Tématické okruhy produktivních činností
		ZÁKLADY PRÁCE S POČÍTAČEM	

Využívá základní standardní funkce počítače a jeho nejběžnějších periferií Respektuje pravidla bezpečné práce s hardware i software a postupuje poučeně v případě jejich závady Chrání data před poškozením, ztrátou a zneužitím	- charakterizuje funkci základních součástí počítače a jeho přídavných zařízení - ovládá obsluhu počítače a jeho přídavných zařízení - objasní základní funkce hardware a software - uvede příklady na koho se obrátit, v případě závady počítače - vyjádří vlastními slovy základní představu o používaných OS na škole - orientuje se v základním nastavení vyučovaných OS - využívá systém helpů - vysvětlí organizaci informací na paměťovém médiu - vytvoří archiv ze zvolených souborů a opět ho dearchivuje - používá jednotky paměti a porovná jejich hodnoty - užívá antivirové programy, uvede pravidla pro zabezpečení počítače s ohledem na používaný OS - uvede zásady bezpečnosti práce a prevence zdravotních rizik spojených s dlouhodobým využíváním výpočetní techniky	**<u>Struktura počítače a přídavných zařízení:</u>** - základní znalosti o struktuře počítače - ovládání počítače a jeho přídavných zařízení **<u>Hardware a software počítače:</u>** - funkce hardware - jednotky paměti a jejich hodnoty - operační systém (OS) - jeho údržba, struktura a nastavení - software (programy, získávání, ovládání, nápověda) - organizace dat v počítači (složka=adresář) - práce se soubory (archivace a dearchivace) **<u>Péče o počítač a hygiena práce:</u>** - viry a antivirové programy - zabezpečení počítače s ohledem na používaný OS (firewall) - zásady hygieny práce s počítačem (prevence zdravotních rizik)	*<u>Mezipředmětové souvislosti:</u>* Př – zdravotní rizika práce s počítačem *<u>Rozšiřující učivo:</u>* historie výpočetní techniky Linuxové distribuce OS v dalších zařízeních OS: DOS, Windows, Linux, Mac OS, FreeBSD… rozdíly v organizace dat v počítači s různým OS (hierarchie filesystému, souborová hierarchie) *<u>Průřezová témata:</u>* OSV – Sociální rozvoj, Morální rozvoj VDO – Občan, občanská společnost a stát
		VYHLEDÁVÁNÍ INFORMACÍ A	

Při vyhledávání informací na internetu používá jednoduché a vhodné cesty Ověřuje věrohodnost informací a informačních zdrojů, posuzuje jejich závažnost a vzájemnou návaznost Komunikuje pomocí internetu či jiných běžných komunikačních zařízení	- používá některý z internetových prohlížečů - využívá internet k vyhledávání informačních zdrojů a zvolí k tomu vhodný vyhledávací stroj (vyhledávací služby, logické operátory) - porovnává a analyzuje získané informace - používá ICT k samostudiu, nebo potřeby týmu, ve kterém pracuje - využívá (bezpečně) elektronickou poštu pro komunikaci a odesílání souborů	**KOMUNIKACE** **<u>Vyhledávání na internetu:</u>** - přístup do internetu, internetové prohlížeče - metody a nástroje vyhledávání - formulace požadavku při vyhledávání (vyhledávací atributy) - hodnota relevance informací a informačních zdrojů, metody a nástroje jejich ověřování **<u>Základní způsoby komunikace:</u>** - elektronická pošta (rizika a bezpečnost), chat, telefonování - poštovní klienti	*<u>Mezipředmětové souvislosti:</u>* KV – Mediální výchova PV – Využití digitálních technologií *<u>Rozšiřující učivo:</u>* vývojové trendy informačních technologií vyhledávací služby – katalogy, servery databázového typu logické operátory (OR, AND, NOT, *) *<u>Průřezová témata:</u>* OSV – Osobnostní rozvoj, Sociální rozvoj, Morální rozvoj VDO – Občan, občanská společnost a stát EGS – Evropa a svět nás zajímá MV – Tématické okruhy receptivních činností, Tématické okruhy produktivních činností
		ZPRACOVÁNÍ A VYUŽITÍ INFORMACÍ	

Ovládá práci s textovými a grafickými editory i tabulkovými editory a využívá vhodných aplikací Uplatňuje základní estetická a typografická pravidla při práci s textem a obrazem Pracuje s informacemi v souladu se zákony o duševním vlastnictví Používá informace z různých informačních zdrojů a vyhodnocuje jednoduché vztahy mezi údaji Zpracuje a prezentuje na uživatelské úrovni informace v textové, grafické a multimediální formě	- s pomocí vhodného textového editoru (procesoru) vytvoří, modifikuje, uloží, znovu vyhledá a vytiskne textový dokument (vybere vhodné nastavení tiskárny pro tisk) - vybere vhodný formát textových dokumentů pro komunikaci a uložení - respektuje při psaní textů typografická a estetická pravidla - vyhledává v textových databázích - pro organizaci svého času a dat užívá vhodné aplikace - zdůvodní význam ochrany práv k duševnímu vlastnictví - používá vhodný grafický editor pro tvorbu a úpravu grafických souborů (při tvorbě se řídí estetickými a typografickými pravidly) - volí vhodný grafický formát pro práci, uložení a tisk - využívá při své práci digitální fotoaparát a grafický prohlížeč - v tabulkového kalkulátoru, zpracuje a	**<u>Zpracování textu a informací:</u>** - zdokonalování práce s textovými editory a procesory (typy) - psaní a úprava složitějších textů (typografická a estetická pravidla) - práce se schránkou a s objekty formátování textu - uložení, modifikace, export a tisk dokumentu (nastavení tiskárny) **<u>Uživatelské databáze:</u>** - orientace v textových databázích - plánovač akcí, kalendář, adresář (nastavení, ovládání) - právní ochrana informací, duševní vlastnictví **<u>Počítačová grafika:</u>** - bitmapová grafika (bitmapové editory) - vektorová grafika (vektorové editory) - grafické formáty a jejich použití - digitální fotografie – počítačové zpracování (estetická a typografická pravidla) - tvorba a úprava obrázků, animace, tisk (grafické prohlížeče) **<u>Tabulkový kalkulátor:</u>**	*<u>Mezipředmětové souvislosti:</u>* VV – kompozice, koláž, estetika M – matematické a statistické výpočty a funkce, tabulka, graf F – Zvukové jevy HV – hudba *<u>Rozšiřující učivo:</u>* standardizace dokumentů psaní všemi deseti na klávesnici multiplatformnost technický výkres – kótování 3D grafika kodek; převod audia z paměťového média do počítače, jeho úprava, tvorba audio CD; export do jiného formátu *<u>Průřezová témata:</u>* OSV – Osobnostní rozvoj, Sociální rozvoj, Morální rozvoj VDO – Občan, občanská společnost a stát EGS – Evropa a svět nás zajímá MV – Tématické okruhy receptivních činností, Tématické okruhy

	upraví data do tabulky, grafu a použije základní funkce - provede průzkum za pomoci dotazníku (získaná data třídí, porovná, analyzuje a následně pomocí zvolených kancelářských aplikací zpracuje) - za pomoci prezentačního softwaru vytvoří prezentaci, ve které dodržuje pravidla její tvorby - při studiu i samostudiu vybere vhodný výukový a multimediální program - přehraje zvuk a video v počítači - orientuje se v základních zvukových formátech - užívá software pro editaci zvuku - za pomoci vypalovacího softwaru zálohuje data na paměťové médium	- práce v tabulkovém kalkulátoru (základní funkce – vkládání dat, editace buněk, tvorba a úprava tabulek, tisk) - tvorba grafu - jednoduché matematické a statistické výpočty (základní vzorce) - průzkum (dotazník) za pomoci zvolených aplikací (organizace, plánování, struktura práce, propojení aplikací) **<u>Multimédia:</u>** - pravidla prezentace a práce v prezentačním softwaru (tvorba multimediálního souboru) - výukové a multimediální programy - hudba a zvuk v počítači (software, přehrávání, tvorba a úprava, zvukové formáty) - video v počítači (přehrávání) - vypalování (software, záloha dat)	produktivních činností
	- vyjádří vlastními slovy úlohu a funkci počítačové sítě	**POČÍTAČOVÉ SÍTĚ A INTERNET** - počítačové sítě	*<u>Mezipředmětové souvislosti:</u>*

	- používá při své práci školní síť - uvede způsoby aktuálních připojení k internetu - orientuje se v základním nastavení internetových prohlížečů, instaluje a používá vhodná rozšíření - porovnává bezpečnost prohlížečů	- základy práce v síti - připojení do internetu (aktuální možnosti) - základní nastavení internetové prohlížeče, jeho rozšíření, bezpečnost	*Rozšiřující učivo:* *Průřezová témata:* VDO – Občan, občanská společnost a stát EGS – Evropa a svět nás zajímá
		ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ	
	- aplikuje zásady algoritmizace při řešení konkrétních problémů - vytvoří program dle zadaných kritérií - odhalí a opraví chyby v jednoduchém kódu programu	**Algoritmizace, programování:** - algoritmizace postupu řešení úloh či problému - algoritmizace úloh z denního života - návrh, tvorba a ladění programů	*Mezipředmětové souvislosti:* *Rozšiřující učivo:* základní programové konstrukce některého programovacího jazyka *Průřezová témata:* OSV – Osobnostní rozvoj, Morální rozvoj

Předmět: INFORMATIKA (PRO TŘÍDY S ROZŠÍŘENOU VÝUKOU INFORMATIKY)			***Ročník: 8.***
Výstupy žáka ZŠ Máchovo nám.:		**Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu (včetně učiva):**	**Vazby (mezipředmětové souvislosti)** **Přesahy (rozšiřující učivo)** **Průřezová témata**
Očekávané výstupy z RVP ZV	**Školní výstupy**		
		VYHLEDÁVÁNÍ INFORMACÍ A KOMUNIKACE. ZPRACOVÁNÍ A VYUŽITÍ INFORMACÍ. ZÁKLADNÍ POJMY Z INFORMATIKY	
Ověřuje věrohodnost informací a informačních zdrojů, posuzuje jejich závažnost a vzájemnou návaznost Pracuje s informacemi v souladu se zákony o duševním vlastnictví	- užívá různé zdroje informací v klasické i digitální podobě a uvádí způsoby, jakým se dají obstarat - pracuje se s faktem, že informační média mohou obsahovat i eticky závadné informace, dezinformace (porovnává je a ověřuje) - vyhledá a zpracuje informace v odborný textech z oboru ICT - zdůvodní význam ochrany práv k duševnímu vlastnictví	**<u>Informace:</u>** - informace a informační činnost - společenský tok informací (vznik, přenos, transformace, zpracování, distribuce informací) - informační zdroje a informační instituce - metody a nástroje vyhledávání informací - informační etika - internet jako zdroj informací - zásady autorského práva	*<u>Mezipředmětové souvislosti:</u>* KV – Mediální výchova VO – ochrana osobních údajů, autorský zákon *<u>Rozšiřující učivo:</u>* změny a inovace na poli IT *<u>Průřezová témata:</u>* OSV – Osobnostní rozvoj, Sociální rozvoj, Morální rozvoj VDO – Občan, občanská společnost a stát EGS – Evropa a svět nás zajímá MV – Tématické okruhy receptivních činností, Tématické okruhy produktivních činností

		ZÁKLADY PRÁCE S POČÍTAČEM	
Využívá základní standardní funkce počítače a jeho nejběžnějších periferií Respektuje pravidla bezpečné práce s hardware i software a postupuje poučeně v případě jejich závady Chrání data před poškozením, ztrátou a zneužitím	- charakterizuje funkci počítače a jeho přídavných zařízení - ovládá obsluhu počítače a jeho přídavných zařízení - objasní funkce hardware a software - používá jednotky paměti a porovná jejich hodnoty - porovnává uživatelské rozdíly mezi OS - orientuje se v nastavení vyučovaných OS - orientuje se v různých typech softwaru a uvádí způsoby jeho možného legálního pořízení - nainstaluje a odinstaluje program - řeší závady počítače - užívá antivirové programy, uvádí pravidla pro zabezpečení počítače s ohledem na používaný OS a aplikace	**<u>Struktura počítače a přídavných zařízení:</u>** - znalosti o struktuře počítače - ovládání počítače a jeho přídavných zařízení **<u>Hardware a software počítače:</u>** - funkce hardware - jednotky paměti a jejich hodnoty - operační systém (OS) - jeho údržba, struktura a nastavení - software (programy, získávání, ovládání, instalace, nápověda) - typy softwaru - práce se soubory **<u>Péče o počítač:</u>** - viry a antivirové programy - zabezpečení počítače s ohledem na používaný OS a aplikace (firewall, aktualizace)	*<u>Mezipředmětové souvislosti:</u>* VO – ochrana osobních údajů, autorský zákon *<u>Rozšiřující učivo:</u>* historie výpočetní techniky Linuxové distribuce a jejich použití OS v dalších zařízeních OS: DOS, Windows, Linux, Mac OS, FreeBSD… rozdíly v organizace dat v počítači s různým OS (hierarchie filesystému, souborová hierarchie) komprimace a dekomprimace zásady instalace softwaru v různých OS *<u>Průřezová témata:</u>* OSV – Sociální rozvoj, Morální rozvoj VDO – Občan, občanská společnost a stát

Při vyhledávání informací na internetu používá jednoduché a vhodné cesty Ověřuje věrohodnost informací a informačních zdrojů, posuzuje jejich závažnost a vzájemnou návaznost Komunikuje pomocí internetu či jiných běžných komunikačních zařízení	- využívá internet k vyhledávání informačních zdrojů a zvolí k tomu vhodný vyhledávací stroj (vyhledávací služby, logické operátory) - porovnává a analyzuje získané informace - používá ICT k samostudiu, nebo potřeby týmu, ve kterém pracuje - využívá (bezpečně) elektronickou poštu pro komunikaci a odesílání souborů	**VYHLEDÁVÁNÍ INFORMACÍ A KOMUNIKACE** **<u>Vyhledávání na internetu</u>** - metody a nástroje vyhledávání - formulace požadavku při vyhledávání (vyhledávací atributy) - hodnota relevance informací a informačních zdrojů, metody a nástroje jejich ověřování **<u>Základní způsoby komunikace:</u>** - elektronická pošta (rizika a bezpečnost) - poštovní klienti a jejich nastavení	*<u>Mezipředmětové souvislosti:</u>* *<u>Rozšiřující učivo:</u>* vývojové trendy informačních technologií vyhledávací služby – katalogy, servery databázového typu logické operátory (OR, AND, NOT, *) IRC, ICQ, videokonference, netmetting elektronická konference *<u>Průřezová témata:</u>* OSV – Osobnostní rozvoj, Sociální rozvoj, Morální rozvoj VDO – Občan, občanská společnost a stát EGS – Evropa a svět nás zajímá MV – Tématické okruhy receptivních činností, Tématické okruhy produktivních činností
		ZPRACOVÁNÍ A VYUŽITÍ INFORMACÍ	

Ovládá práci s textovými a grafickými editory i tabulkovými editory a využívá vhodných aplikací Uplatňuje základní estetická a typografická pravidla při práci s textem a obrazem Pracuje s informacemi v souladu se zákony o duševním vlastnictví Používá informace z různých informačních zdrojů a vyhodnocuje jednoduché vztahy mezi údaji Zpracuje a prezentuje na uživatelské úrovni informace v textové, grafické a multimediální formě	- efektivně užívá základní aplikace (textový editor/procesor, grafický editor, tabulkový kalkulátor) pro práci s informacemi a řešení zadaných úkolů a problémů - respektuje při psaní textů typografická a estetická pravidla - vyhledává v textových databázích - pro organizaci svého času a dat užívá vhodné aplikace - zdůvodní význam ochrany práv k duševnímu vlastnictví - volí vhodný grafický formát pro práci, uložení a tisk - v tabulkového kalkulátoru, zpracuje a upraví zadaná data do tabulky, grafu a použije základní funkce, výsledek své práce zhodnotí a vyvodí závěr	**<u>Zpracování textu a informací:</u>** - zdokonalování práce s textovými editory a procesory (šablony, styly, formátování textu) - psaní a úprava složitějších textů (typografická a estetická pravidla) **<u>Uživatelské databáze:</u>** - orientace v textových databázích - plánovač akcí, kalendář, adresář (nastavení, ovládání) - právní ochrana informací, duševní vlastnictví **<u>Počítačová grafika:</u>** - bitmapová grafika (bitmapové editory) - vektorová grafika (vektorové editory) - grafické formáty a jejich použití, import a export dat - tvorba a úprava obrázků, animace, tisk (grafické prohlížeče) **<u>Tabulkový kalkulátor:</u>** - práce v tabulkovém kalkulátoru (funkce, práce s více tabulkami) - matematické a statistické výpočty (základní vzorce)	*<u>Mezipředmětové souvislosti:</u>* VO – elektronická komunikace s úřady (standardy); lidská práva a ochrana osobních informací VV – kompozice, koláž, estetika M – matematické a statistické výpočty a funkce, tabulka, graf F – Zvukové jevy HV – hudba PV – Využití digitálních technologií CJ – Počítačová Angličtina *<u>Rozšiřující učivo:</u>* instalace OS, Live distribuce Linuxu a její využití korespondence, makra psaní všemi deseti na klávesnici skenování 3D grafika, CAD – tvorba a návrh domu diagramy a mapy princip OLE techniky, propojování aplikací kodek převod audia z paměťového média do počítače, jeho úprava, tvorba audio CD, export do jiného formátu

	- prezentuje výsledky své práce s pomocí prezentačních programů a využitím technických prostředků - při studiu i samostudiu užívá vhodný výukový a multimediální program - přehraje zvuk a video v počítači - orientuje se v základních audio a video formátech - užívá software pro editaci zvuku - za pomoci vypalovacího softwaru zálohuje data na paměťové médium	**Multimédia:** - prezentace s využitím technických prostředků (počítač, projektor, interaktivní tabule) - práce v prezentačním softwaru - výukové a multimediální programy - hudba a zvuk v počítači (software, přehrávání, tvorba a úprava, audio formáty) - video v počítači (software, přehrávání, video formáty) - vypalování (software, záloha dat)	.iso obraz *Průřezová témata:* OSV – Osobnostní rozvoj, Sociální rozvoj, Morální rozvoj VDO – Občan, občanská společnost a stát EGS – Evropa a svět nás zajímá MV – Tématické okruhy receptivních činností, Tématické okruhy produktivních činností
	- popíše vlastními slovy základní typy sítí - porovná sítě dle topologie - používá při své práci školní síť - vybere jaké hardwarové a softwarové prostředky jsou potřeba pro připojení k internetu - vytvoří za pomoci zvolených nástrojů vlastní www stránku - užívá služeb FTP	**POČÍTAČOVÉ SÍTĚ A INTERNET** **Počítačové sítě:** - počítačové sítě (typy, topologie) - technická podpora internetu - připojení do internetu - architektura klient/server **Tvorba www stránek:** - publikování na internetu - tvorba vlastní www stránky (WEB editory) - služba FTP **Internet:**	*Mezipředmětové souvislosti:* F – Světelné jevy, Energie *Rozšiřující učivo:* elektronický podpis jazyk HTML, CSS Java a další programové vybavení pro tvorbu www stránek Flash propojování aplikací při práci na projektu *Průřezová témata:* VDO – Občan, občanská společnost a

	- vysvětlí, jakým způsobem se přenáší informace v celosvětové síti - získává z internetu programy	- přenos informací v celosvětové síti - struktura internetové adresy - získávání programů z internetu	stát EGS – Evropa a svět nás zajímá
	- používá základní příkazy společné všem programovacím jazykům - vytvoří program dle zadaných kritérií - odhalí a opraví chyby v jednoduchém kódu programu	**ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ** **<u>Algoritmizace, programování:</u>** - standardní struktura programovacích jazyků - základní programové konstrukce programovacích jazyků - návrh, tvorba a ladění programů	*<u>Mezipředmětové souvislosti:</u>* *<u>Rozšiřující učivo:</u>* základní programové konstrukce některého programovacího jazyka *<u>Průřezová témata:</u>* OSV – Osobnostní rozvoj, Morální rozvoj

Předmět: INFORMATIKA (PRO TŘÍDY S ROZŠÍŘENOU VÝUKOU INFORMATIKY)			*Ročník: 9.*
Výstupy žáka ZŠ Máchovo nám.:		**Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu (včetně učiva):**	**Vazby (mezipředmětové souvislosti) Přesahy (rozšiřující učivo) Průřezová témata**
Očekávané výstupy z RVP ZV	**Školní výstupy**		
		VYHLEDÁVÁNÍ INFORMACÍ A KOMUNIKACE. ZPRACOVÁNÍ A VYUŽITÍ INFORMACÍ. ZÁKLADNÍ POJMY Z INFORMATIKY	
Ověřuje věrohodnost informací a informačních zdrojů, posuzuje jejich závažnost a vzájemnou návaznost Pracuje s informacemi v souladu se zákony o duševním vlastnictví	- užívá různé zdroje informací v klasické i digitální podobě a uvádí způsoby, jakým se dají obstarat - pracuje se s faktem, že informační média mohou obsahovat i eticky závadné informace, dezinformace (porovnává je a ověřuje) - vyhledá a zpracuje informace v odborný textech z oboru ICT - zdůvodní význam ochrany práv k duševnímu vlastnictví, respektuje citační etiku	**<u>Informace:</u>** - informační zdroje a informační instituce - metody a nástroje vyhledávání informací - informační etika - internet jako zdroj informací - zásady autorského práva, intelektuální vlastnictví, citační etika	*<u>Mezipředmětové souvislosti:</u>* KV – Mediální výchova *<u>Rozšiřující učivo:</u>* změny a inovace na poli IT *<u>Průřezová témata:</u>* OSV – Osobnostní rozvoj, Sociální rozvoj, Morální rozvoj VDO – Občan, občanská společnost a stát EGS – Evropa a svět nás zajímá MV – Tématické okruhy receptivních činností, Tématické okruhy produktivních činností
		ZÁKLADY PRÁCE S POČÍTAČEM	

Využívá základní standardní funkce počítače a jeho nejběžnějších periferií Respektuje pravidla bezpečné práce s hardware i software a postupuje poučeně v případě jejich závady Chrání data před poškozením, ztrátou a zneužitím	- charakterizuje funkci počítače a jeho přídavných zařízení - ovládá obsluhu a nastavení počítače a jeho přídavných zařízení - objasní funkce hardware a software - nainstaluje základní hardware počítače - porovnává uživatelské rozdíly mezi OS - orientuje se v nastavení vyučovaných OS - orientuje se v různých typech softwaru a uvádí způsoby jeho možného legálního pořízení - nainstaluje a odinstaluje program - komprimuje a dekomprimuje soubory - řeší základní závady počítače a jeho periferních zařízení - uvádí a aplikuje pravidla pro zabezpečení počítače s ohledem na používaný OS a aplikace	**Struktura počítače a přídavných zařízení:** - znalosti o struktuře počítače - ovládání a nastavení počítače a jeho přídavných zařízení, údržba **Hardware a software počítače:** - funkce, instalace, nastavení a parametry hardwaru - operační systém (OS) - jeho údržba, struktura a nastavení - software (programy, získávání, ovládání, instalace, nápověda) - typy softwaru a jeho získání - práce se soubory (komprimace a dekomprimace) **Péče o počítač:** - zabezpečení počítače s ohledem na používaný OS a aplikace (firewall, aktualizace...)	*Mezipředmětové souvislosti:* *Rozšiřující učivo:* OS: DOS, Windows, Linux, Mac OS, FreeBSD… Linuxové distribuce a jejich použití rozdíly v organizace dat v počítači s různým OS (hierarchie filesystému, souborová hierarchie) zásady instalace softwaru v různých OS správa OS (textové a grafické prostředí, příkazy) šifrování a biometrika *Průřezová témata:* OSV – Sociální rozvoj, Morální rozvoj VDO – Občan, občanská společnost a stát
		VYHLEDÁVÁNÍ INFORMACÍ A KOMUNIKACE	
Při vyhledávání informací na internetu používá jednoduché a vhodné cesty Ověřuje věrohodnost informací a	- využívá internet k vyhledávání informačních zdrojů a zvolí k tomu	**Vyhledávání na internetu** - metody a nástroje vyhledávání	*Mezipředmětové souvislosti:*

informačních zdrojů, posuzuje jejich závažnost a vzájemnou návaznost Komunikuje pomocí internetu či jiných běžných komunikačních zařízení	vhodný vyhledávací stroj (vyhledávací služby, logické operátory) - porovnává a analyzuje získané informace - používá ICT k samostudiu, nebo potřeby týmu, ve kterém pracuje - využívá (bezpečně) elektronickou poštu pro komunikaci a odesílání souborů	- formulace požadavku při vyhledávání (vyhledávací atributy) - hodnota relevance informací a informačních zdrojů, metody a nástroje jejich ověřování **<u>Základní způsoby komunikace:</u>** - elektronická pošta (rizika a bezpečnost) - poštovní klienti a jejich nastavení	*<u>Rozšiřující učivo:</u>* vývojové trendy informačních technologií vyhledávací služby – katalogy, servery databázového typu logické operátory (OR, AND, NOT, *) IRC, ICQ, videokonference, netmetting elektronická konference *<u>Průřezová témata:</u>* OSV – Osobnostní rozvoj, Sociální rozvoj, Morální rozvoj VDO – Občan, občanská společnost a stát EGS – Evropa a svět nás zajímá MV – Tématické okruhy receptivních činností, Tématické okruhy produktivních činností
		ZPRACOVÁNÍ A VYUŽITÍ INFORMACÍ	
Ovládá práci s textovými a grafickými editory i tabulkovými editory a využívá vhodných aplikací Uplatňuje základní estetická a typografická pravidla při práci s textem	- vytvoří ročníkovou práci na zvolené téma, ve které užije a propojí zvolené počítačové aplikace, prokáže své získané schopnosti a dovednosti při zpracování informací za využití IT - prezentuje (s využitím zvolených	**<u>Zpracování textu a informací:</u>** - zdokonalování práce s textovými editory a procesory (šablony, styly, formátování textu, rejstříky a tabulky, poznámky pod čarou..)	*<u>Mezipředmětové souvislosti:</u>* VV – kompozice, koláž, estetika M – matematické a statistické výpočty a funkce, tabulka, graf F – Zvukové jevy

a obrazem Pracuje s informacemi v souladu se zákony o duševním vlastnictví Používá informace z různých informačních zdrojů a vyhodnocuje jednoduché vztahy mezi údaji Zpracuje a prezentuje na uživatelské úrovni informace v textové, grafické a multimediální formě	aplikací) a obhájí za pomoci technických prostředků (počítač, projektor, interaktivní tabule) výsledky své ročníkové práce - vytvoří jednoduchou databázi pro uložení a vyhledávání informací - pro organizaci svého času a dat užívá vhodné aplikace - zdůvodní význam ochrany práv k duševnímu vlastnictví - při studiu i samostudiu užívá vhodný výukový a multimediální program - přehraje zvuk a video v počítači - orientuje se v základních audio a video formátech	**<u>Uživatelské databáze:</u>** - standardní prostředí databázového programu - vytváření databáze - vyhledávání v databázi - právní ochrana informací, duševní vlastnictví **<u>Počítačová grafika:</u>** - bitmapová grafika (bitmapové editory) - vektorová grafika (vektorové editory) - grafické formáty a jejich použití, import a export dat - tvorba a úprava obrázků, animace, tisk (grafické prohlížeče) **<u>Tabulkový kalkulátor:</u>** - práce v tabulkovém kalkulátoru (funkce, práce s více tabulkami) - matematické a statistické výpočty (základní vzorce) **<u>Multimédia:</u>** - prezentace s využitím technických prostředků (počítač, projektor, interaktivní tabule) - práce v prezentačním softwaru - výukové a multimediální programy	HV – hudba KV – Mediální výchova PV – Využití digitálních technologií CJ – Počítačová Angličtina *<u>Rozšiřující učivo:</u>* instalace OS, Live distribuce Linuxu a její využití korespondence, makra psaní všemi deseti na klávesnici složitější databáze skenování 3D grafika, CAD – tvorba a návrh domu diagramy a mapy princip OLE techniky, propojování aplikací kodek převod audia z paměťového média do počítače, jeho úprava, tvorba audio CD, export do jiného formátu .iso obraz editace a střih videa, tvorba video DVD (menu, efekty...) *<u>Průřezová témata:</u>* OSV – Osobnostní rozvoj, Sociální

	- používá při své práci digitální videokameru - užívá software pro editaci audia a videa - používá při své práci scanner - za pomoci vypalovacího softwaru zálohuje data na paměťové médium	- hudba a zvuk v počítači (software, přehrávání, tvorba a úprava, audio formáty) - práce s digitální videokamerou - video v počítači (software, přehrávání, tvorba a úprava, video formáty) - scanner - vypalování (software, záloha dat)	rozvoj, Morální rozvoj VDO – Občan, občanská společnost a stát EGS – Evropa a svět nás zajímá MV – Tématické okruhy receptivních činností, Tématické okruhy produktivních činností
		POČÍTAČOVÉ SÍTĚ A INTERNET	
	- popíše vlastními slovy základní typy sítí - porovná sítě dle topologie - používá při své práci školní síť - vybere jaké hardwarové a softwarové prostředky jsou potřeba pro připojení k internetu - vytvoří za pomoci zvolených nástrojů vlastní www stránku - užívá služeb FTP - vysvětlí, jakým způsobem se přenáší informace v celosvětové síti - získává z internetu programy - vlastními slovy popíše funkci	**<u>Počítačové sítě:</u>** - počítačové sítě (typy, topologie) - technická podpora internetu - připojení do internetu - architektura klient/server **<u>Tvorba www stránek:</u>** - publikování na internetu - tvorba vlastní www stránky (WEB editory) - služba FTP **<u>Internet:</u>** - přenos informací v celosvětové síti - struktura internetové adresy - získávání programů z internetu	*<u>Mezipředmětové souvislosti:</u>* F – Světelné jevy, Energie *<u>Rozšiřující učivo:</u>* práce na vzdáleném počítači, Telnet, SSH, https, VPN jazyk HTML, CSS Java a další programové vybavení pro tvorbu www stránek Flash propojování aplikací při práci na projektu *<u>Průřezová témata:</u>* VDO – Občan, občanská společnost a stát EGS – Evropa a svět nás zajímá

	elektronického podpisu	- elektronický podpis	
	- používá základní příkazy společné všem programovacím jazykům - vytvoří program dle zadaných kritérií - odhalí a opraví chyby v jednoduchém kódu programu	**ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ** **<u>Algoritmizace, programování:</u>** - standardní struktura programovacích jazyků - základní programové konstrukce programovacích jazyků - návrh, tvorba a ladění programů	*<u>Mezipředmětové souvislosti:</u>* *<u>Rozšiřující učivo:</u>* základní programové konstrukce některého programovacího jazyka *<u>Průřezová témata:</u>* OSV – Osobnostní rozvoj, Morální rozvoj

6. DĚJEPIS

Učební osnovy

Název vyučovacího předmětu, ročník:	DĚJEPIS, 6 – 9. ročník

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Vyučovací předmět DĚJEPIS je zařazen do 6. až 9. ročníku. Navazuje na učivo vyučovacího předmětu prvního stupně VLASTIVĚDU.

Časová dotace učebního plánu předmětu DĚJEPIS je 8 hodin během 6. - 9. ročníku. Předmět se vyučuje 2 hodiny týdně v každém ročníku všech programů školního vzdělávacího .

Předmět DĚJEPIS vybavuje žáka základními znalostmi a dovednostmi potřebnými pro formování aktivního, vědomého člena společnosti. DĚJEPIS obohacuje celkový vzdělanostní rozhled žáků uvedením do postupu rozvoje lidské společnosti od její počátků do dnešní doby. Pomáhá žákům pochopit proces vývoje lidstva a vlastního národa jeho hospodářského, společenského a kulturního života. Seznamuje žáky s významnými historickými událostmi a osobnostmi, které ovlivnily život předcházejících generací a mají význam pro orientaci v současném společenském životě.

Výuka DĚJEPISU se zaměřuje především na to,

- aby žáci poznali, jak se postupně měnil způsob života lidí v různých historických obdobích;
- aby se dovedli orientovat v kontinuitě národních dějin, chápali souvislostí národních a světových dějin;
- aby chápali smysl událostí a činů osobností, které ovlivňovali společenský vývoj;
- aby se naučili zařazovat událostí do chronologické následnosti a vysvětlovat jejích vzájemné vazby (příčiny a následky);
- aby se naučili zaujímat vlastní stanovisko k událostem.

Vyučovací předmět DĚJEPIS je úzce spjat s dalšími vyučovacími předměty:

- zeměpis – globus a mapa; společenské a hospodářské složky, prostředí; zeměpis světadílů;
- občanská výchova – formy a typy států; občanská práva; rozdělení státní moci; Ústava; občanství;stát a hospodaření; mezinárodní organizace; víra a náboženství
- jazyky – legendy, povídky, eposy, řecké báje a pověsti, staré pověsti české; české osvícenství a národní obrození; literatura 20. stol.;
- výtvarná výchova – umění a jeho proměny v souvislosti s historickým vývojem lidské společnosti;
- hudební výchova – lidová hudba, hudební díla významných skladatelů.

Výchovné a vzdělávací strategie, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence učení:

- během výuky klademe důraz na čtení s porozuměním, práci s textem, vyhledávání informací v jiných zdrojích
- žáky vedeme k sebehodnocení
- individuálním přístupem k žákům máme snahu vytvářet co nejvíce možností prožít úspěch
- žákům umožňujeme ve vhodných případech realizovat vlastní nápady, podněcujeme jejich tvořivost
- žáci se účastní různých soutěží a olympiád
- máme snahu vytvářet takové situace, v nichž má žák radost ze samotného učení

Kompetence k řešení problémů:

- výuka je vedena tak, aby žáci hledali vlastní řešení problému a dokázali ho obhájit
- při výuce motivujeme žáky v co největší míře problémovými úlohami z praktického života
- žáci si postupně zdokonalují kompetenci práce s informacemi ze všech možných zdrojů: ústních, tištěných, mediálních a počítačových, včetně internetu
- Informace se učí vyhledávat, vyhodnocovat a vhodným způsobem využívat
- Vedeme žáky k porovnání odborných názorů, mediálních tvrzení a vlastních znalostí a zkušeností
- podle svých možností a schopností se žáci zapojují do soutěží a olympiád

Kompetence komunikativní:

- učíme žáky obhajovat a argumentovat vhodnou formou svůj vlastní názor a zároveň poslouchat názor jiných, zařazuje do výuky diskuzi
- vedeme k využívání informačních a komunikačních prostředků.

Kompetence sociální a personální:

- během vyučování se využívá týmová práce se žáky a vzájemná pomoc při učení
- učíme žáky odmítavému postoji ke všemu, co narušuje dobré vztahy mezi lidmi, státy a národy
- máme snahu žáky naučit základům kooperace a týmové práce
- dodáváme žákům sebedůvěru.

Kompetence občanské:

- motivujeme žáky k prozkoumávání názorů a pohledů, lišících se od jejich vlastních
- pěstujeme v žácích vztah k tradicím, národnímu, historickému a kulturnímu dědictví
- učíme žáky respektovat přesvědčení druhých lidí, vážit si jejich vnitřních hodnot, být schopnými vcítit se do situací ostatních lidí
- učíme žáky odmítavému postoji k útlaku a hrubému zacházení, vedeme k uvědomění si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí
- vedeme žáky k projevuje pozitivnímu postoji k uměleckým dílům, smyslu pro kulturu a tvořivost, aktivnímu zapojeni do kulturního dění

Kompetence pracovní:

- výuku doplňujeme o praktické exkurze a besedy s odborníky

Do předmětu DĚJEPIS jsou zařazena tato průřezová témata:

Výchova demokratického občana (VDO):

- Občan, občanská společnost a stát
- Formy participace občanů v politickém životě
- Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (EGS):

- Evropa a svět nás zajímá
- Objevujeme Evropu a svět

Environmentální výchova (EV):

- Základní podmínky života

Přístupy k obsahu a organizace výuky:

Metody a formy práce:	Projekty:	Pomůcky a učební materiály:
• frontální vyučování • práce ve dvojicích • skupinová práce • samostatná práce • diskuse • referáty • projektové vyučování • exkurze		• učebnice a pracovní sešity • pracovní listy • různé druhy nástěnných map (na tabuli) • různé druhy atlasů a map (Starověk, Středověk, Novověk, Dějiny 20.století , Oxfordský atlas moderních světových dějin, …) • plakáty uměleckých slohů • DVD • dějepisná řada knih Dějiny v obrazech, ... • učební texty a sbírky dokumentů pro základní a střední školy (Dějiny Čech a Moravy, …) • slovníky, encyklopedie, sbírky uměleckých děl • internet • software – výukový, dějepisný • interaktivní tabule

Předmět: DĚJEPIS			***Ročník: 6.***
Výstupy žáka ZŠ Máchovo nám.:		**Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu (včetně učiva):**	**Vazby (mezipředmětové souvislosti)** **Přesahy (rozšiřující učivo)** **Průřezová témata:**
Očekávané výstupy z RVP ZV	**Školní výstupy**		
		ČLOVĚK V DĚJINÁCH	
Uvede konkrétní příklady důležitosti a potřebnosti dějepisných poznatků Uvede konkrétní příklady zdrojů informací o minulosti, pojmenuje instituce, kde jsou shromažďovány Orientuje se na časové ose a v historické mapě, řadí hlavní historické epochy v chronologickém sledu	- vysvětlí cíl a způsoby poznávání historie - uvede příklady zdrojů informací o minulosti a historii lidstva - orientuje se na časové přímce, identifikuje století př.n.l. a po n.l. - orientuje se v základní periodizaci dějin - vyjmenuje hlavní období historie; - vysvětlí pojmy: dějepis, časová přímka, před naším letopočtem, po našem letopočtu	**<u>Úvod do dějepisu:</u>** - význam zkoumání dějin. Získávání informací o dějinách - historické prameny	*<u>Mezipředmětové souvislosti:</u>* ČJ – legendy, povídky, epos a myty různých národů. *<u>Rozšiřující učivo:</u>* návštěva archivu, muzea, knihovny seznámení s práci archeologa, etnografa. *<u>Průřezová témata:</u>*
		POČÁTKY LIDSKÉ SPOLEČNOSTI	
Charakterizuje život pravěkých sběračů a lovců, jejích materiální a duchovní	- stručně popíše vědecký názor na vznik světa a člověka	**<u>Pravěk:</u>** Starší doba kamenná	*<u>Mezipředmětové souvislosti:</u>*

kulturu Objasní význam zemědělství, dobytkářství a zpracování kovů pro lidskou společnost Uvede příklady archeologických kultur na našem území	- vyjmenuje a popíše vývojová stadia člověka - uvede způsoby obživy, soužití lidí a rozvoje umění v různých obdobích pravěku - popíše a zdůvodní podmínky a důsledky přechodu k zemědělství - popíše a zdůvodní podmínky vzniku řemesel a výměny výrobků - vysvětlí důsledky oddělení řemesel od zemědělství jako podmínky pro rozvoj obchodu - stručně popíše pravěké osídlení Evropy a našich zemí	Mladší doba kamenná Doba kovů Naše země v období pravěku	Z – Glóbus a mapa – Společenské a hospodářské složky prostředí. VV – umění a jeho proměny v souvislosti s historickým vývojem lidské společnosti *Rozšiřující učivo:* vysvětlí vliv prostředí a práce na celkový rozvoj člověka a lidské společnosti vysvětlí příčiny vzniku různých ras a jazyku na Zemi porovnají a dají do souvislostí spojitost vývoje nástrojů, způsobu obživy a společenskou organizaci různých pravěkých skupin přivedou příklady nerovnoměrnosti vývoje lidské společnosti v jednotlivých oblastech světa a vysvětlí příčiny kulturní rozmanitost světa. Projekt „Jak se žilo v pravěku“ *Průřezová témata:* EV – Základní podmínky života
		NEJSTARŠÍ CIVILIZACE. KOŘENY EVROPSKÉ KULTURY	
Rozpozná souvislost mezi přírodními	- popíše a zdůvodní vliv přírodních	**Oblasti starověkého východu**	*Mezipředmětové souvislosti:*

podmínkami a vznikem prvních velkých zemědělských civilizací Uvede nejvýznamnější typy památek, které se staly součástí světového kulturního dědictví	podmínek na vývoj starověkých států - porovná a vyjmenuje společné znaky a specifické zvláštnosti hospodářského, společenského, politického a kulturního vývoje různých starověkých států - uvede příklady a porovná projevy náboženských představ u různých národů - vysvětlí přínos starověkých států pro rozvoj světové civilizace		ČJ (lit.) – eposy, řecké báje a pověsti VO – formy a typy států: monarchie, demokracie, despocie, tyranie; občanská práva VV – umění a jeho proměny v souvislosti s historickým vývojem lidské společnosti
Demonstruje na konkrétních příkladech přínos antické kultury a uvede osobnosti antiky důležité pro evropskou civilizaci, zrod křesťanství a souvislost s judaismem Porovná formy vlády a postavení společenských skupin v jednotlivých státech a vysvětlí podstatu antické demokracie	- popíše a zdůvodní vliv přírodních poměrů na rozvoj řecké společnosti - definuje úlohu bájí, pověstí náboženství v životě Řeků - vysvětlí význam styků Řeků s okolním světem - porovná státní zřízení a způsob života ve Spartě a v Aténách - shrne a posoudí přínos řecké civilizace pro rozvoj evropské kultury - popíše a porovná přírodní poměry Řecka a Říma a jejich vliv na rozdíl ve vývoji států - popíše a charakterizuje dobu království, období republiky a císařství - vysvětlí podstatu a význam křesťanství - porovná barbarské civilizace	**Starověké Řecko** **Starověký Řím**	*Rozšiřující učivo:* prozkoumají rozdíly v hospodaření různých starověkých států a dají do souvislosti vliv přírodních podmínek na rozvoj zemědělství, řemesla, obchodu vyhledají z různých pramenů a popíší rozvoj vědy a umění starověkých států porovnají a posoudí přínos jednotlivých starověkých států pro rozvoj světové kultury na příkladě státního řízení ve Spartě a Aténách porovnají a definují rozdíl mezi otrokářskou a současnou demokracii vysvětlí a uvědomí vlastní identitu, zdůvodní nutnost respektovat identitu druhých definují různé formy státní moci zkoumají vliv křesťanství na různé vrstvy starověké společnosti

	se světem antiky - shrne a uvede příklady vlivu římské kultury na evropskou civilizaci		popíší prolínání kulturních vlivů různých států Projekt „Výroba papíru.“ Projekt „Egyptské hieroglyfy“ Projekt „Řecké divadlo“ *Průřezová témata:* VDO – Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování

Předmět: DĚJEPIS			*Ročník: 7.*
Výstupy žáka ZŠ Máchovo nám.:		**Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu (včetně učiva):**	**Vazby (mezipředmětové souvislosti) Přesahy (rozšiřující učivo) Průřezová témata:**
Očekávané výstupy z RVP ZV	**Školní výstupy**		
		KŘESŤANSTVÍ A STŘEDOVĚKÁ EVROPA	
Popíše podstatnou změnu evropské situace, která nastala v důsledku příchodu nových etnik, christianizace a vzniku států	- naučí se zpaměti periodizaci středověku - popíše osídlení Evropy po rozpadu západořímské říše a způsob života „barbarských kmenů	**<u>Středověk:</u>** - nový etnický obraz Evropy	*<u>Mezipředmětové souvislosti:</u>* Z – Zeměpis světadílů ČJ –české pověsti, kroniky, legendy VO – formy a typy států.; víra a náboženství; umění; procházka po architektonických stylech
Porovná základní rysy západoevropské, byzantsko-slovanské a islámské kulturní oblasti	- popíše a porovná základní rysy západoevropské, byzantsko-slovanské a islámské kulturní oblasti	- byzantská, arabská a francká říše	VV – umění a jeho proměny v souvislosti s historickým vývojem lidské společnosti
Objasní situaci Velkomoravské říše a vnitřní vývoj českého státu a postavení těchto státních útvarů v evropských souvislostech	- popíše a porovná první státní útvary na našem území (Sámova říše, Velká Morava, počátky českého státu)	- první státní útvary na našem území - český stát v době knížecí	*<u>Rozšiřující učivo:</u>* porovnají uspořádání společnosti raně feudálních států s antickými státy;
Ilustruje postavení jednotlivých vrstev středověké společností, uvede příklady románské a gotické kultury	- popíše středověké hospodářství - popíše strukturu středověké společnosti a najde rozdíly ve způsobu života jednotlivých vrstev - porovná vývoj jednotlivých částí Evropy - popíše významná období vývoje	- struktura středověké společností, funkce jednotlivých vrstev - formování prvních státních celků v Evropě - český stát za vlády posledních	prozkoumají proč řada evropských národů ve svém vývoji minula etapu otrokářské společnosti; analyzují strukturu středověké společností , porovnají privilegia a způsob života jednotlivých vrstev uvedou příklady obohacení Evropy kulturními podněty z Orientu popíší a shrnou úlohu školy, univerzity,

Vymezí úlohu křesťanství a víry v životě středověkého člověka, konflikty mezi světskou a církevní mocí, vztah křesťanství ke kacířství a jiným věroukám	českého státu, jeho význam ve střední Evropě (období vlády posledních Přemyslovců, dobu vlády Karla IV a Václava IV) a porovná s vývojem evropských států - uvede příklady románské a gotické kultury - vysvětlí postavení a úlohu církve ve středověké společnosti	Přemyslovců - nástup Lucemburků a vláda Karla IV. - románská a gotická kultura a životní styl středověku - křesťanství, papežství, křížové výpravy - boj mezi mocí světskou a církevní	vědy a umění ve středověké společnosti porovnají románskou a gotickou kulturu, posoudí účelnost a význam jejích prvků uvedou příklady vztahu křesťanství ke kacířství a jiným věroukám Projekt „Den ve středověku“ *Průřezová témata:* EGS – Evropa a svět nás zajímá
		OBJEVY A DOBÝVÁNÍ. POČÁTKY NOVÉ DOBY	
Vysvětlí znovuobjevení antického ideálu člověka, nové myšlenky žádající reformu církve včetně reakce církve na tyto požadavky Vymezí význam husitské tradice pro český politický a kulturní život Popíše a demonstruje průběh zámořských objevů, jejích příčiny a důsledky	- popíše a vyjádří vlastními slovy problémy, které vedly ke kritice církve a vyústily v českou reformaci - popíše průběh husitských válek a prozkoumá jejich vliv na následující dějiny českého státu - prozkoumá a uvede příklady hospodářských a sociálních změn v Evropě v 15 – 16. století - popíše a předvede na mapě průběh zámořských objevů	Pozdní středověk: - kritika poměrů v církvi a husitství v Čechách - doba poděbradská a jagellonská **Novověk:** - objevné plavby a jejich společenské důsledky	*Mezipředmětové souvislosti:* Z – Zeměpis světadílů ČJ – české středověké legendy, drama, komedie VO – stát a státní zřízení, víra a náboženství; umění; procházka po architektonických stylech VV – umění a jeho proměny v souvislosti s historickým vývojem lidské společnosti *Rozšiřující učivo:* vyhledají informace o Janu Husovi a Janu Žižkovi a sestaví jejich stručné

	- vysvětlí jejich příčiny a důsledky zámořských objevů - vysvětlí význam pojmu kolonie a uvede příklady kolonií středověkých států		životopisy porovnají a najdou rozdíly mezi zájmy umírněných a radikálních husitů a posoudí, jak neshody zájmů husitů ovlivnily konec husitských válek
Rozpozná základní znaky jednotlivých kulturních stylů a uvede jejich představitele a příklady významných kulturních památek	- vysvětlí pojmy humanismus, renesance - uvede příklady projevu humanismu v kultuře, myšlení a životě lidí - rozpozná základní znaky renesančního kulturního stylu a uvede příklady významných kulturních památek	- humanismus, renesance	prozkoumají hospodářský, politický a kulturní vliv objevných cest na vývoj evropských, amerických, asijských a afrických států v 15 – 16 století vyhledají ilustrace a vytvoří projekt „Česká renesance“ <u>*Průřezová témata:*</u> EGS – Objevujeme Evropu a svět
Na příkladech evropských dějin konkretizuje absolutismus	- porovná vývoj jednotlivých států západní, střední a východní Evropy v 16. – 17. st. - vysvětlí podstatu pojmu absolutní moc, absolutismus	- počátky absolutních monarchií	
Objasní postavení českého státu v podmínkách Evropy rozdělené do řady mocenských a náboženských center a jeho postavení uvnitř habsburské monarchie	- popíše pojem reformace, její příčinu a cíle - popíše postavení českých zemí v habsburské monarchii, rozdělení české společnosti na katolický a reformační blok - vysvětlí důsledky náboženské nesnášenlivosti	- náboženská reformace - český stát v předbělohorských poměrech	
Objasní příčiny a důsledky vzniku třicetileté války a posoudí její důsledky	- vysvětlí příčiny a důsledky vzniku třicetileté války - popíše a posoudí důsledky třicetileté války	- třicetiletá válka	

Předmět: DĚJEPIS			*Ročník: 8.*
Výstupy žáka ZŠ Máchovo nám.:		**Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu (včetně učiva):**	**Vazby (mezipředmětové souvislosti) Přesahy (rozšiřující učivo) Průřezová témata:**
Očekávané výstupy z RVP ZV	**Školní výstupy**		
		OBJEVY A DOBÝVÁNÍ. POČÁTKY NOVÉ DOBY	
Na příkladech evropských dějin konkretizuje absolutismus, konstituční monarchie, parlamentarismus	- popíše události v Anglii v 17. století; - vysvětlí pojmy parlamentarismus a konstituční monarchie - vysvětlí pojmy absolutní moc, absolutismus - definuje způsoby vlády jednotlivých států Evropy - prozkoumá a popíše situace v českých zemích a vybraných evropských státech po třicetileté válce	**<u>Novověk:</u>** - občanská válka v Anglii - absolutní monarchie v Evropě po třicetileté válce - upevňování vlády Habsburků po třicetileté válce	*<u>Mezipředmětové souvislosti:</u>* VO – Formy vlády a typy států. Rozdělení státní moci. VV – Umění a jeho proměny v souvislosti s historickým vývojem lidské společnosti HV – Barokní hudba. *<u>Rozšiřující učivo:</u>* porovnávají a na konkrétních příkladech vysvětlují rozdíly mezi absolutní a konstituční monarchii
Rozpozná základní znaky jednotlivých kulturních stylů a uvede jejích představitele a příklady významných kulturních památek	- rozpozná a popíše základní znaky barokní kultury - uvede příklady životního stylu jednotlivých společenských vrstev - uvede příklady významných kulturních památek období baroka	- baroko a životní styl - barokní kultura v českých zemích	vyhledají informace a ilustrace a vytváří projekt Kultura baroka výlet Barokní Praha *<u>Průřezová témata:</u>*
		MODERNIZACE SPOLEČNOSTI	
Vysvětlí podstatné ekonomické, sociální, politické a kulturní změny ve	- vysvětlí proč osvícenství jako významný myšlenkový předěl ovlivnil	**<u>Období od 2. pol. 17. stol. - konce 18. stol.:</u>**	*<u>Mezipředmětové souvislosti:</u>*

vybraných zemích a u nás, které charakterizují modernizaci společnosti	politický vývoj u nás, v Evropě i na americkém kontinentu - popíše vliv osvícenství na hospodářský, společenský a kulturní rozvoj našich zemí a ostatních států Evropy - popíše a vysvětlí postavení českých zemí v habsburské monarchii a uvede příklady rozdílů mezi postavením rakouských a českých obyvatel - vysvětlí pojem kolonie - popíše a zhodnotí význam boje anglických osad v Americe za svobodu	- osvícenství a rozvoj vzdělanosti v době osvícenství -Evropa v II.pol. 17.st. - české země za vlády Marie Terezie a Josefa II. - vzestup Velké Británie - boj amerických osad za nezávislost, vznik USA	Z – Zeměpis světadílů ČJ – České osvícenství a národní obrození VO – Formy vlády a typy států. Rozdělení státní moci CH – chemie a společenský pokrok VV– Umění a jeho proměny v souvislosti s historickým vývojem lidské společnosti HV – Hudba 19.st. *Rozšiřující učivo:* porovnají a uvádí společné rysy a rozdíly osvícenského absolutismu různých zemí porovnají a uvádí společné rysy a rozdíly rozvoje Anglie a Francie po revolučních událostech analyzují vliv Francouzské revoluce na evropský vývoj na vybraných příkladech předvádí jak ekonomické a sociální podmínky života různých vrstev se odrážejí na cílích a programech jejich politických stran vyhledají z různých pramenů a uvádí příklady technických vynálezů 19.st. porovnají společné rysy a odlišností národního hnutí českého národa a evropských národů
Objasní souvislostí mezi událostmi francouzské revoluce a napoleonských válek na jedné straně a rozbitím starých společenských struktur v Evropě na straně druhé	- vysvětlí události Velké francouzské revoluce - vysvětlí události napoleonských válek - prozkoumá a vysvětlí příčiny a důsledky definitivního rozbití středověkých politických, hospodářských a společenských struktur - předvede změny struktur na příkladě Velké francouzské revoluce - popíše uspořádání Evropy po Vídeňském kongresu - porovná a stanoví souvislosti mezi prudkým rozvojem průmyslu, modernizací společnosti a změnou sociálních struktur	**<u>Novověk od konce 18. stol. do konce 19.st.:</u>** - Velká francouzská revoluce - napoleonské války, Vídenský kongres a jejich důsledky - průmyslová revoluce	

Charakterizuje emancipační úsilí významných sociálních skupin; uvede požadavky formulované ve vybraných evropských revolucích	- porovná národní a osvobozenecké hnutí v Evropě v I.pol. 19.st., - vysvětlí, jak vývoj společností jednotlivých států ovlivnil osvobozenecká hnutí	- národní a osvobozenecká hnutí v Evropě	vyhledají z různých pramenů informace a uvádí příklady rozvoje kultury klasicismu a romantismu *Průřezová témata:* EGS – Evropa a svět nás zajímá
Na vybraných příkladech demonstruje základní politické proudy	- vysvětlí národní obrození jako jev celoevropský, jehož výsledkem je utvoření novodobých národů		
Porovná jednotlivé fáze utváření novodobého českého národa v souvislosti s národními hnutími vybraných evropských národů	- popíše příčiny a průběh českého národního obrození - uvede příklady a význam působení představitelů českého národního obrození	- rok 1848 v Evropě a v Čechách	
	- vysvětlí proč ekonomické a sociální rozdíly různých vrstev společností vedly ke vzniku různých politických proudů a politických stran - popíše vytvoření jednotlivých národních celků - popíše a uvede příklady rozvoje kultury 19.st.	- porevoluční Evropa	
Vysvětlí rozdílné tempo modernizace a prohloubení nerovnoměrnosti vývoje jednotlivých částí Evropy a světa včetně důsledků, ke kterým tato nerovnoměrnost vedla; charakterizuje soupeření mezi velmocemi a vymezí význam kolonií	- popíše druhou etapou průmyslové revoluce a její hlavní následky: nerovnoměrný vývoj různých částí Evropy a světa a jejích snahu získat nové trhy a kolonie - vysvětlí a uvede příklady rozdílného tempa vývoje různých států a jednotlivých částí některých států	- imperialismus a kolonialismus	

		MODERNÍ DOBA	
Na příkladech demonstruje zneužití techniky ve světových válkách a jeho důsledky	- analyzuje hlavní změny koncem 19. počátkem 20. století v oblasti hospodářské, společenské, kulturní a mezinárodní - vysvětlí příčiny vzniku ohnisek napětí v Evropě a v koloniálních zemích - vysvětlí vliv techniky ve světových válkách - popíše příčiny, průběh a výsledky I. světové války a úlohu českého národa v ní	**<u>Dějiny od konce 19. století do I. světové války:</u>** - Rovnováha politických sil před I. světovou válkou - I. světová válka - Říjnová revoluce v Rusku	*<u>Mezipředmětové souvislosti:</u>* Z – Zeměpis světadílů *<u>Rozšiřující učivo:</u>* vytvoří chronologickou tabulku hlavních událostí I. světové války *<u>Průřezová témata:</u>*

Předmět: DĚJEPIS			***Ročník: 9.***
Výstupy žáka ZŠ Máchovo nám.:		**Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu (včetně učiva):**	**Vazby (mezipředmětové souvislosti) Přesahy (rozšiřující učivo) Průřezová témata:**
Očekávané výstupy z RVP ZV	**Školní výstupy**		
		MODERNÍ DOBA	
Na příkladech demonstruje zneužití techniky ve světových válkách a jeho důsledky Zhodnotí postavení Československa v evropských souvislostech a jeho vnitřní sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí	- vysvětlí vliv techniky ve světových válkách - porovná a uvede příklady změn mezinárodněpolitických vztahů vyvolané vznikem komunistického režimu - popíše a shrne podmínky vzniku Československa - popíše politický systém, vnitřní a zahraniční politiku I. Československé republiky, sociální a národnostní problémy - zhodnotí postavení Československa v Evropě	**<u>Situace v letech 1918 – 1945:</u>** **-** Versailleský systém: - vznik Československa	*<u>Mezipředmětové souvislosti:</u>* Z – Zeměpis světadílů VO – Ústava. Rozdělení státní moci. Občanství. Stát a hospodaření. ČJ (lit.) – literatura 1. pol. 20. stol. VV – Umění a jeho proměny v souvislosti s historickým vývojem lidské společnosti HV – hudba 1. pol. 20. stol. *<u>Rozšiřující učivo:</u>* popíší postavení českých zemí v Rakousko-Uhersku začátkem 20.st. a zdůvodní hlavní cíl československé politiky – vytvoření samostatného suverénního státu vytvoří projekt Jak se žilo za I. republiky vyhledají z různých pramenů informace vytvoří projekt Kultura a věda v první republice/ Kultura, věda a technika před vypuknutím 2. světové války porovnají rozvoj českých zemí
Rozpozná klady a nedostatky demokratických systémů Charakterizuje jednotlivé totalitní systémy, příčiny jejích nastolení v širších ekonomických a politických souvislostech a důsledky jejích existence pro svět; rozpozná destruktivní sílu totalitarismu a vypjatého nacionalismu	- rozpozná klady a nedostatky demokratických systémů v Evropě - porovná vývoj v Evropě, ve světě a v Československu v 20.-30.letech - vysvětlí příčiny světové hospodářské krize - vysvětlí souvislosti mezi nepříznivým stavem ekonomiky a tendencí některých států řešit problémy	- Evropa a svět v 20.a 30. letech, světová hospodářská krize a její důsledky - počátky fašistického hnutí - Slovenský Štát v meziválečném období	

	extrémními způsoby – vytvořením totalitních systémů (komunistického, fašistického, nacistického) - popíše rozvoj kultury, vědy a techniky před vypuknutím 2. světové války - vysvětlí příčiny vzniku ohnisek napětí ve světě v 30.letech - popíše příčiny a důsledky Mnichovského diktátu pro Československo a evropské státy - popíše průběh a výsledky II.světové války a úlohu českého národa v ní - popíše formy domácího a zahraničního odboje - uvede příklady účastí českých a slovenských vojáků na frontách II.světové války	- kultura I. pol. 20.století - první projevy fašistické agrese - Mnichovská dohoda, Protektorát Čechy a Morava - II. světová válka - domácí a zahraniční odboj	v období I. republika a Protektorátu Čechy a Morava vyhledají z různých pramenů informace vytvoří projekty: Život v Terezině, Německé koncentrační tábory návštěva památníku Terezin *Průřezová témata:* VDO – Občan, občanská společnost a stát
Na příkladech vyloží antisemitismus, rasismus a jejích nepřijatelnost z hlediska lidských prav	- vysvětlí pojmy antisemitismus a rasismus - vysvětlí nepřijatelnost těchto systémů pro svět - objasní důsledky nebezpečnosti pro lidská práva		
		ROZDĚLENÝ A INTEGRUJÍCÍ SE SVĚT **Dějiny od poloviny 20. století do současnosti:**	*Mezipředmětové souvislosti:*

Vysvětlí příčiny a důsledky vzniku bipolárního světa. Uvede příklady střetávání obou bloků	- vysvětlí příčiny a důsledky vzniku bipolárního světa	- studená válka, rozdělení světa do vojenských bloků (NATO a Varšavské smlouvy)	Z – společenské a hospodářské složky VO – mezinárodní organizace ČJ (lit.) – literatura 2. pol. 20. stol VV – Umění a jeho proměny v souvislosti s historickým vývojem lidské společnosti
	- porovná vývoj Československa s evropským a světovým vývojem v letech 1945 – 1948	- poválečné Československo v letech 1945 – 1948	
	- uvede příklady střetávání obou bloků a jejích dopad na rozvoj světa		
Vysvětlí a na příkladech doloží mocenské a politické důvody euroatlantické hospodářské a vojenské spolupráce	- analyzuje vývoj v Československu v období ustanovení a upevnění totalitní vlády a uvede projevy sovětizace Československa ve všech oblastech společenského a každodenního života lidí	- Československo v období totality	*Rozšiřující učivo:* vyhledají informace a přivedou příklady lokálních válek, které mohly přivést k III. světové válce porovnají vývoj různých zemí „třetího světa“ (Severní a Jižní Korey), vysvětlí rozdíly v jejích rozvoji prozkoumají a vysvětlí příčiny krize SSSR v 80. letech, která přivedla k rozkladu sovětského bloku a zániku SSSR zváží, dá do souvislostí, diskutují o základních problémech lidstva a jejich řešení
	- porovná vývoj dvou odlišných politických systémů v II. polovině 20. století, definuje jejich klady a zápory	- vnitřní situace v zemích východního bloku (krizové projevy) - rozvoj jednotlivých západních států	
	- prozkoumá etapy sjednocení západní Evropy od vytváření společného trhu 6 západních států k EHS a Evropskému společenství, Evropské Unii	- evropská integrace, globalizace	
Posoudí postavení rozvojových zemí	- popíše etapy rozpadu koloniálního systému, posoudí postavení rozvojových zemí	- rozpad koloniálního systému	*Průřezová témata:* VDO – Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování – Formy participace občanů v politickém životě
Prokáže základní orientaci v problémech současného světa	- popíše pokus o reformu společnosti v Československu v roce 1968, vysvětlí příčiny návratu Československa k totálnímu režimu	- Pražské jaro 1968, srpnová okupace Československa , návrat k totálnímu režimu v 70. – 80. létech	
	- popíše krizi a rozklad sovětského	- krize sovětského impéria	

	bloku, pokus o „perestrojku“, rozpad a zánik SSSR - zdůvodní příčiny a popíše průběh „Sametové revoluce“ - popíše obnovu demokracie v naší republice, vznik České republiky, její vývoj na přelomu tisíciletí - popíše problémy současného světa a zaujme k nim stanovisko	a „perestrojka“ - Charta 77, „Sametová revoluce“ - obnova demokracie, rozpad Československa, a vznik České republiky, Česká republika na přelomu tisíciletí - technika, věda a kultura ve 2. pol. 20. stol.	

7. VÝCHOVA K OBČANSTVÍ A KE ZDRAVÍ

Učební osnovy

Název vyučovacího předmětu, ročník:	VÝCHOVA K OBČANSTVÍ A KE ZDRAVÍ, 6. – 7. ročník

Charakteristika vyučovacího předmětu:

VÝCHOVA K OBČANSTVÍ A KE ZDRAVÍ je integrovaný předmět spojený s původních předmětů VÝCHOVA K OBČANSTVÍ a VÝCHOVA KE ZDRAVÍ. Spojením těchto předmětů vznikl nový předmět s týdenní dvouhodinovou dotací. Integrace se týká pouze dvou ročníků na 2. stupni a to 6. a 7. ročníků všech programů školního vzdělávacího programu.

Výuka předmětu VÝCHOVA K OBČANSTVÍ A KE ZDRAVÍ se zaměřuje na:

- vybavení žáka vybavuje základními znalostmi a dovednostmi potřebnými pro aktivní zapojení do života v demokratické společnosti a zároveň přináší základní poznání o člověku v souvislosti s preventivní ochranou jeho zdraví.
- na utváření pozitivních občanských postojů a staví na přední místo zdraví člověka, které je chápáno jako vyvážený stav tělesné a duševní pohody.
- na vytváření kvalit, které souvisí s orientací žáků v sociální realitě a jejich začleňováním do různých společenských vztahů a vazeb.
- na sebepoznání a poznávání osobnosti druhých lidí a k pochopení vlastního jednání i jednání druhých lidí v kontextu různých životních situací.
- seznámení žáků se vztahy v rodině, škole a společenství vrstevníků.
- zabývá se člověkem jako takovým a vztahy mezi lidmi a učí se tak dívat na vlastní činnosti z hlediska zdravotních potřeb a životní perspektivy dospívajícího jedince.
- základní poznání o člověku v souvislosti s preventivní ochranou jeho zdraví.
- aktivní rozvoj a ochranu zdraví v propojení všech jeho složek (sociální, psychické a fyzické) a být za ně zodpovědný.
- upevňování hygienických, stravovacích, pracovních i jiných zdravotně preventivních návyků, rozvíjí dovednosti odmítat škodlivé látky, předcházet úrazům a čelit vlastnímu ohrožení v každodenních i mimořádných situacích.
- to, aby respektovali a upevňovali si mravní principy a pravidla společenského soužití a přebírat odpovědnost za vlastní názory, chování a jednání i jejich důsledky.
- rozvoj občanského vědomí žáků, posiluje smysl jednotlivců pro osobní i občanskou odpovědnost a motivuje žáky k aktivní účasti ve společenském životě.

Výchovné a vzdělávací strategie, které v tomto předmětu směřují k utváření <u>klíčových kompetencí:</u>

Kompetence k učení:

- žáky vedeme k sebehodnocení
- individuálním přístupem k žákům máme snahu vytvářet co nejvíce možností prožít úspěch
- vytváříme takové situace, v nichž má žák radost ze samotného učení
- zadáváme žákům zajímavé a tvůrčí úkoly
- žáci poznávají smysl a cíl učení, mají pozitivní vztah k učení
- žáci realizují vlastní nápady, podněcují svou tvořivost, zdravé sebevědomí a samostatnost

Kompetence k řešení problémů:

- výuka je vedena tak, aby žáci hledali vlastní řešení problému a dokázali ho obhájit
- žáci vyhledávají vhodné informace k řešení problému, třídí je a ověřují
- při výuce jsou žáci motivováni v co největší míře problémovými úlohami z praktického života, vyvrcholením těchto aktivit jsou 4x do roka výukové Dílny
- žáci si postupně zdokonalují kompetenci práce s informacemi ze všech možných zdrojů: ústních, tištěných, mediálních a počítačových, včetně internetu
- žáci jsou vedeni úměrně k věku k používání internetu
- žáci mají možnost prezentovat své názory, myšlenky a nápady nejen v hodinách, ale i na veřejnosti v různých aktivitách školy (Školní akademie, projekty, dílny, dny otevřených dveří apod.)

Kompetence komunikativní:

- žáci se učí formulovat a vyjadřovat své myšlenky a názory v logickém sledu
- snaží se vyjadřovat výstižně, souvisle a kultivovaně
- naslouchají promluvám druhých lidí, rozumí jim a vhodně na ně reagují
- využívají získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi
- vedeme žáky ke vhodné komunikaci se spolužáky, s učiteli a ostatními dospělými ve škole i mimo ni
- soužití žáků je umocňováno i některými školními projekty jako jsou projekt 9+1 a projekty 6.ročníků

Kompetence sociální a personální:

- žáci se učí účinně spolupracovat ve skupině a tak pozitivně ovlivňovat společnou práci
- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu
- přispívají k upevňování dobrých mezilidských vztahů
- přispívají k diskusi v malé skupině i ve třídě
- chápou potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu
- ovládají a řídí svoje chování tak, aby dosáhli pocitu sebeuspokojení a sebeúcty
- sociální kompetence vyvozujeme na praktických cvičeních a úkolech

- během vyučování se často využívá týmová práce se žáky a vzájemná pomoc při učení
- žáky vedeme k respektování společně dohodnutých pravidel chování, na jejichž formulaci se sami podílejí
- vedeme je odmítavému postoji ke všemu, co narušuje dobré vztahy mezi žáky
- snažíme se žáky naučit základům kooperace a týmové práce

Kompetence občanské:

- žáci chápou základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy, jsou si vědomi svých práv a povinností ve škole i mimo ni
- mají snahu respektují požadavky na kvalitu životního prostředí
- rozhodují se v zájmu podpory a ochrany zdraví
- mají snahu se chovat se zodpovědně v krizových situacích
- ve třídních kolektivech žáci společně stanovují pravidla chování
- školní řád navazuje na pravidla chování vytvořená ve třídách

Kompetence pracovní:

- žáci dodržují vymezená pravidla
- snaží se plnit povinnosti a závazky
- vedeme žáky k objektivnímu sebehodnocení a posouzení s reálnými možnostmi při profesní orientaci
- výuku doplňujeme o praktické exkurze a besedy s odborníky

Vzhledem ke společenskému zaměření celého předmětu se obsahem prolínají i některá průřezová témata a stávají se tak nedílnou součástí učebních osnov:

Osobnostní a sociální výchova (OSV):

- osobnostní rozvoj (rozvoj schopností poznávání, sebehodnocení, sebepojetí, psychohygiena)
- sociální rozvoj (poznávání lidí, mezilidské vztahy, komunikace)

Výchova demokratického občana (VDO):

- občanská společnost a škola
- občan, občanská společnost a stát

Multikulturní výchova (MV):

- kulturní diferenciace
- lidské vztahy
- multikultura

Environmentální výchova (EV):

- lidské aktivity a problémy životního prostředí
- vztah člověka k prostředí

Přístupy k obsahu a organizace výuky:

Metody a formy práce:	Projekty:	Pomůcky a učební materiály:
• Obsah předmětu je členěn do tematických celků, kde se prolíná výuka výchovy k občanství a ke zdraví. • Dále je učivo děleno do orientačních bloků a rozšiřujícího učiva. • Rozsah a hloubku výkladu i rychlost postupu vyučující zváží s ohledem na aktuální úroveň poznávacích schopností žáků a jejich dosavadní životní zkušenost, učivo vybírá s přihlédnutím ke konkrétním místním podmínkám i ke vzdělávacím potřebám a zájmům žáků. • V souvislosti s tím je vhodné některá témata se společenskými prvky vhodně propojovat a využívat aktivizujících forem a metod výuky. • Učivo je vedle teoretických poznatků stále více zaměřováno na osvojování komunikačních technik, vhodné argumentace, chování a rozhodování, a to jak v modelových situacích, tak v každodenním životě školy, v rodinných a mimoškolních činnostech. • Výukový program je třeba realizovat	Obsah předmětu umožňuje vyučujícímu využívat i tak netradiční metody jako jsou projekty či projektové vyučování. Je však na schopnostech a možnostech vyučujícího, jestli těchto netradičních metod využije a v jakém rozsahu. V případě, že tomu tak bude, vyřeší vyučující tuto skutečnost v dodatku, který se stane součástí tematických plánů a je možné ho měnit podle potřeby vyučujícího. Avšak dva základní projekty se stanou pevnou součástí výuky předmětu Výchova k občanství a ke zdraví. Oba projekty budou realizovány v integraci s dalšími předměty a to formou pravidelných třídenní či týdenních výjezdů. • **První projekt** bude realizován v 6.ročníku ve spolupráci učitelů Výchovy k občanství a ke zdraví, třídních učitelů 6.ročníků a školního metodika prevence. Projekt bude třídenní s možností výjezdu. Jeho zaměření se bude opírat o kladné mezilidské vztahy v kolektivu, sebepoznávání, zdravé sebehodnocení a osobní	Pomůcky a učební materiály můžeme rozdělit do dvou skupin: • **První skupina pomůcek a učebních materiálů** je určena předmětovou komisí, která rozhodne, jaké učebnice, metodické příručky či pomůcky může učitel v předmětu využívat. Změny jsou možné vždy po dohodě v předmětové komisi. • **Druhá skupina učebních pomůcek a materiálů** je na zvážení samotného vyučujícího. Jde především o pomocný materiál, pracovní listy, testy, pomůcky potřebné ke skupinové práci či projektovému vyučování. Vyučující může využít materiálního zázemí školy jako je tiskárna, internet, kopírka, didaktické pomůcky - interaktivní tabuli, dataprojektory, počítače a pod.

specifickými didaktickými formami s využitím netradičních metod jako je: ▫ práce ve skupinách ▫ didaktické situační hry ▫ řízené a spontánní diskuze ▫ využívání videoprogramů, besed s odborníky ▫ exkurze aj. Vzhledem k řadě společenských prvků je vhodné některá témata vzájemně spojovat a prolínat.	bezpečí (prevence proti šikaně a negativním společenským jevům). Konkrétní obsah projektu bude vždy připraven s ohledem na složení daných tříd a věkovou skupinu. Projekt bude součástí MPP školy s možností ročních úprav či změn. • **Druhý projekt** bude realizován v průběhu 7.ročníku. Půjde především o spojení výchovy ke zdraví s tělesnou výchovou. Stane se součástí obou těchto předmětů. Jde o týdenní výjezd - LVVZ, kde se prolíná tělesná zdatnost se zodpovědností k vlastnímu zdraví. Projekt bude realizován ve spolupráci učitelů tělesné výchovy a učitelů výchovy k občanství a ke zdraví. Garantem obsahu výchovy ke zdraví se stane učitel předmětu Výchovy k občanství a ke zdraví. Projekt bude součástí tematických plánů předmětu Výchovy k občanství a ke zdraví a Tělesné výchovy zároveň. Jeho obsah je možné měnit dle daných podmínek v určitém školním roce.	

Předmět:VÝCHOVA K OBČANSTVÍ A KE ZDRAVÍ			***Ročník: 6. – 7. ročník***
Výstupy žáka ZŠ Máchovo nám.:		**Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu (včetně učiva):**	**Vazby (mezipředmětové souvislosti) Přesahy (rozšiřující učivo) Průřezová témata:**
Očekávané výstupy z RVP ZV	**Školní výstupy**		
		ČLOVĚK VE SPOLEČNOSTI	
Posoudí a na příkladech doloží přínos spolupráce lidí při řešení konkrétních úkolů a dosahování některých cílů ve škole a v obci	- sestaví pravidla třídy a řídí se jimi	**<u>Naše škola:</u>** - život ve škole - práva a povinnosti žáků - význam a činnost žákovské samosprávy - společná pravidla a normy	*<u>Mezipředmětové souvislosti:</u>* Z – Česká republika Vč – Návrh přání k významným dnům Cj – Kulturní různorodosti a zvyklosti ve světě *<u>Rozšiřující učivo:</u>* návštěva Městského úřadu exkurze muzea exkurze na Pražský hrad *<u>Průřezová témata:</u>* OSV – sociální rozvoj VDO – občanská společnost a škola – občan, občanská společnost a stát MV – lidské vztahy – multikultura EV – vztah člověka k prostředí
Zhodnotí nabídku kulturních institucí a cíleně vybírá akce, kterého zajímají	- orientuje se v místních důležitých institucích a kulturních památkách	**<u>Naše obec, region, kraj:</u>** - důležité instituce - zajímavá a památná místa - ochrana kulturních památek, přírodních objektů a majetku	
Rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu	- definuje pojem vlast a vlastenectví	**<u>Naše vlast :</u>** - pojem vlasti a vlastenectví - zajímavá a památná místa, co nás proslavilo - významné osobnosti	
Objasní účel důležitých symbolů našeho státu a způsoby jejich používání Kriticky přistupuje k mediálním	- používá státní symboly	- státní symboly, státní svátky - významné dny	

informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí	- orientuje se v kulturních tradicích - vnímá masmédia jako ovlivňujícího činitele společnosti	**Kulturní život:** - rozmanitost kulturních projevů - kulturní hodnoty, kulturní tradice - kulturní instituce; masová kultura - prostředky masové komunikace - masmédia	
Zhodnotí a na příkladech doloží význam vzájemné solidarity mezi lidmi, vyjádří své možnosti, jak může v případě potřeby pomáhat lidem v nouzi a jak pomoci v situacích ohrožení a obrany státu	- definuje přirozené a sociální rozdíly mezi lidmi - podporuje lidskou solidaritu - vysvětlí své možnosti, jak může v případě potřeby pomáhat lidem v nouzi a v situacích ohrožení státu	**Lidská setkání :** - přirozené a sociální rozdíly mezi lidmi - rovnost a nerovnost, rovné postavení mužů a žen - lidská solidarita, pomoc lidem v nouzi, potřební lidé ve společnosti	
Objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí , zaujímá tolerantní postoje k menšinám.	- respektuje přijatá pravidla v mezilidské komunikaci	**Vztahy mezi lidmi:** - osobní a neosobní vztahy, - mezilidská komunikace - konflikty v mezilidských vztazích	
Rozpoznává netolerantní , rasistické, xenofobní a extrémní projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti	- rozlišují různé způsoby chování v mezilidských vztazích	- problémy lidské nesnášenlivosti	
Uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích, případné neshody či konflikty s druhými lidmi řeší nenásilným způsobem Zdůvodní nepřijatelnost vandalského	- rozliší případy morálního a nemorálního chování - zdůvodní výhody spolupráce lidí	**Zásady lidského soužití:** - morálka a mravnost, svoboda a vzájemná závislost - pravidla chování - dělba práce a činností	

chování a aktivně proti němu vystupuje		- výhody spolupráce lidí	
		VZTAHY MEZI LIDMI A FORMY SOUŽITÍ	
Respektuje přijatá pravidla soužití mezi spolužáky i jinými vrstevníky; přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů komunitě Vysvětlí role členů komunity (rodiny, třídy, spolku) a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu (vrstevnická komunita, rodinné prostředí) z hlediska prospěšnosti zdraví	- vysvětlí rozdíly vztahů ve dvojicích a orientuje se v těchto vztazích - respektuje vztahy a pravidla v jednotlivých skupinách - vysvětlí role členů komunity (rodiny, třídy, spolku) - uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu vztahů ve skupině	**<u>Vztahy ve dvojici:</u>** - kamarádství, přátelství, láska, partnerské vztahy, manželství a rodičovství **<u>Vztahy a pravidla soužití v prostředí komunity:</u>** - rodina, škola, vrstevnická skupina, obec, spolek	*<u>Mezipředmětové souvislosti:</u>* Př - Biologie a zdraví člověka *<u>Rozšiřující učivo:</u>* beseda s odborníkem *<u>Průřezová témata:</u>* OSV – sociální rozvoj MV – lidské vztahy
		ČLOVĚK JAKO JEDINEC	
Posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek	- podporuje vztahy s druhými lidmi i kvalitu života - vysvětlí význam vůle v dosahování cílů a překonávání překážek	**<u>Podobnost a odlišnost lidí:</u>** - projevy chování - rozdíly v prožívání, myšlení a jednání - osobní vlastnosti, dovednosti a schopnosti - charakter - vrozené předpoklady, osobní potenciál	*<u>Mezipředmětové souvislosti:</u>* *<u>Rozšiřující učivo:</u>* *<u>Průřezová témata:</u>* OSV – osobnostní rozvoj MV – kulturní diference
Rozpoznává projevy záporných charakterových vlastností u sebe i u	- hodnotí vlastní osobnost a pozitivně ovlivňuje svoje rozhodování	**<u>Vnitřní svět člověka:</u>** - vnímání, prožívání, poznávání a	

druhých lidí, kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání Popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru Objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života	- diskutuje o charakterových vlastnostech lidí - popisuje životní cíle, plány a perspektivy života - rozvíjí osobnostní přednosti a sebedůvěru	posuzování skutečnosti, sebe i druhých lidí - systém osobních hodnot, sebehodnocení; - stereotypy v posuzování druhých lidí **<u>Osobní rozvoj:</u>** - životní cíle a plány, životní perspektiva, - adaptace na životní změny, sebezměna - význam motivace, aktivity, vůle a osobní kázně při seberozvoji	
		OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ ROZVOJ	
Vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím; vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví Usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví	- váží si vlastní osobnosti - rozvíjí vlastní tělesné, duševní a sociální zdraví - projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu	**<u>Sebepoznání a sebepojetí:</u>** - vztah k sobě samému - vztah k druhým lidem - zdravé a vyrovnané sebepojetí - utváření vědomí vlastní identity **<u>Seberegulace a sebeorganizace činností a chování:</u>** - cvičení sebereflexe, sebekontroly, sebeovládání a zvládání problémových situací; - stanovení osobních cílů a postupných	*<u>Mezipředmětové souvislosti:</u>* Př - Biologie a zdraví člověka *<u>Rozšiřující učivo:</u>* *<u>Průřezová témata:</u>* OSV – osobnostní, sociální a morální rozvoj EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí

		kroků k jejich dosažení	
Samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím	- přispívá k rozšiřování dobrých mezilidských vztahů - používá relaxační techniky - získává znalosti o předcházení stresovým situacím a únavě	**Psychohygiena:** - v sociální dovednosti pro předcházení a zvládání stresu - hledání pomoci při problémech - relaxační techniky	
Posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví	- hodnotí způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých	**Mezilidské vztahy, komunikace a kooperace:** - respektování sebe sama i druhých - přijímání názoru druhého, empatie - chování podporující dobré vztahy - aktivní naslouchání, dialog, efektivní a asertivní komunikace a kooperace v různých situacích - dopad vlastního jednání a chování	
V souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a životními cíli mladých lidí přijímá odpovědnost za bezpečné sexuální chování	- vlastními slovy vyjadřuje odpovědnost k morálnímu rozvoji osobnosti	**Morální rozvoj:** - cvičení zaujímání hodnotových postojů a rozhodovacích dovedností - dovednosti pro řešení problémů v mezilidských vztazích - pomáhající a prosociální chování	
		RIZIKA OHROŽUJÍCÍ ZDRAVÍ A JEJICH PREVENCE	

Uvádí do souvislostí zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka	- hodnotí způsoby chování s ohledem k riziku zneužívání návykových látek	**Auto-destruktivní závislosti:** - psychická onemocnění, rizikové chování (alkohol, kouření, zbraně) - nebezpečný internet, násilné chování, nebezpečné látky, trestná činnost, dopink ve sportu	*Mezipředmětové souvislosti:* Př - Biologie a zdraví člověka *Rozšiřující učivo:* Besedy s odborníky: - na závislost návykových látek - dopravní bezpečnost *Průřezová témata:* OSV – osobnostní rozvoj
Uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni; v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým	- projevuje a zdůvodňuje vlastní názory na různé formy násilí	**Skryté formy a stupně individuálního násilí a zneužívání, sexuální kriminalita:** - šikana a jiné formy násilí - formy sexuálního zneužívání dětí - komunikace se službami odborné pomoci - kriminalita mládeže	
Projevuje odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy; aktivně předchází situacím ohrožení zdraví a osobního bezpečí; v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc	- porovnává různé životní situace a reaguje na ně	**Bezpečné chování a komunikace:** - komunikace s vrstevníky a neznámými lidmi - pohyb v rizikovém prostředí (elektronická média) - přítomnost v konfliktech a krizových situacích a v situacích ohrožení	
	- dodržuje pravidla a vysvětluje jejich důležitost	**Dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví:** - bezpečné prostředí ve škole - ochrana zdraví při různých činnostech - bezpečnost v dopravě	
	- rozlišuje působení vnějších vlivů na osobnost jedince a uvědomuje si	- vztahy mezi účastníky silničního provozu (zvládání agresivity, postup v	

Vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt; uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresi Uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí	důsledky svého chování	případě dopravní nehody) - rizika silniční a železniční dopravy - působení sekt **<u>Ochrana člověka za mimořádných událostí:</u>** - mimořádné pohromy (varovné signály, evakuace, činnost po mimořádné situaci, prevence)	

8. SPOLEČENSKÉ VĚDY

Učební osnovy

Název vyučovacího předmětu, ročník:	SPOLEČENSKÉ VĚDY, 8. – 9. ročník

Charakteristika vyučovacího předmětu:

SPOLEČENSKÉ VĚDY jsou jednohodinovým týdenním předmětem v 8. a 9. ročníku navazujícím na integrovaný předmět VÝCHOVA K OBČANSTVÍ A KE ZDRAVÍ, který je vyučován v nižších třídách 2.stupně. Rozvíjí občanský profil žáka především z hlediska občansko-právních vztahů. Vybavují žáka znalostmi a dovednostmi potřebnými pro jeho aktivní zapojení do života v demokratické společnosti. Rozvíjí občanské a právní vědomí žáků, posilují smysl jednotlivců pro osobní i občanskou odpovědnost a motivují žáky k aktivní účasti na životě demokratické společnosti.

Předmět SPOLEČENSKÉ VĚDY se zaměřuje především:

- na získávání poznatků v oblasti ekonomie (jako jsou: pracovní příležitosti, způsoby získávání profesních informací, tržní vztahy, struktura národního hospodářství, hospodářská a sociální politika státu, začlenění státu do EU, mezinárodní spolupráce apod.)
- na osvojování poznatků z oblasti práva (jako jsou: právní normy, zákony, Ústava, ochrana veřejného pořádku, nejzávažnější společenské jevy apod.)
- na orientaci v důležitých právních otázkách a prakticky aplikovat zásady odpovědného rozhodování (do této oblasti spadá především: stát, státní příslušnost, vznik státu, demokratické základy státu, pluralita společenského života, národy a národnosti ve státě apod.)

Výchovné a vzdělávací strategie, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení:

- žáky vedeme k sebehodnocení
- individuálním přístupem k žákům máme snahu vytvářet co nejvíce možností prožít úspěch
- žáky vedeme k samostatnému organizování některých akcí mimo vyučování
- žákům umožňujeme ve vhodných případech realizovat vlastní nápady, podněcujeme jejich tvořivost, zdravé sebevědomí a samostatnost
- máme snahu vytvářet takové situace, v nichž má žák radost ze samotného učení
- zadáváme žákům zajímavé a tvůrčí úkoly

Kompetence k řešení problémů:

- výuka je vedena tak, aby žáci hledali vlastní řešení problému a dokázali ho obhájit
- ve vhodných oblastech vzdělávání používáme netradiční úlohy (ročníkové práce, prezentace týmové spolupráce apod.)
- při výuce motivujeme žáky v co největší míře problémovými úlohami z praktického života, vyvrcholením těchto aktivit jsou 4x do roka “výukové dílny”

- informace se učí vyhledávat, třídit, ověřovat a vhodným způsobem využívat
- žáci mají možnost prezentovat své názory, myšlenky a nápady nejen v hodinách, ale i na veřejnosti v různých aktivitách školy (Školní akademie, projekty, dílny, dny otevřených dveří apod.)

Kompetence komunikativní:

- vedeme žáky ke vhodné komunikaci se spolužáky, s učiteli a ostatními dospělými ve škole i mimo ni
- učíme žáky obhajovat a argumentovat vhodnou formou svůj vlastní názor a zároveň poslouchat názor jiných

Kompetence sociální a personální:

- během vyučování se často využívá týmová práce se žáky a vzájemná pomoc při učení
- žáky vedeme k respektování společně dohodnutých pravidel chování, na jejichž formulaci se sami podílejí
- učíme je odmítavému postoji ke všemu, co narušuje dobré vztahy mezi žáky
- máme snahu žáky naučit základům kooperace a týmové práce

Kompetence občanské:

- ve třídních kolektivech žáci společně stanovují pravidla chování
- školní řád navazuje na pravidla chování vytvořená ve třídách
- je kladen důraz na prožitek
- žáky zapojujeme do národních i celonárodních projektů, např. Evropský občan, Jeden svět na školách
- na škole působí žákovský parlament, kde si žáci mohou osvojit dovednosti občanské spolupráce, řízení a spolurozhodování

Kompetence pracovní:

- žáky motivujeme k aktivnímu zapojení do oblasti Svět práce a máme velkou snahu jim připravit pro tuto činnost co nejlepší materiální podmínky
- vedeme žáky k objektivnímu sebehodnocení a posouzení reálných možností při profesní orientaci
- výuku doplňujeme o praktické exkurze a besedy s odborníky

Vzhledem ke společenskému zaměření celého předmětu SPOLEČENSKÉ VĚDY se obsahem prolínají i některá průřezová témata a stávají se tak nedílnou součástí učebních osnov:

Osobnostní a sociální výchova (OSV):

- Morální rozvoj

- řešení problémů a rozhodovací dovednosti

Výchova demokratického občana (VDO):

- občan, občanská společnost a stát
- formy participace občanů v politickém životě
- principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (EGS):

- Evropa a svět nás zajímá
- objevujeme Evropu a svět
- jsme Evropané

Multikulturní výchova (MKV):

- kulturní diference
- lidské vztahy
- etnický původ
- multikulturalita
- princip sociálního smíru a solidarity

Environmentální výchova (EV):

- lidské aktivity a problémy životního prostředí
- vztah člověka k prostředí

Mediální výchova (MV):

- kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
- fungování a vliv médií ve společnosti

Přístupy k obsahu a organizace výuky:		
Metody a formy práce:	**Projekty:**	**Pomůcky a učební materiály:**
• Obsah předmětu je členěn do tematických celků • Rozsah a hloubku výkladu i rychlost postupu vyučující zváží s ohledem na aktuální úroveň poznávacích schopností žáků a jejich dosavadní životní zkušenost, učivo vybírá s přihlédnutím ke konkrétním místním podmínkám i ke vzdělávacím potřebám a zájmům žáků • V souvislosti s tím je vhodné některá témata se společenskými prvky vhodně propojovat a využívat aktivizujících forem a metod výuky • Učivo je vedle teoretických poznatků stále více zaměřováno na osvojování komunikačních technik, vhodné argumentace, chování a rozhodování, a to jak v modelových situacích, tak v každodenním životě školy, v rodinných a mimoškolních činnostech • Výukový program je třeba realizovat specifickými didaktickými formami s využitím netradičních metod jako je: ▫ práce ve skupinách ▫ didaktické situační hry ▫ řízené a spontánní diskuze ▫ komunitní kruh ▫ prezentace zadaných úkolů ▫ využívání videoprogramů, besed s odborníky, exkurze aj. Vzhledem k řadě společenských prvků je vhodné některá témata vzájemně spojovat a prolínat.	Obsah předmětu umožňuje vyučujícímu využívat i tak netradiční metody jako jsou projekty či projektové vyučování. Je však na schopnostech a možnostech vyučujícího, jestli těchto netradičních metod využije a v jakém rozsahu. V případě, že tomu tak bude, vyřeší vyučující tuto skutečnost v dodatku, který se stane součástí tematických plánů a je možné ho měnit podle potřeby vyučujícího.	Pomůcky a učební materiály můžeme rozdělit do dvou skupin: • **První skupina** pomůcek a učebních materiálů je určena předmětovou komisí, která rozhodne, jaké učebnice, metodické příručky či pomůcky může učitel v předmětu využívat. Změny jsou možné vždy po dohodě v předmětové komisi. • **Druhá skupina** učebních pomůcek a materiálů je na zvážení samotného vyučujícího. Jde především o pomocný materiál, pracovní listy, testy, pomůcky potřebné ke skupinové práci či projektovému vyučování. Vyučující může využít materiálního zázemí školy jako je tiskárna, internet, kopírka, didaktické pomůcky - interaktivní tabuli, dataprojektory, počítače a pod.

Předmět: ***SPOLEČENSKÉ VĚDY***			***Ročník: 8. – 9. ročník***
Výstupy žáka ZŠ Máchovo nám.:		**Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu (včetně učiva):**	**Vazby (mezipředmětové souvislosti)** **Přesahy (rozšiřující učivo)** **Průřezová témata:**
Očekávané výstupy z RVP ZV	**Školní výstupy**		
		STÁT A HOSPODÁŘSTVÍ	
Rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, včetně duševního vlastnictví, a způsoby jejich ochrany, uvede příklady	- orientuje se ve formách vlastnictví a vysvětlí rozdíly mezi nimi - objasní potřebu dodržování zásad ochrany duševního vlastnictví	**<u>Majetek, vlastnictví:</u>** - formy vlastnictví - hmotné a duševní vlastnictví, jejich ochrana	*<u>Mezipředmětové souvislosti:</u>* Z – Světové hospodářství M – Početní operace s přirozenými čísly
Rozlišuje, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát směruje své výdaje, uvede příklady dávek a příspěvků, které ze státního rozpočtu získávají občané	- rozliší příjmy a výdaje státu - uvádí příklady dávek a příspěvků	**<u>Peníze :</u>** - příjmy a výdaje státu - sociální dávky a příspěvky	*<u>Rozšiřující učivo:</u>* *<u>Průřezová témata:</u>* OSV – Morální rozvoj VDO – občan, občanská společnost a stát – formy participace občanů v politickém životě MV – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení – fungování a vliv médií ve společnosti.
Rozlišuje a porovnává úlohu výroby, obchodu a služeb, uvede příklady jejich součinnosti	- rozliší výrobu, obchod a služby, jejich funkce a návaznost	**<u>Výroba, obchod, služby:</u>** - jejich funkce a návaznost	
		STÁT A PRÁVO	
Rozlišuje nejčastější typy a formy států a na příkladech porovná jejich znaky	- vyznačí podstatné znaky a rozdíly mezi typy a formami státu	**<u>Právní základy státu:</u>** - znaky státu, typy a formy státu	*<u>Mezipředmětové souvislosti:</u>* Z – Politická mapa světa

Rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí	- rozezná jednotlivé složky státní moci ČR i jejich orgánů a institucí	- státní občanství ČR - Ústava ČR - složky státní moci, jejich orgány a instituce, obrana státu	– Česká republika *Rozšiřující učivo:* návštěva Senátu nebo Parlamentu exkurze na soud beseda s odborníky
Uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu	- orientuje se v oblasti státní správy a samosprávy	**Státní správa a samospráva:** - orgány a instituce státní správy a samosprávy, jejich úkoly	*Průřezová témata:* VDO – principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování MKV – kulturní diference – lidské vztahy – etnický původ – multikulturalita EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí – vztah člověka k prostředí MV – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení – fungování a vliv médií ve společnosti.
Objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů Vyloží smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech a uvede příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů	- znaky demokratického způsobu řízení aplikuje v osobním životě - vysvětlí smysl voleb do zastupitelstev - uvede příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů	**Principy demokracie:** - znaky demokratického způsobu rozhodování a řízení státu - politický pluralismus, sociální dialog a jejich význam - význam a formy voleb do zastupitelstev	
Přiměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod, rozumí povinnostem občana při zajišťování obrany státu	- podporuje základní lidská práva a uplatňuje je v osobním životě	**Lidská práva:** - základní lidská práva, práva dítěte, jejich ochrana - úprava lidských práv a práv dětí v dokumentech - poškozování lidských práv, šikana, diskriminace - základní práva spotřebitele	
Objasní význam právní úpravy důležitých vztahů – vlastnictví, pracovní poměr, manželství	- formuluje základní práva spotřebitele		
Provádí jednoduché právní úkony a chápe jejich důsledky, uvede příklady některých smluv upravujících občanskoprávní vztahy – osobní přeprava; koupě, oprava či pronájem věci	- posoudí jednoduché právní úkony - uvádí příklady některých smluv	**Právní řád České republiky:** - význam a funkce právního řádu - orgány právní ochrany občanů	

Dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují a uvědomuje si rizika jejich porušování Rozlišuje a porovnává úkoly orgánů právní ochrany občanů, uvede příklady jejich činnosti a spolupráce při postihování trestných činů Rozpozná protiprávní jednání, rozliší přestupek a trestný čin, uvede jejich příklady Diskutuje o příčinách a důsledcích korupčního jednání	- respektuje právní řád a řídí se současnými právními a společenskými normami - uvědomuje si rizika porušování právních norem a sankcí z nich vyplývajících - rozlišuje protiprávní jednání a je si vědom trestní odpovědnosti - vysvětlí korupční jednání - diskutuje o postizích	- soustava soudů - právní norma, předpis, publikování právních předpisů **<u>Protiprávní jednání:</u>** - druhy a postihy protiprávního jednání, trestní postižitelnost - porušování předpisů v silničním provozu, porušování práv k duševnímu vlastnictví **<u>Právo v každodenním životě:</u>** - význam právních vztahů - důležité právní vztahy a závazky z nich vyplývající - styk s úřady	
		MEZINÁRODNÍ VZTAHY, GLOBÁLNÍ SVĚT	
Popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování Uvede některé významné mezinárodní organizace a společenství, k nimž má vztah ČR, posoudí jejich význam ve světovém dění a popíše výhody spolupráce mezi státy, včetně	- porovnává každodenní život občanů ve státech EU - posuzuje význam mezinárodních organizací na běžný život občanů EU - posoudí význam mezinárodních organizací a popíše výhody spolupráce	**<u>Evropská integrace:</u>** - podstata, význam, výhody - Evropská unie a ČR **<u>Mezinárodní spolupráce:</u>** - ekonomická, politická a bezpečnostní spolupráce mezi státy, její výhody - významné mezinárodní organizace	*<u>Mezipředmětové souvislosti:</u>* Z – Přírodní složky země – Životní prostředí – Politická mapa *<u>Rozšiřující učivo:</u>*

zajišťování obrany státu a účasti v zahraničních misích Uvede příklady některých projevů globalizace, porovná jejich klady a zápory Uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor a popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky pro život lidstva Objasní souvislosti globálních a lokálních problémů, uvede příklady možných projevů a způsobů řešení globálních problémů na lokální úrovni - v obci, regionu Uvede příklady mezinárodního terorismu a zaujme vlastní postoj ke způsobům jeho potírání, objasní roli ozbrojených sil ČR při zajišťování obrany státu a při řešení krizí nevojenského charakteru	- uvádí klady a zápory účasti v zahraničních misích - uvede příklady některých projevů globalizace, porovná jejich klady a zápory - uvede příklady globálních problémů a vyjádří na ně svůj názor a způsoby řešení - uvede příklady možných projevů a způsobů řešení globálních problémů na lokální úrovni - v obci, regionu - rozeznává projevy mezinárodního terorismu a zaujímá vlastní postoje k řešení těchto globálních problémů - posoudí roli ozbrojených sil ČR	(Rada Evropy, NATO, OSN aj.) - zahraniční mise **<u>Globalizace:</u>** - projevy, klady a zápory - významné globální problémy, způsoby jejich řešení - války a terorismus a možnosti jejich řešení	*<u>Průřezová témata:</u>* VDO – formy participace občanů v politickém životě EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí EGS – Evropa a svět nás zajímá – objevujeme Evropu a svět – jsme Evropané MKV – princip sociálního smíru a solidarity

9. FYZIKA

Učební osnovy

Název vyučovacího předmětu, ročník:	FYZIKA, 7. – 9. ročník

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Vyučovací předmět FYZIKA je zařazen do 7. až 9. ročníku základní školy. Navazuje na učivo Člověk a jeho svět, které na elementární úrovni přibližuje přírodovědné poznání žákům 1.stupně a úzce kooperuje s MATEMATIKOU.

Časová dotace předmětu FYZIKA je 6 hodin během 7. – 9. ročníku v každém z programů školního vzdělávacího programu, v každém ročníku je FYZIKA vyučována 2 hodiny týdně.

FYZIKA společně s CHEMIÍ, PŘÍRODOPISEM a ZEMĚPISEM jsou součástí vzdělávací oblasti ČLOVĚK a PŘÍRODA, protože se zabývají zkoumáním přírody a souvislostmi mezi stavem přírody a lidskou činností.

Výuka FYZIKY se zaměřuje především

- na rozvoj pozorovacích schopností (CHODIT S OTEVŘENÝMA OČIMA A VŠÍMAT SI JEVŮ KOLEM SEBE)
- na vytvoření pozitivního vztahu k přírodě a na učení žáků chránit životní prostředí
- na porozumění zákonitostem přírodních procesů
- na uvědomění si užitečnosti přírodovědných poznatků pro vysvětlení nejen jevů v přírodě, ale v každodenním životě, ale také pro moderní techniku a technologii
- na ochranu zdraví člověka
- na osvojení základních fyzikálních pojmů a odborné terminologie
- na rozvíjení dovednosti pozorovat, experimentovat a měřit
- na schopnost vytvářet a ověřovat hypotézy, analyzovat výsledky a vyvozovat z nich závěry
- na hledání souvislostí mezi jevy
- na řešení problémových úloh
- na vytváření otevřeného myšlení, kritického myšlení a logického uvažování

- na vedení žáků k efektivnímu využívání zdrojů energie včetně využívání obnovitelných zdrojů, zejména slunečního záření, větru, vody
- na to, aby si žáci uvědomili, jak velký vliv má lidská činnost na stav životního prostředí a na lidské zdraví a aby tyto vědomosti dokázali v budoucnu využít ve svých profesích ve prospěch ochrany životního prostředí
- na rozvoj pracovních návyků a dovedností (zodpovědnosti, trpělivosti, přesnosti, systematičnosti, pořádnosti, schopnosti rozhodovat se
- na rozvoj komunikativních schopností žáků a na rozvoj vztahů mezi lidmi
- na učení žáků, jak se chovat při kontaktu s objekty ohrožujícími životy, zdraví, majetek nebo životního prostředí lidí

Výchovné a vzdělávací strategie, které ve fyzice směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení:

- během výuky klademe důraz na čtení s porozuměním, práci s textem, vyhledávání, třídění, ověřování, hodnocení a zpracování informací
- zadáváme žákům zajímavé a tvůrčí úkoly
- motivujeme úlohami z praktického života
- vytváříme co nejvíce možností prožít úspěch
- dáváme žákům možnost realizovat vlastní nápady, podněcujeme jejich tvořivost a samostatnost
- umožňujeme žákům účast na různých soutěžích a olympiád
- vedeme žáky k sebehodnocení

Kompetence k řešení problémů:

- výuka je vedena tak, aby žáci hledali vlastní řešení problému a dokázali ho obhájit
- zadáváme problémy z praktického života
- podle svých schopností a možností se žáci zúčastňují Fyzikálních olympiády a Archimediády
- 4x do roka organizujeme výukové dílny
- zadáváme seminární práci
- jednoduché problémy řešíme v laboratorních pracích

Kompetence komunikativní:

- učíme žáky obhajovat a argumentovat vhodnou formou svůj vlastní názor a zároveň poslouchat názor jiných
- práce ve skupinách je založena na komunikaci mezi žáky, respektování názorů druhých, na diskusi
- vedeme žáky k formulaci svých myšlenek v písemné i mluvené formě
- vedeme žáky k používání odborné terminologie a k odůvodnění svých tvrzení

- vedeme žáky k přesnému a stručnému vyjadřování

Kompetence sociální a personální:

- během vyučování se často používá týmová práce se žáky a vzájemná pomoc při učení
- máme snahu naučit žáky základům kooperace a týmové práce

Kompetence občanské:

- vedeme žáky k šetrnému využívání energie (elektrické, tepelné) a šetření vodou
- podněcujeme žáky k upřednostňování obnovitelných zdrojů energie ve svém budoucím životě (sluneční, větrné, vodní)

Kompetence pracovní:

- vedeme žáky k bezpečnému chování při práci s fyzikálními přístroji a zařízeními
- zařazujeme jednoduché experimenty, frontální práce, laboratorní práce, při nichž žák rozvíjí manuální zručnost, ale také se učí přesnosti, trpělivosti, zodpovědnosti, systematičnosti, pořádnosti

Do předmětu FYZIKA jsou zařazena tato průřezová témata:

Enviromentální výchova (EV):

- základní podmínky života
- lidské aktivity a problémy životního prostředí
- vztah člověka a prostředí

Mediální výchova (MV):

- kritické čtení a vnímání mediálních sdělení

Přístupy k obsahu a organizace výuky:

Metody a formy práce:	Projekty:	Pomůcky a učební materiály:
• frontální vyučování • skupinová práce • samostatná práce • diskuse • seminární práce • laboratorní práce • vyučovací dílny		• učebnice, sešity • pomůcky, přístroje, měřidla z kabinetu fyziky • vlastní pomůcky žáků • elektrické rozvody v laboratoři • časopisy, noviny • internet • různé encyklopedické knihy • nástěnné tabule • texty olympiád

Předmět: FYZIKA			*Ročník: 7.*
Výstupy žáka ZŠ Máchovo nám.:		**Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu (včetně učiva):**	**Vazby (mezipředmětové souvislosti) Přesahy (rozšiřující učivo) Průřezová témata:**
Očekávané výstupy z RVP ZV	**Školní výstupy**		
		LÁTKY A TĚLESA	
Uvede konkrétní příklady jevů dokazujících, že se částice látek neustále pohybují a vzájemně na sebe působí	- rozhodne, které věci jsou z látky pevné, kapalné nebo plynné - vyjmenuje částice látek - uvede několik příkladů difúze a pomocí nich vysvětlí, že se částice pohybují - pomocí částicové stavby látek vysvětlí rozdílné vlastnosti pevných, kapalných a plynných látek	**<u>Úvod do fyziky</u>** - části fyziky: mechanika, optika, termika, akustika, elektřina, magnetizmus, atomová fyzika - skupenství látek - vlastnosti látek a těles - vlastnosti pevných látek (křehkost, tvrdost, tvárnost, pružnost) - vzájemné působení těles - gravitační síla - gravitační pole **<u>Vlastnosti látek a těles</u>** - částice látky: atomy molekuly ionty - vlastnosti částic: 1. pohyb 2. mezery mezi nimi 3.přitažlivé a	*<u>Mezipředmětové souvislosti:</u>* CH – skupenství látek,, vlastnosti pevných, kapalných a plynných ' látek – kapitola směsi Z – gravitační síla mezi Zemí a Měsícem D – historie měření fyz. veličin Čj – správný zápis fyzikálních pojmů CH – částice látek – zákon zachování hmotnosti M – převody jednotek délky, objemu, hmotnosti, času – odčítání racionálních čísel při určování teplotních změn – výpočet časových intervalů – dosazování do vzorce – práce se vzorcem Aj – značení pólů magnetu Tv – rekordy různých sportovních

		odpudivé síly - difúze - Brownův pohyb - různé vlastnosti látek pevných, kapalných a plynných souvisí s částicovou stavbou látek	odvětví Z – sleduje změny teploty v různých ročních obdobích a v různých klimatických oblastech (nejvyšší a nejnižší teploty naměřené na Zemi) Př – biologie člověka
Změří vhodně zvolenými měřidly důležité fyzikální veličiny charakterizující látky a tělesa	- vybere vhodné měřidlo délky a změří rozměry tělesa - převádí jednotky délky - vybere měřidlo objemu a změří objem kapalného a pevného tělesa - převádí jednotky objemu - vybere měřidlo hmotnosti a změří hmotnost tělesa - převádí jednotky hmotnosti - vybere měřidlo času a změří dobu trvání děje - převádí jednotky času - vybere měřidlo teploty a změří teplotu kapaliny - orientuje se v grafu závislosti teploty	**<u>Měřené veličiny</u>** - měření délky - jednotky délky - převádění jednotek délky - aritmetický průměr - měření objemu - jednotky objemu - převádění jednotek objemu - měření hmotnosti - jednotky hmotnosti - převádění jednotek hmotnosti - měření času - jednotky času - převádění jednotek času - výpočet doby trvání děje - měření teploty	*<u>Rozšiřující učivo:</u>* *<u>Průřezová témata:</u>* MV – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení

Předpoví, jak se změní délka či objem tělesa při dané změně jeho teploty Využívá s porozuměním vztah mezi hustotou, hmotností a objemem při řešení praktických problémů	na čase - uvede příklady změny délky nebo objemu tělesa při změně teploty - zjistí hustotu látky v tabulkách - vypočítá hmotnost podle vzorce m = . V	- různé druhy teploměrů - výpočet rozdílu teplot - graf závislosti teploty na čase - změna objemu pevných, kapalných a plynných těles při zahřívání a ochlazování - výpočet hustoty - výpočet hmotnosti - výpočet objemu	
Rozliší vodič, izolant a polovodič na základě analýzy jejich vlastností	- pojmenuje póly magnetu - experimentem zdůvodní, že souhlasné póly dvou magnetů se odpuzují a nesouhlasné přitahují - experimentem prokáže, že magnet přitahuje ocelové předměty a nepřitahuje měď, hliník - vyjmenuje elektrické spotřebiče - rozliší vodiče a izolanty - uvede základní pravidla bezpečnosti práce s el. zařízeními a dodržuje je - vysvětlí, jak postupovat při poskytnutí první pomoci při úrazu el. proudem - vyjádří vlastními slovy, jak se chránit	**ELEKTROMAGNETICKÉ DĚJE** **<u>Elektromagnetické jevy</u>** - magnet - souhlasné póly, nesouhlasné póly dvou magnetů - magnetické pole - magnetizace trvalá, dočasná - magnetické pole Země - elektrický obvod - vodiče a izolanty - práce s elektrickými spotřebiči - první pomoc při úrazu el. proudem - ochrana před bleskem	*<u>Mezipředmětové souvislosti:</u>* Z – orientace v terénu pomocí buzoly *<u>Rozšiřující učivo:</u>* *<u>Průřezová témata:</u>*

	před bleskem		
		POHYB TĚLES, SÍLY	
Rozhodne, jaký druh pohybu těleso koná vzhledem k jinému tělesu Využívá s porozuměním při řešení problémů a úloh vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného pohybu těles	- rozhodne, zda je pohyb přímočarý nebo křivočarý - rozliší rovnoměrný a nerovnoměrný pohyb - vypočte rychlost rovnoměrného pohybu - vypočte dráhu rovnoměrného pohybu	**<u>Pohyby a vzájemné působení těles</u>** - klid a pohyb těles - přímočarý a křivočarý pohyb -rovnoměrný a nerovnoměrný pohyb - rychlost rovnoměrného pohybu - dráha rovnoměrného pohybu - průměrná rychlost	*<u>Mezipředmětové souvislosti:</u>* M – dosazování do vzorce – kreslení grafů – převody jednotek – přímá a nepřímá úměrnost Př – porovnání rychlosti pohybu zvířat Tv – ochrana zdraví – rekordy ve sportech – setrvačnost automobilů – význam bezpečnostních pásů
Změří velikost působící síly Určí v konkrétní jednoduché situaci druhy sil působících na těleso, jejich velikosti, směry a výslednici	- změří velikost gravitační a tažné síly - znázorní sílu graficky - určuje výslednici dvou sil stejných a opačných směrů	- grafické znázornění síly - skládání sil stejného a opačného směru - rovnováha sil	*<u>Rozšiřující učivo:</u>* výpočet průměrné rychlosti z daných údajů graf závislosti dráhy pohybu na čase graf závislosti rychlosti na čase výpočet gravitační síly podle vzorce Fg = m . g
Využívá Newtonovy zákony pro objasňování, předvídání změn pohybu těles při působení stále výsledné síly v jednoduchých situacích	- využívá Newtonovy zákony pro objasňování běžných situací, ale také životně důležitých situací (pro ochranu zdraví)	- těžiště tělesa - zákon setrvačnosti - zákon síly - zákon akce a reakce	*<u>Průřezová témata:</u>* MV – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
Aplikuje poznatky o otáčivých účincích síly při řešení praktických problémů	- uvede příklady užití páky v praxi a objasní výhodnost použití páky v daném případě - určuje podmínku rovnováhy na kladce pevné a volné	- rovnováha na páce a kladce pevné - užití páky a kladky	

	- uvede příklady využití kladek v praxi - rozhodne, zda v dané situaci je tření užitečné nebo škodlivé - porovnává třecí síly působící mezi tělesy při různé tlakové síle a drsnosti ploch	- tření	
		SVĚTELNÉ DĚJE	
Využívá zákona o přímočarém šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí a zákona odrazu světla při řešení problémů a úloh	- rozliší zdroj světla a osvětlené těleso - rozhodne, zda dané prostředí je čiré, průhledné, průsvitné či neprůhledné - objasní, proč na Zemi pozorujeme fáze Měsíce - vysvětlí vznik stínu a vznik zatmění Slunce a Měsíce - pomocí pokusu rozhodne, které zrcadlo je duté a které vypuklé - pokusem najde ohnisko dutého zrcadla	**<u>Světelné jevy</u>** - světelné zdroje - šíření světla - měsíční fáze - stín - zatmění Slunce a Měsíce - zákon odrazu světla - zrcadla rovinná - zrcadla kulová dutá, kulová vypuklá	*<u>Mezipředmětové souvislosti:</u>* Př – Člověk Z – fáze Měsíce *<u>Rozšiřující učivo:</u>* *<u>Průřezová témata:</u>*
Rozhodne ze znalosti rychlostí světla ve dvou různých prostředích, zda se světlo bude lámat ke kolmici či od kolmice a využívá této skutečnosti při analýze průchodu světla čočkami	- uvede rychlost světla ve vakuu a porovná ji s rychlostí světla v jiných prostředích - na příkladech ukáže, kdy dochází k lomu světla	- rychlost světla - lom světla - zobrazení předmětu čočkami	

Předmět: FYZIKA			*Ročník: 8.*
Výstupy žáka ZŠ Máchovo nám.:		**Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu (včetně učiva):**	**Vazby (mezipředmětové souvislosti) Přesahy (rozšiřující učivo) Průřezová témata:**
Očekávané výstupy z RVP ZV	**Školní výstupy**		
	- předpoví, jak se změní deformační účinky síly při změně velikosti síly nebo obsahu plochy, na kterou působí - navrhne, jak lze v praktické situaci zvětšit nebo zmenšit tlak - určí tlak vyvolaný silou působící kolmo na určitou plochu	**SÍLY** - deformační účinky síly - tlaková síla - tlak	*Mezipředmětové souvislosti:* Pč – význam broušení nožů a dalších nástrojů pro usnadnění práce Př – Člověk *Rozšiřující učivo:* *Průřezová témata:*
Využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení konkrétních praktických problémů - předpoví z analýzy sil působících na těleso v klidné tekutině chování tělesa v ní	- porovná tlaky v různých hloubkách - použije vztah p = h . . g při řešení konkrétních problémů - určuje výpočtem velikost vztlakové síly - předpoví, zda se bude těleso v kapalině potápět, vznášet či plovat - porovná atmosférický tlak v různých výškách	**MECHANICKÉ VLASTNOSTI TEKUTIN** **<u>Mechanické vlastnosti kapalin a plynů</u>** - Pascalův zákon – hydraulická zařízení - hydrostatický tlak - hydrostatická tlaková síla - vztlaková síla - Archimédův zákon - potápění, plování, vznášení se těles v kapalině - mechanické vlastnosti plynů - atmosférický tlak	*Mezipředmětové souvislosti:* Př – pohyb ryb ve vodě – Člověk Z – lodní doprava – spojení se světem – předpověď počasí *Rozšiřující učivo:* *Průřezová témata:*

		- vztlaková síla na tělesa v plynech - tlak plynu v uzavřené nádobě (přetlak, podtlak)	
		ENERGIE	
Určí v jednoduchých případech práci vykonanou silou a z ní určí změnu energie tělesa Využívá s porozuměním vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem Využívá poznatky o vzájemných přeměnách různých forem energie a jejich přenosu při řešení konkrétních problémů a úloh Zhodnotí výhody a nevýhody využíváním různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí	- rozhodne, zda se koná práce a které těleso koná práci - vypočte práci podle vzorce $W = F . s$ - určuje výkon z práce a času $P = w/t$ - na příkladech nebo pokusech ukáže, že pohybová energie tělesa, jeho polohová energie v gravitačním poli Země nebo polohová energie pružnosti se projevuje schopností konat práci - popíše vzájemnou přeměnu polohové a pohybové energie tělesa při jeho pohybu v gravitačním poli Země, např. při. vyhození míče - uvede příklad přenosu energie v soustavě těles, např. pohybové energie vody na pohybovou energii rotoru turbíny a jejich využití v praxi	**<u>Energie, její přeměny a přenos</u>** - práce - účinnost - pohybová energie - polohová energie - přeměna polohové a pohybové energie	*<u>Mezipředmětové souvislosti:</u>* VOZ – bezpečnost v silničním provozu Pč – zmenšování zahřívání nástrojů třením CH – druhy fosilních paliv – destilace Př – význam anomálie vody pro přežití vodních živočichů – narušování skal v důsledku anomálie vody *<u>Rozšiřující učivo:</u>* *<u>Průřezová témata:</u>* MV – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí – Vztah člověka k prostředí
Určí v jednoduchých případech teplo přijaté či odevzdané tělesem	- objasní vnitřní energii tělesa jako energii, která souvisí s energií částic - vysvětlí, jak se mění vnitřní energie tělesa s jeho teplotou - určí teplo podle vzorce $Q = c . m . (t_2 - t_1)$	- vnitřní energie - změna vnitřní energie konáním práce - změna vnitřní energie tepelnou výměnou – vedením; prouděním; zářením	

	- rozlišuje tepelné vodiče a tepelné izolanty - rozhodne, zda tepelná výměna probíhá vedením, prouděním nebo zářením - na příkladech z denního života ukáže, jak lze účelně zvětšovat nebo zmenšovat tepelnou výměnu vedením a zářením (vhodné oblečení, tep. Izolace bytu …)	- využití energie slunečního záření	
	- uvede příklady změn skupenství (tání, tuhnutí, vypařování, varu, kondenzace, sublimace a desublimace) z praktického života a objasní, zda se při nich teplo pohlcuje nebo uvolňuje - vysvětlí vznik mlhy, rosy, oblaků i jinovatky - objasní jev anomálie vody	**<u>Přeměny skupenství látek</u>**	

Předmět: FYZIKA			*Ročník: 9.*
Výstupy žáka ZŠ Máchovo nám.:		**Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu (včetně učiva):**	**Vazby (mezipředmětové souvislosti) Přesahy (rozšiřující učivo) Průřezová témata:**
Očekávané výstupy z RVP ZV	**Školní výstupy**		
		ELEKTROMAGNETICKÉ DĚJE	
Rozliší vodič, izolant a polovodič na základě analýzy jejich vlastností Sestaví správně podle schématu el. obvod a analyzuje správně schéma reálného obvodu Rozliší stejnosměrný proud od střídavého a změří el. proud a napětí Využívá Ohmův zákon pro část obvodu při řešení praktických problémů Využívá prakticky poznatky o působení	- pojmenuje části atomu - rozliší el. vodiče a el. izolanty - objasní použití el. vodičů a el. izolantů v praxi - vysvětlí elektrování těles vzájemným třením - rozhodne, zda se budou dvě el. nabitá tělesa přitahovat, či odpuzovat - pojmenuje základní části el. obvodu - sestaví správně el. obvod podle schématu - změří el. proud a napětí - objasní podstatu el. proudu v kovových vodičích - využívá Ohmův zákon při řešení praktických problémů (výpočet I,U,R) - nakreslí schéma sériového zapojení spotřebičů a vypočítá celkový odpor obvodu - nakreslí schéma paralelního zapojení spotřebičů a vypočítá celkový odpor obvodu	**<u>Elektromagnetické jevy</u>** - atom - elektrování těles třením - el. vodiče a el. izolanty - vodič a izolant v elektrickém poli - elektrický obvod - elektrický proud - měření elektrického proudu - měření elektrického napětí - zdroje elektrického napětí - Ohmův zákon - sériové zapojení spotřebičů - paralelní zapojení spotřebičů - závislost elektrického odporu na vlastnostech vodiče	*<u>Mezipředmětové souvislosti:</u>* CH – údržba oblečení z umělých vláken antistatickými avivážemi-používání syntetických vláken – chemie a společnost – předcházení výbuchu při manipulaci s hořlavými látkami – složení atomu – využití antistatických látek ke snížení usazování prachu na nábytku a na různých přístrojích Př – dodržování pravidla bezpečného zacházení s elektrickými zařízeními při pokusech i v denním životě Pč – význam elektromotorů Př – ochrana zdraví před bleskem – ochrana zdraví při práce s el. proudem – ochrana zdraví-bezpečnost při práci s el. Spotřebiči

magnetického pole na magnet a cívku s proudem a o vlivu změny magnetického pole v okolí cívky na vznik indukovaného napětí v ní Zapojí správně polovodičovou diodu	- provede pokus s dvěma magnety a vysvětlí, kdy se magnety přitahují a kdy odpuzují - sestaví obvod s cívkou a pomocí magnetky určí severní a jižní pól cívky - popíše elektromagnet - vysvětlí podstatu elektromagnetické indukce a princip vzniku střídavého proudu - popíše funkci transformátoru - vysvětlí, co je el. proud v kapalinách a plynech a vysvětlí nebezpečí manipulace s el. přístroji mokrýma rukama a v prostředí s vodou - popíše podstatu blesku a objasní způsoby ochrany před ní - vysvětlí, jak lze měnit odpor u polovodičů - uvede příklady využití polovodičů v praxi - shrne základní pravidla pro bezpečnou práci s el. spotřebiči a důsledně se jimi řídí	- co už víme o magnetickém poli - magnetické pole cívky s proudem - elektromagnet a jeho užití - elektromotor - elektromagnetická indukce - střídavý proud - transformátor - el. proud v kapalinách a plynech - ochrana před bleskem - vedení el. proudu v polovodičích - polovodiče typu P a N - polovodičová dioda - bezpečné zacházení s el. proudem - ochrana před úrazem el. proudem	*Rozšiřující učivo:* *Průřezová témata:* MV – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení EV – Vztah člověka k prostředí
		ENERGIE	
	- vypočte práci vykonanou za určitou dobu	- el. práce a energie - výkon elektrického proudu	*Mezipředmětové souvislosti:* Př – ochrana zdraví před radioaktiv.

Využívá poznatky o vzájemných přeměnách různých forem energie a jejich přenosu při řešení konkrétních problémů a úloh	- určuje výkon el. proudu - uvede tři základní druhy radioaktivního záření - popíše řetězovou jadernou reakci a její využití v jaderných reaktorech - popíše možnosti ochrany před jaderným zářením	**<u>Energie, její přeměny a přenos</u>** - jaderná energie - radioaktivita, jaderné záření - jaderné reakce - jaderný reaktor - jaderná elektrárna - ochrana lidí před radioakt. zářením	zářením <u>*Rozšiřující učivo:*</u> <u>*Průřezová témata:*</u>
Rozpozná ve svém okolí zdroje zvuku a kvalitativně analyzuje příhodnost daného prostředí pro šíření zvuku Posoudí možnosti zmenšování vlivu nadměrného hluku na životní prostředí	- rozpozná zdroj zvuku - rozliší zvukové vodiče a zvukové izolanty - vysvětlí, jak se chránit před nadměrným hlukem	**ZVUKOVÉ DĚJE** **<u>Zvukové jevy</u>** - zdroje zvuku - šíření zvuku prostředím - rychlost šíření zvuku - výška tónu - ultrazvuk, infrazvuk - ucho jako přijímač zvuku - rezonance - odraz zvuku, ozvěna - ochrana před nadměrným hlukem	<u>*Mezipředmětové souvislosti:*</u> In – základy akustiky Př – netopýr - infrazvuk <u>*Rozšiřující učivo:*</u> <u>*Průřezová témata:*</u>
Objasní (kvalitativně) pomocí poznatků	- popíše z čeho se skládá sluneční	**VESMÍR** **<u>Vesmír</u>**	

o gravitačních silách pohyb planet kolem Slunce a Měsíců planet kolem planet Odliší hvězdu od planety na základě jejich vlastností	soustava, jaká síla způsobuje pohyb planet kolem Slunce a Měsíců kolem planet - vyjmenuje planety - vysvětlí základní rozdíl mezi hvězdou a planetou - hvězda - zdroj světla - planeta - těleso osvětlené	- Země a Vesmír - sluneční soustava - naše galaxie - kosmonautika	*Mezipředmětové souvislosti:* Z – planety *Rozšiřující učivo:* elektromagnetické záření Meteorologie – seminární práce globální problémy – skleníkový jev – globální oteplování *Průřezová témata:*

10. CHEMIE

Učební osnovy

Název vyučovacího předmětu, ročník:	CHEMIE, 8. – 9. ročník

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Vyučovací předmět CHEMIE je zařazen do 8. až 9. ročníku základní školy. Vyučuje se jako samostatný předmět, který úzce souvisí s ostatními předměty vzdělávací oblasti Člověk a příroda (FYZIKA, ZEMĚPIS a PŘÍRODOPIS) a z části s MATEMATIKOU.

Časová dotace učebního plánu předmětu CHEMIE je 4 hodiny v průběhu 8. a 9. ročníku ve všech programech školního vzdělávacího programu, v každém ročníku je vyučován 2 hodiny týdně.

Předmět CHEMIE, spolu s ostatními předměty vzdělávací oblasti Člověk a příroda, umožňuje žákům pochopit zákonitosti přírodních procesů, zkoumat jejich příčiny a souvislosti mezi nimi a uvědomit si možnost aplikace poznatků v praktickém životě. Žáci poznávají souvislosti mezi stavem přírody a lidskou činností, závislost člověka na přírodních zdrojích a vliv lidské činnosti na životní prostředí a lidské zdraví. Výuka vede žáky k poznání důležitých chemických látek a reakcí, které jsou součástí jejich každodenního života, k bezpečnému, účelnému a ekonomickému zacházení s chemickými látkami a k ochraně přírody a vlastního zdraví.

Výuka CHEMIE je vedena tak, aby:

- žáci získali základní poznatky z různých oborů chemie
- si osvojili dovednosti spojené s pozorováním vlastností látek a chemických reakcí, s prováděním jednoduchých chemických pokusů a učili se nacházet vysvětlení chemických jevů, zdůvodňovat vyvozené závěry a uvádět je do širších souvislostí s praktickým využitím
- poznávali zásady bezpečné práce s chemikáliemi (zejména s běžně prodávanými) a uměli poskytnout první pomoc při úrazech způsobených těmito látkami
- byli seznamováni s mnohostranným využitím chemie v nejrůznějších oblastech lidské činnosti (v průmyslu, zemědělství, energetice, zdravotnictví, potravinářství a ve výživě člověka)

Výchovné a vzdělávací strategie, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení:

- během výuky klademe důraz na práci s textem, vyhledávání, třídění, ověřování, hodnocení a zpracovávání informací
- žáky vedeme k sebehodnocení
- individuálním přístupem k žákům máme snahu vytvářet co nejvíce možností prožít úspěch

- žákům umožňujeme ve vhodných případech realizovat vlastní nápady, podněcujeme jejich tvořivost, zdravé sebevědomí a samostatnost
- žáci se účastní různých soutěží a olympiád
- máme snahu vytvářet takové situace, v nichž má žák radost ze samotného učení
- zadáváme žákům zajímavé a tvůrčí úkoly

Kompetence k řešení problémů:

- výuka je vedena tak, aby žáci hledali vlastní řešení problému a dokázali ho obhájit
- při výuce motivujeme žáky v co největší míře problémovými úlohami z praktického života
- žáci si postupně zdokonalují kompetenci práce s informacemi ze všech možných zdrojů: ústních, tištěných, mediálních a počítačových (včetně internetu)
- informace se učí vyhledávat, třídit, ověřovat a vhodným způsobem využívat
- vedeme žáky k porovnávání odborných názorů, mediálních tvrzení a vlastních zkušeností

Kompetence komunikativní:

- vedeme žáky ke vhodné komunikaci se spolužáky, s učiteli a ostatními dospělými ve škole i mimo ni
- učíme žáky obhajovat a argumentovat vhodnou formou svůj vlastní názor a zároveň poslouchat názor jiných

Kompetence sociální a personální:

- během vyučování se často využívá týmová práce se žáky a vzájemná pomoc při učení
- žáky vedeme k respektování společně dohodnutých pravidel chování
- učíme je odmítavému postoji ke všemu, co narušuje dobré vztahy mezi žáky
- máme snahu žáky naučit základům kooperace a týmové práce

Kompetence pracovní:

- vedeme žáky k objektivnímu sebehodnocení a posouzení reálných možností při profesní orientaci

Do předmětu CHEMIE jsou zařazena tato průřezová témata:

Enviromentální výchova (EV):

- Ekosystémy
- Základní podmínky života
- Lidské aktivity a problémy životního prostředí

• Vztah člověka k prostředí		
Metody a formy práce: • Frontální vyučování • Frontální pokusy • Skupinová práce • Samostatná práce • Hry, soutěže • diskuse • laboratorní práce • vyučovací dílny	**Projekty:**	**Pomůcky a učební materiály:** • učebnice, sešity, pracovní listy • didaktické pomůcky – nástěnné tabule, tabulkové přehledy, apod. • periodické tabulky prvků • chemické látky, chemické sklo a nádobí • Výukový software • Počítače, internet, tablety • Tiskárna, kopírka

Předmět: CHEMIE			***Ročník: 8. – 9.***
Výstupy žáka ZŠ Máchovo nám.:		**Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu (včetně učiva):**	**Vazby (mezipředmětové souvislosti)** **Přesahy (rozšiřující učivo)** **Průřezová témata:**
Očekávané výstupy z RVP ZV	**Školní výstupy**		
		POZOROVÁNÍ, POKUS A BEZPEČNOST PRÁCE	
Určí společné a rozdílné vlastnosti látek	- rozliší látky a tělesa - definuje skupenství látek a jejich přeměny - popíše vlastnosti látek (např. barva, skupenství, rozpustnost ve vodě, popř. v jiných rozpouštědlech)	**<u>Úvod do chemie</u>** Látky a tělesa	*<u>Mezipředmětové souvislosti:</u>* Př – Praktické poznávání přírody – Poškození lidského organismu – Člověk – Základy ekologie – Poškození lidského organismu – Člověk F – Vlastnosti látek a těles – Energie, její přeměny a přenos Z – Přírodní složky Země
Pracuje bezpečně s vybranými dostupnými a běžně používanými látkami a hodnotí jejich rizikovost; posoudí nebezpečnost vybraných dostupných látek, se kterými zatím pracovat nesmí	- uvede význam pojmu chemie, její charakteristiku a význam pro společnost - dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce s chemickými látkami - poskytne první pomoc - v případě potřeby přivolá pomoc (telefonní číslo záchranné služby)	Chemie – přírodní věda Pokus jako důležitý postup v chemii Pravidla bezpečné práce při školních pokusech	*<u>Rozšiřující učivo:</u>* alchymie (přínos k rozvoji chemie) příklady výrobků chemického průmyslu hustota (měřitelná vlastnost látek) a její výpočet teplota varu a teplota tání
	- rozpozná u známých dějů, kde dochází k přeměnám látek - rozliší látky podle jejich vlastností (rozpustnost, změny látek při jejich zahřívání)	Pozorování a popis vlastností látek a jejich přeměn Fyzikální a chemické vlastnosti	
Objasní nejefektivnější jednání v modelových příkladech havárie	- vysvětlí, jak dochází ke znečištění vody, půdy a atmosféry		*<u>Průřezová témata:</u>* EV – Lidské aktivity a problémy

s únikem nebezpečných látek	- navrhne způsoby likvidace škod - diskutuje nad globálními problémy		životního prostředí – Vztah člověka k prostředí
		SMĚSI	
Rozlišuje směsi a chemické látky	- rozliší směsi (o známém složení) a chemicky čisté látky - vysvětlí rozdíl mezi různorodou a stejnorodou směsí - vyjádří složení roztoků pomocí hmotnostního zlomku	**<u>Směsi:</u>** - směsi a jejich složky - stejnorodé a různorodé směsi	*<u>Mezipředmětové souvislosti:</u>* Př – Země a život – Země – naše planeta – Rušivý vliv člověka – Základy ekologie F – Vlastnosti látek a těles
Vysvětlí základní faktory ovlivňující rozpouštění pevných látek	- objasní závislost rozpustnosti většiny pevných a plynných látek ve vodě v závislosti na její teplotě - v souvislostech správně použije termíny koncentrovanější, zředěnější, nasycený a nenasycený roztok - vysvětlí princip usazování, odstřeďování, filtrace, destilace a krystalizace	- nasycený, nenasycený roztok - oddělování složek směsí	Z – Přírodní složky Země – Společenské a hospodářské složky krajiny M – Úlohy o směsích a roztocích – Procenta PČ – Provoz a údržba domácnosti
Rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich výskytu a použití	- rozliší správné používání destilované, pitné a užitkové vody - popíše princip výroby pitné vody ve vodárnách - popíše úpravu odpadních vod - uvede složení vzduchu (seřadí hlavní	- voda v přírodě	*<u>Rozšiřující učivo:</u>* druhy různorodých směsí (suspenze, emulze, pěna, aerosol) a jejich příklady výpočet hmotnostního zlomku látek rozpuštěných v pitné, minerální a mořské vodě měkká a tvrdá voda výpočet hmotnostního zlomku kyslíku, dusíku a ostatních látek ve vzduchu

	složky podle procentuálního zastoupení) - popíše vzduch jako průmyslovou surovinu	- vzduch a jeho složení	získávání dusíku a kyslíku destilací vzduchu vznik teplotní inverze a smogu ozónová vrstva
Navrhne postupy a prakticky provede oddělování složek směsí o známém složení; uvede příklady oddělování složek v praxi	- vybere správnou metodu pro oddělování jednotlivých složek známých směsí - samostatně provede vybranou metodu oddělování složek známé směsi ve školních podmínkách	- metody oddělování složek konkrétních směsí	*Průřezová témata:* EV – Ekosystémy – Základní podmínky života – Lidské aktivity a problémy životního prostředí – Vztah člověka k prostředí
Vypočítá složení roztoků, připraví prakticky roztok daného složení	- vypočítá hmotnostní zlomek složek v roztocích - připraví roztok daného složení	- hmotnostní zlomek	
Uvede příklady znečišťování vody a vzduchu v pracovním prostředí a domácnosti, navrhne nejvhodnější preventivní opatření a způsoby likvidace znečištění	- uvede konkrétní příklady o znečišťování vody a vzduchu - navrhne preventivní opatření k likvidaci znečištění	- znečišťování vody a ovzduší	
		ČÁSTICOVÉ SLOŽENÍ LÁTEK A CHEMICKÉ PRVKY	
Používá pojmy atom a molekula ve správných souvislostech	- popíše složení atomu (atomového jádra a elektronového obalu) - popíše elektrický náboj protonů, neutronů a elektronů - vysvětlí, proč je atom elektricky	**Složení látek a chemická vazba:** - atomy – částice látek	*Mezipředmětové souvislosti:* Př – Země a život – Změna životních společenstev, rušivý vliv člověka

	neutrální částice - vysvětlí pojem chemická vazba - vysvětlí pojem molekula a správně ho použije v souvislostech - ze vzorce stanoví počet atomů prvků v molekule - rozliší význam pojmů kation a anion a použije je ve správných souvislostech - popíše vznik kationtů a aniontů z atomů prvků	- chemická vazba, molekuly - kationty a anionty	– Země – naše planeta F – Vlastnosti látek a těles – Elektromagnetické jevy Z – Přírodní složky a oblasti Země – Společenské a hospodářské složky krajiny *Rozšiřující učivo:* nukleonové číslo
Rozlišuje chemické prvky a chemické sloučeniny a pojmy užívá ve správných souvislostech	- vysvětlí pojem chemický prvek - vysvětlí pojem protonové číslo a užije ho k určení prvků a počtu protonů a elektronů v atomech prvků - vyhledá protonové číslo uvedeného prvku v tabulce a naopak, na základě známého protonového čísla prvku určí jeho název - rozliší význam pojmů směs a chemická látka (chemický prvek a chemická sloučenina) - píše značky vybraných chemických prvků a naopak uvádí ze značek prvků jejich názvy	- chemické prvky - protonové číslo - chemické látky a chemické sloučeniny - názvy a značky prvků	D. I. Mendělejev alkalické kovy I.A skupiny netečné plyny VIII.A skupiny elektronegativita prvků nepolární, polární a iontová vazba polokovy *Průřezová témata:* EV – Základní podmínky života
Orientuje se v periodické soustavě chemických prvků, rozpozná vybrané kovy a nekovy a usuzuje na jejich možné vlastnosti	- popíše vodík jako první prvek periodické soustavy chemických prvků, jeho vlastnosti a použití - rozliší vlastnosti a použití kyslíku O_2 a kyslíku O_3 - rozezná halogeny mezi ostatními	**Chemické prvky** - vodík - kyslík	

	prvky - rozliší kovy a nekovy a popíše jejich vlastnosti a použití významných chemických prvků - používá v souvislostech pojmy hustota, teplota varu, teplota tání, skupenství, vedení tepla a elektrického proudu při popisu vlastností prvků - orientuje se v periodické soustavě chemických prvků - objasní polohu prvku v periodické tabulce z hlediska period a skupin - vyjádří vlastními slovy obsah periodického zákona	- halogeny - kovy a nekovy - periodická soustava chemických prvků - periodický zákon	
		CHEMICKÉ REAKCE	
Rozliší výchozí látky a produkty chemických reakcí, uvede příklady prakticky důležitých chemických reakcí, provede jejich klasifikaci a zhodnotí jejich využívání Přečte chemické rovnice a s užitím zákona zachování hmotnosti vypočítá hmotnost výchozí látky nebo produktu	- popíše příklad jednoduchých chemických reakcí - rozliší výchozí látky a produkty chemické reakce - rozliší základní druhy chemických reakcí - určuje význam symbolů v chemické rovnici - zapíše jednoduché chemické rovnice při zadání názvů a vzorců výchozích látek a produktů - formuluje zákon zachování hmotnosti	**<u>Chemické reakce:</u>** - chemické reakce - reaktanty a produkty - chemické rovnice	*<u>Mezipředmětové souvislosti:</u>* F – Vlastnosti látek a těles M – Desetinná čísla *<u>Rozšiřující učivo:</u>* katalyzátory látková koncentrace *<u>Průřezová témata:</u>*

Aplikuje poznatky o faktorech ovlivňujících průběh chemických reakcí v praxi a při předcházení jejich nebezpečnému průběhu	- řeší nejjednodušší výpočtové úlohy z chemických rovnic (vypočítá hmotnost reaktantu nebo produktu ze známé hmotnosti jiného reaktantu nebo produktu) - použije veličinu látkové množství a jednotku mol při čtení chemických rovnic - vypočítá molární hmotnost sloučeniny (o známém vzorci) z molárních hmotností chemických prvků - posoudí vliv různých faktorů, které ovlivňují průběh chemické reakce - navrhne, jak předcházet jejich nebezpečnému průběhu	- zákon zachování hmotnosti - látkové množství, mol - molární hmotnost	
Porovná vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí a posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí	- zapíše z názvů vzorce oxidů a naopak ze vzorců jejich názvy - označí oxidační číslo atomů prvků v oxidech - popíše vlastnosti a použití nejvýznamnějších oxidů - zapíše z názvů vzorce halogenidů a naopak ze vzorců jejich názvy - označí oxidační číslo atomů prvků v halogenidech - popíše vlastnosti a použití nejvýznamnějších halogenidů	**ANORGANICKÉ SLOUČENINY** **<u>Oxidy a halogenidy:</u>** - oxidy - halogenidy	*<u>Mezipředmětové souvislosti:</u>* Př – Země a život – Země – naše planeta – Poškození lidského organismu – Základy ekologie – Poškození lidského organismu Z – Společenské a hospodářské složky krajiny (životní prostředí) – Přírodní složky a oblasti Země *<u>Rozšiřující učivo:</u>*

Vysvětlí vznik kyselých dešťů, uvede jejich vliv na životní prostředí a uvede opatření, kterými jim lze předcházet Orientuje se na stupnici pH, změří reakci roztoku univerzálním indikátorovým papírkem a uvede příklady uplatňování neutralizace v praxi	- rozliší kyselé a zásadité roztoky pomocí indikátorů - uvede příklady takovýchto roztoků - uvede vzorec, vlastnosti a použití kyseliny chlorovodíkové, sírové a dusičné - uvede vzorec, vlastnosti a použití hydroxidu sodného, draselného a vápenatého - určí o příčinách kyselých dešťů - posoudí jejich vliv na životní prostředí - navrhne, jak předcházet kyselým dešťům - změří pH roztoků s užitím univerzálního indikátorového papírku a rozliší, zda se jedná o kyselý nebo zásaditý roztok - popíše štěpení kyselin a hydroxidů ve vodných roztocích - objasní ředění roztoků kyselin a hydroxidů - rozezná neutralizaci mezi ostatními chemickými reakcemi - uvede příklad použití neutralizace v praxi - rozpozná neutralizaci známých kyselin a hydroxidů v chemických rovnicích - popíše podstatu první pomoci při	**<u>Kyseliny a hydroxidy:</u>** - kyseliny - kyselé deště - hydroxidy - pH (indikátory a měření) - štěpení kyselin a hydroxidů ve vodných roztocích **<u>Soli:</u>** - neutralizace - první pomoc při zasažení pokožky	sulfidy amoniak silné, středně silné a slabé kyseliny kyselinotvorné a zásadotvorné oxidy názvosloví a vzorce solí skleníkový efekt otrava oxidem uhelnatým diskuse nad použitím chloridu sodného v posypech silnic a v potravě <u>*Průřezová témata:*</u> EV – Ekosystémy – Lidské aktivity a problémy životního prostředí – Vztah člověka k prostředí

	poleptání pokožky roztokem kyseliny nebo hydroxidu - popíše způsoby přípravy solí (neutralizací, reakcí kovu s nekovem, reakcí kovu s kyselinou) - popíše vlastnosti a použití nejvýznamnějších solí	roztoky kyselin a hydroxidů - příprava solí - vlastnosti a použití solí	
		ORGANICKÉ SLOUČENINY	
Rozliší nejjednodušší uhlovodíky, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití	- zapíše vzorce významných alkanů, popíše jejich výskyt, vlastnosti a použití - zapíše vzorce významných alkenů, popíše jejich výskyt, vlastnosti a použití - zapíše vzorce významných alkinů, popíše jejich výskyt, vlastnosti a použití - zapíše vzorce významných arenů, popíše jejich výskyt, vlastnosti a použití	**<u>Uhlovodíky:</u>** - alkany - alkeny - alkiny - areny	*<u>Mezipředmětové souvislosti:</u>* Př – Země a život – Vyšší rostliny – Člověk – Země – naše planeta – Základy ekologie – Člověk Z – Zeměpis světadílů – Společenské a hospodářské složky prostředí – Společenské a hospodářské složky krajiny
Zhodnotí užívání fosilních paliv a vyráběných paliv jako zdrojů energie a uvede příklady produktů průmyslového zpracování ropy	- uvede základní frakce ropy a jejich použití - popíše způsob oddělování jednotlivých složek ropy - shrne vlastnosti, použití a zdroje zemního plynu a uhlí - vyjmenuje příklady fosilních a	- ropa a její frakce - zemní plyn, uhlí - fosilní paliva, vyráběná paliva	*<u>Rozšiřující učivo:</u>* oktanové číslo benzínů alkadieny karbonizace uhlí

	vyráběných paliv - posoudí ropu, její frakce a zemní plyn z hlediska užitečnosti, bezpečnosti a škodlivosti vzhledem k životnímu prostředí		krakování halogenderiváty uhlovodíků karbonylové sloučeniny – aldehydy, ketony mastné kyseliny
Rozliší vybrané deriváty uhlovodíků, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití	- definuje pojmy uhlovodíkový zbytek, charakteristická skupina a derivát uhlovodíku - napíše vzorce nejvýznamnějších alkoholů - uvede jejich vlastnosti a použití - rozliší karbonylové a karboxylové sloučeniny - napíše vzorce kyseliny mravenčí a octové - uvede jejich vlastnosti a použití - vysvětlí pojem esterifikace	**<u>Deriváty uhlovodíků:</u>** - derivát uhlovodíku - alkoholy - kyseliny (mravenčí, octová) - esterifikace	enzymy, vitamíny, hormony výroba sacharózy, škrobu, buničiny a papíru biotechnologie a jejich současný význam (výroba piva) používání automobilových katalyzátorů <u>*Průřezová témata:*</u> EV – Ekosystémy – Základní podmínky života – Lidské aktivity a problémy životního prostředí – Vztah člověka k prostředí
Orientuje se ve výchozích látkách a produktech fotosyntézy a koncových produktů biochemického zpracování, především bílkovin, tuků, sacharidů Uvede příklady zdrojů bílkovin, tuků, sacharidů a vitamínů	- popíše zdroje, vlastnosti a použití uvedených sacharidů - popíše zdroje a vlastnosti tuků a jejich vhodný obsah ve stravě člověka - slovně vyjádří složení mýdel - uvede výhody a nevýhody používání mýdel a saponátů v domácnosti - vyjmenuje příklady zdrojů bílkovin	- sacharidy - tuky - mýdla a saponáty - bílkoviny	

Určí podmínky postačující pro aktivní fotosyntézu	- uvede výchozí látky, produkty a podmínky průběhu fotosyntézy - diskutuje o zdraví prospěšných složkách lidské potravy - posoudí nebezpečí používání alkoholických nápojů	- fotosyntéza	
		CHEMIE A SPOLEČNOST	
Zhodnotí využívání prvotních a druhotných surovin z hlediska trvale udržitelného rozvoje na Zemi	- vysvětlí pojem druhotná surovina - uvede příklady takovýchto surovin a jejich význam z hlediska péče o životní prostředí - vyjmenuje příklady plastů a uvede jejich vlastnosti a použití - vyjmenuje příklady syntetických vláken a uvede jejich vlastnosti a použití - uvede příklady volně prodávaných hořlavin a zásady bezpečné práce s těmito látkami	**<u>Chemie a společnost:</u>** - chemie a společenský pokrok - cirkulace a recyklace surovin - plasty - syntetická vlákna - hořlaviny	*<u>Mezipředmětové souvislosti:</u>* Př – Mnohobuněčné organismy – Obecná biologie – Vyšší rostliny – Člověk – Praktické poznávání společnosti – Změny životních společenstev, rušivý vliv člověka – Základy ekologie – Zdraví člověka – Člověk – Zdraví člověka F – Energie, její přeměny a přenos Z – Zeměpis světadílů – Společenské a hospodářské složky prostředí – Společenské a hospodářské složky krajiny
Aplikuje znalosti o principech hašení požárů na řešení modelových situací z praxe	- vysvětlí princip hašení požárů - v případě potřeby přivolá pomoc (telefonní číslo hasičů) - popíše zásady pro uložení hasicích přístrojů	- hašení požárů	
Orientuje se v přípravě a využívání různých látek v praxi a jejich vlivech na životní prostředí a zdraví člověka	- popíše příklady volně i nezákonně prodávaných drog	- drogy	

	- uvede příklady nebezpečí, kterým se vystavuje konzument drog - diskutuje o používání drog s využitím informací ze školy a ze sdělovacích prostředků - zhodnotí složení jídla z hlediska obecně uznávaných zásad zdravé výživy - uvede několik způsobů konzervace potravin - zhodnotí používání plastů z hlediska péče o životní prostředí - popíše výhody a nevýhody při používání syntetických vláken z hlediska mačkavosti, barvitelnosti, ale i z hledisek zdravotních	- potraviny, konzervace potravin - používání plastů a syntetických vláken	PČ – Provoz a údržba domácnosti *Rozšiřující učivo:* chemický průmysl v ČR léčiva pesticidy freony otravné a jedovaté látky shromažďování zpráv (jejich hodnocení) o znečišťování životního prostředí v okolí *Průřezová témata:* EV – Ekosystémy – Základní podmínky života – Lidské aktivity a problémy životního prostředí – Vztah člověka k prostředí

11. PŘÍRODOPIS

Učební osnovy

Název vyučovacího předmětu, ročník:	PŘÍRODOPIS, 6. - 9. ročník

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Vyučovací předmět PŘÍRODOPIS je zařazen do 6. až 9. ročníku základní školy. Ve svých jednotlivých kapitolách navazují na učivo vyučovacích předmětů prvního stupně PRVOUKA a ČLOVĚK A SVĚT. Vzhledem k charakteru a potřebám předmětu, žáci nemalou měrou rovněž využívají i dovednosti získané na prvním stupni v předmětu VÝTVARNÁ VÝCHOVA.

Časová dotace učebního plánu předmětu PŘÍRODOPIS je 6 hodin pro všechny programy školního vzdělávacího programu. V 6. a 7. ročníku je předmět vyučován 2 hodiny týdně. V 8. a 9. ročníku je PŘÍRODOPIS vyučován 1 hodinu týdně. V 8. a 9. ročníku dochází k integraci předmětu PŘÍRODOPIS a VÝCHOVA KE ZDRAVÍ.

PŘÍRODOPIS je založen na funkční integraci poznatků z biologických a z dalších přírodovědných oborů. Postupnými kroky seznamuje žáky se všemi složitostmi a mnohotvárnou skutečností, která je dána vznikem Země a následným vývojem života. Učí zkoumat změny probíhající v přírodě, odhalovat příčiny a definovat možné následky. Umožňuje poznat člověka jako nedílnou součást přírody v jejím přirozeném vývoji. Vede k chápání souvislostí mezi stavem přírody a lidskou činností. Vytváří kladné postoje a navozuje potřebu ochrany přírody jako celku, ve kterém mohou i dílčí negativní změny zásadně ovlivnit další rozvoj života na Zemi.

Výuka PŘÍRODOPISU se zaměřuje na spojení učení se získáváním zkušeností a dovedností při pozorování, srovnávání součástí přírody a provádění vlastních pokusů. Tím jsou vytvářeny předpoklady proto, aby žáci v průběhu vzdělávání:

- získali přehled o vzniku a vývoji Země a života, o podmíněném přizpůsobování organismů vnějším podmínkám, a o jejich vzájemných vztazích;
- prohlubovali svoje dovednosti při pozorování a práci s lupou, nebo mikroskopem
- získali základní poznatky o stavbě těl a životě vybraných organismů včetně člověka, o nerostech, horninách, vesmíru a Zemi
- dokázali zodpovědně přistupovat k problematice životosprávy, poškození zdraví a civilizačním nemocem
- uvědomili si důležitost citlivého vztahu k okolnímu prostředí, odpovědnost člověka za zachování života na Zemi a v souvislosti s tím i význam biologických věd
- osvojili si takové poznatky, dovednosti a metody pozorování živé a neživé přírody, jichž by mohli využívat jak ve svém dalším vzdělávání, tak i ve svém praktickém denním životě

Výchovné a vzdělávací strategie, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí

Kompetence učení

- během výuky klademe důraz na vyhledávání, třídění a propojování informací s použitím různých zdrojů
- žáky vedeme k sebehodnocení, hodnocení druhých i situací ve svém okolí
- individuálním přístupem k žákům máme snahu vytvářet co nejvíce možností prožít úspěch.
- žáci se účastní různých soutěží a olympiád.
- máme snahu vytvářet takové situace, v nichž má žák radost ze samotného učení
- zadáváme žákům zajímavé a tvůrčí úkoly (např. nalézání souvislostí)
- orientujeme žáky na správné používání odborné terminologie

Kompetence k řešení problémů

- výuka je vedena tak, aby žáci hledali vlastní řešení problému a dokázali ho obhájit
- při výuce motivujeme žáky v co největší míře problémovými úlohami z praktického života
- žáci si postupně zdokonalují kompetenci práce s informacemi ze všech možných zdrojů: tištěných, mediálních a počítačových, včetně internetu
- informace se učí vyhledávat, třídit, ověřovat a vhodným způsobem využívat.
- podle svých možností a schopností se žáci zapojují do soutěží a olympiád

Kompetence komunikativní:

- učíme žáky obhajovat a argumentovat vhodnou formou svůj vlastní názor a zároveň poslouchat názor jiných
- vedeme žáky k porovnávání odborných názorů, mediálních tvrzení a vlastních názorů

Kompetence sociální a personální:

- během vyučování se často využívá týmová práce se žáky, která pomáhá navozovat zodpovědnost i za rozhodnutí druhých
- máme snahu žáky naučit základům kooperace a týmové práce

Kompetence pracovní:

- výuku doplňujeme o praktické exkurze a besedy s odborníky
- žáci jsou vedeni k dodržování bezpečnostních a hygienických pravidel při práci
- nabídkou volitelných předmětů nabízíme prohloubení teoretických i praktických znalostí

Do předmětu PŘÍRODOPIS jsou zařazena tato průřezová témata:

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (EGS):

- Evropa a svět nás zajímá
- Objevujeme Evropu a svět

Multikulturní výchova (MV):

- Etnický původ

Enviromentální výchova (EV):

- Ekosystémy
- Základní podmínky života
- Lidské aktivity a problémy životního prostředí
- Vztah člověka k prostředí

Přístupy k obsahu a organizace výuky:

Metody a formy práce:	Projekty:	Pomůcky a učební materiály:
• frontální vyučování • skupinová práce • samostatná práce • diskuse • referáty • pozorování • přírodovědné vycházky, exkurze • laboratorní práce		• učebnice, pracovní sešity • nástěnné obrazy, plakáty • atlasy (živočichů, rostlin ….) • modely a názorné pomůcky • přírodniny • mikroskopy • odborné publikace, encyklopedie • DVD • výukový software • interaktivní tabule • internet

Předmět: PŘÍRODOPIS			*Ročník: 6.*
Výstupy žáka ZŠ Máchovo nám.:		**Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu (včetně učiva):**	**Vazby (mezipředmětové souvislosti) Přesahy (rozšiřující učivo) Průřezová témata:**
Očekávané výstupy z RVP ZV	**Školní výstupy**		
		OBECNÁ BIOLOGIE A GENETIKA	
Rozliší základní projevy a podmínky života	- orientuje se v názorech na vznik Země i života - rozlišuje vybrané anorganické a organické látky - odliší atmosféru a hydrosféru - vysvětlí funkci ozonosféry pro trvání života na organismů na Zemi - vysvětlí význam Slunce,vody a oxidu uhličitého pro život na Zemi	**<u>Země a život:</u>** - různé názory na vznik života - vznik atmosféry a hydrosféry - látky anorganické a organické - vznik prvních buněk, podmínky života - Slunce, zdroj energie pro život - fotosyntéza (elementární princip) - ozonosféra a její význam pro život	*<u>Mezipředmětové souvislosti:</u>* Z – Planeta Země, jako vesmírné těleso F – Vlastnosti látek a těles CH – Složení látek – Anorganické a organické slouč. – Směsi *<u>Rozšiřující učivo:</u>* literatura s popisem vzniku života život na jiných planetách *<u>Průřezová témata:</u>* EV – základní podmínky života
		OBECNÁ BIOLOGIE A GENETIKA BIOLOGIE HUB BIOLOGIE ROSTLIN BIOLOGIE ŽIVOČICHU	
Uvede na příkladech z běžného života význam virů a bakterií v přírodě i pro	- vysvětlí základní projevy života a	**<u>Jednobuněčné organismy:</u>**	*<u>Mezipředmětové souvislosti:</u>*

člověka Popíše základní rozdíly mezi buňkou rostlin, živočichů a bakterií a objasní funkci základních organel	uvede příklady (jednobun. org.) - porozumí rozdílům mezi virovým a bakteriálním onemocněním - uvědomuje si důležitost hygieny v běžném životě - popíše stavbu těla a život zrněnky, trepky, krásnoočka zeleného, bakterií a kvasinek - popíše princip fotosyntézy - objasní pojmy prvok, cizopasník, jednobuněčný organismus, reducent, producent, konzument, potravní pyramida, společenstvo a biologie - zachází s lupou a mikroskopem, připraví mikroskopický preparát	- viry - bakterie - význam hygieny - sinice - bičíkovci - rozsivky - plankton - krásnoočko - nálevníci (srovnání s rostlin. buňkou) - trepka (pohyb, rozmnožování) - měňavka (živočišná část planktonu) - kvasinky a jejich význam - zrněnka jako příklad rostlinné buňky (stavba) se základními projevy života a jejich realizace v buňce – přijímání potravy a její přeměna, dýchání a rozmnožování - princip fotosyntézy - pojem producent - pojem konzument - potravní pyramidy - kolonie - poznávání přírody (lupa, mikroskop)	Z – Zeměpis světadílů – Společenské a hospodářské složky krajiny CH – chemie a společnost RV – péče o zdraví a hygiena *Rozšiřující učivo:* výskyt, rozšíření a léčba virových a bakteriálních onemocnění přenos informací v DNA další druhy jednobuněčných organismů jednobuněčné organismy v ekosystémech pozorování řas, hub a lišejníků vypěstování plísně hlavičkové a její pozorování určování hub a výstavka potravní řetězce a potravní pyramidy zařazování organismů do systému nemoci přenášené členovci *Průřezová témata:* EV – vztah člověka k prostředí – základní podmínky života

Rozpozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby s plodnicemi a porovná je podle charakteristických znaků Vysvětlí různé způsoby výživy hub a jejich význam v ekosystémech a místo v potravních řetězcích Objasní funkci dvou organismů ve stélce lišejníků Rozpozná, porovná a objasní funkci základních orgánů (orgánových soustav) rostlin i živočichů Porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů Uvede příklady dědičnosti v praktickém životě a příklady vlivu prostředí na utváření organismů Odvodí na základě pozorování přírody závislost a přizpůsobení některých rostlin a živočichů danému prostředí Orientuje se v daném přehledu vývoje organismů Třídí organismy a zařadí vybrané organismy do říší a nižších taxonomických jednotek	- nakreslí jednoduché schéma buňky (živočišné a rostlinné) - rozlišuje organismy jednobuněčné a mnohobuněčné, popíše stavbu a život nižších rostlin - řas (některé pozná) - popíše (nekreslí) stavbu těla hub a pozná několik vybraných druhů - zachází s houbami (správné zásady sběru, skladování, konzumace, poskytnutí pomoci v případě otravy) - vysvětlí pojem soužití na příkladu lišejníků a určí některé druhy - charakterizuje stručné znaky, stavbu a život vybraných žahavců, ploštěnců, kroužkovců a měkkýšů - popíše vnější a vnitřní stavbu těla členovců (rozdělení na korýše, hmyz a pavoukovce), určí některé druhy - pozoruje projevy života členovců a schématicky znázorní pozorovaný objekt - vysvětlí pojem tkáň, orgán, orgánová soustava, zkamenělina, trilobit, vnější kostra, článkové tělo, potravní řetězec, potravní pyramida, biologická ochrana - vysvětlí pojmy predátor, vnější a vnitřní cizopasník na příkladech - vysvětlí otázku „škodlivosti a	**<u>Mnohobuněčné organismy:</u>** - mnohobuněčné řasy - plísně - houby (stavba těla, , rozmnožování, výživa) - zásady správného houbaření (druhy, sběr, skladování a úprava) - otrava houbami a první pomoc - lišejníky - predátor nezmar hnědý (stavba těla – láčka jako př. orgánu) - žahavci - kroužkovci - měkkýši (plži, mlži, hlavonožci) - trilobiti (jejich význam) - členovci (korýši, pavoukovci) - třídění organismů (druh, rod, …..) - hmyz (bezkřídlý, křídlatý, s proměnou dokonalou a nedokonalou) - příčiny a výsledky vývojové úspěšnosti hmyzu - hmyz v ekosystémech (biologická rovnováha, biologické postupy proti	

	užitečnosti“ organismů - charakterizuje postupy vzniku ekosystému	škůdcům) - hospodářský význam hmyzu - ochrana proti hmyzu	
		ZÁKLADY EKOLOGIE	
Uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi Vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí její význam Uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí a příklady narušení rovnováhy ekosystému	- vysvětlí význam vztahů mezi organismy a prostředím - uvede příklady ochrany proti hmyzu s důrazem na co nejmenší poškození přírody - na konkrétních situacích vyhodnotí zásahy člověka do prostřední a navrhuje jiná řešení	- vzájemné vztahy mezi organismy - vzájemné vztahy mezi organismy a prostředím - rovnováha v ekosystému - společenstva	*Mezipředmětové souvislosti:* Z – Společenské a hospodářské složky krajiny CH – chemie a společnost *Rozšiřující učivo:* informace o ekologických katastrofách u nás i ve světě způsoby řešení globálních problémů *Průřezová témata:* EV – ekosystémy – lidské aktivity a problémy životního prostředí – vztah člověka k prostředí
		PRAKTICKÉ POZNÁVÁNÍ PŘÍRODY	
Aplikuje praktické metody poznávání přírody Dodržuje základní pravidla bezpečnosti	- zorganizuje a předvede pozorování přírodnin pomocí mikroskopu - dodržuje základní pravidla	- pozorování lupou a mikroskopem - určovací klíče a atlasy	*Mezipředmětové souvislosti:* F – Optika

práce a chování při pozorování živé a neživé přírody	bezpečnosti a chování - používá s drobnou pomocí určovací klíče a atlasy	- jednoduché rozčleňování rostlin a živočichů	*Rozšiřující učivo:* moderní mikroskopy *Průřezová témata:* EV – vztah člověka k prostředí

Předmět: PŘÍRODOPIS			***Ročník: 7.***
Výstupy žáka ZŠ Máchovo nám.:		**Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu (včetně učiva):**	**Vazby (mezipředmětové souvislosti)** **Přesahy (rozšiřující učivo)** **Průřezová témata:**
Očekávané výstupy z RVP ZV	**Školní výstupy**		
		BIOLOGIE ROSTLIN	
Odvodí na základě pozorování uspořádání rostlinného těla od buňky přes pletiva až k jednotlivým orgánům Porovná vnější a vnitřní stavbu jednotlivých orgánů a uvede praktické příklady funkcí a vztahů v rostlině jako celku Vysvětlí princip základních rostlinných fyziologických procesů a jejich využití při pěstování rostlin Rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce pomocí klíčů a atlasů Odvodí na základě pozorování přírody závislosti a přizpůsobení některých rostlin podmínkám prostředí	- objasní pojem vyšší rostliny (ve srovnání s nižšími rostlinami) - rozlišuje základní orgány vyšších rostlin, popíše jejich význam a funkci v rostlinném těle - samostatně pozoruje mikroskopem a lupou části rostlin, kreslí a popisuje - určuje několik druhů mechů, kapradin, plavuň vidlačku a přesličku rolní - vysvětlí význam prvohorních ekosystémů pro vývoj dalšího života i pro dnešek (černé uhlí, zkameněliny) - popíše a nakreslí jednoduché schéma oběhu energie na Zemi - zdůvodní nutnost rozumného využívání neobnovitelných zdrojů - identifikuje oblastí plýtvání se zdroji a energiemi, navrhuje řešení	**<u>Vyšší rostliny:</u>** - základní rozdíly mezi nižšími a vyššími rostlinami - přechod rostlin na souš - rhyniophyta - mechorosty, játrovky, mechy - význam mechů - mikroskopování částí těl mechů a jejich poznávání - kapraďorosty, (plavuně, přesličky, kapradiny) prvohorní lesy, neobnovitelné suroviny - pletiva, orgány, dřevní a lýková část cévních svazků	*<u>Mezipředmětové souvislosti:</u>* Z – Přírodní složky a oblasti Země – Společenské a hospodářské složky krajiny CH – Organické sloučeniny – Uhlovodíky – Chemie a společnost *<u>Rozšiřující učivo:</u>* zjednodušený systém rostlin plavuně, přesličky a kapradiny v prvohorách zdroje a výskyt fosilních paliv léčivé účinky rostlin určování druhů dřevin využití dřeva v různých odvětvích lidské činnosti budování lesoparků zajímavosti o rostlinách mikroskopování pylu a vzorků rostlin určování rostlin (atlasy, klíče)
	- objasní pojmy nahosemenná rostlina společenstvo, ekosystém, botanika - popíše stavbu a funkci jednotlivých	**<u>Vyšší rostliny nahosemenné:</u>** - společné znaky semenných rostlin - zástupci nahosemenných rostlin,	

	částí těla rostlin - vysvětlí a nakreslí jednoduché schéma rozmnožování jehličnanů - definuje rozdíl mezi rostlinou jednodomou a dvoudomou - rozlišuje semena jehličnanů a jejich stavbu (s uvedením příkladů) - určuje některé druhy jehličnanů - vysvětlí význam lesa pro přírodu a člověka - vysvětlí pojmy nahosemenné, krytosemenné, jednoděložné, dvouděložné, jednodomé a dvoudomé rostliny (uvede char. příklady) - popíše květ (okvětí, kalich, korunu, tyčinky, pestík - rozliší některé květenství - určuje vybrané druhy bylin a dřevin krytosemenných ze svého okolí - uvede základní údaje o významu a pěstování hospodářsky významných rostlin - rozliší druhy stonků, popíše, případně nakreslí jejich stavbu - připraví mikroskopický preparát řezu stonkem rostlin - vysvětlí, které látky rostlina přijímá a	(cykasy, jinany, jehličnany) popis a výskyt - jehličnany (stavba těla a způsoby rozmnožování) - přehled našich běžných jehličnanů a jejich určování - pozorování částí rostlin (jehlice, šišky semena, kůra, dřevo) - les, jeho význam a ochrana - ekosystém lesa – společenstvo **<u>Vyšší rostliny krytosemenné:</u>** - společné znaky krytosemenných rostlin - kořen (význam, tvar a druhy) - stonek (rozlišení,oddenek, stavba stonků a jejich růst) - list (funkce, stavba, tvary) - fotosyntéza a dýchání - květy jako přeměněné listy (stavba květů, květenství) - opylení, oplození, semeno, plod - plody a jejich třídění - rostliny jednoděložné a dvouděložné, jednodomé a dvoudomé - třídění krytosemenných rostlin, doplnění pojmu čeleď - zástupci některých čeledí (růžovité,	příprava herbářů pěstování vybraných rostlin, srovnávací pokusy pozorování rostlin v přírodě (jejich výskyt, zastoupení druhů zjednodušený systém rostlin rostliny cizích zemí *<u>Průřezová témata:</u>* EV – ekosystémy – lidské aktivity a problémy životního prostředí – vztah člověka k prostředí

	které vznikají při fotosyntéze a dýchání - rozliší některá semena a plody, popíše jejich složení, případně je nakreslí - vysvětlí funkci zoologických a botanických zahrad - zdůvodní nutnost ochrany přírody	pryskyřníkovité, hvězdicovité…..) - určování rostlin - hospodářsky důležité rostliny (lilek, obilniny, brambor, řepka olejka, ovocné dřeviny ...) - rostliny ve známých ekosystémech a jejich přizpůsobení prostředí - přírodní parky a chráněná území v ČR	
		BIOLOGIE ŽIVOČICHŮ	
Porovnává základní vnější a vnitřní stavbu živočichů, vysvětlí funkci jednotlivých orgánů Rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin Odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí Zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy	- vysvětlí rozdíl mezi strunatci a obratlovci (uvede příklady) - nakreslí jednoduchý náčrt těla ryby, popíše stavbu a funkci vnitřních org. soustav a srovná je s bezobratlými - zdůvodní přizpůsobení těla ryb prostředí - určuje některé z našich i mořských ryb - srovná diakritické znaky různých druhů ryb a porovná jejich odlišnost s obojživelníky - zhodnotí význam obojživelníků v přírodě, určí některé zástupce a vysvětlí důvody jejich ochrany - porovná obojživelníky s plazy (vnější a vnitřní stavba) - určuje vybrané druhy našich i jinde	**<u>První skupiny strunatců:</u>** - původ názvu strunatci, obratlovci (vývoj živočichů) - společné znaky strunatců - pláštěnci (sumka) - bezlebeční (kopinatec plžový) - obratlovci (charakteristika, rozdělení do nadtříd a tříd) - kruhoústí (mihule potoční, popis těla) - paryby (charakteristika, zástupci) - ryby (stavba těla, vnitřní orgány, rozmnožování) - určování vybraných sladkovodních a mořských ryb - nároky ryb na vodní prostředí (pásma) - obojživelníci, přizpůsobení prostředí, (stavba těla, ochrana)	*<u>Mezipředmětové souvislosti:</u>* Z – Přírodní složky a oblasti Země – Společenské a hospodářské složky krajiny *<u>Rozšiřující učivo:</u>* vývoj a rozlišování nervové soustavy žraloci (pověry a skutečnost) rejnoci (zajímavosti) pozorování tkání ryb,obojživelníků a plazů lezouni, dvojdyšné ryby, lalokoploutvé ryby rybaření a rybníkářství cizokrajní plazi veleještěři (zkameněliny, zajímavosti,

Aplikuje praktické metody poznávání přírody Dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při pozorování živé a neživé přírod	žijících plazů, popíše jejich základní - poskytne první pomoc při uštknutí hadem - prozkoumá, nakreslí a popíše ptačí pera, stavbu těl (vnější a vnitřní), skořápky vajec, způsoby hnízdění, návyky a změny v chování při ohrožení - porovná těla ptáků s dalšími obratlovci - uvede zdroje potravy (potravní řetězce a potravní pyramida - vysvětlí nebezpečí škodlivých látek, objasní principy biologické rovnováha a způsoby jejího narušování - vysvětlí pojmy ekologie, etologie a biologická rovnováha - vypráví o životě vybraných druhů savců, jejich přizpůsobování prostředí a o jejich výživě s ohledem na potravní řetězec	- plazi, přizpůsobení prostředí, třídění plazů (krokodýli, ještěři, hadi) stavba těla, vybraní zástupci - určování vybraných obojživelníků a plazů - první pomoc při uštknutí hadem **<u>Ptáci:</u>** - první ptáci (archeopteryx) - stavba ptačích těl (stavba per,kostra, soustava dýchací, krevního oběhu, vylučovací, nervová a rozmnožovací soustava) - pozorování ptačího peří, kostí, hnízd, vajíček - chování ptáků jako příklad etologie (orientace v prostředí, potravní chování, komunikace, sociální chování, ptačí tahy) - hospodářský význam - biologická rovnováha - řády ptáků (diakritické znaky) - vybraní ptáci ekosystémů luk a polí, vod a jejich okolí, okolí lidských sídlišť a našich lesů. **<u>Savci:</u>** - čtvrtohorní savci v krajině - vývoj savců od druhohor (přehled)	plakáty) pozorování života ptáků v přírodě mikroskopování tkání ptáků denní a noční aktivity zvířat ekologické hry přípravy samostatných referátů nebo informací další vybraní savci *<u>Průřezová témata:</u>* EV – ekosystémy – lidské aktivity a problémy životního prostředí – vztah člověka k prostředí – základní podmínky života

	- popisuje kostru, orgány a orgánové soustavy savců - na příkladech uvádí typické zástupce jednotlivých ekosystémů - uvádí některé z ohrožených druhů savců u nás i ve světe - objasní pojmy predátor, reducent, zoologie, paleontologie … - pozoruje lupou a mikroskopem části těl savců, kreslí a vyhodnocuje poznatky - samostatně vypracovává informace a krátké zprávy na zadané téma	- stavba těla savců (orgánové soustavy) - pozorování částí těl savců (pomocí lupy, mikroskopu) - srovnání těl savců - přizpůsobení savců prostředí, (srovnání těl savců, získávání potravy, vzájemné vztahy) - zjednodušený přehled třídění savců (zástupci a základní popis třídy savců) - savci našich ekosystémů - poznávání jednotlivých druhů vybraných savců (atlasy, klíče) - savci jednotlivých světových biomů (charakteristika biomů s uvedením hlavních zástupců rostlin a zvířat) - kriticky ohrožené druhy (např. panda velká, plejtvákovec obrovský, gorila, šimpanz, …)	
		ZÁKLADY EKOLOGIE	
Uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi Vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam Uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí a příklady narušení rovnováhy ekosystému	- vysvětlí význam vztahů mezi organismy a prostředím - uvede příklady biologické ochrany	- vzájemné vztahy mezi organismy - vzájemné vztahy mezi organismy a prostředím - rovnováha v ekosystému - společenstva	*Mezipředmětové souvislosti:* Z – Společenské a hospodářské složky krajiny CH – Chemie a společnost *Rozšiřující učivo:* vliv člověka na utváření krajiny

			detergenty, pesticidy, insekticidy *Průřezová témata:* EV – ekosystémy – lidské aktivity a problémy životního prostředí – vztah člověka k přírodě
Aplikuje praktické metody poznávání přírody Dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při pozorování živé a neživé přírody	- samostatně vypracuje záznam o pozorování zadaného objektu - dodržuje základní pravidla bezpečnosti a chování - používá určovací klíče a atlasy	**PRAKTICKÉ POZNÁVÁNÍ PŘÍRODY** - pozorování lupou a mikroskopem - určovací klíče a atlasy - jednoduché rozčleňování rostlin a živočichů	*Mezipředmětové souvislosti:* F – Optika *Rozšiřující učivo:* biologické preparáty pozorování v přírodě *Průřezová témata:* EV – vztah člověka k prostředí

Předmět: PŘÍRODOPIS			***Ročník: 8.***
Výstupy žáka ZŠ Máchovo nám.:		**Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu (včetně učiva):**	**Vazby (mezipředmětové souvislosti)** **Přesahy (rozšiřující učivo)** **Průřezová témata:**
Očekávané výstupy z RVP ZV	**Školní výstupy**		
		BIOLOGIE ČLOVĚKA OBECNÁ BIOLOGIE A GENETIKA	
	- orientuje se v problematice různorodosti názorů na vznik člověka - charakterizuje hlavní etapy vývoje člověka - uvádí příklady lidských ras - vysvětlí způsob osídlování Země (migrace původních kmenů) - definuje rasismus a jeho různé projevy	**<u>Člověk:</u>** - názory na vznik člověka (stvoření, vývoj) - živočišný předchůdce člověka (Austrolopithecus, člověk zručný, vzpřímený, rozumný) - lidské rasy (rozšíření člověka po Zemi, rasismus)	*<u>Mezipředmětové souvislosti:</u>* Z – Zeměpis světadílů – Společenské a hospodářské složky prostředí D – Pravěk CH – Organické a anorganické látka Sv – Život ve společnosti – Člověk v dospívání VOZ – Stát a právo – Mezinárodní vztahy, globální svět – Člověk ve společnosti
Určí polohu a objasní stavbu a funkci orgánů a orgánových soustav lidského těla, vysvětlí jejich vztahy Orientuje se v základních vývojových stupních fylogeneze člověka Objasní vznik a vývin nového jedince od početí až do stáří	- popisuje stručně stavbu a funkci těla člověka, včetně orgánových soustav - uvádí zásady hygieny jednotlivých orgánových soustav a prevenci proti vzniku chorob - realizuje získané vědomosti ve svém životě - objasní pojmy imunita, transfuze, prevence, infarkt, alergie, racionální výživa, přeměna látek a energií, zdravý životní styl - vysvětlí možné vlivy vnějšího	**<u>Stavba těla a funkce jednotlivých orgánů člověka:</u>** - opěrná a pohybová soustava (stavba a funkce) - rozlišování kostí a svalů - péče o zdravou kostru a svaly - nácvik jednoduchých cviků proti únavě a bolestem páteře - oběhová soustava (stavba a funkce), imunita, transfuze, civilizační vlivy, prevence a první pomoc při zástavě srdce	*<u>Rozšiřující učivo:</u>* pokusy člověka o ovládnutí přírody nevědecké teorie o vzniku člověka mikroskopování tkání těla nácvik předlékařské první pomoci při různých poškozeních těla

	prostředí a stresu na zdraví člověka - zvládá jednoduché cviky proti únavě a bolestem páteře - objasní vznik nového jedince a popíše jednotlivé fáze jeho vývoje - zodpovědně přistupuje k nebezpečí pohlavních chorob a AIDS	- dýchací soustava (stavba a význam) - umělé dýchání při zástavě dechu - trávicí soustava, přeměna látek a energií - racionální výživa a zdravý životní styl - vylučovací a rozmnožovací soustava (stavba a funkce) - nebezpečí pohlavních chorob a AIDS - odpovědné rodičovství - kožní soustava (nebezpečí poškození) - soustavy smyslové (orgány zraku, sluchu, čichu, chuti, vnímání pohybu) - řídící soustavy (stavba a funkce), soustavy žláz s vnitřním vyměšováním, hormony, nervová soustava	vliv stresu na tělesné funkce různé druhy alergií improvizovaná první pomoc dárcovství krve pandemie sbírání podkladů pro referáty rozbory květů a jejich pozorování (pyl semena, plody) pokusy s křížením praktické provádění vegetativního rozmnožování základní vlastnosti DNA genofond a genové inženýrství biotechnologie a jejich význam
Rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby, objasní význam zdravého způsobu života	- rozlišuje vstupní brány nemocí, zachovává zásady prevence - objasní pojmy infekce, epidemie, karanténa, pandemie, alergie - vysvětlí vliv návykových látek na lidský organismus - doloží fakty závislost člověka na přírodě a nutnost její ochrany - zaujímá stanoviska k ekologickým problémům současného světa - podle svých možností přispívá k ochraně životního prostředí	**<u>Poškození lidského organismu:</u>** - nemoc, přenos a vstupní brány nemoci, epidemie, karanténa, prevence - seznámení s původci nemoci - vlivy kouření, drog, přepínání, stresu na lidský organismus - vliv životní stylu a prostředí na zdraví člověka - duševní hygiena	*<u>Průřezová témata:</u>* EV – základní podmínky života – lidské aktivity a problémy životního prostředí MV – etnický původ

Aplikuje první pomoc při poranění a jiném poškození těla	- vyhodnocuje získané poznatky o přírodě a životním prostředí z různých zdrojů a předkládá je k diskuzi - poskytne první pomoc v běžných situacích, včetně zajištění transportu postiženého na odborné pracoviště - samostatně zvládá základní úkony první pomoci	- úrazy a první pomoc - poskytování první pomoci při náhlém onemocnění - první pomoc při zlomeninách a svalovém poranění **<u>Lidská populace:</u>** - zvyšování počtu lidí a jeho důsledky, rovnost lidských ras - závislost člověka na přírodě a ostatních lidech (potravní a surovinové zdroje, vzduch, voda, dělba práce) - nutnost ochrany životního prostředí	
Vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti Uvede příklady dědičnosti v praktickém životě a příklady vlivu prostředí na utváření organismů	- vysvětlí rozdíly mezi pohlavním a nepohlavním rozmnožováním (uvede příklady) - objasní princip pohlavního rozmnožování a přenosu dědičných vlastností - uvede příklady důsledků řízeného rozmnožování ve šlechtitelství a chovatelství - popíše (graficky naznačí) a vysvětlí principy Mendelových zákonů - objasní pojmy chromozóm, proměnlivost, pohlavní aktivita, gen, genetika, dědičnost	**<u>Rozmnožování organismů:</u>** - zachování rodu, pohlavní a nepohlavní rozmnožování (shrnutí) - porovnání různých šlechtitelských odrůd a kultivarů (rostliny i živočichové) - Mendelovy zákony - hledání pohlavního dimorfismu u živočichů, srovnání s rostlinami - fyziologie rozmnožování (chromozómy, dělení buněčného jádra) - geny, genetika - proměnlivost a dědičnost	

		- šlechtitelství a chovatelství - pohlavní aktivita a etologie živočichů	

Předmět: PŘÍRODOPIS			*Ročník: 9.*
Výstupy žáka ZŠ Máchovo nám.:		**Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu (včetně učiva):**	**Vazby (mezipředmětové souvislosti) Přesahy (rozšiřující učivo) Průřezová témata:**
Očekávané výstupy z RVP ZV	**Školní výstupy**		
		NEŽIVÁ PŘÍRODA	
Objasní vliv jednotlivých sfér Země na vznik a trvání života Rozlišuje jednotlivá geologická období podle charakteristických znaků Rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny s použitím určovacích pomůcek Rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů, včetně geologického oběhu hornin i oběhu vody Porovnává význam půdotvorných činitelů pro vznik půdy, rozlišuje hlavní půdní typy a půdní druhy v naší přírodě Uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj různých ekosystémů a charakterizuje mimořádné události	- diskutuje o názorech na vznik Země a složení vesmíru - shrne a popíše poznatky o geologických obdobích a naznačí pohyb prvků v přírodě - určuje a popisuje běžné horniny a nerosty, vysvětlí jejich původ - vysvětlí původ sopečné činnosti, zemětřesní a doprovodných jevů - orientuje se v geologickém složení České republiky - objasňuje pojmy (horniny, nerost, zvětrávání, zlomy, vrásnění …) - rozlišuje některé typy půd a objasňuje jejich vznik - objasní vliv podnebí na výskyt jednotlivých druhů rostlina a živočichů - orientuje se v meteorologických	**<u>Země – naše planeta:</u>** - zrození planety Země (stavba, vývoj) - vznik života, vývoj organismů (vědecké a nevědecké názory) - srovnání koster, orgánů, způsobu rozmnožování a vývinu obratlovců - geologické éry (členění, charakter) - neživé faktory životního prostředí (teplo, světlo, voda, oběh prvků v přírodě) - nerosty (fyzikální a chemické vlastnosti, třídění) - vnitřní a vnější geologické děje (sopečná činnost,vyvřelé horniny, zvětrávání, usazené horniny, přeměněné horniny) - vzájemná propojenost (vliv zemské tíže, vody a organismů na horniny a nerosty (krasové jevy) - pedologie (vznik, typy a význam půd a půdních organismů) - pohyb kontinentů (vznik a zánik zemské kůry, zemětřesení, zlomy,	*<u>Mezipředmětové souvislosti:</u>* Z – Zeměpis ČR – Zeměpis světadílů – Planeta Země jako vesmírné těleso – Přírodní složky a oblasti Země F – Vesmír – Vlastnosti látek a těles CH – Směsi – Složení látek a chemická vazba – Soli – Organické sloučeniny *<u>Rozšiřující učivo:</u>* geologické vědy a jejich využití v praxi terénní průzkum v okolí školy vyhledávání doplňující literatury a její zpracování grafické znázorňování pohybu prvků v přírodě provádění jednoduchých rozborů půd

způsobené výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy, jejich doprovodné jevy a možné dopady i ochranu před nimi	pojmech - definuje mimořádné události způsobené přírodními jevy - posoudí možné dopady i ochranu před mimořádnými událostmi způsobené přírodními jevy	vrásnění, poklesy) - geologická stavba České republiky zdroje surovin, ekologické důsledky těžby - základy meteorologie - mimořádné události způsobené přírodními jevy ve světě i ČR (příčiny vzniku, ochrana před nimi)	krystalová struktura nerostů geologické složení regionu přípravy samostatných referátů nebo informací *Průřezová témata:* EV – základní podmínky života – lidské aktivity a problémy životního prostředí
		ZÁKLADY EKOLOGIE	
Rozlišuje a uvede příklady systémů organismů – populace, společenstva, ekosystém a objasní na základě příkladu princip existence živých a neživých složek ekosystému	- popisuje změny v přírodě vyvolané člověkem - objasňuje důsledky, ke kterým vede nepředložené chování lidí - identifikuje oblasti,ve kterých je nutné zajistit nápravu - vysvětluje, jakým způsobem se může každý člověk aktivně podílet na zhoršování či zlepšování životního prostředí	**Změny životních společenstev, rušivý vliv člověka:** - přirozené změny v přírodě a změny vyvolané člověkem - příčiny zhoršování životního prostředí (odlesňování, eroze, znečišťování ovzduší a vody, nežádoucí přetváření krajiny) - ekologické katastrofy a jejich přecházení - možnosti zastavení negativního narušování a zlepšení současného stavu životního prostředí - příprava obrazové a fotografické či jiné dokumentace k problematice životního prostředí - sledování stavu životního prostředí	*Mezipředmětové souvislosti:* Z – Přírodní složky Země VO – Mezinárodní vztahy, globální svět *Rozšiřující učivo:* zjišťování obsahu dusíku v zelenině či jiných rostlinách zjišťování SO2 na rostliny prašnost a prach přípravy samostatných referátů (projektů) k zadané tématice *Průřezová témata:* EV – základní podmínky života – lidské aktivity a problémy

		- organismy a prostředí - chráněné oblasti (vybrané národní parky a chráněná území v ČR i ve světě)	životního prostředí – ekosystémy – základní podmínky života EGS – Evropa a svět nás zajímá – Objevujeme Evropu a svět

12. ZEMĚPIS

Učební osnovy

Název vyučovacího předmětu, ročník:	ZEMĚPIS , 6. – 9. ročník

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Vyučovací předmět ZEMĚPIS je zařazen do 6. až 9. ročníku základní školy. Úzce navazuje na učivo vyučovacích předmětů prvního stupně PRVOUKA, PŘÍRODOVĚDA a VLASTIVĚDA.

Časová dotace učebního plánu předmětu ZEMĚPIS je 6 hodin během 6.-9. ročníku ve všech programech školního vzdělávacího programu. V 6. a 7. ročníku je ZEMĚPIS vyučován 2 hodiny týdně, v 8. a 9. ročníku je vyučován 1 hodinu týdně.

ZEMĚPIS obohacuje celkový vzdělanostní rozhled žáků uvedením do hlavních přírodních, hospodářských a sociálních podmínek a faktorů života lidí v blízkém území místní krajiny, místní oblasti, na území České republiky, v Evropě a dalších světadílech. Pomáhá žákům orientovat se v současném světě, v problémech současného lidstva, uvědomovat si civilizační rizika a perspektivy budoucnosti lidstva i vlastní spoluzodpovědnost za kvalitu života na Zemi a vztahů lidí k jejich přírodnímu i společenskému prostředí.

Výuka ZEMĚPISU se zaměřuje především na to,

- aby si žáci osvojili základní vědomosti o Zemi jako vesmírném tělese, o krajinné sféře a jejich hlavních složkách a aby si uvědomovali význam přírodních podmínek pro existenci lidské společnosti
- aby si vytvořili představy o jedinečnostech některých geografických objektů, jevů a procesů v krajinné sféře, ale také představy o jejich určitých pravidelnostech, zákonitostech a vzájemných podmíněnostech a souvislostech
- aby se naučili orientovat v zeměpise světadílů, ve zvláštnostech života jejich obyvatelstva, aby získali informace o významných státech, jejich politickém zřízení, hospodářském a kulturním významu
- aby získali ucelený obraz přírodních, hospodářských a sociálních poměrů v naší vlasti a v jednotlivých jejích oblastech a v souvislosti s tím, aby si uvědomovali postavení naší země v Evropě a ve světě, možnosti její prosperity a uplatnění v rozvojových procesech v přítomnosti a budoucnosti

Výchovné a vzdělávací strategie, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence učení:

- během výuky klademe důraz na čtení s porozuměním, práci s textem, vyhledávání informací i v jiných zdrojích
- žáky vedeme k sebehodnocení, hodnocení druhých i jevů a situací ve svém okolí
- individuálním přístupem k žákům máme snahu vytvářet, co nejvíce možností prožít úspěch

- žákům umožňujeme ve vhodných případech realizovat vlastní nápady, podněcujeme jejich tvořivost
- žáci se účastní různých soutěží a olympiád
- máme snahu vytvářet takové situace, v nichž má žák radost ze samotného učení
- žákům zadáváme zajímavé úkoly
- nabízíme řadu aktivačních metod , které jim přibližují probíranou problematiku

Kompetence k řešení problémů:

- výuka je vedena tak, aby žáci hledali vlastní řešení problému a dokázali ho obhájit
- při výuce motivujeme žáky v co největší míře problémovými úlohami z praktického života
- žáci si postupně zdokonalují kompetenci práce s informacemi ze všech možných zdrojů: ústních, tištěných, mediálních a počítačových, včetně internetu
- informace se učí vyhledávat, třídit, vyhodnocovat a vhodným způsobem využívat
- vedeme žáky k porovnávání odborných názorů, mediálních tvrzení a vlastních znalostí a zkušeností
- podle svých možností a schopností se žáci zapojují do soutěží a olympiád

Kompetence komunikativní:

- nabízíme žákům dostatek možností k porozumění dané problematiky, obrazových materiálů
- učíme žáky obhajovat a argumentovat vhodnou formou svůj vlastní názor a zároveň poslouchat názor jiných

Kompetence sociální a personální:

- během vyučování se často využívá týmová práce se žáky a vzájemná pomoc při učení
- máme snahu žáky naučit základům kooperace a týmové práce

Kompetence pracovní :

- výuku doplňujeme o praktické exkurze a besedy s odborníky
- nabízíme praktické aktivity, které přibližují danou problematiku

Do předmětu ZEMĚPIS jsou zařazena tato <u>průřezová témata:</u>

Výchova demokratického občana (VDO):

- Formy participace občanů v politickém životě
- Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (EGS):

- Evropa a svět nás zajímá
- Objevujeme Evropu a svět
- Jsme Evropané

Multikulturní výchova (MKV):

- Kulturní diference
- Lidské vztahy
- Etnický původ
- Multikulturalita
- Princip sociálního smíru a solidarity

Enviromentální výchova (EV):

- Ekosystémy
- Základní podmínky života
- Lidské aktivity a problémy životního prostředí
- Vztah člověka k prostředí

Přístupy k obsahu a organizace výuky:

Metody a formy práce:	Projekty:	Pomůcky a učební materiály:
• frontální vyučování • skupinová práce • samostatná práce • diskuse • referáty, seminární práce • vycházky, výlety, praktická cvičení • projektové vyučování		• učebnice, pracovní sešity • různé druhy nástěnných map (na tabuli) • různé druhy atlasů a map (atlas světa, atlas ČR, mapy Sluneční soustavy, turistické,…) • různé druhy glóbusů (školní i žákovský,...) • telurium • DVD • různé zeměpisné encyklopedie, odborné knihy • statistické materiály (geografické tabulky a pod.), časopisy • internet

		• počítače • software – výukový, geografické

Předmět: ZEMĚPIS			*Ročník: 6.*
Výstupy žáka ZŠ Máchovo nám.:		**Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu (včetně učiva):**	**Vazby (mezipředmětové souvislosti) Přesahy (rozšiřující učivo) Průřezová témata:**
Očekávané výstupy z RVP ZV	**Školní výstupy**		
		PŘÍRODNÍ OBRAZ ZEMĚ	
Zhodnotí postavení Země ve vesmíru a srovná podstatné vlastnosti Země s ostatními tělesy sluneční soustavy	- popíše postavení Slunce ve vesmíru, popíše planetární systém a tělesa sluneční soustavy - charakterizuje polohu, povrch a pohyb Měsíce, jednotlivé fáze Měsíce - vysvětlí pojmy: planetky, družice planet, meteorická tělesa, komety, Galaxie, Mléčná dráha, cizí galaxie - posoudí postavení Země ve vesmíru a aplikuje poznatky o vesmíru a sluneční soustavě na zemské těleso	**<u>Planeta Země jako vesmírné těleso</u>:** - vesmír, vznik vesmíru - Slunce a sluneční soustava - Měsíc	*<u>Mezipředmětové souvislosti:</u>* Př – Země a život, – Země – naše planeta D – Pravěk F – Vesmír – Vzájemné působení těles – Zatmění Slunce a Měsíce
Prokáže na konkrétních příkladech tvar planety Země, zhodnotí důsledky pohybů Země na život lidí a organismů	- uvádí konkrétní příklady o projevech kulatosti Země - vysvětlí pohyby Země kolem zemské osy a kolem Slunce a zdůvodní jejich důsledky pro život na Zemi - používá glóbus a školní atlas	- Země jako vesmírné těleso - tvar a rozměry Země - pohyby Země	*<u>Rozšiřující učivo:</u>* mapa hvězdné oblohy hvězdná souhvězdí a orientace v nich orientace v přírodě podle Slunce *<u>Průřezová témata:</u>*
		GEOGRAFICKÉ INFORMACE, ZDROJE DAT, KARTOGRAFIE A TOPOGRAFIE	
Používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a	- vysvětlí pojmy: glóbus, mapa, měřítko glóbu a mapy, poledníky, rovnoběžky,	**<u>Glóbus a mapa:</u>**	*<u>Mezipředmětové souvislosti:</u>* M – Násobení a dělení desetinných

kartografickou terminologii	místní poledník a hlavní poledník, zeměpisná síť, rovník, obratníky a polární kruhy, zeměpisné souřadnice, zeměpisná délka a šířka, časová pásma, pásmový čas, smluvený čas a datová mez		čísel – Poměr – Podobnost – Úhel a jeho velikost
Organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů	- rozeznává různé druhy map podle měřítka a obsahu - vyjádří vlastními slovy způsob znázornění výškopisu a polohopisu na mapách - prokáže znalost orientovat se ve vysvětlivkách mapy – znakový klíč map, v souvislosti s tím dokáže vysvětlit pojmy výškopis, vrstevnice, výšková kóta, hloubnice, polohopis, smluvené značky - aplikuje na konkrétních příkladech praktické činnosti s mapami – označí světové strany, orientuje mapy podle světových stran, čte obsah mapy, měří na mapách - orientuje se v zeměpisných atlasech (různé druhy, jejich funkce, rejstřík,...) - nalezne zeměpisnou polohu na mapách podle údajů zeměpisné šířky a délky	- glóbus a měřítko glóbu - poledníky a rovnoběžky, zeměpisná síť na školním glóbu - mapa a měřítko mapy - obsah mapy - znázornění výškopisu a polohopisu na mapách	*<u>Rozšiřující učivo:</u>* určování času podle časových pásem na Zemi nadhlavník vývoj map (staré mapy) GPS *<u>Průřezová témata:</u>*
Přiměřeně hodnotí geografické objekty, jevy a procesy v krajinné sféře, jejich určité pravidelnosti, zákonitosti a odlišnosti, jejich vzájemnou souvislost	- pomocí zeměpisné polohy nalezne polohu jednotlivých geografických lokalit a objektů na Zemi - vysvětlí rozdílnou délku dne a noci na	- určování zeměpisné šířky a délky, zeměpisné polohy - určování míst podle zeměpisných	

a podmíněnost, rozeznává hranice mezi podstatnými prostorovými složkami v krajině	Zemi v závislosti na zeměpisné šířce - vysvětlí proč dochází k pravidelnému střídání ročních období v mírných podnebných pásech - vysvětlí příčiny rozdílného času jednotlivých míst na Zemi, vyjádří podstatu a smysl časových pásem na Zemi, vysvětlí úlohu hlavního (nultého) poledníku a 180.poledníku (výchozího pro datovou mez) pro určování času na Zemi	souřadnic - rozdílné trvání dne a noci na Zemi - roční období v mírném pásu - časová pásma na Zemi	
Vytváří a využívá osobní myšlenková (mentální) schémata a myšlenkové (mentální) mapy pro orientaci v konkrétních regionech, pro prostorové vnímání a hodnocení míst, objektů, jevů a procesů v nich, pro vytváření postojů k okolnímu světu	- vytváří vlastní plány a náčrtky - používá topografické mapy k orientaci v okolí	- praktické činnosti s mapami a plány – orientace mapy, výpočty skutečných vzdáleností podle měřítka map a plánů, náčrtky plánů a smluvených značek	
		TERÉNNÍ GEOGRAFICKÁ VÝUKA, PRAXE A APLIKACE	
Ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu	- určuje hlavní a vedlejší světové strany - používá geografické atlasy - pracuje s rejstříkem v atlase - určuje pásmový čas - používá turistickou mapu	**<u>Praktický zeměpis:</u>** - atlas - turistická mapa	*<u>Mezipředmětové souvislosti:</u>* Př – Živelné pohromy *<u>Rozšiřující učivo:</u>* *<u>Průřezová témata:</u>*
Uplatňuje v praxi zásady bezpečného	- seznámí se s bezpečností při pohybu a		

pohybu a pobytu v krajině, uplatňuje v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání v mimořádných událostech	pobytu v přírodě - v modelových situacích se seznámí s chováním a jednáním při nebezpečí živelných pohrom a jiných mimořádných událostech		
		PŘÍRODNÍ OBRAZ ZEMĚ	
Rozlišuje a porovnává složky a prvky přírodní sféry, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává a klasifikuje tvary zemského povrchu	- vysvětlí vlastními slovy pojem krajinná sféra jako soubor všech krajin na zemském povrchu tvořený přírodou a lidskou činností (hospodářskou a společenskou sférou) - definuje a popíše jednotlivé složky přírodní sféry - orientuje se v objektech, jevech a procesech v jednotlivých složkách přírodní sféry - uvádí příklady souvislostí a propojeností mezi jednotlivými složkami krajinné sféry - objasní stavbu zemského tělesa, dna oceánů, proces zemětřesení a sopečné činnosti, vznik pohoří, proces zvětrávání, činnost větru a působení povrchové tekoucí vody, ledovců a ledu na utváření zemského povrchu - s porozuměním pracuje s pojmy: počasí, celkový oběh vzduchu v atmosféře, tlak vzduchu, proudění vzduchu, podnebí, vítr, pasáty, monzuny	**<u>Přírodní složky a oblasti Země:</u>** - krajinná sféra a její složky - litosféra - atmosféra	*<u>Mezipředmětové souvislosti:</u>* Př – Země a život – Země – naše planeta – Změny životních společenstev, rušivý vliv člověka – Základy ekologie – Lidská populace – Živelné pohromy F – Mechanické vlastnosti tekutin Ch – Úvod do chemie – Organické sloučeniny – Chemické prvky – Složení látek a chemická vazba M – Celá čísla VO – Globalizace *<u>Rozšiřující učivo:</u>* vznik a pohyb kontinentů okamžité, dlouhodobé pozorování

	- vymezí a vyhledá na mapách různé podnebné pásy a porovnává je - s porozuměním pracuje s pojmy: oceán a moře, pohyby mořské vody, voda na pevnině, vodní toky, ledovce, podpovrchová voda, prameny, bezodtokové oblasti, jezera, bažiny a umělé vodní nádrže - vyhledá a nalezne příklady pojmů z oblasti hydrosféry na mapě - vlastními slovy vysvětlí pojmy: složení půdy, půdní profil, humus, matečná hornina, eroze půd - popíše půdní typy a druhy a jejich hospodářské využití - objasní uspořádání bioty v závislosti na zeměpisné šířce a nadmořské výšce - nalezne, lokalizuje a charakterizuje biosférické (přírodní) krajiny na mapách	- hydrosféra - pedosféra - biosféra - přírodní oblasti Země	počasí v místě školy a bydliště výpočet průměrné denní teploty synoptické mapy tvorba předpovědi počasí globální oteplování a jeho vliv na člověka tvorba mapy přírodních krajin živelné pohromy a ochrana člověka za mimořádných situací <u>*Průřezová témata:*</u> EV – Ekosystémy – Základní podmínky života – Lidské aktivity a problémy životního prostředí – Vztah člověka k prostředí
Porovnává působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vliv na přírodu a na lidskou činnost	- posuzuje zemský povrch jako výsledek složitého působení endogenních a exogenních činitelů a lidských činností - zdůvodní význam jednotlivých přírodních sfér, jejich využití a ochranu - seznámí se s vlivy člověka na přírodní prostředí		

		REGIONY SVĚTA	
Lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny	- vyjmenuje a vyhledá na mapě světa jednotlivé světadíly a oceány na Zemi - popíše polohu světadílů a oceánů z hlediska polohy na polokoulích, podnebných pásů, přírodních krajin, zeměpisné (matematické) polohy - porovná a seřadí podle velikosti jednotlivé světadíly a oceány	**<u>Zeměpis světadílů:</u>** - světadíly a oceány	*<u>Mezipředmětové souvislosti:</u>* Př – Rostlinstvo a živočišstvo světa – Základy ekologie – Změny životních společenstev, rušivý vliv člověka – Lidská populace – Člověk VO – Globalizace – Lidská práva CJ – Jiná anglicky mluvící země Ch – Chemie a společnost – Organické sloučeniny
Porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu , přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států	- označí a vyhledá na mapách zemské polární oblasti - seznámí se globálními problémy polárních oblastí - posoudí význam mezinárodní politické a vědecké spolupráce při výzkumu a využívání polárních oblastí - charakterizuje přírodní poměry, rozmístění přírodních zdrojů, obyvatelstva, hospodářských aktivit v Africe a Austrálii - vyhledá na mapách a popíše jednotlivé zeměpisné oblasti Afriky, uvede příklady důležitých států - na mapách lokalizuje a podle mapy uvede seznam jednotlivých států a teritorií Australského svazu	- polární oblasti - Afrika - Austrálie a Oceánie	*<u>Rozšiřující učivo:</u>* hlubší propracování jednotlivých oblastí a států vybraných světadílů globální problémy lidstva kulturní zvláštnosti vybraných světadílů hlavní města a ostatní důležitá města Afriky, Austrálie a Oceánie zpracování grafů k informacím o jednotlivých světadílech

Zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich	- nalezne na mapách hlavní oblasti a důležité státy Oceánie - zdůvodní význam a hospodářské využití oceánů, stav a problémy životního prostředí - seznámí se s globálními problémy Afriky a Austrálie - diskutuje nad problémy Afriky, Austrálie a Oceánie, navrhuje řešení		*Průřezová témata:* MKV – Kulturní diferenciace – Lidské vztahy – Etnický původ – Multikulturalita – Princip sociálního smíru a solidarity

Předmět: ZEMĚPIS			***Ročník: 7.***
Výstupy žáka ZŠ Máchovo nám.:		**Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu (včetně učiva):**	**Vazby (mezipředmětové souvislosti)** **Přesahy (rozšiřující učivo)** **Průřezová témata:**
Očekávané výstupy z RVP ZV	**Školní výstupy**		
		REGIONY SVĚTA	
Rozlišuje zásadní přírodní a společenské atributy jako kritéria pro vymezení, ohraničení a lokalizaci regionů světa Lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny	- vyjmenuje a vyhledá na mapě světa jednotlivé světadíly a oceány na Zemi - popíše polohu světadílů a oceánů z hlediska polohy na polokoulích, podnebných pásů, přírodních krajin, zeměpisné (matematické) polohy - porovná a seřadí podle velikosti jednotlivé světadíly a oceány - porovná , najde rozdíly mezi polárními oblastmi - charakterizuje přírodní poměry, rozmístění přírodních zdrojů, obyvatelstva, hospodářských aktivit v Africe a Austrálii - srovnává a porovnává rozdíly jednotlivých oblastí Afriky a Austrálie	**<u>Zeměpis světadílů:</u>** - světadíly a oceány - polární oblasti - Afrika - Austrálie a Oceánie	*<u>Mezipředmětové souvislosti:</u>* Př – Rostlinstvo a živočišstvo světa – Základy ekologie – Změny životních společenstev, rušivý vliv člověka – Lidská populace – Člověk Ch – Chemie a společnost – Organické sloučeniny D – Starověk – Starověké Řecko a Řím VO – Globalizace – Lidská práva Pč – Mezinárodní kuchyně CJ – Jiné anglicky mluvící země – Velká Británie *<u>Rozšiřující učivo:</u>* hlubší propracování jednotlivých oblastí a států vybraných světadílů
Porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu , přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států	- charakterizuje přírodní poměry, rozmístění přírodních zdrojů, obyvatelstva, hospodářských aktivit v Americe, Asii a Evropě - vyhledá na mapách a popíše jednotlivé kulturní a zeměpisné oblasti Ameriky, uvede příklady důležitých	- Amerika	

	států - vyhledá na mapách a charakterizuje jednotlivé státy Severní Ameriky - vyhledá na mapách a charakterizuje nejdůležitější státy Latinské Ameriky - vyhledá na mapách a popíše jednotlivé kulturní, zeměpisné a hospodářské oblasti Asie, uvede příklady důležitých států - zdůvodní kulturní a hospodářské postavení a důležitost jednotlivých oblastí Asie, Japonska, Číny a asijské části Ruska - objasní aktuální politické a hospodářské rozdělení Evropy - vyhledá na mapách a popíše jednotlivé kulturní, zeměpisné a hospodářské oblasti Evropy - vyjmenuje, vyhledá na mapách a charakterizuje hospodářsky a politicky nejvýznamnější státy jednotlivých oblastí Evropy, hlavní a největší města těchto států	- Asie - Evropa	globální problémy lidstva kulturní zvláštnosti vybraných světadílů hlavní města a ostatní důležitá města Ameriky, Asie, Evropy zpracování grafů k informacím o jednotlivých světadílech <u>*Průřezová témata:*</u> MKV – Kulturní diferenciace – Lidské vztahy – Etnický původ – Multikulturalita – Princip sociálního smíru a solidarity EGS – Evropa a svět nás zajímá – Objevujeme Evropu a svět – Jsme Evropané
Zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich	- seznámí se a diskutuje nad globálními problémy Ameriky, Asie a Evropy - diskutuje nad aktuálním stavem životního prostředí v Evropě - diskutuje o přírodních a společenských činitelích ovlivňující		

	oblasti hospodářství, rekreace a cestovního ruchu v Evropě		
Ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu Aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování hodnocení krajiny	- určuje světové strany pomocí busoly - seznámí se s jinými způsoby určování světových stran - orientuje mapu - určuje objekty v terénu podle mapy, svého staveniště - měří na mapě - používá azimut v terénu	**TERÉNNÍ GEOGRAFICKÁ VÝUKA, PRAXE A APLIKACE** **<u>Praktický zeměpis:</u>** - busola - azimut - turistická mapa	*<u>Mezipředmětové souvislosti:</u>* M – Desetinná čísla *<u>Rozšiřující učivo:</u>* *<u>Průřezová témata:</u>*

Předmět: ZEMĚPIS			***Ročník: 8.***
Výstupy žáka ZŠ Máchovo nám.:		**Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu (včetně učiva):**	**Vazby (mezipředmětové souvislosti)** **Přesahy (rozšiřující učivo)** **Průřezová témata:**
Očekávané výstupy z RVP ZV	**Školní výstupy**		
		REGIONY SVĚTA	
Porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu , přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států	- objasní aktuální politické a hospodářské rozdělení Evropy - vyhledá na mapách a popíše jednotlivé kulturní, zeměpisné a hospodářské oblasti Evropy - vyjmenuje, vyhledá na mapách a charakterizuje hospodářsky a politicky nejvýznamnější státy jednotlivých oblastí Evropy, hlavní a největší města těchto států - diskutuje nad aktuálním stavem životního prostředí v Evropě - diskutuje o přírodních a společenských činitelích ovlivňujících oblasti hospodářství, rekreace a cestovního ruchu v Evropě - rozvíjí již známé znalosti o Evropě	**<u>Zeměpis světadílů:</u>** - Evropa	*<u>Mezipředmětové souvislosti:</u>* D – dějiny Evropy VZO – Člověk a společnost M – Mocniny s přirozeným mocnitelem Ch – Chemie a společnost CJ – Velká Británie Př – Rostlinstvo a živočišstvo světa – Základy ekologie – Změny životních společenstev, rušivý vliv člověka – Lidská populace – Člověk *<u>Rozšiřující učivo:</u>* činnosti se statistickými materiály, obrazovými materiály, audiovizuálními materiály a vybranou literaturou *<u>Průřezová témata:</u>* MKV – Kulturní diferenciace – Lidské vztahy

			– Etnický původ – Multikulturalita – Princip sociálního smíru a solidarity EGS – Evropa a svět nás zajímá – Objevujeme Evropu a svět – Jsme Evropané
		SPOLEČENSKÉ A HOSPODÁŘSKÉ PROSTŘEDÍ	
Posoudí na přiměřené úrovni prostorovou organizaci světové populace, její rozložení, strukturu, růst, pohyby a dynamiku růstu a pohybů, zhodnotí na vybraných příkladech mozaiku multikulturního světa	- orientuje se v počtu a rozmístění lidí na Zemi - diskutuje o příčinách a následcích růstu počtu, stěhování obyvatelstva světa - definuje zvláštnosti lidských ras, popíše a zdůvodní jejich rozmístění na Zemi - najde na mapě a popíše rozmístění národů, jazyků a náboženství na Zemi	**<u>Společenské a hospodářské složky prostředí:</u>** - Obyvatelstvo světa	*<u>Mezipředmětové souvislosti:</u>* Př – Lidská populace – Člověk VO – Globalizace – Člověk a lidská práva – Stát a právo M – Procenta VZO – Člověk ve společnosti D – Pravěk Ch – Organické sloučeniny – Chemie a společnost CJ – Britské společenství – Jiné anglicky mluvící země
Posoudí, jak přírodní podmínky souvisí s funkcí lidského sídla, pojmenuje obecné základní geografické znaky sídel	- popíše funkci lidských sídel - zdůvodní rozmístění lidských sídel - diskutuje o rozšiřování sídel - definuje pojmy - aglomerace, konurbace, urbanizace	- Sídla	*<u>Rozšiřující učivo:</u>*

Zhodnotí přiměřeně strukturu, složky a funkce světového hospodářství, lokalizuje na mapách hlavní surovinové a energetické zdroje	- definuje úlohu a hlavní odvětví světového hospodářství podle sektorů - vyhledá na mapách hlavní oblasti světového hospodářství	- Světové hospodářství	činnosti s vybranými statistickými materiály a podklady, srovnávání absolutních a relativních údajů o obyvatelstvu a světovém hospodářství činnosti s aktuálními materiály ze sdělovacích prostředků a pořadů
Porovnává předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit	- objasní význam, funkci a rozmístění světového zemědělství, rybolovu, lesního a vodního hospodářství	- Světové zemědělství	pořizování jednoduchých srovnávacích náčrtků pro územní kritéria podobnosti a odlišnosti států světa
	- objasní význam, funkci a rozmístění světového průmyslu podle odvětví, najde na mapě hlavní průmyslové oblasti světa	- Světový průmysl	referáty *<u>Průřezová témata:</u>*
	- definuje význam a postavení dopravy ve světě, druhy dopravy, najde hlavní dopravní cesty a uzly, diskutuje o činitelích ovlivňujících dopravu	- Doprava světa	VDO – Formy participace občanů v politickém životě – Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování
	- vysvětlí význam služeb v dnešním světě, diskutuje o činitelích ovlivňujících rozmístění rekreace a cestovního ruchu ve světě, vyhledá na mapách hlavní oblasti rekreace a cestovního ruchu - diskutuje nad významem mezinárodního obchodu	- Cestovní ruch a služby	
Porovnává státy světa a zájmové integrace států světa na základě podobných a odlišných znaků	- uvede orientačně aktuální počet současných států - třídí státy podle hlediska svrchovanosti (nezávislé státy a závislá území), podle zeměpisné polohy (přímořské, ostrovní, souostrovní a	**<u>Politická mapa světa:</u>** - státy na Zemi	

	vnitrozemské), podle počtu obyvatelstva, podle původu obyvatelstva, podle územní rozlohy - uvádí příklady největších a nejmenších států podle rozlohy, nejlidnatějších a málo zalidněných států - posoudí státy podle průběhu a tvaru státních hranic - uvádí příklady států rozdělených podle správního členění - roztřídí státy světa podle státního zřízení a formy vlády, vyjmenuje jejich znaky - uvádí příklady států s demokratickým, totalitním systémem a diktaturou - uvádí příklady států podle stupně rozvoje – hospodářsky vyspělé, s tržním hospodářstvím, rozvojové státy - uvádí příklady a význam nejvýznamnějších politických, vojenských a hospodářských seskupení a sdružení států světa		
Lokalizuje na mapách jednotlivých světadílů hlavní aktuální geopolitické změny a politické problémy v konkrétních světových regionech	- lokalizuje na politické mapě světa aktuální příklady politických, národnostních a náboženských konfliktů ve světě - vyhledá na mapě a diskutuje o nově vzniklých státech, oblastech a regionech, o kterých se aktuálně hovoří v souvislosti s politickými,		

	hospodářskými, kulturními a jinými významnými událostmi ve světě		
		ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ	
Porovnává různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozlišuje na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajin	- používá s porozuměním pojem: ekologie, krajinná sféra, přírodní sféra, společenská, hospodářská sféra, krajina, přírodní krajina, kulturní krajina, přírodní prostředí, životní prostředí - pojmenuje jednotlivé složky krajiny – neživé složky, živé složky	**<u>Společenské a hospodářské složky krajiny:</u>** - ekologie a zeměpis - krajina, základní složky	*<u>Mezipředmětové souvislosti:</u>* Př – Lidská populace – Změny životních společenstev – Základy ekologie – Živelné pohromy VO – Globalizace F – Meteorologie Ch – Anorganické sloučeniny – Organické sloučeniny – Chemie a společnost
Uvádí konkrétní příklady přírodních a kulturních krajinných složek a prvků, prostorové rozmístění hlavních ekosystémů (biomů)	- používá s porozuměním a uvádí příklady pojmů: populace, společenstvo, ekosystémů - pojmenuje krajinotvorné činitele a hlavní krajinotvorné procesy - nalezne a uvede příklady typů konkrétních kulturních krajin podle stupně přeměny lidskou činností - pojmenuje a popíše kulturní krajiny z hlediska převažující funkce jejich využití	- krajina a činnosti lidské společnosti	*<u>Rozšiřující učivo:</u>* zjišťování převažujícího funkce a typu místní krajiny a oblasti pozorování a zjišťování vlivu společenských a hospodářských aktivit na krajinu a životní prostředí na příkladě místní krajiny činnosti se statistickými, grafickými a mapovými materiály zobrazujícími aktuální stav životního prostředí mezinárodní organizace a mezinárodní projekty
Uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí	- posoudí vlivy lidské společnosti dlouhodobě působící na krajinu a životní prostředí, uvádí konkrétní příklady těchto vlivů - objasní důsledky těžby nerostných surovin na krajinu a životní prostředí,		

	uvádí příklady - vysvětlí působení a vliv průmyslových aktivit na krajinu a životní prostředí, uvádí konkrétní příklady - posoudí vliv a dopady zemědělské výroby a lesnictví na krajinu a životní prostředí, uvádí konkrétní příklady - vysvětlí vliv a dopady urbanizace, dopravy, cestovního ruchu a rekreačních aktivit na krajinu a životní prostředí, uvádí konkrétní příklady - zdůvodní, že poškozování krajiny a životního prostředí vlivem dlouhodobého účinku uvedených společenských a hospodářských aktivit vzniká spolupůsobením a násobením těchto činitelů - uvádí příklady znečišťování a poškozování ovzduší, vod a půd - pojmenuje a vysvětlí hlavní současná civilizační rizika a světové ekologické problémy - vyjádří vlastními slovy hlavní zásady ochrany přírody a životního prostředí - uvádí chráněná území ochrany přírody v místní krajině a v místní oblasti, nejvýznamnější velkoplošná chráněná území ČR, některé příklady nejvýznamnějších přírodních národních parků ve světě	- globální ekologické problémy	ochrana před živelnými pohromami *<u>Průřezová témata:</u>* EV – Ekosystémy – Lidské aktivity a problémy životního prostředí – Vztah člověka k prostředí

		TERÉNNÍ GEOGRAFICKÁ VÝUKA, PRAXE A APLIKACE	
Ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu Aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování hodnocení krajiny	- orientuje mapu - určuje objekty v terénu podle mapy, svého staveniště - používá měřítko mapy - používá azimut v terénu - vytváří situační náčrtky a plánky v krajině - odhaduje vzdálenosti v krajině - používá železniční a autobusový jízdní řád	**<u>Praktický zeměpis:</u>** - busola - azimut - turistická mapa - jízdní řád	*<u>Mezipředmětové souvislosti:</u>* M – Desetinná čísla – Poměr *<u>Rozšiřující učivo:</u>* - použití jízdních řádů na internetu (IDOS) *<u>Průřezová témata:</u>*

Předmět: ZEMĚPIS			*Ročník: 9.*
Výstupy žáka ZŠ Máchovo nám.:		**Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu (včetně učiva):**	**Vazby (mezipředmětové souvislosti) Přesahy (rozšiřující učivo) Průřezová témata:**
Očekávané výstupy z RVP ZV	**Školní výstupy**		
		ČESKÁ REPUBLIKA	
Uvádí příklady účasti a působnosti České republiky ve světových mezinárodních a nadnárodních institucích, organizacích a integracích států	- uvádí příklady evropských a světových mezinárodních organizací a integrací států, jejichž součástí je i ČR - zvažuje dopad účasti ČR v těchto institucích	**<u>Zeměpis České republiky:</u>** - ČR ve světě a Evropě	*<u>Mezipředmětové souvislosti:</u>* D – dějiny ČR VZO – Člověk ve společnosti Př – Změna společenstev , rušivý vliv člověka – Základy ekologie – Země – naše planeta
Hodnotí a porovnává na přiměřené úrovni polohu, přírodní poměry, přírodní zdroje, lidský a hospodářský potenciál České republiky v evropském a světovém kontextu	- popíše zeměpisnou polohu a rozlohu území ČR - popíše přírodní podmínky ČR – povrch, horopisné celky, podnebí, vodstvo, půdy, rostlinstvo a živočišstvo - diskutuje o aktuálních otázkách životního prostředí na území celé ČR - dá do souvislostí údaje o rozmístění obyvatelstva a sídel v ČR - posoudí údaje o rozmístění hlavních hospodářských aktivit v ČR – průmysl, zemědělství, doprava a spoje, služby obyvatelstvu, rekreace a cestovní ruch, zahraniční obchod	- poloha ČR - přírodní podmínky ČR - obyvatelstvo a sídla ČR - hospodářství ČR	*<u>Rozšiřující učivo:</u>* zeměpisná cvičení a pozorování v místní krajině euroregiony referáty *<u>Průřezová témata:</u>* EGS – Jsme Evropané
Lokalizuje na mapách jednotlivé kraje ČR a hlavní jádrové a periferní oblasti z hlediska osídlení a hospodářských	- pojmenuje a vyhledá na mapách jednotlivé geografické a vyšší územně správní jednotky v ČR, popíše jejich	- oblasti ČR	

aktivit Vymezí a lokalizuje místní oblast (region) podle bydliště nebo školy Hodnotí na přiměřené úrovni přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu, možnosti dalšího rozvoje, přiměřeně analyzuje vazby místního regionu k vyšším územním celkům	přírodní, sídelní, hospodářské předpoklady, zvláštnosti a kulturní zajímavosti - vyhledá na mapách nejvýznamnější sídelní střediska jednotlivých oblastí ČR - posoudí současnou funkci jednotlivých oblastí v ČR - nalezne na mapách a lokalizuje území místní krajiny a místní oblasti (regionu) - popíše přírodní, sídelní, hospodářské, kulturní a ekologické poměry místní krajiny a oblasti (regionu)	- můj domov	
		TERÉNNÍ GEOGRAFICKÁ VÝUKA, PRAXE A APLIKACE **<u>Praktický zeměpis:</u>** - busola - azimut - turistická mapa místní oblasti	<u>*Mezipředmětové souvislosti:*</u> M – Desetinná čísla – Poměr <u>*Rozšiřující učivo:*</u> <u>*Průřezová témata:*</u>
Ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu Aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování hodnocení krajiny Uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajině, uplatňuje v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech	- pracuje s turistickou mapou místní oblasti - používá busolu, azimut, měřítko mapy - vytváří plánky v krajině - vysvětlí, jak se bezpečně chovat při pohybu a pobytu v přírodě - v modelových situacích se seznámí s chováním a jednáním při nebezpečí živelných pohrom a jiných		

	mimořádných událostech		

13. KOMUNIKATIVNÍ VÝCHOVA

Učební osnovy

Název vyučovacího předmětu, ročník:	KOMUNIKATIVNÍ VÝCHOVA , 6. – 9. ročník

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Významnou a nedílnou součástí základního vzdělávání se stávají klíčové kompetence a průřezová témata. Vzhledem k závažnosti těchto témat jsme se rozhodli vytvořit nový vyučovací předmět KOMUNIKATIVNÍ VÝCHOVA, kde se tyto oblasti budou prolínat spolu s třídnickými pracemi a utvářením kolektivní sounáležitosti s třídní skupinou, školou i veřejností.

KOMUNIKATIVNÍ VÝCHOVA je jednohodinový předmět, který doporučujeme zařadit na první hodinu v týdnu ve všech vzdělávacích programech školního vzdělávacího programu a začít tím výchovně vzdělávací proces. Garantem tohoto předmětu by měl být vždy třídní učitel.

Obsahem předmětu KOMUNIKATIVNÍ VÝCHOVA jsou průřezová témata realizovaná skrze klíčové kompetence postavená na určitý třídní kolektiv, se kterým učitel pracuje a přetváří ho v souladu s morálními hodnotami společnosti. Proto jsou součástí předmětu rovněž třídnické práce, seznamování, upevňování a rozvíjení třídního kolektivu. Tato problematika by se měla realizovat ve všech ročnících spirálovitě vždy s vyšší a vyšší kvalitou při práci s kolektivem. Vzhledem k obšírnosti průřezových témat jsme tyto oblasti rozdělili do dvou cyklů. První cyklus bude vyučován v 6. a 7. ročníku, druhý cyklus pak v 8. a 9.ročníku.

Do prvního cyklu jsou zařazena tato průřezová témata:

- Osobnostní a sociální výchova
- Výchova demokratického občana
- Enviromentální výchova

Do druhého cyklu jsou zařazena tato průřezová témata:

- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
- Multikulturní výchova
- Mediální výchova

Cíle předmětu KOMUNIKATIVNÍ VÝCHOVA:

- pomáhat každému žákovi utvářet praktické životní dovednosti a snažit se najít vlastní cestu k životní spokojenosti založené na dobrých vztazích k sobě samému i k dalším lidem a světu,
- vést k uvědomování si hodnoty spolupráce a pomoci a napomáhat při primární prevenci sociálně patologických jevů a sociálně závadných způsobů chování,
- multikulturní charakter, předmětu představuje syntézu hodnot jako je spravedlnost, tolerance či odpovědnost
- klást důraz na rozvoj kritického myšlení, vědomí svých práv a povinností a porozumět demokratickému uspořádání společnosti
- rozvíjet vědomí evropské identity při respektování identity národní
- umožňovat žákovi pochopit komplexnost a složitost vztahů člověka a životního prostředí, tj. poznání významu odpovědnosti za jednání společnosti a každého člověka
- vést jedince k aktivní účasti na ochraně a utváření prostředí a ovlivňovat v zájmu udržitelnosti rozvoje lidské civilizace životní styl a hodnotovou orientaci žáků
- elementární poznatky a dovednosti týkající se mediální komunikace, neboť pro uplatnění jednotlivce ve společnosti je čím dál tím více důležité umět zpracovávat, vyhodnocovat a využívat podněty přicházející z médií, neboť ty se stále více stávají důležitým socializačním faktorem, mají výrazný vliv na chování jedince a společnost, na utváření životního stylu a na kvalitu života vůbec

Výchovné a vzdělávací strategie, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení:

- žáky vedeme k sebehodnocení
- individuálním přístupem k žákům máme snahu vytvářet, co nejvíce možností prožít úspěch
- žáky vedeme k samostatnému organizování některých akcí mimo vyučování
- zadáváme žákům zajímavé úkoly
- žákům umožňujeme ve vhodných případech realizovat vlastní nápady, podněcujeme jejich tvořivost

Kompetence k řešení problémů:

- žáci se učí vnímat nejrůznější problémové situace ve škole i mimo ni
- prezentovat vlastní názory, myšlenky a nápady s možností realizace
- motivace žáků je orientována přes problémové úkoly z praktického života
- žáci si postupně zdokonalují kompetenci práce s informacemi ze všech možných zdrojů: ústních, tištěných, mediálních a počítačových, včetně internetu
- informace se učí vyhledávat, třídit, ověřovat a vhodným způsobem využívat

- žáci mají možnost prezentovat své názory, myšlenky a nápady nejen v hodinách, ale i na veřejnosti v různých aktivitách školy (Školní akademie, projekty, dílny, dny otevřených dveří apod.)

Kompetence komunikativní:

- žáci se učí formulovat,vyjadřovat a obhajovat své myšlenky a názory
- naslouchat promluvám druhých lidí
- komunikovat s vrstevníky, učiteli a ostatními dospělými
- žáci se svými třídními učiteli se učí vzájemnému porozumění, toleranci a spolupráci
- soužití žáků je umocňováno i některými školními projekty jako jsou projekt 9+1 a projekty 6.ročníků, výjezdy třídních kolektivů

Kompetence sociální a personální:

- žáci účinně spolupracují ve skupině a společně se podílejí na vytváření pravidel práce
- podílení se na utváření příjemné atmosféry
- přispívání k diskusi či debatě ve třídě
- žáci mají snahu své chování a jednání řídit tak, aby dosáhli pocitu sebedůvěry a sebeúcty
- sociální kompetence se vyvozují na praktických cvičeních a úkolech
- během vyučování se často využívá týmová práce se žáky a vzájemná pomoc při učení
- žáky vedeme k respektování společně dohodnutých pravidel chování, na jejichž formulaci se sami podílejí
- učíme je odmítavému postoji ke všemu, co narušuje dobré vztahy mezi žáky
- máme snahu žáky naučit základům kooperace a týmové práce

Kompetence občanské:

- žáci respektují přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot, jsou schopni se vcítit do situací ostatních
- rozhodují se zodpovědně podle dané situace
- chápou základní ekologické souvislosti a enviromentální problémy
- ve třídních kolektivech žáci společně stanovují pravidla chování
- v hodinách je kladen důraz na prožitek
- je kladen důraz na Enviromentální výchovu

Kompetence pracovní:

- žáci jsou motivováni k aktivnímu zapojení do pracovních činností v oblasti Člověk a práce
- je snaha, aby žáci přistupovali k výsledkům pracovní činnosti nejen z hlediska kvality, funkčnosti, hospodárnosti a společenského významu, ale i z hlediska ochrany svého zdraví a zdraví druhých lidí

- vedeme žáky k objektivnímu sebehodnocení a posouzení s reálnými možnostmi při profesní orientaci

Přístupy k obsahu a organizace výuky:

Metody a formy práce:	Projekty:	Pomůcky a učební materiály:
• Základní metodou je komunitní kruh a práce v komunitním kruhu. Učitel však může volit i jiné formy práce jako je například: ▫ práce ve dvojicích či skupinách ▫ řízená beseda ▫ samostatná práce a prezentace jednotlivců či kolektivů ▫ didaktické situační hry apod. • Nedoporučuje se v těchto hodinách využívat frontálního vyučování a klasický výklad. Pokud vyučující již zvolí výklad měl by být vždy doplněn názornými pomůckami jako je video, dataprojekce, interaktivní tabule či internet.	• Nedílnou součástí Komunikativní výchovy jsou projekty a práce v dílnách. • Během čtyř let se žáci zúčastní nejméně dvou projektů, které budou realizovány formou výjezdů. • První z nich je veden ve spolupráci s učiteli Výchovy k životu a občanství a se školním metodikem prevence. Jedná se o **třídenní výjezd za poznáním kolektivu** na začátku 6.ročníku. • Druhý výjezd je realizován v 9. ročníku pod **názvem 1+9**. Jde o výjezd 1. a 9. tříd na začátku školního roku. Garantem tohoto výjezdu je školní metodik prevence a třídní učitelé jednotlivých ročníků. Cílem projektu je vzájemné poznávání starších a mladších spolužáků a naučit se oceňovat kvality těch druhých. • Oba projekty jsou součástí MPP školy. • Během školního roku se žáci zúčastní nejméně **čtyř projektových dnů formou dílen.** Jde o jiný způsob výuky a spolupráci žáků a učitelů.	• Vzhledem k tomu, že se jedná o naprosto nový předmět, je velmi obtížné určit přesné pomůcky a materiály. Jako základní materiál pro hodiny Komunikativní výchovy bude sloužit pracovní materiál se seminářů Komunikativní výchova a Zdravý životní styl. • Nepředpokládá se, že by se žákům pořizovali jakékoliv učebnice. Předpokládá se flexibilita vyučujícího, snaha o získávání nových informací z internetu nebo vzdělávacích seminářů. Vzdělávaní pedagogického sboru je cílené. • Předávání nově získaných pomůcek či materiálů bude probíhat formou předmětové komise. • K přípravě pomůcek či učebních materiálů může vyučující využít materiálního zázemí školy.

Předmět: KOMUNIKATIVNÍ VÝCHOVA			*Ročník: 6. – 7. ročník*
Výstupy žáka ZŠ Máchovo nám.:		**Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu (včetně učiva):**	**Vazby (mezipředmětové souvislosti) Přesahy (rozšiřující učivo) Průřezová témata:**
Očekávané výstupy z RVP ZV	**Školní výstupy**		
		OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA	
	- učivem se stává sám žák - vědomě rozvíjí vlastní osobnost a umí obhájit svoje chování - porozumí sobě samému a druhým - získá pozitivní postoje k sobě samému a k druhým	***1. Osobnostní rozvoj*** **Rozvoj schopností poznávání:** - poznávání vlastního já (kdo jsem) **Sebepoznání a sebepojetí:** - já jako zdroj informací o sobě - druzí jako zdroj informací o mně - co o sobě vím a co ne - promítání mého já v mém chování - vztahy k druhým lidem - zdravé a vyrovnané sebepojetí	*Mezipředmětové souvislosti:* VOZ – osobnostní a sociální výchova *Rozšiřující učivo:* asociační kruh vedení řízeného dialogu mluvčí skupiny přesvědčování, vyjednávání vedení a organizování skupiny výroba dárků, upomínkových předmětů příprava výletu *Průřezová témata:* OSV
	- zvládá vlastní chování a uvědomuje si důležitost organizace vlastního času a plánování	**Seberegulace a sebeorganizace:** - regulace vlastního chování - organizace vlastního času - plánování učení - stanovení osobních cílů a kroků k jejich dosažení	
	- rozvíjí své dovednosti a vědomosti týkající se duševní hygieny	**Psychohygiena:** - pozitivní myšlení a dobrý vztah k sobě samému - zvládání stresových situací	

	- vyjadřuje vlastní názory a aplikuje je do svého chování - hledá vlastní cesty k životní spokojenosti založené na dobrých mezilidských vztazích - přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů - podporuje pozitivní vztahy k druhým lidem - rozvíjí základní dovednosti dobré komunikace - uvědomuje si hodnoty spolupráce a pomoci	- hledání pomoci při potížích **<u>Kreativita:</u>** - tvořivost v mezilidských vztazích ***2. Sociální rozvoj*** **<u>Poznávání lidí:</u>** - vzájemné poznávání se ve skupině (třídě) - chyby při poznávání lidí **<u>Mezilidské vztahy:</u>** - chování podporující dobré vztahy - lidská práva jako regulativ vztahů (pravidla skupiny/třídy) - vztahy ve skupině (třídě) **<u>Komunikace:</u>** - řeč těla, zvuků a slov - působení předmětů a prostředí vytvářené člověkem - specifikační komunikační dovednosti (monolog, dialog, řízení dialogu, jeho pravidla, komunikativní kruh apod.) - komunikace v různých situací (informování, odmítání, omluva, pozdrav, prosba, řešení konfliktů, vysvětlování, žádost apod.) **<u>Kooperace a kompetice:</u>** - rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci (týmová práce, kompromis apod.) - rozvoj sociálních dovedností (jasná	

	- uvědomuje si primární prevenci sociálně patologických jevů a škodlivých způsobů chování - řešení složité situace na základě sociálních dovedností - uvědomuje si mravní rozměry různých způsobů lidského chování	komunikace, řešení konfliktů, podřízení) - rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro etické zvládání situací (soutěže, konkurence) ***3. Morální rozvoj*** **Řešení problémů a rozhodovací dovednosti:** - dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých problémů a sociálních rolí - problémy v mezilidských vztazích - problémy v seberegulaci **Hodnoty, postoje, praktická etika:** - analýza vlastních a cizích postojů - vytváření povědomí o kvalitách typu odpovědnosti, spolehlivosti, spravedlnosti, respektování atd. - prosociální chování	
	- rozlišuje hodnoty jako je spravedlnost, tolerance a odpovědnost - chápe význam řádu, pravidel a zákonů pro fungování společnosti	**VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA** **Občanská společnost a škola:** - škola jako model otevřeného partnerství - demokratická atmosféra a vztahy ve škole - způsoby uplatňování demokratických způsobů ve škole (např. Žákovská	*Mezipředmětové souvislosti:* VO Ze – Společenské a hospodářské složky prostředí

	- zaujímá aktivní postoje v obhajování a dodržování lidských práv a svobod	samospráva) **<u>Občan, občanská společnost a stát:</u>** - občan jako odpovědný člen společnosti - Listina základních práv a svobod - práva a povinnosti občana - principy soužití v minoritách **<u>Formy participace občanů v politickém životě</u>** **<u>Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování</u>**	*<u>Rozšiřující učivo:</u>* žákovská autoevaluace školy příprava společenských akcí (třídní schůzky pro rodiče, akademie, soutěže pro spolužáky apod.) *<u>Průřezová témata:</u>* VDO
		ENVIROMENTÁLNÍ VÝCHOVA	
	- vede žáka k pochopení vztahů člověka a životního prostředí - vede k angažovanosti v řešení problémů spojených s ochranou životního prostředí - podněcuje aktivitu, tvořivost, toleranci, vstřícnost a ohleduplnost ve vztahu k prostředí	**<u>Ekosystémy</u>** **<u>Základní podmínky života</u>** **<u>Lidské aktivity a problémy životního prostředí:</u>** - odpady a hospodaření s odpady - ochrana přírody a kulturních památek **<u>Vztah člověka k prostředí:</u>** - naše obec - náš životní styl - prostředí a zdraví	*<u>Mezipředmětové souvislosti:</u>* Př Ze – Globální problémy a jejich možná řešení – Trvale udržitelný rozvoj – Společenské a hospodářské složky krajiny *<u>Rozšiřující učivo:</u>* žákovská autoevaluace školy třídění odpadu zvelebení třídního prostředí (květiny, další výzdoba) a šaten

			<u>Průřezová témata:</u> EV

Předmět: KOMUNIKATIVNÍ VÝCHOVA			*Ročník: 8. – 9. ročník*
Výstupy žáka ZŠ Máchovo nám.:		**Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu (včetně učiva):**	**Vazby (mezipředmětové souvislosti) Přesahy (rozšiřující učivo) Průřezová témata:**
Očekávané výstupy z RVP ZV	**Školní výstupy**		
		VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH	
	- nachází rozdíly v životě dětí v různých evropských zemí	**<u>Evropa a svět nás zajímá:</u>** **-** rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti z Evropy a světa - naši sousedé v Evropě - život dětí v jiných zemích	*<u>Mezipředmětové souvislosti:</u>* CJ Ze – Evropa a její státy – EU
	- srovnává a porovnává život a životní styl mladých Evropanů,	**<u>Objevujeme Evropu a svět:</u>** - Den Evropy - život Evropanů a styl života v evropských rodinách - životní styl a vzdělávání mladých Evropanů	*<u>Rozšiřující učivo:</u>* projektové dny se státy EU výjezdy do zahraničí (např. Exkurze do sousedního Německa)
	- orientuje se v mezinárodních organizacích EU - diskutuje na vybraná témata k řešení dětí a mládeže	**<u>Jsme Evropané:</u>** - kořeny a zdroje evropské civilizace - Evropská integrace - instituce Evropské unie a jejich fungování - mezinárodní organizace a jejich přispění k řešení problémů dětí a mládeže	*<u>Průřezová témata:</u>*

		MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA	
	- diskutuje o jedinečnosti člověka - zaujímá stanoviska k různým etnikům světa - diskutuje o rasové nesnášenlivosti, diskriminaci a předsudkům - uvádí příklady rasové nesnášenlivosti - popíše různé způsoby života - navrhuje různé způsoby dorozumívání se	**<u>Kulturní diferenciace:</u>** - jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti - jednota tělesné a duševní stránky člověka - poznávání vlastního kulturního zakotvení - respektování zvláštností různých etnik **<u>Lidské vztahy:</u>** - právo všech lidí žít společně - udržovat tolerantní vztahy - předsudky a vžité stereotypy - význam kvality mezilidských vztahů pro harmonický rozvoj osobnosti - tolerance, empatie, umění vžít se do role druhého - lidská solidarita **<u>Etnický původ:</u>** - rovnost všech etnických skupin a kultur - postavení národnostních menšin - různé způsoby života - projevy rasové nesnášenlivosti – jejich rozpoznávání **<u>Multikultura:</u>** - multikultura jako prostředek	*<u>Mezipředmětové souvislosti:</u>* *<u>Rozšiřující učivo:</u>* *<u>Průřezová témata:</u>* MV

	- diskutuje o významu jazyka - uvědomuje si vlastní odpovědnost za své chování	vzájemného obohacování - vstřícnost postoje k odlišnostem - význam užívání jazyka jako nástroje dorozumění a celoživotního vzdělávání **<u>Principy sociálního smíru a solidarity:</u>** - odpovědnost a přispění každého jedince za odstranění diskriminace a předsudků - aktivní spolupodílení dle svých možností na přetváření společnosti	
	- rozvíjí schopnost analytického přístupu k mediálním obsahům a kritického odstupu od nich - rozeznává stereotypy v obsahu médií	**MEDIÁLNÍ VÝCHOVA** **1. Tematické okruhy receptivních činností:** **<u>Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení</u> :** - pěstování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě - rozlišování zábavních („bulvárních“) prvků ve sdělení od informativních a společensky významných - chápání podstaty mediálního sdělení **<u>Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality:</u>** - různé typy sdělení - vztah mediálního sdělení a sociální zkušenosti **<u>Stavba mediálních sdělení:</u>** **<u>Vnímání autora mediálních sdělení</u> :**	*<u>Mezipředmětové souvislosti:</u>* In Čj *<u>Rozšiřující učivo:</u>* tvorba třídního časopisu tvorba nástěnných novin otevřené dopisy rodičům nebo veřejnosti *<u>Průřezová témata:</u>* MV

	- rozlišuje předsudky a zjednodušené soudy o společnosti (zejména o menšinách) i jednotlivci - uvědomuje si roli médií v klíčových společenských situacích a ve společnosti vůbec - využívá potenciálu médií jako zdroje informací - přizpůsobuje vlastní činnost potřebám a cílům týmu - rozvíjí komunikační schopnosti	**<u>Fungování a vliv médií ve společnosti:</u>** - vliv médií na každodenní život, společnost, politický život a kulturu z hlediska současné i historické perspektivy - role médií v každodenním životě jednotlivce, vliv médií na uspořádání dne, na rejstřík konverzačních témat, na postoje a chování - role médií v politickém životě (předvolební kampaně a jejich význam) - vliv médií na kulturu (role filmu a televize v životě jednotlivce, rodiny, společnosti) **2. Tematické okruhy produktivních činností:** **<u>Tvorba mediálního sdělení:</u>** **<u>Práce v realizačním týmu:</u>** - redakce školního časopisu - utváření týmu, význam různých věkových a sociálních skupin pro obohacení týmu - komunikace a spolupráce v týmu - stanovení si cíle, časového harmonogramu a delegování úkolů a zodpovědnosti; - faktory ovlivňující práci v týmu	

14. HUDEBNÍ VÝCHOVA

Učební osnovy

Název vyučovacího předmětu, ročník:	HUDEBNÍ VÝCHOVA, 6. – 9. ročník

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Vyučovací předmět HUDEBNÍ VÝCHOVA je zařazen do 6.- 9. ročníku.

Časová dotace učebního plánu předmětu HUDEBNÍ VÝCHOVA je 1 hodina týdně v 6. – 9. ročníku ve všech programech školního vzdělávacího programu..

Výuka hudební výchovy směřuje k:

- aktivnímu vnímání hudby a zpěvu a jejich využívání jako prostředku specifické formy komunikace a zároveň k porozumění hudebnímu umění
- prostřednictvím vokálních, instrumentálních, hudebně pohybových a poslechových aktivit
- celkovému rozvoji žákovy hudebnosti, kultivaci pěveckého, mluvního i pohybového projevu
- získávání orientace v širokém spektru hudebních stylů a žánrů současnosti a minulosti
- pochopení různorodé hudební kultury různých národů a národností
- rozvoji celkové osobnosti žáka

Výchovné a vzdělávací strategie k získávání klíčových kompetencí žáků:

Kompetence k učení:

Žáci:
- podle individuálních hudebních schopností a dovedností vyhledávají a třídí informace
- používají obecně užívané hudební termíny
- získané znalosti propojují do souvislostí

Učitel:
- vede žáky k vyhledávání, shromažďování, třídění, porovnávání informací
- k používání odborné terminologie

- k nalézání souvislostí mezi získanými poznatky a využití v praxi
- k využívání vlastních zkušeností a poznatků z jiných předmětů

Kompetence k řešení problémů:

Žáci:
- se na základě individuální vyspělosti orientují v proudu znějící hudby a postihují užité hudebně výrazové prostředky a významné sémantické prvky, srovnávají je a slovně charakterizují
- samostatně a kriticky přemýšlejí
- je jim předkládán dostatek námětů k samostatnému zpracování a řešení problémů

Učitel:
- vede žáky ke správným způsobům řešení problémů
- s chybou žáka pracuje jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení

Kompetence komunikativní:

Žák:
- při práci ve skupině dokáže vyjádřit a vhodnou formou obhájit svůj názor, tolerovat i názor druhých

Učitel:
- zadává úkoly tak, aby žáci mohli spolupracovat
- zajímá se o náměty a názory žáků

Kompetence sociální a personální:

Žáci:
- respektují názory druhých a efektivně spolupracují
- učí se objektivně hodnotit svoji práci i práci ostatních
- učí se respektovat pravidla při práci v týmu, dodržovat je a svým přístupem kladně ovlivňovat kvalitu práce
-

Učitel:
- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- umožňuje každému žákovi zažít úspěch

Kompetence občanské:

Žáci:

- respektují názory druhých
- chrání a oceňují naše kulturní tradice
- aktivně se zapojují do kulturního dění

Učitel:

- vytváří prostor pro žáky, aby reflektovali společenské dění
- vede je k tomu, aby brali ohled na druhé

Kompetence pracovní:

Žáci:

- při samostatné práci dodržují vymezená pravidla a jsou vedeni ke koncentraci na pracovní výkon a jeho dokončení
- vytváří si pozitivní vztah k hudebním činnostem

Učitel:

- vyžaduje dodržování dohodnuté kvality, postupů a termínů

Průřezová témata jsou součástí forem práce.

Přístupy k obsahu a organizace výuky:

Metody a formy práce:	Projekty:	Pomůcky a učební materiály:
• skupinové vyučování • samostatná práce • kolektivní práce • krátkodobé projekty		• zpěvníky, • pracovní listy • improvizované pomůcky • orffovské hudební nástroje • kytara • piáno • kreslící pomůcky

Předmět: HUDEBNÍ VÝCHOVA			***Ročník: 6. – 9. ročník***
Výstupy žáka ZŠ Máchovo nám.:		**Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu (včetně učiva):**	**Vazby (mezipředmětové souvislosti) Přesahy (rozšiřující učivo) Průřezová témata:**
Očekávané výstupy z RVP ZV	**Školní výstupy**		
Využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách Uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě, zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase, dokáže ocenit kvalitní vokální projev druhého	- správně nasadí tón,správně dýchá, - odhadne správnou hlasitost zpěvu, správně rozliší mluvený projev od pěveckého - předvede různé techniky vokálního projevu (brumendo, scat) - rozšiřuje hlasový rozsah - rozezná rytmus při vokálním projevu - reprodukuje notový záznam - převede melodii z nezpěvné do zpěvné polohy - sestaví vlastní vokální projev, ocení vokální projev druhého, upraví hlasovou nedostatečnost (transpozice melodie, využití jiné hudební činnosti) - zpívá intonačně čistě v jednohlase i vícehlase	**<u>Vokální činnosti:</u>** - pěvecký a mluvní projev - hlasová hygiena - vokální projev - slovní a hudební rytmus - orientace v notovém záznamu - rozvoj hudebního sluchu a hudební představivosti - reflexe vokálního projevu - intonování melodií	*<u>Mezipředmětové souvislosti:</u>* ČJ – balady a romance – lidová slovesnost *<u>Rozšiřující učivo:</u>* vytvoření notového záznamu zpívané nebo hrané melodie (písně) *<u>Průřezová témata:</u>*
Reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace	- předvede hru na jednoduché Orffovy nástroje při produkci jednoduchých rytmických motivů - používá hudební nástroje k nástrojové improvizaci jednoduché hudební formy - ověřuje a upevňuje poznatky z	**<u>Instrumentální činnosti:</u>** - hra na hudební nástroje Orffova instrumentáře - nástrojová improvizace	

Realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností písně a skladby různých stylů a žánrů	hudební teorie - vyjádří své hudební představy pomocí hudebních nástrojů - samostatně vytvoří doprovody a realizuje podle svých schopností písně (skladby) různých stylů a žánrů - upevní a ověří si své poznatky pomocí hry na hudební nástroje	- hudební a nehudební představy - doprovod pro hudebně dramatické projevy - poznatky z hudební teorie	
Rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě a na základě individuálních hudebních schopností a pohybové vyspělosti předvede jednoduchou pohybovou vazbu	- předvede jednoduché taneční kroky - rozezná dvoudobý a třídobý takt - vyjádří hudbu pomocí gest, mimiky (řeči těla) - taktuje složitější rytmické útvary - hudbu ztvární vlastní choreografií - rozezná a znázorní tempové a dynamické změny a rozpozná některé z tanců různých stylových období - reprodukuje pohyby prováděné při tanci nebo pohybových hrách	**<u>Hudebně pohybové činnosti:</u>** - pohybový doprovod znějí hudby - taktování - pohybové vyjádření hudby v návaznosti na sémantiku hudebního díla - choreografie - pohybové reakce na hudbu - orientace v prostoru	
Orientuje se v proudu znějící hudby, vnímá užité hudebně výrazové prostředky a charakteristické sémantické prvky, chápe jejich význam v hudbě a na základě toho přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku Zařadí na základě individuálních	- rozpoznává délku, sílu, barvu, výšku tónu - rozezná hudebně výrazové prostředky (melodii, rytmus, tempo, dynamiku) a sémantické prvky (zvukomalba, dušemalba, pohyb melodie ...) - rozpoznává akord, melodii	**<u>Poslechové činnosti:</u>** - kvalita tónu - orientace v hudebním prostoru - vztahy mezi tóny	

schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období a porovnává ji z hlediska její slohové a stylové příslušnosti s dalšími skladbami Vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění	vzestupnou a sestupnou, rozezná dur a moll - poznává jednotlivé skladby autorů a jejich život - kriticky zhodnotí a rozliší poslouchané skladby jednotlivých období - slovně zhodnotí hudbu (jaká je a proč) - rozpozná a porovná funkci stylů a žánrů ve vztahu k životu jedince ve společnosti, kulturním tradicím a zvykům a jiným druhům umění	- hudební dílo a jeho autor - hudební styly a žánry (melodram,komorní hudba, homofonie x polyfonie, opera opereta ...) - vývojová období v hudbě – starověk,středověk, antika, renesance, baroko, klasicismus, romantismus, hudba 20.st. - interpretace znějící hudby - hudební styly a žánry (jazz, blues, rock, pop, folklór, hudební divadlo a film)	

15. TĚLESNÁ VÝCHOVA

Učební osnovy

Název vyučovacího předmětu, ročník:	TĚLESNÁ VÝCHOVA; 6. – 9.ročník

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Vyučovací předmět TĚLESNÁ VÝCHOVA je zařazen do 6. až 9. ročníku základní školy. Úzce a průběžně navazuje na učivo stejnojmenného vyučovacího předmětu prvního stupně TĚLESNÁ VÝCHOVA.

Časová dotace učebního plánu předmětu TĚLESNÁ VÝCHOVA je 8 hodin během 6. až 9. ročníku všech programů školního vzdělávacího programu. Ve všech ročnících je TĚLESNÁ VÝCHOVA vyučována 2 hodiny týdně, a to takovým způsobem, že jsou žáci ve třídě vždy děleni zvlášť do skupin na dívčí a chlapecké.

TĚLESNÁ VÝCHOVA představuje nejdůležitější formu pohybového učení a pohybové kultivace žáků a je hlavním zdrojem poznatků a námětů pro zdravotní, rekreační i sportovní využití pohybu v režimu školy i mimo školu. Tělesná výchova umožňuje žákům poznat vlastní pohybové možnosti.

Výuka a vedení hodin předmětu TĚLESNÁ VÝCHOVA se zaměřuje především na to, aby

- žáci nacházeli prostor k novým pohybovým dovednostem
- dokázali ovládnout a využívat různé sportovní náčiní a nářadí
- se seznámili s návody pro pohybovou prevenci či korekci jednostranného zatížení nebo zdravotního oslabení, stejně jako pro zdravý rozvoj tělesné zdatnosti a výkonnosti
- se učili uplatňovat osvojené pohybové dovednosti v různém prostředí a s různými účinky a zvykali si na rozličné sociální role, které vyžadují spolupráci, tvořivost, překonávání zábran, objektivnost, rychlé rozhodování, organizační schopnosti i nutnou míru odpovědnosti za zdraví své i svých spolužáků
- si žáci uvědomovali, jak je významné propojování pohybových činností s dalšími oblastmi vzdělání, jako je hudební výchova, estetika, poznávání a ochrana přírody, dopravní kázeň, hygiena, úrazová zábrana, etika, právo, atd.
- se orientovali v základních otázkách vlivu pohybové aktivity na zdraví a práceschopnost člověka, v problematice zjišťování potřebných ukazatelů zdatnosti a pohyblivosti a uměli své poznatky využít při začleňování pohybu do denního režimu
- zvládali základní organizační, hygienické a bezpečnostní zásady pro provádění zdravotně vhodné a bezpečné sportovní či jiné pohybové činnosti ve známém i méně známém prostředí
- kladně prožívali osvojované pohybové činnosti a využívali je s pomocí dospělých nebo samostatně jako prostředek překonávání aktuálních negativních tělesných či duševních stavů a dlouhodobější zdravotní prevence i jako předpoklad pro vytváření trvalého vztahu k pohybovým aktivitám

– si uvědomovali význam sociálních vztahů a rolí ve sportu a jiných pohybových aktivitách a uměli je využít pro hodnotné pohybové vyžití i přátelské meziosobní vztahy

Výchovné a vzdělávací strategie, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení:

- během výuky klademe důraz na individuální přístup k žákům, jímž máme snahu vytvářet co nejvíce možností prožít úspěch
- žáky vedeme k sebehodnocení
- žáky vedeme k samostatnému organizování některých akcí mimo vyučování
- žákům umožňujeme ve vhodných případech realizovat vlastní nápady; podněcujeme jejich tvořivost, zdravé sebevědomí a samostatnost
- žáci se účastní různých školních sportovních soutěž
- máme snahu vytvářet takové situace, v nichž má žák radost ze samotného učení

Kompetence k řešení problémů:

- při výuce motivujeme žáky ve velké míře problémovými úlohami (např. různými koordinačními, silově-rychlostními či obratnostními cvičeními)
- výuka je vedena tak, aby žáci hledali vlastní řešení problémů a dokázali jej obhájit

Kompetence komunikativní:

- vedeme žáky ke vhodné komunikaci se spolužáky, s učiteli a ostatními dospělými ve škole i mimo ni
- učíme žáky obhajovat a argumentovat vhodnou formou svůj vlastní názor a zároveň poslouchat názor jiných

Kompetence sociální a personální:

- máme snahu žáky naučit základům kooperace a týmové práce
- učíme je odmítavému postoji ke všemu, co narušuje dobré vztahy mezi žák

Kompetence pracovní:

- žáky vedeme k objektivnímu sebehodnocení a posouzení reálných možností při profesní orientaci

Do předmětu TĚLESNÁ VÝCHOVA jsou zařazena tato průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova (OSV):

- Osobnostní rozvoj:
  - psychohygiena
  - kreativita

- Sociální rozvoj:
  - mezilidské vztahy
  - komunikace
  - kooperace a kompetence

- Morální rozvoj:
  - řešení problémů a rozhodovací dovednosti

Mediální výchova (MV):

- Tematické okruhy receptivních činností:
  - Fungování a vliv médií ve společnosti

Přístupy k obsahu a organizace výuky:

Metody a formy práce:	Projekty:	Pomůcky a učební materiály:
• *pohybové činnosti:* ▫ jednotlivců /samostatných cvičenců ▫ týmových družstev: > dvouskupinových > tří a víceskupinových > chlapeckých > dívčích > smíšených		**náčiní a nářadí:** • *určené pro míčové hry:* ▫ volejbalová síť ▫ volejbalové míče ▫ basketbalové míče ▫ míče pro futsal ▫ fotbalové míče ▫ florbalové hole a míčky ▫ míče pro házenou

• *cvičení:* ▫ strečinková a kalanetická ▫ uvolňující /regenerace ▫ s náčiním ▫ na nářadí ▫ pořadová • *sportovní soutěže:* ▫ vnitroškolní: > na I. stupni > na II. stupni > třídní > mezitřídní ▫ meziškolní: > oblastní > regionální > krajské		• *určené pro základní gymnastiku a aerobic:* ▫ švihadla /různých velikostí ▫ žíněnky a karimatic. podložky ▫ gumové a molitanové míče ▫ kruhy ▫ ribstole ▫ hrazda doskočná ▫ šplhací tyče a lana ▫ magnesium ▫ lavičky dřevěné ▫ kladina ▫ bedny švédské ▫ koza přeskočná ▫ můstky odrazové ▫ trampolína • *určené pro lehkou atletiku:* ▫ štafetové kolíky ▫ kriketové míčky ▫ koule ▫ gumové granáty ▫ tretry ▫ stopky s multimezičasy ▫ startovní čísla • *určené pro kondiční posilování:* ▫ medicinální míče ▫ lano přetahovací ▫ žíněnky a karimatic. podložky ▫ ribstole ▫ magnesium ▫ lavičky dřevěné

		• *určené pro běžecké lyžování:* ▫ běžecké lyže a hole ▫ lyžařské vosky ▫ obuv pro běžecké lyžování • *určené pro netradiční pohybové hry:* ▫ lakrosové hole a míčky ▫ ringo kroužky ▫ softballová pálka; soft. a tenis.míčky ▫ pétanque ▫ pálky a míčky pro stolní tenis

Předmět: TĚLESNÁ VÝCHOVA			*Ročník: 6. – 7.*
Výstupy žáka ZŠ Máchovo nám.:		**Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu (včetně učiva):**	**Vazby (mezipředmětové souvislosti) Přesahy (rozšiřující učivo) Průřezová témata**
Očekávané výstupy z RVP ZV	**Školní výstupy**		
		ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ	
Aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem Usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program Odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší	- uvědomuje si rozdíl mezi rekreačním, výkonnostním a školním sportem - rozlišuje výkonnostní úroveň u obou pohlaví - rozvíjí tělesnou zdatnost krátkodobými kondičními tréninky pod odborným vedením - manipuluje s mírnou zátěží (např. s medicinálními míči) - orientuje se v zásadách bezpečného chování při TV a sportu (výživa a doping ve sportu) - přistupuje k pobytu a sportu v přírodě v součinnosti s vhodnými klimatickými podmínkami - předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost	**<u>Význam pohybu pro zdraví</u>** - rekreační a výkonnostní sport - sport dívek a chlapců **<u>Zdravotně orientovaná zdatnost</u>** - rozvoj ZOZ - kondiční programy - manipulace se zatížením **<u>Zdravá výživa</u>** **<u>Dopingová problematika ve sportu</u>**	*<u>Mezipředmětové souvislosti:</u>* Př – biologie člověka / základy lidské anatomie a fyziologie – člověk a příroda / sportovec a jeho životní prostředí – environmentální výchova / pozitivní vztah k přírodě a ekologické hodnoty SPZ – zdravověda / základy zdravotní výchovy *<u>Rozšiřující učivo:</u>* *první pomoc:* poskytnutí záchrany; stabilizovaná a protišoková poloha; přivolání RZS *<u>Průřezová témata:</u>* OSV: Osobnostní rozvoj – psychohygiena

			Sociální rozvoj – mezilidské vztahy – komunikace Morální rozvoj – řešení problémů a rozhodovací dovednosti
		ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ	
Zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech Posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny	- orientuje se ve významu pohybových her pro navazování a upevňování mezilidských kontaktů - jedná v duchu fair play při hrách, má radost ze hry, ne z prohry jiného - uvědomuje si, že ne každá hra je vhodná pro určitý věk, počet hráčů, konkrétní složení hráčů, prostředí, atd. - ovládá základní herní činnosti a kombinace ve hře - pojmenuje alespoň 1 herní systém u sportovních her: fotbal, basketbal - osvojuje si znalosti pravidel žákovské kategorie - ovládá v souladu s individuálními předpoklady základní akrobatické prvky - osvojuje si pohybové dovednosti při	**<u>Pohybové hry</u>** - s různým zaměřením - netradiční pohybové hry a aktivity **<u>Sportovní hry</u>** - HČJ; HK; HS - utkání podle pravidel žákovské kategorie **<u>Gymnastika</u>** - akrobacie / pouze základní prvky či sestavy - přeskoky / koza našíř; koza nadél	*<u>Mezipředmětové souvislosti:</u>* *<u>Rozšiřující učivo:</u>* kontaktní hry v komunitním kruhu poznávací hry *přeskoky:* skrčka přes kozu nadél / D skrčka přes bednu nadél / CH odbočka přes bednu našíř překážkový a štafetový běh turistické značení zvládá jízdu na kole

	přeskocích kozy nadél a našíř - v souladu s individuálními pohybovými předpoklady zvládá sprint na 30m, 50m, 60m - pojmenuje a rozlišuje běh na krátkou vzdálenost a běh vytrvalostní (ten diferencuje na přespolní běh a na běh na atletické dráze) - zvládá v souladu s individuálními pohybovými předpoklady skok do dálky z místa a s rozeběhem - osvojuje si pohybové dovednosti v hodu míčkem nebo granátem - uvědomuje si, že turistika je vhodná jako celoroční i celoživotní pohybová činnost - podílí se na postavení a likvidaci tábořiště podle všech zásad hygieny a ochrany přírody - osvojuje si zásady dohody v přírodě bez prostředků - využívá přírodní zdroje ve svůj prospěch - jmenuje zásady bezpečnosti pohybu na horách v zimním období - vnímá význam a způsoby ochrany krajiny při zimních sportech a respektuje je	**Atletika** - rychlý běh - vytrvalý běh na dráze a v terénu - skok do dálky - hod míčkem nebo granátem **Turistika a pobyt v přírodě** - příprava turistické akce - přesun do terénu a uplatňování pravidel bezpečnosti silničního provozu v roli chodce a cyklisty - chůze se zátěží i v mírně náročném terénu - táboření - ochrana přírody - přežití v přírodě (orientace, ukrytí, nouzový přístřešek, zajištění vody, potravy a tepla)	*Lyžování; Snowboarding* běžecké lyžování lyžařská turistika sjezdové lyžování nebo jízda na snowboardu bezpečnost pohybu v zimní horské krajině jízda na vleku carvingové lyžování: základní carvingový (řezaný) oblouk (na obě strany) u carvingového lyžování: jízda po hranách lyží (širší stopa – pohyb horizontální převyšuje, resp. kompenzuje vertikální pohyb dolních končetin) stolní tenis pétanque *Průřezová témata:* OSV: Osobnostní rozvoj – kreativita Sociální rozvoj – kooperace a kompetence

		<u>Další (i netradiční) pohybové činnosti</u> - podle podmínek školy a zájmu žáků	
		ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ	
Používá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů; uživatele internetu Naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu	- používá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví - reaguje aktivně na různé základní povely a pokyny k osvojované činnosti a její organizaci a spolupracuje - při sportu v přírodě respektuje životní prostředí	**<u>Komunikace v TV</u>** - tělocvičné názvosloví osvojovaných činností - smluvené povely, signály, gesta, značky - vzájemná komunikace a spolupráce při osvojovaných pohybových činnostech	*<u>Mezipředmětové souvislosti:</u>* Kv – komunikace ve sportu / interakce sportovec x trenér (žák x učitel) *<u>Rozšiřující učivo:</u>* teorie pravidel sportovních netradičních her a jejich transfer do praktických hodin sportovních her
	- během sportovních činností uplatňuje základní olympijské myšlenky, odmítá rasismus, respektuje opačné pohlaví a pomáhá handicapovaným	**<u>Organizace prostoru a pohybových činností</u>** - sportovní výstroj a výzbroj – výběr; ošetřování	*<u>Průřezová témata:</u>* OSV: Osobnostní rozvoj – kreativita
Rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora	- rozezná rozdíl mezi výstrojí a výzbrojí;přiřadí jednotlivou výstroj a výzbroj k osvojovaným sportovním hrám a snaží se o jejich jednoduché ošetření - uvědomuje si svá práva i povinnosti - orientuje se v základních pravidlech osvojovaných sportů a sleduje systém	**<u>Pravidla osvojovaných pohybových činností</u>** - her, závodů, soutěží	Sociální rozvoj – kooperace a kompetence Morální rozvoj: – řešení problémů a rozhodovací dovednosti

	pravidel v soutěžích, hrách a závodech		
Žák uplatňuje odpovídající vytrvalost a cílevědomost při korekci zdravotních oslabení	- pojmenuje a předvede základní cviky korigující zdravotní oslabení (např. špatné držení těla) - vyhledává na internetu informace o různých zdravotních oslabeních, jejich možných korekcích v rámci tělesné výchovy a sportu	**ZDRAVOTNÍ TĚLESNÁ VÝCHOVA** **<u>Činnosti a informace podporující korekce zdravotních oslabení</u>** **<u>Základní druhy oslabení, jejich příčiny a možné důsledky</u>** - základní pojmy osvojovaných činností - prevence a korekce oslabení	*<u>Mezipředmětové souvislosti:</u>* *<u>Rozšiřující učivo:</u>* praktická výuka první pomoci *<u>Průřezová témata:</u>* MV – fungování a vliv médií ve společnosti

Předmět: TĚLESNÁ VÝCHOVA			*Ročník: 8. – 9.*
Výstupy žáka ZŠ Máchovo nám.:		**Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu (včetně učiva):**	**Vazby (mezipředmětové souvislosti) Přesahy (rozšiřující učivo) Průřezová témata:**
Očekávané výstupy z RVP ZV	**Školní výstupy**		
		ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ	
Samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly Odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší Uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť,	- uvědomuje si rozdíl mezi rekreačním, výkonnostním a školním sportem - samostatně se rozcvičí statickým způsobem formou strečinku, protáhne si hlavní svalové skupiny, ukončí pohybovou jednotku ve shodě s hlavní činností - vnímá dobře úlohu zdraví a bezpečného chování při TV a sportu (výživa a doping ve sportu) - přistupuje k pobytu a sportu v přírodě v součinnosti s vhodnými klimatickými podmínkami - uvědomuje si nebezpečí drog a jiných škodlivin - aktivně vnímá a podílí se na průpravných a relaxačních cvičeních - v souladu s individuálními fyziognomickými předpoklady zvládá různá kompenzační, vyrovnávací či zdravotně zaměřená cvičení - uvědomuje si dobře úlohu zdraví a bezpečného chování při TV a sportu v	**<u>Význam pohybu pro zdraví</u>** - rekreační a výkonnostní sport - sport dívek a chlapců **<u>Prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí</u>** - průpravná, kompenzační, vyrovnávací, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení **<u>Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech</u>** - v nestandardním prostředí - první pomoc při TV a sportu v různém prostředí a klimatických podmínkách - improvizované ošetření poranění a odsun raněného	*<u>Mezipředmětové souvislosti:</u>* *<u>Rozšiřující učivo:</u>* zdravá výživa dopingová problematika ve sportu *<u>Průřezová témata:</u>* OSV: Osobnostní rozvoj – psychohygiena Sociální rozvoj – mezilidské vztahy – komunikace Morální rozvoj – řešení problémů a rozhodovací dovednosti

přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost	různém prostředí - předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost - osvojuje si teoretické znalosti a praktické dovednosti poskytnutí první pomoci v různých podmínkách (prostředí i klima) - vlastními slovy popíše zásady poskytnutí první pomoci raněnému		
		ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ	
Posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny Zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech	- orientuje se v základních pravidlech, ovládá základy rozhodování při hře - využívá pro pohybové hry přírodního prostředí - využívá svých osvojených pohybových dovedností ve hře, při sportovních soutěžích i v rekreačním sportu - sleduje a pojmenuje základní rozdíly mezi jednotlivými druhy sportovních her (kolektivní x individuální; brankové- invazní; síťové-neinvazní; pálkové, atd.) - v souladu s individuálními pohybovými předpoklady využívá gymnastické cviky pro rozvoj své zdatnosti a pro správné držení těla	**<u>Pohybové hry</u>** - s různým zaměřením - netradiční pohybové hry a aktivity **<u>Gymnastika</u>** - akrobacie /pouze základní prvky či sestavy	*<u>Mezipředmětové souvislosti:</u>* Fy – pohyb tělesa Př – anatomie a fyziologie člověka *<u>Rozšiřující učivo:</u>* netradiční sportovní a pohybové hry: lakros bränball softball ringo (ringet) akrobacie: přemet vpřed přemet vzad

	- reprodukuje osvojené pojmy - cvičí podle slovních pokynů - zvládá bezpečně záchranu a dopomoc při osvojovaných cvicích - vnímá význam atletiky jako vhodné průpravy pro jiné sporty - uplatňuje se na organizaci jednoduché soutěže a podílí se na měření a zapisování potřebných výkonů - reaguje na základní startovací povely - zvládá v souladu s individuálními pohybovými předpoklady základní techniku vrhu koulí - uplatňuje znalosti z osvojených sportovních her v žákovské kategorii - zběžně se orientuje v herních činnostech jednotlivce, herních kombinacích a systémech - uplatňuje své znalosti z několika sportovních her z každé skupiny; zorganizuje je s pomocí učitele a samostatně je řídí - využívá pro pohybové hry přírodního prostředí - vnímá a respektuje pravidla netradičních pohybových činností	- přeskoky **<u>Atletika</u>** - rychlý běh - vytrvalý běh na dráze a v terénu - skok do dálky a do výšky (technika flopu) - hod míčkem nebo granátem - základy překážkového běhu - vrh koulí **<u>Sportovní hry</u>** - HČJ, HK, HS; utkání podle pravidel žákovské kategorie **<u>Další (i netradiční) pohybové činnosti</u>**	rondat přeskoky: skrčka přes kozu nadél / D skrčka přes bednu nadél / CH odbočka přes bednu našíř překážkový a štafetový běh atletický čtyřboj (sprint, vytrvalostní běh, skok do dálky nebo výšky, hod míčkem nebo vrh koulí) využití počítače pro evidenci a hodnocení výsledků plavání: (podle podmínek školy – zdokonalovací plavecká výuka) další plavecké dovednosti další plavecký způsob / plavecká technika startovací skok a obrátka podle plaveckého stylu plavání pod hladinou (do 10 až 25m) skok „do neznámé vody“ tažení a nesení předmětů *<u>Průřezová témata:</u>* OSV:

		- podle podmínek školy a zájmu žáků	Osobnostní rozvoj – kreativita Sociální rozvoj – kooperace a kompetence
		ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ	
Užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů; uživatele internetu Naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu Rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora Dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji Sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí Zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy Spolurozhoduje osvojované hry a soutěže	- užívá aktivně osvojené pojmy - užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví - reaguje aktivně na různé základní povely a pokyny k osvojované činnosti a její organizaci a spolupracuje - rozezná rozdíl mezi výstrojí a výzbrojí; přiřadí jednotlivou výstroj a výzbroj k osvojovaným sportovním hrám a snaží se o jejich jednoduché ošetření - orientuje se v základních pravidlech osvojovaných sportů a sleduje systém pravidel v soutěžích, hrách a závodech - jedná a vykonává sportovní činnost v duchu „fair play“ - podle svých možností změří a zaznamená základní pohybové výkony	**Komunikace v TV** - tělocvičné názvosloví osvojovaných činností - smluvené povely, signály, gesta, značky - vzájemná komunikace a spolupráce při osvojovaných pohybových činnostech **Organizace prostoru a pohybových činností** - sportovní výstroj a výzbroj – výběr; ošetřování **Pravidla osvojovaných pohybových činností** - her, závodů, soutěží **Zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých činnostech** **Měření výkonů a posuzování pohybových dovedností**	*Mezipředmětové souvislosti:* Fy – biomechanika člověka (sportujícího žáka při TV) *Rozšiřující učivo:* *Průřezová témata:* OSV: Osobnostní rozvoj – kreativita Sociální rozvoj – kooperace a kompetence Morální rozvoj: – řešení problémů a rozhodovací dovednosti

Zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci	a porovná je s předchozími výsledky	- měření, evidence, vyhodnocování	
Uplatňuje odpovídající vytrvalost a cílevědomost při korekci zdravotních oslabení Zařazuje pravidelně a samostatně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením; usiluje o jejich optimální provedení Aktivně se vyhýbá činnostem, které jsou kontraindikací zdravotního oslabení	- vyhledává na internetu informace o různých zdravotních oslabeních, jejich možných korekcích v rámci tělesné výchovy a sportu - sleduje a pojmenuje základní pojmy osvojovaných činností - preventivně předchází možným příčinám zranění - podílí se na všestranném rozvíjení pohybových činností	**ZDRAVOTNÍ TĚLESNÁ VÝCHOVA** **<u>Činnosti a informace podporující korekce zdravotních oslabení</u>** **<u>Základní druhy oslabení, jejich příčiny a možné důsledky</u>** - základní pojmy osvojovaných činností - prevence a korekce oslabení **<u>Všestranné rozvíjející pohybové činnosti</u>**	*<u>Mezipředmětové souvislosti:</u>* Př – biologie člověka / fyziologické hledisko v návaznosti na sportovní činnosti *<u>Rozšiřující učivo:</u>* ZdrTV – prvky Zdravotní tělesné výchovy jsou nabízeny žákům III. (II.) zdravotní skupiny v samostatných vyučovacích hodinách *<u>Průřezová témata:</u>* MV – fungování a vliv médií ve společnosti

16. VÝTVARNÁ VÝCHOVA

Učební osnovy

Název vyučovacího předmětu, ročník:	VÝTVARNÁ VÝCHOVA, 6. – 9. ROČNÍK

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Vyučovací předmět VÝTVARNÁ VÝCHOVA navazuje na VÝTVARNOU VÝCHOVU 1. STUPNĚ (1. až 5. ročník) základní školy a INFORMATIKU 1. a 2. stupně.

Časová dotace učebního plánu předmětu je 6 hodin během 6. - 9. ročníku pro všechny programy školního vzdělávacího programu. V 6. a 7. ročníku je předmět VÝTVARNÁ VÝCHOVA vyučován 2 hodiny týdně, v 8. a 9. ročníku je vyučován 1 hodinu týdně. Konkrétní náplň je přizpůsobována aktuálním výtvarným schopnostem a dovednostem žáků a jejich zájmům.

Předmět VÝTVARNÁ VÝCHOVA umožňuje žákům poznávat okolní svět i svůj vnitřní svět prostřednictvím výtvarných činností a postupně se formujícího výtvarného myšlení. Přináší osvojování světa s estetickým účinkem. Rozvíjí specifické cítění, tvořivost, vnímavost jedince k uměleckému dílu a jeho prostřednictvím k sobě samému i k okolnímu světu. Hledá a nalézá vazby mezi druhy umění na základě společných témat. Nalézá schopnosti vcítit se do kulturních potřeb ostatních lidí a jimi vytvořených hodnot. Vede k širšímu nazírání na kulturu a umění. Připomíná historické souvislosti a společenské kontexty ovlivňující umění a kulturu.

Výuka předmětu VÝTVARNÁ VÝCHOVA se zaměřuje především na to,

- aby žáci získali praktické i teoretické poznatky o malbě, kresbě, některých grafických technikách, užitém umění, o práci s různými materiály, o modelování a prostorovém vytváření
- aby při své práci dokázali používat počítačovou techniku a její software
- aby se prakticky i teoreticky seznámili s různými výtvarnými technikami a prostředky
- aby se rozvíjel a prohluboval jejich vztah k výtvarnému umění a celé oblasti výtvarné kultury
- aby získali představu o historickém vývoji výtvarného umění, včetně umění užitého, lidového a architektury
- aby byli schopni nalézat a vnímat krásu a estetické hodnoty v přírodě a ve světě vytvořeném lidmi
- aby byli schopni získaných poznatků a dovedností využívat ve svém životě

Výchovné a vzdělávací strategie, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence učení:

- žáky vedeme k sebehodnocení
- individuálním přístupem k žákům máme snahu vytvářet co nejvíce možností prožít úspěch
- žákům umožňujeme realizovat vlastní nápady, podněcujeme jejich tvořivost a samostatnost
- žáci se účastní různých soutěží
- máme snahu vytvářet takové situace, v nichž má žák radost ze samotného učení
- zadáváme žákům zajímavé a tvůrčí úkoly

Kompetence k řešení problémů:

- výuka je vedena tak, aby žáci hledali vlastní řešení problému a dokázali ho obhájit
- při výuce motivujeme žáky v co největší míře problémovými úlohami z praktického života
- žáci mají možnost prezentovat své názory, myšlenky a nápady nejen v hodinách, ale i na veřejnosti (Školní akademie, dílny, apod.)
-

Kompetence komunikativní:

- vedeme žáky ke vhodné komunikaci se spolužáky, učiteli a s ostatními dospělými
- učíme žáky obhajovat a argumentovat vhodnou formou svůj vlastní názor a zároveň poslouchat názor jiných

Kompetence sociální a personální:

- během vyučování se často využívá týmová práce se žáky
- máme snahu žáky naučit základům kooperace a týmové práce

Kompetence občanské:

- klademe důraz na prožitek

Do předmětu VÝTVARNÁ VÝCHOVA jsou zařazena tato <u>průřezová témata</u> :

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (EGS):

- Evropa a svět nás zajímá

Multikulturní výchova (MKV):

- kulturní diference
- lidské vztahy

Enviromentální výchova (EV):

- lidské aktivity a problémy životního prostředí
- vztah člověka k prostředí

Přístupy k obsahu a organizace výuky:		
Metody a formy práce: • frontální vyučování • skupinová práce • samostatná práce • práce v plenéru • projektové vyučování • práce v keramické dílně	Projekty:	Pomůcky a učební materiály: • kreslící čtvrtky, barevné papíry • tužky, pastelky, fixy • kresba (tužka, uhel, dřívko, tuš, křída) • malba (temperové a krycí vodové barvy) • kombinované techniky (textil, přírodní materiály – kaménky, kůra, plody aj.) • jednoduché grafické techniky (dřevěné odřezky, plasty aj.) • počítač a jeho periferie (tablet) • keramická pec a keramická hlína

Předmět: VÝTVARNÁ VÝCHOVA			*Ročník: 6. – 9.*
Výstupy žáka ZŠ Máchovo nám.:		**Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu (včetně učiva):**	**Vazby (mezipředmětové souvislosti) Přesahy (rozšiřující učivo) Průřezová témata:**
Očekávané výstupy z RVP ZV	**Školní výstupy**		
		ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ VÝTVARNÉ VYJÁDŘENÍ SKUTEČNOSTI	
Vybírá, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků Užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie Užívá prostředky pro zachycení jevů a	- prakticky využívá ve vlastní tvořivé výtvarné činnosti základních poznatků o výtvarných výrazových prostředcích - vytváří důvěrně známé věci - poznává různé způsoby uměleckého vyjádření skutečnosti v malbě (figura, portrét, krajina, zátiší), v sochařství (socha , sousoší, reliéf) - seznamuje se s nejrůznějšími kreslícími nástroji - uplatňuje představivost, fantazii a výtvarné myšlení ve vlastním výtvarném projevu - zpracovává témata jednoduchých předmětů denní potřeby - ztvárňuje pohádkový svět - citlivě vnímá okolní skutečnost	- prvky vizuálně obrazného vyjádření (linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality) - vztahy a uspořádání prvků v ploše,objemu, prostoru a v časovém průběhu - expresívní volný výtvarný projev doplňovaný pozorováním skutečnosti - vyjádření dějového celku se vztahem k prostředí;možnost použití redukované barevné škály;využití základních kompozičních zákonitostí, vyjádření prostorových vztahů - děj a vlastní vztah k němu, důraz na citový zážitek; psychické a fyzické stavy, dojmy a prožitky vyjádřené barvou, barvou v plošné kompozici - vyjádření dějových a prostorových vztahů, základních proporcí a pohybu	*<u>Mezipředmětové souvislosti:</u>* Čj. – literatura (pohádky B. Němcové, J. Drdy, K.J. Erbena,aj.) – literatura (texty básní, říkadel,pranostik, pořekadel) Př – Země a život – Země – naše planeta – Rostlinstvo a živočišstvo světa M – osa souměrnosti – geometrické obrazce VO, VOZ – významné dny, svátky D – Historie lidstva Z – kontinenty; státy *<u>Rozšiřující učivo:</u>* vyškrabávaná technika

procesů v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace	uměleckou i mimo uměleckou v jejich proměnách, vývoji a vztazích - projevuje aktivní estetický vztah k životnímu prostředí, k jeho tvorbě a ochraně - uspořádá prvky v ploše, v prostoru a časovém průběhu	lidské postavy - výtvarné vyjádření zajímavých a neobvyklých přírodních tvarů a jejich charakteristických rysů ve studijních, případně fantazií dotvořených pracích	monotypy modelování prostorové modely *Průřezová témata:* EGS – Evropa a svět nás zajímá MKV – Kulturní diference – Lidské vztahy EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí – Vztah člověka k prostředí
Vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření; porovnává a hodnotí jeho účinky s účinky již existujících i běžně užívaných vizuálně obrazných vyjádření	- pozoruje a zpracovává téma přírodnin, klade důraz na tvar, barevnost, kontrast - pracuje s barvami - navrhuje použití teplých a studených barev - kreslí podle předlohy rostliny - maluje podle předlohy rostliny -porovnává kresbu a malbu stejné předlohy a najde rozdíly, které s sebou tyto odlišné techniky přinášejí	**<u>Užité práce dekorativní a prostorové</u>** - řešení úkolů dekorativního charakteru v ploše; zjednodušení prvků a jejich řazení v tvarové a barevné kompozici, symetrická a asymetrická řešení - plošné dekorativní kompozice; vazba dekoru na tvar (kruh, čtverec, prostorový útvar) - uplatnění řazení a kompozice písma v ploše, spojení písma a motivu v ploše, využívání hotového i volně kresleného písma - písmo a písmeno jako dekorativní prvek	
Rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku a v rovině sociálně utvářeného i symbolického obsahu	- vyjadřuje své pocity pomocí různých výtvarných technik na motivy významných dnů a svátků	- vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností - akční tvar malby a kresby	
Interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků	- ztvárňuje svou představu o lidech v minulosti - vyjadřuje pomocí různých výtvarných technik svou představu budoucnosti lidstva	- uspořádání prostoru, celku vizuálně obrazných vyjádření a vyjádření proměn - osobní postoj v komunikaci, jeho utváření a zdůvodňování; důvody vzniku odlišných interpretací vizuálně	

Porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření; vysvětluje své postoje k nim s vědomím osobní, společenské a kulturní podmíněnosti svých hodnotových soudů Ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření v sociálních vztazích; nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci	- poznává ilustrace známých českých ilustrátorů (J. Lada, H. Zmatlíková,J. Trnka, A. Born aj.) - rozpozná výrazové prostředky (barva, linie, prostor) pracuje s předlohou - vytváří práce podle osy souměrnosti - střídá jednoduché prvky a geometrické obrazce - dbá na celkové ladění výkresů - využívá jednoduchou linii - procvičuje svou zručnost stříháním, skládáním, sestavováním, sestrojováním papírových nebo textilních koláží - pracuje s písmem a písmeny v lineární rovině - zakomponuje písmo do volné fantazie - pracuje s výtvarným vyjádřením kontrastu přírodních forem a pozadí - zpracovává témata jednoduchých přírodnin - osvojuje si základy dobrého vkusu a uplatňuje je v praktickém životě - orientuje se v oblasti výtvarné kultury, poznává vybraná základní umělecká díla z národního i světového výtvarného umění	obrazných vyjádření (samostatně vytvořených a přejatých) **<u>Výtvarné umění a životní prostředí</u>** - aktivní práce s ilustrací - funkce ilustrací a jejich výrazových prostředků (barva, linie, prostor) - umění a jeho proměny v souvislosti s historickým vývojem lidské společnosti - průběžné rozvíjení smyslu pro krásu přírody a vztahu k životnímu prostředí - výtvarné vyjádření věcí - pozorování a vyjádření základních tvarových znaků a prostorových principů při zobrazování - malba vycházející ze skutečnosti i z představ - rozvíjení a prohlubování vztahu žáků k výtvarnému umění, jeho prožívání a hodnocení hlubším pochopením specifičnosti a nezastupitelnosti umění v životě člověka a společnosti - vliv estetiky obytného prostředí na člověka; význam tvarů a barev v bytě, odívání, vkus	

	- rozvíjí své estetické chápání - porovnává jednotlivá historická období a jejich výtvarný projev		

17. PRACOVNÍ VÝCHOVA

Učební osnovy

Název vyučovacího předmětu, ročník:	PRACOVNÍ VÝCHOVA, 6. – 9.ročník

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Na naší škole se předmět PRACOVNÍ VÝCHOVA vyučuje ve dvou variantách:

1. PRACOVNÍ VÝCHOVA
2. PRACOVNÍ VÝCHOVA (PRO TŘÍDY S ROZŠÍŘENOU VÝUKOU GLOBÁLNÍ VÝCHOVY)

PRACOVNÍ VÝCHOVA

Hodinová dotace je na předmět PRACOVNÍ VÝCHOVA v 6. až 7. ročníku ve školním vzdělávacím programu
- 1 hodina týdně v programu s rozšířenou výukou informatiky a výpočetní techniky
- 1 hodina týdně v programu s rozšířenou výukou tělesné výchovy

Předmět PRACOVNÍ VÝCHOVA je vyučován pouze v 6. a 7. ročníku. Předmět PRACOVNÍ VÝCHOVA je dělen na tyto tématické celky: PĚSTITELSKÉ PRÁCE a PRÁCE S TECHNICKÝMI MATERIÁLY. Do 6.ročníku a 7.ročníku je zařazen celek PĚSTITELSKÉ PRÁCE, jehož obsah navazuje na PĚSTITELSKÉ PRÁCE, které měly na 1. stupni pouze činnostní charakter a PRÁCE S TECHNICKÝMI MATERIÁLY, které navazují na PRACOVNÍ ČINNOSTI z 1. stupně. Žáci každé třídy jsou rozděleni do smíšených skupin.

PRACOVNÍ VÝCHOVA (PRO TŘÍDY S ROZŠÍŘENOU VÝUKOU GLOBÁLNÍ VÝCHOVY)

Hodinová dotace je na předmět PRACOVNÍ VÝCHOVA (PRO TŘÍDY S ROZŠÍŘENOU VÝUKOU GLOBÁLNÍ VÝCHOVY)
- 2 hodiny týdně v 6. - 7. ročníku
- 1 hodina týdně v 8. - 9. ročníku

V 6. ročníku je předmět PRACOVNÍ VÝCHOVA (PRO TŘÍDY S ROZŠÍŘENOU VÝUKOU GLOBÁLNÍ VÝCHOVY) je dělen na tyto tématické celky: PĚSTITELSKÉ PRÁCE a PRÁCE S TECHNICKÝMI MATERIÁLY, v 7. ročníku je dělen na tyto tématické celky: PĚSTITELSKÉ PRÁCE, PRÁCE S TECHNICKÝMI MATERIÁLY, PROVOZ A ÚDRŽBA DOMÁCNOSTI a PŘÍPRAVA POKRMŮ. V 8. - 9. ročníku je předmět PRACOVNÍ VÝCHOVA (PRO TŘÍDY S ROZŠÍŘENOU VÝUKOU GLOBÁLNÍ VÝCHOVY) je vyučován PRÁCE S TECHNICKÝMI MATERIÁLY a DESIGN A KONSTRUOVÁNÍ. Žáci každé třídy jsou rozděleni do smíšených skupin.

Předmět PRACOVNÍ VÝCHOVA umožňuje žákům získat nezbytný soubor vědomostí, pracovních dovedností a návyků potřebných v běžném životě a formuje jejich osobnost rozvíjením některých vlastností, motorických i tvořivých schopností a dovedností.

Výuka je zaměřena především na to, aby žáci:

- získali základní a praktické pracovní dovednosti a návyky v pěstitelských činnostech, základních činnostech v domácnosti apod.
- poznali suroviny, plodiny, naučili se volit a používat při práci vhodné nástroje, nářadí, pomůcky, pracovat s dostupnou technikou a osvojili si jednoduché

pracovní postupy potřebné pro běžný život

- získali znalosti o plánování, organizování a hodncení provozu domácnosti z ekonomického hlediska
- osvojili si zásady bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, hygieny práce, základy organizace a plánování práce a technologické kázně
- vytvářeli si aktivní vztah k ochraně a tvorbě životního prostředí a pozitivní postoj k řešení ekologických problémů
- získali orientaci v různých oborech lidské činnosti, formách fyzické a duševní práce
- vytvářeli si pozitivní vztah k práci a racionální, odpovědný a tvořivý postoj k vlastní činnosti a její kvalitě
- získali prvotní poznatky a dovednosti významné pro jejich další životní a profesní orientaci

Výchovné a vzdělávací strategie, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí:
Kompetence k učení:

- během výuky klademe důraz na práci s textem, vyhledávání, třídění, ověřování, hodnocení a zpracovávání informací
- žáky vedeme k sebehodnocení
- žáky vedeme k samostatnému organizování některých akcí mimo vyučování
- žákům umožňujeme ve vhodných případech realizovat vlastní nápady, podněcujeme jejich tvořivost, zdravé sebevědomí a samostatnost
- zadáváme žákům zajímavé a tvůrčí úkoly
- individuálním přístupem k žákům máme snahu vytvářet co nejvíce možností prožít úspěch
- žáci se zúčastní různých soutěží

Kompetence k řešení problému:

- výuka je vedena tak, aby žáci hledali vlastní řešení problému a dokázali ho obhájit
- při výuce motivujeme žáky v co největší míře problémovými úlohami z praktického života
- žáci jsou vedeni k tomu, aby byli schopni aplikovat řešení při obdobných zadání a hledat nové způsoby využití dovedností při manuální práci

Kompetence komunikativní:

- žáci jsou vedeni k účinné komunikaci při práci s materiály
- během výuky žáky seznamujeme s přesným významem pojmů se vztahem k práci s materiály
- učíme žáky obhajovat a argumentovat vhodnou formou svůj vlastní názor a zároveň poslouchat názor jiných

Kompetence sociální a personální:

- během vyučování využíváme týmovou práci se žáky
- žákům přiřazujeme různé role v pracovní skupině a tyto role jsou schopni prožít
- žáci si uvědomují potřebu ohleduplnosti na pracovišti

Kompetence občanské:

- žáky vedeme k tomu, aby si uvědomili dopad různých činností člověka na životní prostředí a spoluzodpovědnosti za jeho ochranu
- pracovní řád navazuje na pravidla chování vytvořená ve třídách

Kompetence pracovní:

- žáky motivujeme k aktivnímu zapojení do oblasti Svět práce
- vybavením pracovních dílen umožňujeme využití teoretických znalostí a zkušeností v praxi
- žáky vedeme k uvědomělému, správnému a bezpečnému používání všech nástrojů a materiálů
- výuku doplňujeme o praktické exkurze, besedy s odborníky, návštěvy jiných vzdělávacích zařízení a odborných pracovišť

Do předmětu PRACOVNÍ VÝCHOVA. jsou zařazena průřezová téma:

Enviromentální výchova (EV):

- vztah člověka k prostředí

Osobnostní a sociální výchova (OSV):

- osobnostní rozvoj
  - kreativita
- sociální rozvoj
  - komunikace

Ostatní průřezová témata se prolínají metodami a formami práce ve všech ročnících.

Přístupy k obsahu a organizace výuky:		
Metody a formy práce:	**Projekty:**	**Pomůcky a učební materiály:**
• skupinová práce • samostatná práce		• pracovní pomůcky, nářadí a nástroje • kuchyňské vybavení, elektrické spotřebiče

• projektové vyučování • besedy		• dílenské vybavení, pomůcky a nářadí • učebnice, pracovní sešit • názorné pomůcky, spotřební materiál • potraviny • výukový software • internet a interaktivní tabule

Předmět: PRACOVNÍ VÝCHOVA			***Ročník: 6.***
Výstupy žáka ZŠ Máchovo nám.:		**Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu (včetně učiva):**	**Vazby (mezipředmětové souvislosti) Přesahy (rozšiřující učivo) Průřezová témata:**
Očekávané výstupy z RVP ZV	**Školní výstupy**		
		PĚSTITELSKÉ PRÁCE, CHOVATELSTVÍ	
Volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin	- podle potřeby zvládá jednoduché pracovní postupy práce na zahradě - zvolí správné postupy	- základní podmínky pro pěstování - zelenina - léčivé rostliny	*Mezipředmětové souvislosti:* P – rostliny *Rozšiřující učivo:*
Pěstuje a využívá květiny pro výzdobu	- orientuje se v základech ošetřování pokojových rostlin a v pěstování vybraných okrasných dřevin a květin	- okrasné a pokojové rostliny	pěstitelství ve vztahu k životnímu prostředí zasadit jeden keř nebo jeden stromek
Používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu	- rozeznává různé druhy pracovního náčiní - správně zachází s používaným nářadím, orientuje se v jeho ošetřování a ukládání	- bezpečnost a hygiena práce	*Průřezové téma:* EV – vztah člověka k prostředí
Prokáže základní znalost chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty	- vybaví si základní zásady chovatelství	- chov zvířat v domácnosti	
Dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu způsobeného zvířaty	- organizuje a plánuje svou pracovní činnost - dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce - zvládá základy první pomoci	- hygiena a bezpečnost při práci	

		PRÁCE S TECHNICKÝMI MATERIÁLY	
Provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň Řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí Organizuje a plánuje svoji pracovní činnost Užívá technickou dokumentaci, připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku Dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc při úrazu	- rozliší a pojmenuje druhy a vlastnosti materiálu - podle druhu zvládá vybrat vhodné pracovní nástroje a nářadí - řeší jednoduché technické úkoly - měří rozměry a délky - organizuje a plánuje svoji pracovní činnost - navrhuje jednoduché náčrty a plány -dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti a poskytne první pomoc	- vlastnosti materiálu, užití v praxi (dřevo, kov, plasty) - pracovní pomůcky, nářadí a nástroje pro ruční opracování - technické náčrtky a výkresy, technické informace, návody - návod, předloha, náčrt, plánek, schéma	*<u>Mezipředmětové souvislosti:</u>* Př – Člověk M – jednotky délky, převody jednotek, měření, jednoduché plány a náčrty, technické náčrty a výkresy Z – měřítko mapy, plánek F – vlastnosti látek (pružnost, tvárnost) – měření délky *<u>Rozšiřující učivo:</u>* pojmy: nárys, bokorys, půdorys, kótování, měřítko, formáty – A0, A1, A2, ... technická dokumentace patentování, licence, normy *<u>Průřezová témata:</u>* OSV – komunikace - kreativita

Předmět: ***PRACOVNÍ VÝCHOVA***			***Ročník:*** 7.
Výstupy žáka ZŠ Máchovo nám.:		**Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu (včetně učiva):**	**Vazby (mezipředmětové souvislosti)** **Přesahy (rozšiřující učivo)** **Průřezová témata:**
Očekávané výstupy z RVP ZV	**Školní výstupy**		
		PĚSTITELSKÉ PRÁCE, CHOVATELSTVÍ	
Volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin	- podle potřeby zvládá jednoduché pracovní postupy práce na zahradě - zvolí správné postupy	- základní podmínky pro pěstování - zelenina - léčivé rostliny	*Mezipředmětové souvislosti:* P – rostliny *Rozšiřující učivo:*
Pěstuje a využívá květiny pro výzdobu	- orientuje se v základech ošetřování pokojových rostlin a v pěstování vybraných okrasných dřevin a květin	- okrasné a pokojové rostliny	pěstitelství ve vztahu k životnímu prostředí zasadit jeden keř nebo jeden stromek
Používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu	- rozeznává různé druhy pracovního náčiní - správně zachází s používaným nářadím, orientuje se v jeho ošetřování a ukládání	- bezpečnost a hygiena práce	*Průřezové téma:* EV – vztah člověka k prostředí
Prokáže základní znalost chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty	- vybaví si základní zásady chovatelství	- chov zvířat v domácnosti	
Dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu způsobeného zvířaty	- organizuje a plánuje svou pracovní činnost - dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce - zvládá základy první pomoci	- hygiena a bezpečnost při práci	

		PRÁCE S TECHNICKÝMI MATERIÁLY	
Provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň Řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí Organizuje a plánuje svoji pracovní činnost Užívá technickou dokumentaci, připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku Dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc při úrazu	- rozliší a pojmenuje druhy a vlastnosti materiálu - podle druhu zvládá vybrat vhodné pracovní nástroje a nářadí - řeší jednoduché technické úkoly - měří rozměry a délky - organizuje a plánuje svoji pracovní činnost - navrhuje jednoduché náčrty a plány -dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti a poskytne první pomoc	- vlastnosti materiálu, užití v praxi (dřevo, kov, plasty) - pracovní pomůcky, nářadí a nástroje pro ruční opracování - technické náčrtky a výkresy, technické informace, návody - návod, předloha, náčrt, plánek, schéma	*<u>Mezipředmětové souvislosti:</u>* Př – Člověk M – jednotky délky, převody jednotek, měření, jednoduché plány a náčrty, technické náčrty a výkresy Z – měřítko mapy, plánek F – vlastnosti látek (pružnost, tvárnost) – měření délky *<u>Rozšiřující učivo:</u>* pojmy: nárys, bokorys, půdorys, kótování, měřítko, formáty – A0, A1, A2, ... technická dokumentace patentování, licence, normy *<u>Průřezová témata:</u>* OSV – komunikace - kreativita

Předmět: ***PRACOVNÍ VÝCHOVA (PRO TŘÍDY S ROZŠÍŘENOU VÝUKOU GLOBÁLNÍ VÝCHOVY)***			***Ročník:*** 6.
Výstupy žáka ZŠ Máchovo nám.:		**Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu (včetně učiva):**	**Vazby (mezipředmětové souvislosti)** **Přesahy (rozšiřující učivo)** **Průřezová témata:**
Očekávané výstupy z RVP ZV	**Školní výstupy**		
		PĚSTITELSKÉ PRÁCE, CHOVATELSTVÍ	
Volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin	- podle potřeby zvládá složitější pracovní postupy práce na zahradě - zvolí správné postupy	- základní podmínky pro pěstování - zelenina, ovoce - léčivé rostliny - bylinky v kuchyni	*Mezipředmětové souvislosti:* P – rostliny *Rozšiřující učivo:*
Pěstuje a využívá květiny pro výzdobu	- orientuje se v ošetřování pokojových rostlin a v pěstování vybraných okrasných dřevin a květin	- okrasné a pokojové rostliny - aranžování květin – zimní a letní verze	pěstitelství ve vztahu k životnímu prostředí zasadit jeden keř nebo jeden stromek
Používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu	- rozeznává různé druhy pracovního náčiní - správně zachází s používaným nářadím, orientuje se v jeho ošetřování a ukládání	- bezpečnost a hygiena práce	*Průřezové téma:* EV – vztah člověka k prostředí
Prokáže základní znalost chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty	- vybaví si zásady chovatelství	- chov zvířat v domácnosti i na venkově	
Dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu způsobeného zvířaty	- organizuje a plánuje svou pracovní činnost - dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce - zvládá základy první pomoci	- hygiena a bezpečnost při práci	

		PRÁCE S TECHNICKÝMI MATERIÁLY	
Provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň Řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí Organizuje a plánuje svoji pracovní činnost Užívá technickou dokumentaci, připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku Dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc při úrazu	- rozliší a pojmenuje druhy a vlastnosti materiálu - podle druhu zvládá vybrat vhodné pracovní nástroje a nářadí - řeší jednoduché technické úkoly - měří rozměry a délky - organizuje a plánuje svoji pracovní činnost - navrhuje jednoduché náčrty a plány -dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti a poskytne první pomoc	- vlastnosti materiálu, užití v praxi (dřevo, kov, plasty) - pracovní pomůcky, nářadí a nástroje pro ruční opracování - technické náčrtky a výkresy, technické informace, návody - návod, předloha, náčrt, plánek, schéma	*<u>Mezipředmětové souvislosti:</u>* Př – Člověk M – jednotky délky, převody jednotek, měření, jednoduché plány a náčrty, technické náčrty a výkresy Z – měřítko mapy, plánek F – vlastnosti látek (pružnost, tvárnost) – měření délky *<u>Rozšiřující učivo:</u>* pojmy: nárys, bokorys, půdorys, kótování, měřítko, formáty – A0, A1, A2, ... technická dokumentace patentování, licence, normy *<u>Průřezová témata:</u>* OSV – komunikace - kreativita

Předmět: PRACOVNÍ VÝCHOVA (PRO TŘÍDY S ROZŠÍŘENOU VÝUKOU GLOBÁLNÍ VÝCHOVY)			*Ročník: 7.*
Výstupy žáka ZŠ Máchovo nám.:		**Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu (včetně učiva):**	**Vazby (mezipředmětové souvislosti) Přesahy (rozšiřující učivo) Průřezová témata:**
Očekávané výstupy z RVP ZV	**Školní výstupy**		
		PĚSTITELSKÉ PRÁCE, CHOVATELSTVÍ	
Volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin	- podle potřeby zvládá složitější pracovní postupy práce na zahradě - zvolí správné postupy	- základní podmínky pro pěstování - zelenina, ovoce - léčivé rostliny	*Mezipředmětové souvislosti:* P – rostliny *Rozšiřující učivo:*
Pěstuje a využívá květiny pro výzdobu	- orientuje se v ošetřování pokojových rostlin a v pěstování vybraných okrasných dřevin a květin	- okrasné a pokojové rostliny - aranžování květin – zimní i letní verze	pěstitelství ve vztahu k životnímu prostředí zasadit jeden keř nebo jeden stromek
Používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu	- rozeznává různé druhy pracovního náčiní - správně zachází s používaným nářadím, orientuje se v jeho ošetřování a ukládání	- bezpečnost a hygiena práce	*Průřezové téma:* EV – vztah člověka k prostředí
Prokáže základní znalost chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty	- vybaví si zásady chovatelství	- chov zvířat v domácnosti i na venkově	
Dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu způsobeného zvířaty	- organizuje a plánuje svou pracovní činnost - dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce - zvládá základy první pomoci	- hygiena a bezpečnost při práci	

		PRÁCE S TECHNICKÝMI MATERIÁLY	
Provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň Řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí Organizuje a plánuje svoji pracovní činnost Užívá technickou dokumentaci, připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku Dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc při úrazu	- rozliší a pojmenuje druhy a vlastnosti materiálu - podle druhu zvládá vybrat vhodné pracovní nástroje a nářadí - řeší jednoduché technické úkoly - měří rozměry a délky - organizuje a plánuje svoji pracovní činnost - navrhuje jednoduché náčrty a plány - dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti a poskytne první pomoc	- vlastnosti materiálu, užití v praxi (dřevo, kov, plasty) - pracovní pomůcky, nářadí a nástroje pro ruční opracování - technické náčrtky a výkresy, technické informace, návody - návod, předloha, náčrt, plánek, schéma	*Mezipředmětové souvislosti:* Př – Člověk M – jednotky délky, převody jednotek, měření, jednoduché plány a náčrty, technické náčrty a výkresy Z – měřítko mapy, plánek F – vlastnosti látek (pružnost, tvárnost) – měření délky *Rozšiřující učivo:* pojmy: nárys, bokorys, půdorys, kótování, měřítko, formáty – A0, A1, A2, ... technická dokumentace patentování, licence, normy *Průřezová témata:* OSV – komunikace - kreativita
		PROVOZ A ÚDRŽBA DOMÁCNOSTI	
Dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy a poskytne první pomoc při úrazu, včetně	- orientuje se v bezpečnostních předpisech - dodržuje základní hygienická pravidla	- pracovní řád školní kuchyně - bezpečnost práce v kuchyni - hygienická pravidla	*Mezipředmětové souvislosti:*

úrazu elektrickým proudem	- popíše poskytnutí první pomoci při úrazu elektrickým proudem, při polití chemikálií, případně při jiných úrazech	- první pomoc při úrazech v domácnosti	*Rozšiřující učivo:* údržba oděvů a textilií
Ovládá jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti a orientuje se v návodech k obsluze běžných domácích spotřebičů	- rozliší a správně použije pracovní pomůcky a vybavení školní kuchyně - orientuje se v návodech na obsluhu a používá běžné domácí spotřebiče - prakticky připraví jednotlivá pracoviště školní kuchyně k používání	- vybavení školní kuchyně a pracovní pomůcky - obsluha běžných domácích spotřebičů	*Průřezová témata:* OSV – komunikace - kreativita EV – vztah člověka k prostředí
Správně zachází s pomůckami, nástroji, nářadím a zařízením včetně údržby; provádí drobnou domácí údržbu	- vhodnými prostředky provede drobnou domácí údržbu - orientuje se v mycích a čistících prostředcích a prakticky provede úklid domácnosti - roztřídí a zlikviduje odpad z domácnosti v souladu s ochranou životního prostředí	- základní domácí údržba - úklid domácnosti - likvidace odpadu v souladu s ochranou životního prostředí	
Provádí jednoduché operace platebního styku a domácího účetnictví	- rozliší hotovostní a bezhotovostní platební styk - provádí jednoduché platební operace orientuje se v rodinném rozpočtu - porovná příjmy a všechny výdaje - navrhne způsoby úspor v domácnosti	- hotovostní a bezhotovostní platební styk - rodinný rozpočet (příjmy, výdaje, úspory)	
		PŘÍPRAVA POKRMŮ	
Používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče	- používá vhodné pracovní pomůcky a bezpečně obsluhuje elektrické spotřebiče		*Mezipředmětové souvislosti:*
Dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni	- dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce - v případě potřeby poskytne první pomoc při úrazu v kuchyni		*Rozšiřující učivo:* estetická úprava pokrmů příprava svátečního stolu pro různé příležitosti

Připraví jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy	- orientuje se při výběru potravin s ohledem na kvalitu, cenu a zásady zdravé výživy - zvolí vhodný postup pro přípravu pokrmů - připraví jednoduché pokrmy a nápoje podle daného postupu - při přípravě pokrmů dodržuje zásady zdravé výživy - sestaví celodenní jídelníček	- výběr potravin a jejich zpracování - základní postupy při přípravě pokrmů a nápojů - příprava jednoduchých pokrmů podle daného postupu - dodržování zásad zdravé výživy při přípravě pokrmů - sestavování jídelníčku	*Průřezová témata:* OSV – komunikace - kreativita *EV – vztah člověka k prostředí*
Dodržuje základní principy stolování, společenského chování a obsluhy u stolu ve společnosti	- dodržuje základní principy stolování, společenského chování a obsluhy u stolu	- úprava stolu, stolování a obsluha u stolu	

Předmět: PRACOVNÍ VÝCHOVA (PRO TŘÍDY S ROZŠÍŘENOU VÝUKOU GLOBÁLNÍ VÝCHOVY)			***Ročník: 8.***
Výstupy žáka ZŠ Máchovo nám.:		**Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu (včetně učiva):**	**Vazby (mezipředmětové souvislosti) Přesahy (rozšiřující učivo) Průřezová témata:**
Očekávané výstupy z RVP ZV	**Školní výstupy**		
		PRÁCE S TECHNICKÝMI MATERIÁLY	
Provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň Řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí	- vybere k práci vhodný druh materiálu - zvolí vhodný pracovní postup - dovede pracovní postupy k finálnímu výrobku - podle druhu materiálu správně vybere pracovní nástroje a pomůcky - zkontroluje a připraví nástroje k použití - řeší jednoduché technické úkoly - měří rozměry a délky v předepsané toleranci	- vlastnosti materiálu, užití v praxi (dřevo, kov, plasty) - pracovní pomůcky, nářadí a nástroje pro ruční a strojní opracování - jednoduché pracovní operace a postupy	*Mezipředmětové souvislosti:* Př – Člověk M – jednotky délky, převody jednotek, měření, jednoduché plány a náčrty, technické náčrty a výkresy Z – měřítko mapy, plánek F – vlastnosti látek (pružnost, tvárnost) – měření délky - elektrické zařízení Inf – konstrukční programy, programování strojů
Organizuje a plánuje svoji pracovní činnost Užívá technickou dokumentaci, připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku Dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc při úrazu	- organizuje a plánuje svoji i skupinovou pracovní činnost - pracuje s jednoduchou technickou dokumentací, orientuje se v pracovních postupech a návodech - navrhuje náčrty a plány -dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím	- organizace práce, důležité technologické postupy u strojního opracovaní materiálů - technické náčrtky a výkresy, technické informace, návody - návod, předloha, náčrt, plánek, schéma - úloha techniky v životě člověka, automatizace a robotizace - nové technologie v opracování materiálu	*Rozšiřující učivo:* pojmy: nárys, bokorys, půdorys, kótování, měřítko, formáty – A0, A1, A2, ... technická dokumentace patentování, licence, normy *Průřezová témata:* OSV – komunikace - kreativita

Předmět: PRACOVNÍ VÝCHOVA (PRO TŘÍDY S ROZŠÍŘENOU VÝUKOU GLOBÁLNÍ VÝCHOVY)			***Ročník: 9.***
Výstupy žáka ZŠ Máchovo nám.:		**Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu (včetně učiva):**	**Vazby (mezipředmětové souvislosti) Přesahy (rozšiřující učivo) Průřezová témata:**
Očekávané výstupy z RVP ZV	**Školní výstupy**		
		DESIGN A KONSTRUOVÁNÍ	
Sestaví podle návodu, náčrtu, plánu, jednoduchého programu daný model Navrhne a sestaví jednoduché konstrukční prvky a ověří a porovná jejich funkčnost, nosnost a stabilitu Provádí montáž, demontáž a údržbu jednoduchých předmětů a zařízení Dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny práce a bezpečnostní předpisy; poskytne první pomoc při úrazu	-sestaví, vyrobí podle návodu, náčrtu, plánu daný model nebo navržený výrobek, vypočítá náklady na výrobu -ovládá montáž a demontáž jednoduchých zařízení, provádí údržbu jednoduchých předmětů a zařízení -používá vhodné nástroje -sestavuje jednoduché elektrické obvody -využívá výpočetní techniku k vytváření návrhů -hledá možnosti použití nových technologií a zařízení -dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny práce a bezpečnostní předpisy; poskytne první pomoc při úrazu	- stavebnice, modely a jejich sestavování, tvorba konstrukčních prvků - kalkulace finanční náročnosti výroby - návod, předloha, náčrt, plán, schéma, jednoduchý program	*Mezipředmětové souvislosti:* Př – Člověk M – jednotky délky, převody jednotek, měření, jednoduché plány a náčrty, technické náčrty a výkresy Z – měřítko mapy, plánek F – vlastnosti látek (pružnost, tvárnost) – měření délky - elektrické zařízení Inf – konstrukční programy, programování strojů *Rozšiřující učivo:* pojmy: nárys, bokorys, půdorys, kótování, měřítko, formáty – A0, A1, A2, ... technická dokumentace patentování, licence, normy *Průřezová témata:* OSV – komunikace - kreativita

18. FINANČNÍ GRAMOTNOST

Učební osnovy

Název vyučovacího předmětu, ročník:	FINANČNÍ GRAMOTNOST, 9. ročník

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Předmět FINANČNÍ GRAMOTNOST se vyučuje jako samostatný předmět v 9. ročníku základní školy pro všechny programy školního vzdělávacího programu. Tématicky a obsahově navazuje a čerpá z předmětů VÝCHOVA K OBČANSTVÍ A KE ZDRAVÍ (téma Člověk, stát a hospodářství) a MATEMATIKU (téma Číslo a proměnná).

Časová dotace předmětu FINANČNÍ GRAMOTNOST v průběhu 9. ročníku je 1 hodina týdně ve všech vzdělávacích programech.

FINANČNÍ GRAMOTNOST poskytuje vědomosti a dovednosti potřebné v praktickém životě. Je rozdělena na tři základní okruhy:
- peněžní
- cenovou
- rozpočtovou

V každém z těchto okruhů se žák seznámí se základními pojmy, důraz je kladen především na praktickou část, tj. naučit se efektivně hospodařit s finančními prostředky, získat znalosti v oblasti finančního trhu, rozpočtu domácnosti a investic. Dále si osvojí pojmy jako je inflace, DPH (především vliv DPH na tvorbu cen), úvěr a úrok, nabídka a poptávka.

Výuka FINANČNÍ GRAMOTNOSTI se zaměřuje především na to, aby žáci:

- pochopili a orientovali se v základních finančních pojmech z každodenního života
- byli schopni efektivního nakládání s penězi
- byli schopni bránit svá práva v roli běžného spotřebitele
- byli zodpovědní za své aktivity ve finanční oblasti a osvojili si povinnosti, které nařizuje zákon (především v daňové a pojišťovací problematice)
- byli schopni včas rozpoznat podvodné chování některých subjektů na finančním trhu a těmto nekalým praktikám se bránit
- byli schopni orientovat se v nabídkách bankovního a pojišťovacího trhu a vybrat si z těchto nabídek pro sebe tu nejvhodnější
- byli schopni sestavit efektivní domácí rozpočet z dostupných prostředků a tento rozpočet dodržovat
- byli schopni hospodařit se svými prostředky tak, aby předešli osobnímu bankrotu

Výchovné a vzdělávací strategie, které v tomto předmětu směřují k získávání těchto klíčových kompetencí:

Kompetence k učení:

- během výuky klademe důraz na čtení s porozuměním, vyhledávání, třídění, ověřování, hodnocení a zpracovávání informací
- individuálním přístupem k žákům máme snahu vytvářet co nejvíce možností prožít úspěch
- žákům umožňujeme ve vhodných případech realizovat vlastní nápady, podněcujeme jejich tvořivost, zdravé sebevědomí a samostatnost
- žáci se účastní různých soutěží a olympiád
- máme snahu vytvářet takové situace, v nichž má žák radost ze samotného učení
- zadáváme žákům zajímavé a tvůrčí úkoly

Kompetence k řešení problémů:

- výuka je vedena tak, aby žáci hledali vlastní řešení problému a dokázali ho obhájit
- při výuce motivujeme žáky v co největší míře problémovými úlohami z praktického života
- žáci postupně zdokonalují kompetenci práce s informacemi ze všech možných zdrojů: ústních, tištěných, mediálních a počítačových, včetně internetu
- informace se učí vyhledávat, třídit, ověřovat a vhodným způsobem využívat
- žáci jsou vedeni úměrně věku k bezpečnému používání internetu
- podle svých možností a schopností se žáci zapojují do soutěží a olympiád

Kompetence komunikativní:

- vedeme žáky ke vhodné komunikaci se spolužáky
- učíme žáky obhajovat a argumentovat vhodnou formou svůj vlastní názor a zároveň poslouchat názor jiných

Kompetence sociální a personální:

- sociální kompetence vyvozujeme na praktických cvičeních a úkolech
- během vyučování se často využívá týmová práce se žáky a vzájemná pomoc při učení
- žáky vedeme k respektování společně dohodnutých pravidel chování, na jejichž formulaci se sami podílejí
- učíme je odmítavému postoji ke všemu, co narušuje dobré vztahy
- máme snahu naučit žáky základům kooperace a týmové práce

Kompetence občanské:

- ve třídních kolektivech žáci společně stanovují pravidla chování

Kompetence pracovní:

- vedeme žáky k objektivnímu sebehodnocení a posouzení reálných možností při profesní orientaci
- výuku doplňujeme o praktické exkurze a besedy s odborníky

Předmětem FINANČNÍ GRAMOTNOST se prolínají průřezová témata:

Výchova demokratického občana (VDO):

- občan, občanská společnost a stát

Mediální výchova (MV):

- pěstování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě, chápání podstaty mediálního sdělení
- fungování a vliv médií ve společnosti – organizace a postavení médií ve společnosti, faktory ovlivňující média
- vztah mediálního sdělení a sociální zkušenosti

Přístupy k obsahu a organizace výuky:		
Metody a formy práce: • Frontální vyučování • Skupinová práce • Problémové učení • Projektové vyučování • Samostatná práce • Vyhledávání a zpracování informací • Referáty • Praktická cvičení • Besedy • Exkurze	**Projekty:**	**Pomůcky a učební materiály:** • Internet • Počítačové a multifunkční učebny • Kalkulačky • Pracovní listy • Odborné časopisy a denní tisk • Společenské hry zaměřené na finanční problematiku • Učebnice

Předmět: FINANČNÍ GRAMOTNOST			***Ročník: 9.***
Výstupy žáka ZŠ Máchovo nám.:		**Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu (včetně učiva):**	**Vazby (mezipředmětové souvislosti) Přesahy (rozšiřující učivo) Průřezová témata:**
Očekávané výstupy z RVP ZV	**Školní výstupy**		
		PENÍZE	
		<u>Nakládání s penězi</u>	*<u>Mezipředmětové souvislost:</u>*
Na příkladech ukáže vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení.	-definuje pojem peníze jako ekonomický nástroj sloužící k určení hodnoty ekonomických statků - popíše různé formy placení - na příkladech ukáže vhodné volby placení	- historie peněz - likvidita - hotovostní a bezhotovostní placení	*<u>Rozšiřující učivo:</u>* měny EURO funkce rostoucí a klesající funkce konstantní přímá úměrnost
Na příkladech ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku a DPH. Objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její změny. Na příkladech chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu.	- vyjádří vlastními slovy DPH jako ekonomickou veličinu - vyjádří vlastními slovy tvorbu ceny na zjednodušených příkladech - popíše pojmy nabídka, poptávka a tržní vyrovnání a vysvětlí jejich vliv na tvorbu ceny	**<u>Tvorba cen:</u>** - nabídka a poptávka - DPH - tvorba cen	*<u>Průřezová témata:</u>* VDO -Občan, občanská společnost a stát
Popíše vliv inflace na hodnotu peněz.	- popíše inflaci jako součást ekonomiky vyjádří vlastními slovy znehodnocení peněz	**<u>Inflace:</u>** - zhodnocení a znehodnocení měny - druhy inflace (pádivá, plíživá, deflace)	

		HOSPODAŘENÍ DOMÁCNOSTI ČLOVĚK, STÁT A HOSPODÁŘSTVÍ	
Sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje domácnosti, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů. Objasní princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu domácnosti	- vysvětlí pojmy příjmy a výdaje - rozliší výdaje základní (nezbytné) a nadstavbové - navrhuje, jak efektivně hospodařit s dostupnými finančními prostředky - popíše pojem osobní bankrot, dluhová spirála - popíše vlastními slovy rozdíl mezi pojmy jednorázový a pravidelný - popíše vlastními slovy vhodné hospodaření domácnosti - vysvětlí na příkladech možnosti nakládání s úsporami - vysvětlí na příkladech, jak vhodně řešit schodkový rozpočet	**<u>Rozpočet domácnosti, typy rozpočtu, jejich odlišnosti:</u>** - příjmy a výdaje domácnosti rozpočet domácnosti (schodkový, přebytkový, vyrovnaný) - životní náklady - osobní bankrot - dluhová spirála	*<u>Mezipředmětové souvislosti:</u>* *<u>Rozšiřující učivo:</u>* Mzda Hypotéka SOS – Sdružení obrany spotřebitelů ČOI – Česká obchodní inspekce *<u>Průřezová témata:</u>* VDO - Občan, občanská společnost a stát
Vysvětlí, jak se bránit v případě porušení práv spotřebitele.	- vyjádří vlastními slovy pojmy reklamace, zákonná lhůta na vyřízení - orientuje se v právech a povinnostech spotřebitele	**<u>Základní práva spotřebitelů:</u>** - reklamace - práva a povinnosti spotřebitele - zákonná lhůta na vyřízení	

		FINANČNÍ PRODUKT, ČÍSLO A PROMĚNNÁ	
Vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby občanům nabízejí. Uvede příklady použití debetní a kreditní platební karty, vysvětlí jejich omezení Uvede a porovná nejobvyklejší způsoby nakládání s volnými prostředky (spotřeba, úspory, investice). Uvede a porovná nejčastější způsoby krytí deficitu (úvěry, splátkový prodej, leasing). Vysvětlí význam úroku placeného a přijatého. Řeší aplikační úlohy na procenta Uvede nejčastější druhy pojištění a navrhne, kdy je využít.	- vysvětlí, jak založit konto v bance - popíše pojem kreditní a debetní karta a základní rozdíly, trvalý a jednorázový příkaz - uvede na příkladech využití takových příkazů - popíše vlastními slovy pojem volné finanční prostředky, bankovní vklad, diverzifikace (rozdělení) rizika při investicích, výnos z investice - porovná různé způsoby nakládání s penězi - vysvětlí rozdíl mezi úvěrem a leasingem - popíše úrok jako zisk i jako výdaj vypočítá RPSN - vypočítá jednorázový úrok, úrokovou sazbu a daň z úroku - rozliší pojištění povinná, nepovinná a doporučená - popíše základní druhy pojištění	**<u>Služby bank, aktivní a pasivní operace</u>** - druhy bank - bankovní účty - druhy bankovních karet - příkazy z účtu **<u>Produkty finančního trhu pro investování a pro získání prostředků</u>** - spotřeba - úspory - investice - akcie - finanční riziko **<u>Úročení:</u>** - úvěr - leasing - úrok, úroková sazba - daň z úroku - lichva a jiné nekalé praktiky - deficit	*<u>Mezipředmětové souvislosti:</u>* M - procenta *<u>Rozšiřující učivo:</u>* ČNB – Česká národní banka Stavební spoření *<u>Průřezová témata:</u>* VDO - Občan, občanská společnost a stát MV - Pěstování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě, chápání podstaty mediálního sdělení - Fungování a vliv médií ve společnosti – organizace a postavení médií ve společnosti, faktory ovlivňující média - Vztah mediálního sdělení a sociální zkušenosti

		-splátkový kalendář **<u>Pojištění</u>** - odpovědnost za škodu - pojištění movitého majetku - pojištění nemovitého majetku	

19. MEDIÁLNÍ VÝCHOVA

Učební osnovy

Název vyučovacího předmětu, ročník:	MEDIÁLNÍ VÝCHOVA, 9. ročník

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Jedním z průřezových témat v RVP na základních školách je MEDIÁLNÍ VÝCHOVA. Vzhledem k tomu, že masová a síťová média představují v současné době významný faktor primární i sekundární socializace, toto průřezové téma jsme rozšířili a zařadili jako povinně volitelný předmět do 9. ročníku pro program s rozšířenou výukou globální výchovy školního vzdělávacího programu. Dotace předmětu MEDIÁLNÍ VÝCHOVA je jedna hodina týdně.

Předmět MEDIÁLNÍ VÝCHOVA nabízí:

- elementární poznatky a dovednosti týkající se mediální komunikace a práce s médii.
- vybaví žáka základní úrovní mediální gramotnosti
- osvojení si některých základních poznatků o fungování a společenské roli současných médií
- získání dovedností podporujících poučené, aktivní a nezávislé zapojení jednotlivce do mediální komunikace
- schopnost analyzovat nabízená sdělení, posoudit jejich věrohodnost a vyhodnotit jejich komunikační záměr, popřípadě je asociovat s jinými sděleními
- orientaci v mediovaných obsazích a schopnost volby odpovídajícího média jako prostředku pro naplnění nejrůznějších potřeb – od získávání informací přes vzdělávání až po naplnění volného času.

MEDIÁLNÍ VÝCHOVA je zaměřena na

- systematické vytváření kritického odstupu od mediovaných sdělení
- na schopnost interpretovat mediální sdělení z hlediska jeho informační kvality (zpravodajství z hlediska významu a věrohodnosti zprávy a události, reklamu z hlediska účelnosti nabízených informací apod.).
- pozornost věcné správnosti a přesnosti sdělení, a to jak kritickou analýzou existujících textů, tak vlastní produkcí a utváření návyku ověřovat si co nejdůkladněji veškeré údaje
- schopnosti vnímat, interpretovat a kriticky hodnotit artefakty umělecké i běžné mediální produkce
- kritické čtení a vnímání mediálních sdělení

- interpretace vztahu mediálních sdělení a reality
- stavbu mediálních sdělení
- vnímání autora mediálních sdělení
- fungování a vliv médií ve společnosti
- tvorbu mediálních sdělení
- práci v realizačním týmu
- osobnostní rozvoj
-strategie pro sebeprezentaci prostřednictvím médií na trhu práce

Výchovné a vzdělávací strategie, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení:

- Během výuky klademe důraz na čtení s porozuměním, práci s textem
- Třídění, ověřování, hodnocení a zpracování informací
- Žákům umožňujeme ve vhodných případech realizovat vlastní nápady, podněcujeme jejich tvořivost
- Zadáváme žákům zajímavé a tvůrčí úkoly

Kompetence k řešení problémů:

- umožňuje rozvíjet schopnost analytického přístupu k mediálním obsahům a kritického odstupu od nich
- umožňuje pochopení cílů a strategií vybraných mediálních obsahů
- vede k osvojení si základních principů vzniku významných mediálních obsahů (zvl. zpravodajských)
- vytváří představu o roli médií v každodenním životě v regionu (v lokalitě)
- vede k rozeznávání platnosti a významu argumentů ve veřejné komunikaci
- přispívá k využívání vlastních schopností v týmové práci i v redakčním kolektivu
- přispívá ke schopnosti přizpůsobit vlastní činnost potřebám a cílům týmu

Kompetence sociální a personální:

- rozvíjí citlivost vůči stereotypům v obsahu médií i způsobu zpracování mediálních sdělení
- vede k uvědomování si hodnoty vlastního života (zvláště volného času) a odpovědnosti za jeho naplnění
- napomáhá k uvědomění si možnosti svobodného vyjádření vlastních postojů a odpovědnosti za způsob jeho formulování a prezentace
- rozvíjí kooperaci a týmovou spolupráci

Kompetence komunikativní:

- rozvíjí komunikační schopnost, zvláště při veřejném vystupování a stylizaci psaného a mluveného textu
- přispívá ke schopnosti úspěšně a samostatně se zapojit do mediální komunikace
- rozvíjí dovednost obhajovat a argumentovat vhodnou formou svůj vlastní názor a zároveň poslouchat názor jiných

Kompetence občanské:

- rozvíjí citlivost vůči předsudkům a zjednodušujícím soudům o společnosti (zejména o menšinách) i jednotlivci
- učí využívat potenciál médií jako zdroje informací, kvalitní zábavy i naplnění volného času
- umožňuje získat představy o roli médií v klíčových společenských situacích a v demokratické společnosti vůbec (včetně právního kontextu)

Kompetence pracovní:

- dodržují vymezená pravidla
- plní povinnosti a závazky
- chápe podstavu, cíl a důsledky svého rozhodnutí

Přístupy k obsahu a organizace výuky:

Metody a formy práce:	Projekty:	Pomůcky a učební materiály:
• výklad • frontální vyučování • samostatná práce žáků • práce ve dvojicích • skupinová práce • projektové vyučování • referáty • komunikativní kruh • práce s počítačem, internetem • formy her a soutěží • samostatná mluvní cvičení • samostatná prezentace • hodnocení a sebehodnocení • spojení jazykové a výtvarné činnosti • samostatné vyhledávání a třídění informací		• počítače, fotoaparáty, videokamery, dataprojektor, tablety • pracovní listy

Předmět: MEDIÁLNÍ VÝCHOVA			***Ročník: 9.***
Výstupy žáka ZŠ Máchovo nám.:		**Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu (včetně učiva):**	**Vazby (mezipředmětové souvislosti)** **Přesahy (rozšiřující učivo)** **Průřezová témata:**
Očekávané výstupy z RVP ZV	**Školní výstupy**		
Umožňuje pochopení cílů a strategií vybraných mediálních obsahů Vede k osvojení si základních principů vzniku významných mediálních obsahů (zvl. zpravodajských) Umožňuje rozvíjet schopnost analytického přístupu k mediálním obsahům a kritického odstupu od nich Přispívá ke schopnosti úspěšně a samostatně se zapojit do mediální komunikace Umožňuje rozvíjet schopnost analytického přístupu k mediálním obsahům a kritického odstupu od nich Učí využívat potenciál médií jako zdroje informací, kvalitní zábavy i naplnění volného času Umožňuje pochopení cílů a strategií vybraných mediálních obsahů Vede k osvojení si základních principů vzniku významných mediálních obsahů (zvl. zpravodajských) Umožňuje získat představy o roli médií v klíčových společenských situacích a v demokratické společnosti vůbec (včetně	- porovná mediální produkty a identifikuje pravidelnosti v jejich stavbě - určí kritéria výběru zpráv; základní kritéria identifikuje - pojmenuje základní strukturu příběhu a složky, které příběh tvoří, tyto prvky rozpozná v reklamě, zprávě apod. - pojmenuje funkci užití grafických a dalších vizuálních prvků (písma, grafiky, fotografie) - na konkrétních ukázkách analyzuje produkci pro svou věkovou skupinu (časopisy, reklamy pro mládež, webové stránky)	**Média – rozdělení, rizika** - stručný úvod do problematiky médií - veřejnoprávní, státní, bulvár - jazykové prostředky (nestranné, vyvážené - zpravodajství - vliv médií na společnosti - vliv médií v globalizovaném světě - propaganda **Noviny jako tradiční médium** - základní pravidla pro zpracování psané zprávy - novinové titulky, doplňování článků, vět - rozbor textu - šíření fámy - informační kanály - tématicky zaměřené týdeníky **Reklama** - druhy, vliv, život ve světě značek, rozbor dat - tvorba reklamy (plakát, banner, …)	*Mezipředmětové souvislosti:* ČJ - kritické čtení a vnímání mediálních sdělení - interpretace vztahu mediálních sdílení a reality - stavba mediálních sdělení - vnímání autora mediálních sdělení - fungování a vliv médií ve společnosti - vnímání mluveného i psaného projevu, jeho stavby, nejrůznějších typů obsahů - uplatňování odpovídající škály výrazových prostředků - osvojení základních pravidel veřejné komunikace, dialogu a argumentace Inf - využívání tištěných i digitálních dokumentů jako zdroje informací - věcná správnost a přesnost sdělení kritická analýza existujících textů, vlastní produkce - utváření návyku ověřovat si co nejdůkladněji veškeré údaje *Rozšiřující učivo:*

právního kontextu) Vytváří představu o roli médií v každodenním životě v regionu (v lokalitě) Vede k rozeznávání platnosti a významu argumentů ve veřejné komunikaci Rozvíjí komunikační schopnost, zvláště při veřejném vystupování a stylizaci psaného a mluveného textu Přispívá k využívání vlastních schopností v týmové práci i v redakčním kolektivu Přispívá ke schopnosti přizpůsobit vlastní činnost potřebám a cílům týmu Rozvíjí citlivost vůči stereotypům v obsahu médií i způsobu zpracování mediálních sdělení Vede k uvědomování si hodnoty vlastního života (zvláště volného času) a odpovědnosti za jeho naplnění Rozvíjí citlivost vůči předsudkům a zjednodušujícím soudům o společnosti (zejména o menšinách) i jednotlivci Napomáhá k uvědomění si možnosti svobodného vyjádření vlastních postojů a odpovědnosti za způsob jeho formulování a prezentace	- vnímá užívání prostředků přímého oslovení a neformálního kontaktu - zhodnotí jakým způsobem se do podoby mediálních sdělení promítají představy o cílovém příjemci - rozezná v mediálním sdělení stereotypy a na příkladech uvede jejich zjednodušující a paušalizující vztah ke skutečnosti - sestaví jednoduchý příběh a prezentuje ho pro sebe vhodnou formou - na konkrétních příkladech doloží, že „faktická“ sdělení (např. Přímý přenos) nejsou záznamem událostí, nýbrž její interpretací - ve vybraných mediálních sděleních identifikuje princip nadsázky (komedie, parodie) - vnímá významy práce s obrazem (střih, detail, nájezd, zpomalení, zrychlení) a roli zvuku (např. Scénické hudby) - rozlišuje jednotlivá mediální sdělení dle toho, jestli mají charakter „faktu“, nebo „fikce“ a identifikuje základní žánry a výrazové prostředky „fikce“ v jednotlivých médiích.	**Elektronická média** - prezentace reklamních materiálů - internet jako médium dnešní doby - sociální sítě, rizika **Zpracování vlastních dat** - vytvoření dotazníku, anketa, zpracování dat, graf **Video** - základní pravidla pro práci s videem - stereotypy v mediálních obrazcích - tvorba, zpracování, video reportáž - animace **Zvuk, rádio** - základní pravidla pro zpracování rozhlasového zpravodajství - vytvoření rádio zpravodajství **Prezentace, sebeprezentace** - možnosti sebeprezentace prostřednictvím moderních i tradičních technologií - nejvhodnější strategie pro sebeprezentaci na trhu práceschopnost	*Průřezová témata:*

	- rozpoznává a volí nejvhodnější strategie pro sebeprezentaci na trhu práce	- principy prezentace, sebeprezentace **- inzerce**	

21. NAUKA O DĚČÍNSKU

Učební osnovy

Název vyučovacího předmětu, ročník:	NAUKA O DĚČÍNSKU, 8. ročník

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Vyučovací předmět NAUKA O DĚČÍNSKU je zařazen do 8.ročníku.

Časová dotace učebního plánu předmětu NAUKA O DĚČÍNSKU je 1 hodina týdně pro třídy v programu s rozšířenou výukou globální výchovy školního vzdělávacího programu.

Předmět NAUKA O DĚČÍNSKU vybavuje žáka základními znalostmi a dovednostmi napomáhajícími jeho aktivnímu zapojení do života v lokální demokratické společnosti. Vzdělávání směruje k tomu, aby žáci poznali dějinnou, sociální, kulturně historickou a přírodovědnou základnu životního prostředí Děčínska, ve kterém žijí. Žáci jsou seznámeni s přírodní rozmanitostí oblasti, jejím historickým a kulturně sociálním vývojem. Předmět má vliv na utváření lokálního patriotizmu a pozitivního postoje ke zdejším tradicím, rozvíjí vědomí sounáležitosti lokálních dějin s celoevropskými a snaží se utvářet tolerantní postoj k rozmanitému demografickému rozložení a předejít tak xenofóbně extrémistickým postojům.

Výuka předmětu NAUKA O DĚČÍNSKU se zaměřuje především na aktivní přístup k poznání, dále na to,

- aby si žáci osvojili pozitivní cítění k městu a jeho okolí
- aby poznali, jak se postupně měnil způsob života obyvatel Děčínska v různých historických obdobích
- aby se seznámili s lokální historií a pověstmi
- aby se dovedli orientovat ve zdejší fauně a flóře a klimatických podmínkách
- aby chápali pestré demografické členění společnosti a jeho vznik
- aby se naučili orientovat ve vedení města a umět získávat informace
- aby dokázali sami využívat správní instituce města a jiné úřady

Vyučovací předmět NAUKA O DĚČÍNSKU je úzce spjat s dalšími vyučovacími předměty:

- dějepis- historie města, historie zámku, utváření novodobé společnosti po roce 1945, odsun německého obyvatelstva a kultury

- občanská výchova- správní úřady města, víra a náboženství, vzdělání, majorita a minority
- jazyky- legendy, pověsti, německé listiny a dokumenty
- zeměpis- mapa oblasti, společenské a hospodářské složky, klimatické podmínky, prostředí
- přírodopis- fauna a flóra, správa národního parku
- informatika- vytváření prezentací, diplomů, pracovních listů, orientace na internetu
- výtvarná výchova- vytváření informačních plakátů

Výchovné a vzdělávací strategie, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence učení

- žák sám vyhledává a třídí informace, na základě jejich pochopení a propojení je aktivně využívá v procesu učení
- při výuce je důležité aktivní poznání, čímž si žák dané učivo lépe a komplexněji zapamatuje
- během exkurzí samostatně pozoruje a kritizuje danou situaci, stávající stav a správní proces a vyvozuje z toho možné důsledky
- učitel podněcuje žákovu tvořivost tím, že mu nechává volnou volbu řešení zadaných úkonů

Kompetence k řešení problémů

- praktickými příklady z okolního života a nutností jejich řešení je žák motivován k aktivní činnosti v realitě
- žáci si postupně zdokonalují kompetenci práce s informacemi ze všech možných zdrojů: ústních, tištěných a mediálních, včetně internetu
- žák vyhledává informace vhodné k řešení problému, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky
- žák využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení, nenechá se odradit případným nezdarem
- samostatně řeší problémy; volí vhodné logické a empirické způsoby postupu

Kompetence komunikativní

- během semináře je žák nucen argumentovat, naslouchat, promlouvat k druhým lidem, porozumět jim a následně dobře reagovat. Je nucen ke kultivovanému ústnímu projevu
- učitel žáky vede k využívání informačních a komunikačních prostředků pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem

Kompetence sociální a personální

- během vyučování se využívá týmová práce se žáky a vzájemná pomoc při učení
- žák je organizátorem týmového ducha, snaží se demokraticky efektivně pracovat ve skupině a spěje tak ke splnění zadání
- Učitel dodává žákům sebedůvěru a tím i možnost prosadit se v budoucích kolektivech

Kompetence občanská

- v žácích je pěstován vztah k tradicím a kulturnímu historickému dědictví a pozitivní přístup k práci druhých
- žák je veden k projevu pozitivního postoje k uměleckým dílům , smyslu pro kulturu a tvořivost, aktivnímu zapojení do kulturního dění
- žák je učen respektovat přesvědčení druhých lidí, vážit si jejich vnitřních hodnot, být schopným vcítit se do situací ostatních
- žák je informován o základních ekologických a enviromentálních problémech, které se snaží řešit a tak aktivně přispívat k jejich tlumení

Kompetence pracovní

- žák využívá získané informace prakticky a orientuje se tak v celkovém správním systému města
- během výuky si žák osvojuje verbální komunikaci a asertivitu, rozšiřuje si tak své dovednosti a možnosti pracovního zařazení

Do předmětu NAUKA O DĚČÍNSKU jsou zařazena tato průřezová témata:

Enviromentální výchova (EV): • Vztah člověka k prostředí		
Přístupy k obsahu a organizace výuky:		
Metody a formy práce: • frontální vyučování • samostatná práce • skupinová práce • prezentace • referáty • projektové vyučování • vyučování v terénu	**Projekty:** • Národní park České Švýcarsko • Děčínský zámek • Děčín jako dopravní uzel	**Pomůcky a učební materiály:** • pracovní listy • různé knihy lokální historie • kniha pověstí • VHS kazety, DVD • plakáty • internet • statistiky a grafy • reklamní letáky

Předmět: NAUKA O DĚČÍNSKU			*Ročník: 8.*
Výstupy žáka ZŠ Máchovo nám.:		**Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu (včetně učiva):**	**Vazby (mezipředmětové souvislosti) Přesahy (rozšiřující učivo) Průřezová témata**
Očekávané výstupy z RVP ZV	**Školní výstupy**		
	- popíše krajinu Děčínska a její členění - pojmenuje klimatické podmínky - vysvětlí příčiny vzniku Národního parku České Švýcarsko a zhodnotí jeho správu - definuje pojmy fauna a flóra - reprodukuje všeobecně známé zástupce fauny a flóry na Děčínsku - rozčlení dějiny kraje do určitých tématických etap - zopakuje důležité mezníky historického vývoje - popíše nejstarší osídlení a stručný vývoj města - vyjádří vlastními slovy některou z pověstí spojených s krajem - uvede slavné osobnosti, narozené ve městě a jeho okolí - pojmenuje šlechtické rody, které vládly této lokalitě a zařadí je do	- Přírodní podmínky Děčínska - Fauna a flóra - Historie Děčínska - Významné osobnosti Děčínska, šlechtické rody a historie zámku	*<u>Mezipředmětové souvislosti:</u>* Z – Zeměpis České republiky D – Šlechtické rody středověku a novověku, baroko, klasicismus, secese, odsun Němců z pohraničí, komunistická diktatura v Československu 1948-89 VO – Správa města *<u>Rozšiřující učivo:</u>* - účastní se daných exkurzí na Pravčickou bránu a Sněžník, do Děčínské ZOO, Rajských ostrovů, muzea, knihovny, informačního centra, zámeckého areálu, zákulisí divadla a kina - navštíví instituce správy města, policii, DpmD jeden z kostelů v centru města - orientuje se v obou centrálních částech města (Děčín a Podmokly) *<u>Průřezová témata:</u>*

	historických období - popíše historické změny zámeckého návrší a jeho přestavby - pojmenuje období vládnoucího rodu Thun-Hohenstein a vyjmenuje zásadní změny v architektuře města - rozčlení dopravu do odvětví, důležitých pro město (železniční, silniční, lodní, městská hromadná doprava) - na struktuře města vysvětlí označení Děčína jako „Města mostů“ - popíše etnické a sociální rozložení obyvatelstva - pojmenuje městské části a jejich správní orgány - orientuje se v základních politických stranách a iniciativách, působících na Děčínsku - vyjmenuje kulturní a vzdělávací instituce města a možnosti dalšího vzdělávání - rozpozná podle základních prvků nejdůležitější architektonické slohy zastoupené ve městě - uvede druhy církví a pojmenuje	- Nejvýznamnější období historie města Děčína - Děčín důležitým dopravním uzlem - Demografie, politický život a státní orgány - Kultura a vzdělanost - Architektura města	EV – Vztah člověka k prostředí

	některé kostely - popíše základní mezníky historie turistiky a nejzajímavější turistická místa Děčínska	- Rozhledny Děčínska	

22. ZÁKLADY SPORTOVNÍHO TRÉNINKU

Učební osnovy

Název vyučovacího předmětu, ročník:	ZÁKLADY SPORTOVNÍHO TRÉNINKU: 6. – 9.ročník

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Vyučovací předmět ZÁKLADY SPORTOVNÍHO TRÉNINKU je zařazen do 6. až 9. ročníku základní školy pro třídy s rozšířenou výukou tělesné výchovy školního vzdělávacího programu. Úzce a průběžně navazuje na učivo stejnojmenného vyučovacího předmětu prvního stupně TĚLESNÁ VÝCHOVA. Předmět ZÁKLADY SPORTOVNÍHO TRÉNINKU je povinným předmětem.

Časová dotace učebního plánu předmětu ZÁKLADY SPORTOVNÍHO TRÉNINKU je 6 hodin během 6. až 9. ročníku pro třídy s rozšířenou výukou tělesné výchovy školního vzdělávacího programu. Předmět ZÁKLADY SPORTOVNÍHO TRÉNINKU jsou vyučovány:
- v 6. a 7. ročníku 1 hodinu týdně
- v 8. a 9. ročníku 2 hodiny týdně

ZÁKLADY SPORTOVNÍHO TRÉNINKU představuje formu pohybového učení a pohybové kultivace žáků v oblasti kopané a je hlavním zdrojem osvojení si technicko- taktických dovedností.

Výuka a vedení hodin předmětu ZÁKLADY SPORTOVNÍHO TRÉNINKU se zaměřuje především na to, aby

- žáci zdokonalovali fotbalové dovednosti, taktické pokyny a morálně volní vlastnosti
- se seznámili s návody pro pohybovou prevenci či korekci jednostranného zatížení nebo zdravotního oslabení, stejně jako pro zdravý rozvoj tělesné zdatnosti a výkonnosti
- se učili uplatňovat osvojené pohybové dovednosti v různém prostředí a s různými účinky a zvykali si na rozličné sociální role, které vyžadují spolupráci, tvořivost, překonávání zábran, objektivnost, rychlé rozhodování, organizační schopnosti i nutnou míru odpovědnosti za zdraví své i svých spolužáků
- si žáci uvědomovali, jak je významné propojování pohybových činností s dalšími oblastmi vzdělání, jako je hygiena, úrazová zábrana, etika, právo, atd.
- se orientovali v základních otázkách vlivu pohybové aktivity na zdraví a práceschopnost člověka, v problematice zjišťování potřebných ukazatelů zdatnosti a pohyblivosti a uměli své poznatky využít při začleňování pohybu do denního režimu
- zvládali základní organizační, hygienické a bezpečnostní zásady pro provádění zdravotně vhodné a bezpečné sportovní či jiné pohybové činnosti ve známém i méně známém prostředí
- kladně prožívali osvojované pohybové činnosti a využívali je s pomocí dospělých nebo samostatně jako prostředek překonávání aktuálních negativních

tělesných či duševních stavů a dlouhodobější zdravotní prevence i jako předpoklad pro vytváření trvalého vztahu k pohybovým aktivitám

– si uvědomovali význam sociálních vztahů a rolí ve sportu a jiných pohybových aktivitách a uměli je využít pro hodnotné pohybové vyžití i přátelské meziosobní vztahy

Výchovné a vzdělávací strategie, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení:

- během výuky klademe důraz na individuální přístup k žákům, jímž máme snahu vytvářet co nejvíce možností prožít úspěch
- žáky vedeme k sebehodnocení
- žáky vedeme k samostatnému organizování některých akcí mimo vyučování
- žákům umožňujeme ve vhodných případech realizovat vlastní nápady; podněcujeme jejich tvořivost, zdravé sebevědomí a samostatnost
- žáci se účastní různých školních sportovních soutěž
- máme snahu vytvářet takové situace, v nichž má žák radost ze samotného učení

Kompetence k řešení problémů:

- při výuce motivujeme žáky ve velké míře problémovými úlohami (např. různými koordinačními, silově-rychlostními či obratnostními cvičeními)
- výuka je vedena tak, aby žáci hledali vlastní řešení problémů a dokázali jej obhájit

Kompetence komunikativní:

- vedeme žáky ke vhodné komunikaci se spolužáky, s učiteli a ostatními dospělými ve škole i mimo ni
- učíme žáky obhajovat a argumentovat vhodnou formou svůj vlastní názor a zároveň poslouchat názor jiných

Kompetence sociální a personální:

- máme snahu žáky naučit základům kooperace a týmové práce
- učíme je odmítavému postoji ke všemu, co narušuje dobré vztahy mezi žák

Kompetence pracovní:

- žáky vedeme k objektivnímu sebehodnocení a posouzení reálných možností při profesní orientaci

Do předmětu ZÁKLADY SPORTOVNÍHO TRÉNINKU jsou zařazena tato průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova (OSV):

- Osobnostní rozvoj:
  - psychohygiena
  - kreativita

- Sociální rozvoj:
  - mezilidské vztahy
  - komunikace
  - kooperace a kompetence

- Morální rozvoj:
  - řešení problémů a rozhodovací dovednosti

Mediální výchova (MV):

- Tematické okruhy receptivních činností:
  - Fungování a vliv médií ve společnosti

Přístupy k obsahu a organizace výuky:

Metody a formy práce:	Projekty:	Pomůcky a učební materiály:
• *pohybové činnosti:* ▫ jednotlivců /samostatných cvičenců ▫ týmových družstev: > dvouskupinových > tří a víceskupinových > chlapeckých • *cvičení:*		**náčiní a nářadí:** • *určené pro míčové hry:* ▫ míče ▫ rozlišovací dresy ▫ kužele • *určené pro základní gymnastiku a aerobic:* ▫ švihadla /různých velikostí ▫ žíněnky a karimatic. podložky

▫ strečinková a kalanetická ▫ uvolňující /regenerace ▫ s náčiním ▫ na nářadí ▫ pořadová • *sportovní soutěže:* ▫ vnitroškolní: > na II. stupni > třídní > mezitřídní ▫ meziškolní: > oblastní > regionální > krajské > republikové		▫ lavičky dřevěné ▫ bedny švédské ▫ koza přeskočná ▫ můstky odrazové ▫ trampolína • *určené pro lehkou atletiku:* ▫ tretry ▫ stopky s multimezičasy • *určené pro kondiční posilování:* ▫ medicinální míče ▫ lano přetahovací ▫ žíněnky a karimatic. podložky ▫ lavičky dřevěné

Předmět: ZÁKLADY SPORTOVNÍHO TRÉNINKU			*Ročník: 6. – 7.*
Výstupy žáka ZŠ Máchovo nám.:		**Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu (včetně učiva):**	**Vazby (mezipředmětové souvislosti)** **Přesahy (rozšiřující učivo)** **Průřezová témata**
Očekávané výstupy z RVP ZV	**Školní výstupy**		
		ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ	
	- uvědomuje si rozdíl mezi rekreačním, výkonnostním a školním sportem - samostatně se rozcvičí statickým způsobem formou strečinku, protáhne si hlavní svalové skupiny, ukončí pohybovou jednotku ve shodě s hlavní činností - rozlišuje výkonnostní úroveň u obou pohlaví - rozvíjí tělesnou zdatnost krátkodobými kondičními tréninky pod odborným vedením - manipuluje s mírnou zátěží (např. s medicinálními míči) - orientuje se v zásadách bezpečného chování při kopané (výživa a doping ve sportu) - přistupuje ke kopané v přírodě v součinnosti s vhodnými klimatickými podmínkami - předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost - uvědomuje si nebezpečí drog a jiných	**<u>Význam pohybu pro zdraví</u>** - rekreační a výkonnostní sport - sport chlapců **<u>Zdravotně orientovaná zdatnost</u>** - rozvoj ZOZ - kondiční programy - manipulace se zatížením **<u>Zdravá výživa</u>** **<u>Dopingová problematika ve sportu</u>** **<u>Prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí</u>** - průpravná, kompenzační, vyrovnávací, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení **<u>Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech</u>** - v nestandardním prostředí - první pomoc při kopané v různém prostředí a klimatických podmínkách	*<u>Mezipředmětové souvislosti:</u>* Př – biologie člověka SPZ – zdravověda *<u>Rozšiřující učivo:</u>* *první pomoc:* poskytnutí záchrany; stabilizovaná a protišoková poloha; přivolání RZS *<u>Průřezová témata:</u>* <u>OSV:</u> • <u>Osobnostní rozvoj:</u> ◦ psychohygiena ◦ kreativita • <u>Sociální rozvoj:</u> ◦ mezilidské vztahy ◦ komunikace ◦ kooperace a kompetence • <u>Morální rozvoj:</u> ◦ řešení problémů a rozhodovací dovednosti

	škodlivin - aktivně vnímá a podílí se na průpravných a relaxačních cvičeních - v souladu s individuálními fyziognomickými předpoklady zvládá různá kompenzační, vyrovnávací či zdravotně zaměřená cvičení - uvědomuje si dobře úlohu zdraví a bezpečného chování při kopané v různém prostředí - osvojuje si teoretické znalosti a praktické dovednosti poskytnutí první pomoci v různých podmínkách (prostředí i klima) - vlastními slovy popíše zásady poskytnutí první pomoci raněnému	- improvizované ošetření poranění a odsun raněného	
	- reaguje na základní povely a užívá osvojené názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu - rozvíjí svou tělesnou zdatnost průpravným, kondičním, koordinačním a relaxačním cvičením	**ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ** **Pořadová příprava** - základní nástupové tvary- řad, zástup - základní povelová technika při nástupu - obraty – vpravo, vlevo v bok, čelem vzad - základní tělocvičné názvosloví **Atletika** - atletická Abeceda - hody oštěpem a kriketovým míčkem	*Mezipředmětové souvislosti:* Př – biologie člověka SPZ – zdravověda *Rozšiřující učivo:* *první pomoc:* poskytnutí záchrany; stabilizovaná a protišoková poloha; přivolání RZS *Průřezová témata:* OSV: • Osobnostní rozvoj:

	- ovládá běžeckou abecedu - ovládá starty – vysoký , polovysoký, nízký o sprint – 50, 60 m - zvládá techniku hodu kriketového míčku - ovládá techniku odrazu a starty (nízký, polovysoký a vysoký) - zvládá v souladu s individuálními pohybovými předpoklady skok do dálky z místa a s rozeběhem - vnímá význam atletiky jako vhodné průpravy pro jiné sporty - podle svých možností změří a zaznamená základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky	- skoky do dálky z místa a s rozeběhem - běh na 60 m – sprint	◦ psychohygiena ◦ kreativita • <u>Sociální rozvoj:</u> ◦ mezilidské vztahy ◦ komunikace ◦ kooperace a kompetence • <u>Morální rozvoj:</u> ◦ řešení problémů a rozhodovací dovednosti
	- ovládá základní pravidla basketbalu - zvládá odhozy, přihrávky a střelbu na koš, driblink, dvojtakt - uplatňuje osvojené činnosti v utkáních se zachováním základních pravidel hry	**<u>Basketbal</u>** - pravidla hry - herní činnost jednotlivce - herní kombinace	
	- ovládá základní gymnastické cviky a dopomoc - umí využít kompenzační cvičení - ovládá koordinační cviky na stabilitu i posílení horních končetin - v souladu s individuálními fyziognomickými předpoklady zvládá různá kompenzační, vyrovnávací či zdravotně zaměřená cvičení - ovládá v souladu s individuálními předpoklady základní akrobatické prvky - má osvojené základy dopomoci a bezpečnosti	**<u>Gymnastika</u>** - akrobacie - šplh o tyči - koordinační cviky - kruhy - přeskoky	

	- cvičí podle slovních pokynů - v souladu s individuálními pohybovými předpoklady využívá gymnastické cviky pro rozvoj své zdatnosti a pro správné držení těla		
	- ovládá pravidla volejbalu - zvládá základní herní systémy a činnosti - uvědomuje si, že volejbal je vhodný pro určitý věk, počet hráčů, konkrétní složení hráčů, prostředí, atd. - ovládá základní herní činnosti (podání, odbíjení, příjem, pády, přihrávky a nahrávky) a kombinace ve hře - pojmenuje herní systém volejbalu	**<u>Volejbal</u>** - pravidla hry - herní činnosti jednotlivce - herní kombinace	
	- zvládá pohyb po hřišti a správné postavení - ovládá základní pravidla vybíjené - ovládá správnou techniku chytání a házení míče	**<u>Vybíjená</u>** - 2 druhy vybíjené v poli: zónová vybíjená a na kapitány - nácviky správného odhozu a odchytu míče; důraz na vhodné zpracování míče a způsob odhozu a odchytu.	
	- pojmenuje a rozlišuje lezecké vybavení - ovládá techniku jištění - ovládá základní lezecké techniky	**<u>Lezení na umělé stěně</u>** - lezecké vybavení - základy jištění - volné lezení s jištěním	
	- orientuje se v pravidlech florbalu a zvládá je praktikovat při hře - ovládá techniku zpracování, přihrávky, střelby a vedení míčku - zvládá základní herní kombinace (útočné i obranné)	**<u>Florbal</u>** - herní činnosti jednotlivce - hra na 2-4 týmy - pravidla - herní útočné a obranné kombinace	

	- využívá pro pohybové hry přírodního prostředí - využívá svých osvojených pohybových dovedností ve hře, při sportovních soutěžích i v rekreačním sportu - orientuje se v základních pravidlech osvojovaných sportů - díky pohybovým aktivitám využívá socializace ve sportu - ovládá herní činnosti a systém hry včetně pravidel - ovládá techniku - ovládá pravidla hry - vnímá význam a hygienu plavání - ovládá poznatky o bezpečnosti, záchraně tonoucích a první pomoc - rozvíjí zdatnosti a vytrvalosti - ovládá základní plavecké způsoby a techniky	**<u>Hry v přírodě</u>** - společenské, kontaktní hry - zábavné soutěžení - hry na rozvoj důvěry **<u>Hry v tělocvičně</u>** - Ringo **<u>Plavání</u>** - techniky – kraul, prsa, znak - záchrana tonoucího - plavání na vytrvalost	
		ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ	
	- používá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví - užívá aktivně osvojené pojmy - jedná a vykonává sportovní činnost v duchu „fair play“ - reaguje a aktivně spolupracuje na různé základní povely a pokyny k osvojované činnosti a její organizaci	**<u>Komunikace ve sportu</u>** - tělocvičné názvosloví osvojovaných činností - smluvené povely, signály, gesta, značky - vzájemná komunikace a spolupráce při osvojovaných pohybových činnostech	*<u>Mezipředmětové souvislosti:</u>* Kv – komunikace ve sportu F – biomechanika člověka *<u>Rozšiřující učivo:</u>* - netradiční sportovní a pohybové hry: - bränball - ringo (ringet) - překážkový běh

	- při sportu v přírodě respektuje životní prostředí - během sportovních činností uplatňuje základní olympijské myšlenky - odmítá rasismus - respektuje opačné pohlaví a pomáhá handicapovaným - rozezná rozdíl mezi výstrojí a výzbrojí - přiřadí jednotlivou výstroj a výzbroj k osvojovaným sportovním hrám - snaží se o jejich jednoduché ošetření - uvědomuje si svá práva i povinnosti - orientuje se v základních pravidlech osvojovaných sportů a sleduje systém pravidel v soutěžích, hrách a závodech - podle svých možností změří a zaznamená základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky	**<u>Zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých činnostech</u>** **<u>Organizace prostoru a pohybových činností</u>** - sportovní výstroj a výzbroj – výběr; ošetřování **<u>Pravidla osvojovaných pohybových činností</u>** - soutěží **<u>Měření výkonů a posuzování pohybových dovedností</u>** - měření, evidence, vyhodnocování	- atletický čtyřboj (sprint, vytrvalostní - běh, skok do dálky nebo výšky) - tréninkový deník <u>*Průřezová témata:*</u> <u>OSV:</u> • <u>Osobnostní rozvoj:</u> ◦ psychohygiena ◦ kreativita • <u>Sociální rozvoj:</u> ◦ mezilidské vztahy ◦ komunikace ◦ kooperace a kompetence • <u>Morální rozvoj:</u> ◦ řešení problémů a rozhodovací dovednosti
			<u>*Mezipředmětové souvislosti:*</u> Př – biologie člověka <u>*Rozšiřující učivo:*</u> **ZDRAVOTNÍ TĚLESNÁ VÝCHOVA** **<u>Činnosti a informace podporující korekce zdravotních oslabení</u>** **<u>Základní druhy oslabení, jejich příčiny a možné důsledky</u>** - základní pojmy osvojovaných činností - prevence a korekce oslabení

			<u>Všestranné rozvíjející pohybové činnosti</u> <u>*Průřezová témata:*</u> MV – fungování a vliv médií ve společnosti

Předmět: ZÁKLADY SPORTOVNÍHO TRÉNINKU			*Ročník: 8. – 9.*
Výstupy žáka ZŠ Máchovo nám.:		**Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu (včetně učiva):**	**Vazby (mezipředmětové souvislosti) Přesahy (rozšiřující učivo) Průřezová témata**
Očekávané výstupy z RVP ZV	**Školní výstupy**		
		ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ	
	- uvědomuje si rozdíl mezi rekreačním, výkonnostním a školním sportem - samostatně se rozcvičí statickým způsobem formou strečinku, protáhne si hlavní svalové skupiny, ukončí pohybovou jednotku ve shodě s hlavní činností - rozlišuje výkonnostní úroveň u obou pohlaví - rozvíjí tělesnou zdatnost krátkodobými kondičními tréninky pod odborným vedením - manipuluje s mírnou zátěží (např. s medicinálními míči) - orientuje se v zásadách bezpečného chování při kopané (výživa a doping ve sportu) - přistupuje ke kopané v přírodě v součinnosti s vhodnými klimatickými podmínkami - předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost - uvědomuje si nebezpečí drog a jiných	**<u>Význam pohybu pro zdraví</u>** - rekreační a výkonnostní sport - sport chlapců **<u>Zdravotně orientovaná zdatnost</u>** - rozvoj ZOZ - kondiční programy - manipulace se zatížením **<u>Zdravá výživa</u>** **<u>Dopingová problematika ve sportu</u>** **<u>Prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí</u>** - průpravná, kompenzační, vyrovnávací, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení **<u>Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech</u>** - v nestandardním prostředí - první pomoc při kopané v různém prostředí a klimatických podmínkách	*<u>Mezipředmětové souvislosti:</u>* Př – biologie člověka SPZ – zdravověda *<u>Rozšiřující učivo:</u>* *první pomoc:* poskytnutí záchrany; stabilizovaná a protišoková poloha; přivolání RZS *<u>Průřezová témata:</u>* <u>OSV:</u> • <u>Osobnostní rozvoj:</u> ◦ psychohygiena ◦ kreativita • <u>Sociální rozvoj:</u> ◦ mezilidské vztahy ◦ komunikace ◦ kooperace a kompetence • <u>Morální rozvoj:</u> ◦ řešení problémů a rozhodovací dovednosti

	škodlivin - aktivně vnímá a podílí se na průpravných a relaxačních cvičeních - v souladu s individuálními fyziognomickými předpoklady zvládá různá kompenzační, vyrovnávací či zdravotně zaměřená cvičení - uvědomuje si dobře úlohu zdraví a bezpečného chování při kopané v různém prostředí - osvojuje si teoretické znalosti a praktické dovednosti poskytnutí první pomoci v různých podmínkách (prostředí i klima) - vlastními slovy popíše zásady poskytnutí první pomoci raněnému	- improvizované ošetření poranění a odsun raněného	
	- rozvíjí techniku odrazu a startu – vysoký , polovysoký, nízký - zvládá techniku skoku do dálky s rozběhe, trojskok, do výšky - ovládá techniku odrazu a starty (nízký, polovysoký a vysoký) - ovládá správnou techniku hodu diskem, koulí, oštěpem, granátem, míčkem - podle svých možností změří a zaznamená základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky - provádí strečinková a kalanetická	**ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ** **<u>Atletika</u>** - skok daleký, trojskok, do výšky - sprinty na 60 m a 100 m - hod diskem, oštěpem, míčkem, granátem, koulí - běh na 1500 m - štafetové běhy	<u>*Mezipředmětové souvislosti:*</u> Př – biologie člověka SPZ – zdravověda <u>*Rozšiřující učivo:*</u> *první pomoc:* poskytnutí záchrany; stabilizovaná a protišoková poloha; přivolání RZS <u>*Průřezová témata:*</u> <u>OSV:</u> • <u>Osobnostní rozvoj:</u>

	cvičení před a po výkonu - ovládá základní pravidla basketbalu - rozvíjí herní činnosti jednotlivce - odhozy, přihrávky a střelbu na koš, driblink, dvojtakt - uplatňuje osvojené činnosti v utkáních se zachováním základních pravidel hry - ovládá základní gymnastické cviky a dopomoc - umí využít kompenzační cvičení - ovládá koordinační cviky na stabilitu i posílení horních končetin - v souladu s individuálními fyziognomickými předpoklady ovládá různá kompenzační, vyrovnávací či zdravotně zaměřená cvičení - ovládá v souladu s individuálními předpoklady základní akrobatické prvky - má osvojené základy dopomoci a bezpečnosti - cvičí podle slovních pokynů - v souladu s individuálními pohybovými předpoklady využívá gymnastické cviky pro rozvoj své zdatnosti a pro správné držení těla - ovládá pravidla volejbalu - zvládá základní herní systémy a činnosti - rozvíjí techniku úderů, přihrávek a podání (podání, odbíjení, příjem, pády, přihrávky a nahrávky) a kombinace ve hře	**<u>Basketbal</u>** - pravidla hry - herní činnost jednotlivce - herní kombinace **<u>Gymnastika</u>** - akrobacie - cvičení na nářadí **<u>Volejbal</u>** - pravidla hry - herní činnosti jednotlivce - herní kombinace - hra 2:2, 3:3	◦ psychohygiena ◦ kreativita • <u>Sociální rozvoj:</u> ◦ mezilidské vztahy ◦ komunikace ◦ kooperace a kompetence • <u>Morální rozvoj:</u> ◦ řešení problémů a rozhodovací dovednosti

	- pojmenuje herní systém volejbalu - aplikuje pravidla do hry - pojmenuje a rozlišuje lezecké vybavení - ovládá techniku jištění - rozvíjí základní lezecké techniky - orientuje se v pravidlech florbalu a zvládá je praktikovat při hře - rozvíjí techniku zpracování, přihrávky, střelby a vedení míčku - zvládá základní herní kombinace (útočné i obranné) - orientuje se v pravidlech fotbalu a zvládá je praktikovat při hře - rozvíjí techniku zpracování, přihrávky, střelby a vedení míče - zvládá základní herní kombinace (útočné i obranné) - orientuje se v pravidlech házené a zvládá je praktikovat při hře - rozvíjí techniku zpracování, přihrávky, hodu, střelby míče - zvládá základní herní kombinace (útočné i obranné) - využívá pro pohybové hry přírodního prostředí - využívá svých osvojených pohybových dovedností ve hře, při sportovních soutěžích i v rekreačním sportu	**<u>Lezení na umělé stěně</u>** - lezecké vybavení - základy jištění - volné lezení s jištěním **<u>Florbal</u>** - herní činnosti jednotlivce - hra na 2-4 týmy - pravidla - herní útočné a obranné kombinace **<u>Fotbal</u>** - herní činnosti jednotlivce - pravidla - herní útočné a obranné kombinace **<u>Házená</u>** - herní činnosti jednotlivce - pravidla - herní útočné a obranné kombinace **<u>Hry v přírodě</u>** - společenské, kontaktní hry - zábavné soutěžení - hry na rozvoj důvěry **<u>Hry v tělocvičně</u>** - Ringo - futsal	

	- orientuje se v základních pravidlech osvojovaných sportů - díky pohybovým aktivitám využívá socializace ve sportu - ovládá herní činnosti a systém hry včetně pravidel - ovládá techniku - ovládá pravidla hry - vnímá význam a hygienu plavání - ovládá poznatky o bezpečnosti, záchraně tonoucích a první pomoc - rozvíjí zdatnosti a vytrvalosti - ovládá základní plavecké způsoby a techniky	- lakros **<u>Plavání</u>** - techniky – kraul, prsa, znak, motýlek - záchrana tonoucího - plavání na vytrvalost	
		ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ **<u>Komunikace ve sportu</u>** - tělocvičné názvosloví osvojovaných činností - smluvené povely, signály, gesta, značky - vzájemná komunikace a spolupráce při osvojovaných pohybových činnostech **<u>Zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých činnostech</u>**	 *<u>Mezipředmětové souvislosti:</u>* Kv – komunikace ve sportu F – biomechanika člověka *<u>Rozšiřující učivo:</u>* - netradiční sportovní a pohybové hry: - bränball - ringo (ringet) - překážkový běh - atletický čtyřboj (sprint, vytrvalostní - běh, skok do dálky nebo výšky) - tréninkový deník *<u>Průřezová témata:</u>* <u>OSV:</u>
	- používá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví - užívá aktivně osvojené pojmy - jedná a vykonává sportovní činnost v duchu „fair play“ - reaguje a aktivně spolupracuje na různé základní povely a pokyny k osvojované činnosti a její organizaci - při sportu v přírodě respektuje životní prostředí - během sportovních činností uplatňuje základní olympijské myšlenky - odmítá rasismus - respektuje opačné pohlaví a pomáhá handicapovaným		

	- rozezná rozdíl mezi výstrojí a výzbrojí - přiřadí jednotlivou výstroj a výzbroj k osvojovaným sportovním hrám - snaží se o jejich jednoduché ošetření - uvědomuje si svá práva i povinnosti - orientuje se v základních pravidlech osvojovaných sportů a sleduje systém pravidel v soutěžích, hrách a závodech - podle svých možností změří a zaznamená základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky	**Organizace prostoru a pohybových činností** - sportovní výstroj a výzbroj – výběr; ošetřování **Pravidla osvojovaných pohybových činností** - soutěží **Měření výkonů a posuzování pohybových dovedností** - měření, evidence, vyhodnocování	• Osobnostní rozvoj: ◦ psychohygiena ◦ kreativita • Sociální rozvoj: ◦ mezilidské vztahy ◦ komunikace ◦ kooperace a kompetence • Morální rozvoj: ◦ řešení problémů a rozhodovací dovednosti

23. SVĚT PRÁCE A ZDRAVOVĚDA

Učební osnovy

Název vyučovacího předmětu, ročník:	SVĚT PRÁCE A ZDRAVOVĚDA, 8., 9. ročník

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Vyučovací předmět SVĚT PRÁCE A ZDRAVOVĚDA se vyučuje jako samostatný předmět v 8. a 9. ročníku všech programů školního vzdělávacího programu. SVĚT PRÁCE A ZDRAVOVĚDA je integrovaný předmět spojený s původních předmětů ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE – VOLBA POVOLÁNÍ a VÝCHOVA KE ZDRAVÍ.

Časová dotace je rozdělena podle vzdělávacích programů:

- Program s rozšířenou výukou výpočetní techniky – 1 hodina týdně, vyučováno v 8. ročníku
- Program s rozšířenou výukou tělesné výchovy se zaměřením na fotbal - 1 hodina týdně, vyučováno v 8. ročníku
- Program s rozšířenou výukou globální výchovy– 1 hodina týdně, vyučováno v 8. a 9. ročníku

Výuka předmětu SVĚT PRÁCE A ZDRAVOVĚDA vede žáky k:

- Pozitivnímu vztahu k práci a k odpovědnosti za kvalitu svých i společných výsledků práce
- Osvojení základních pracovních dovedností a návyků z různých pracovních oblastí, k organizaci a plánování práce a k používání vhodných nástrojů, nářadí a pomůcek při práci i v běžném životě
- Vytrvalosti a soustavnosti při plnění zadaných úkolů, k uplatňování tvořivosti a vlastních nápadů při pracovní činnosti a k vynakládání úsilí na dosažení kvalitního výsledku
- Poznání, že technika jako významná součást lidské kultury je vždy úzce spojena s pracovní činností člověka
- Autentickému a objektivnímu poznávání okolního světa, k potřebné sebedůvěře, k novému postoji a hodnotám ve vztahu k práci člověka, technice a životnímu prostředí
- Chápání práce a pracovní činnosti jako příležitosti k seberealizaci, sebeaktualizaci a k rozvíjení podnikatelského prostředí
- Základní orientaci v systému zdravotnictví a zdravotního pojištění

- Osvojení základních pojmů z různých zdravotních oborů
- Posouzení souvislostí mezi tělesným, duševním a sociálním zdraví
- Uplatňování odpovědného způsobů chování v krizových situacích
- Získávání schopností poskytnout adekvátní první pomoc

Výchovné a vzdělávací strategie, které v předmětu SVĚT PRÁCE A ZDRAVOVĚDA směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení
- Během výuky klademe důraz na čtení s porozuměním, práci s textem, vyhledávání, třídění, ověřování, hodnocené a zpracování informací.
- Žáky vedeme k sebehodnocení.
- Žákům umožňujeme ve vhodných případech realizovat vlastní nápady, podněcujeme jejich tvořivost, zdravé sebevědomí a samostatnost.
- Žáci se účastní různých soutěží a olympiád
- Zadáváme žákům zajímavé a tvůrčí úkoly

Kompetence k řešení problémů
- Výuka je vedena tak, aby žáci hledali vlastní řešení problému a dokázali ho obhájit.
- Při výuce motivujeme žáky v co největší míře problémovými úlohami z praktického života.
- Žáci si postupně zdokonalují kompetenci práce s informacemi ze všech možných zdrojů.

Kompetence komunikativní
- Učíme žáky obhajovat a argumentovat vhodnou formou svůj vlastní názor a zároveň poslouchat názor jiných.
- Vedeme žáky ke vhodné komunikaci se spolužáky, s učiteli a ostatními dospělými ve škole i mimo

Kompetence sociální a personální

- Sociální kompetence vyvozujeme na praktických cvičeních a úkolech.
- Žáky vedeme k respektování společně dohodnutých pravidel chování.
- Máme snahu naučit základům kooperace a týmové práce.

Kompetence občanské
- Je kladen důraz na Enviromentální výchovu.

- Ve třídních kolektivech žáci společně stanovují pravidla chování

Kompetence pracovní
- Žáky motivujeme k aktivnímu zapojení do Světa práce a máme velkou snahu jim připravit pro tuto činnost co nejlepší podmínky.
- Výuku doplňujeme o praktické exkurze a besedy s odborníky

Předmětem SVĚT PRÁCE A ZDRAVOVĚDA se prolínají průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova (OSV):

- Osobnostní rozvoj:
  - kreativita

- Sociální rozvoj:
  - mezilidské vztahy
  - komunikace
  - kooperace a kompetence

Přístupy k obsahu a organizace výuky:		
Metody a formy práce: • Frontální výuka • Skupinová práce • Samostatná práce • Práce ve dvojicích	**Projekty:**	**Pomůcky a učební materiály:** • Sešity • Pracovní listy • Internet • Počítače • Výukový software

Předmět: SVĚT PRÁCE A ZDRAVOVĚDA			*Ročník: 8.-9.*
Výstupy žáka ZŠ Máchovo nám.:		**Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu (včetně učiva):**	**Vazby (mezipředmětové souvislosti) Přesahy (rozšiřující učivo) Průřezová témata:**
Očekávané výstupy z RVP ZV	**Školní výstupy**		
		VOLBA POVOLÁNÍ	
Orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí Posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravy Využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání Prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce	- vybaví si pracovní činnosti typické pro dané profese - zváží své možnosti při rozhodování o volbě povolání a profesní přípravě - posoudí profesní informace a zváží poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání - prokáže jaké má schopnosti při prezentaci své osoby na trhu práce	**<u>Trh práce</u>** - povolání lidí, druhy pracovišť, pracovních prostředků, pracovních objektů, charakter a druhy pracovních činností, požadavky kvalifikační, zdravotní a osobnostní, rovnost příležitostí na trhu práce **<u>Volba profesní orientace</u>** - základní principy, sebepoznávání, osobní zájmy a cíle, tělesný a zdravotní stav, osobní vlastnosti a schopnosti, sebehodnocení, vlivy na volbu profesní orientace, informační základna pro volbu povolání, práce s profesními informacemi a využívání poradenských služeb Možnosti vzdělávání – náplň učebních a studijních oborů, přijímací řízení, informace a poradenské služby **<u>Zaměstnání</u>** - pracovní příležitosti v obci (regionu), způsoby hledání	*<u>Mezipředmětové souvislosti:</u>* VOZ – osobnostní a sociální rozvoj, morální rozvoj, stát a hospodářství, stát a právo FG – práva a povinnosti zaměstnanců a zaměstnavatelů *<u>Rozšiřující učivo</u>* *<u>Průřezová témata</u>* OSV – kreativita, mezilidské vztahy, komunikace

		zaměstnání, psaní životopisu, pohovor u zaměstnavatele, problémy nezaměstnanosti, úřady práce, práva a povinnosti zaměstnanců a zaměstnavatelů **<u>Podnikání</u>** – druhy a struktura organizací, nejčastější formy podnikání, drobné a soukromé podnikání	
		ZDRAVOVĚDA	
Vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdraví; vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotu zdraví Projevuje odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy; aktivně předchází situacím ohrožení zdraví a osobního bezpečí.	- na příkladech objasní škodlivé vlivy vnitřního a vnějšího prostředí s důsledky pro člověka -specifikuje základní lidské potřeby Objasní hodnotu zdraví s ohledem k ostatním aspektům lidských hodnot - posoudí vliv kvality ovzduší, hluku, osvětlení a tepla na lidské zdraví a případně doporučí vhodné opatření ke kvalitativní změně - objasní zásady zdravé výživy - vysvětlí vliv životních podmínek a způsobu stravování na zdravotní stav člověka - uvádí vlivy civilizačních chorob na	**<u>Zdravý způsob života a péče o zdraví</u>** – vlivy vnějšího a vnitřního prostřední na zdraví - kvalita ovzduší a vody, hluk, osvětlení a teplota **<u>Výživa a zdraví</u>** – zásady zdravého stravování, pitný režim, vliv životních podmínek a způsobu stravování na zdraví, poruchy příjmu potravy **<u>Civilizační choroby</u>**	*<u>Mezipředmětové souvislosti:</u>* VOZ – osobnostní a sociální rozvoj Př – biologie člověka FG - pojišťovnictví *<u>Rozšiřující učivo</u>* - exkurze na odborná pracoviště - odborné přednášky *<u>Průřezová témata</u>*

	člověka a navrhuje možné způsoby, jak jim předcházet - popíše nejběžnější onemocnění, která se u nás vyskytují, včetně jejich léčby - zdůvodní nutnost preventivního očkování při výjezdech do zdravotně rizikových zemí - orientuje se v systému zdravotní péče a zdravotního pojištění	– prevence a způsoby snížení jejich dopadu na člověka - nejrozšířenější a nejběžnější druhy onemocnění – projevy, způsob léčby - onemocnění v cizích zemích – prevence, pojištění, postup při onemocnění **<u>Systém zdravotní péče v ČR</u>** – organizace a způsob fungování - Integrovaný záchranný systém	
Poskytne podle potřeby adekvátní první pomoc	- ovládá pravidla první pomoci	- pravidla poskytnutí první pomoci	
Uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí	- prokazuje odpovědné chování při mimořádných událostech a podle svých možností pomáhá s jejich řešením, případně likvidací - dodržuje pravidla bezpečnosti a ochrany zdraví - zodpovědně předchází vzniku rizikových situací	**<u>Ochrana člověka za mimořádných situací</u>** – klasifikace mimořádných událostí, varovný signál a jiné způsoby varování, základní úkoly ochrany obyvatelstva, evakuace, činnost po mimořádné události, prevence vzniku mimořádných událostí - dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví – bezpečné prostředí ve škole, ochrana zdraví při různých činnostech, bezpečnost v dopravě, rizika silniční a železniční dopravy, vztahy mezi účastníky silničního provozu vč. zvládání agresivity, postup v případě dopravní nehody (tísňové	

		volání, zajištění bezpečnosti)	

Kontakt

Adresa: Základní škola a Mateřská škola Děčín IV, Máchovo nám., Raisova 688/11, příspěvková organizace
Raisova 688/11
405 01 – Děčín IV

Tel: 412 531 551

E-mail: info@machovka.cz

WWW: machovka.cz

ZŠ Máchovka
Škola pro tebe i pro mě